

2025

RAPORT Z DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ZDROWIA PUBLICZNEGO

w województwie pomorskim

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

POMORSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY

Szanowni Państwo,

rok 2025 był czasem intensywnej pracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa pomorskiego, ukierunkowanej na zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców regionu. Prowadzony nadzór sanitarny, działalność laboratoryjna oraz działania edukacyjne pozwoliły skutecznie reagować na zagrożenia i jednocześnie budować świadomość profilaktyki zdrowotnej.

W minionym roku wykonano 264 726 badań, co pokazuje, jak istotną rolę odgrywa zaplecze laboratoryjne w codziennej pracy Inspekcji i jak ważne jest szybkie oraz wiarygodne diagnozowanie zagrożeń.

Jednym z kluczowych elementów działalności Inspekcji pozostaje profilaktyka. W 2025 roku zrealizowano liczne programy edukacyjne i kampanie społeczne, których celem było zwiększenie świadomości zdrowotnej społeczeństwa – szczególnie wśród dzieci i młodzieży. Podejmowane działania dotyczyły m.in. szczepień ochronnych, zdrowego stylu życia, profilaktyki uzależnień, chorób zakaźnych i nowotworowych.

Równolegle prowadzono nadzór nad środowiskiem życia, warunkami nauczania i wychowania, bezpieczeństwem żywności oraz działalnością podmiotów leczniczych. W wielu obszarach zaobserwowano poprawę warunków sanitarno-higienicznych, choć nadal nie brakuje wyzwań wymagających dalszych działań i współpracy różnych instytucji.

Szczególne znaczenie ma współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami publicznymi, organizacjami społecznymi oraz wszystkimi osobami zaangażowanymi w działania na rzecz zdrowia publicznego. To dzięki wspólnym wysiłkom możliwe jest skuteczne budowanie bezpiecznego środowiska życia i pracy.

Dziękuję wszystkim za zaangażowanie i współpracę. Mam nadzieję, że przedstawiony raport będzie nie tylko podsumowaniem działań, ale także inspiracją do dalszych inicjatyw na rzecz zdrowia mieszkańców województwa pomorskiego.

Zapraszam do zapoznania się z jego treścią.

Anna Obuchowska

Pomorski Państwowy
Wojewódzki Inspektor Sanitarny

SPIS TREŚCI

Słownik skrótów	3
Wstęp	4-5
Zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi	6-35
Bezpieczeństwo zdrowotne człowieka w środowisku	36-70
Oddział bezpieczeństwa żywności i żywienia	71-116
Warunki zdrowotne środowiska pracy oraz choroby z nimi związane	117-129
Nadzór nad chemikaliami	130-136
Placówki oświatowo-wychowawcze	137-147
Oświata zdrowotna i promocja zdrowia	148-153
Ochrona radiacyjna	154-156
Oddział zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	157-158
Działalność laboratoryjna	159-166
Spis rycin, wykresów i tabel	167-170

SŁOWNIK SKRÓTÓW

5-HTP - 5-hydroksytryptofan

CBD - kannabidiol (ang. *cannabidiol*)

DMAA - metyloheksanamina (ang. *1,3-dimethylamine*)

DPS - domy pomocy społecznej

EFSA - Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (ang. *European Food Safety Authority*)

FCM - materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością (ang. *Food Contact Materials*)

GIS - Główny Inspektorat Sanitarny/Główny Inspektor Sanitarny

HACCP - analiza zagrożeń i krytycznych punktów kontroli

HAV - wirus zapalenia wątroby typu A

HPV - wirus brodawczaka ludzkiego (ang. *human papillomavirus*)

MZ-48 - sprawozdanie z działalności w zakresie higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku

MPOX - ospa małpia (ang. *monkeypox*)

NDS/NDN - najwyższe dopuszczalne stężenia i natężenia czynników szkodliwych

NIZP PZH-PIB - Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy

NOP - niepożądane odczyny poszczepienne

NSP - nowa substancja psychoaktywna

PEM - pole elektromagnetyczne

PIW-PIB - Państwowy Instytut Weterynaryjny Państwowy Instytut Badawczy

PIS - Państwowa Inspekcja Sanitarna

POZ - placówki ochrony zdrowia

PPIS - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

PSSE - Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

RASFF - System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (ang. *Rapid Alert System Food and Feed*)

STI - choroby przenoszone drogą płciową (ang. *Sexually Transmitted Infection*)

UE - Unia Europejska

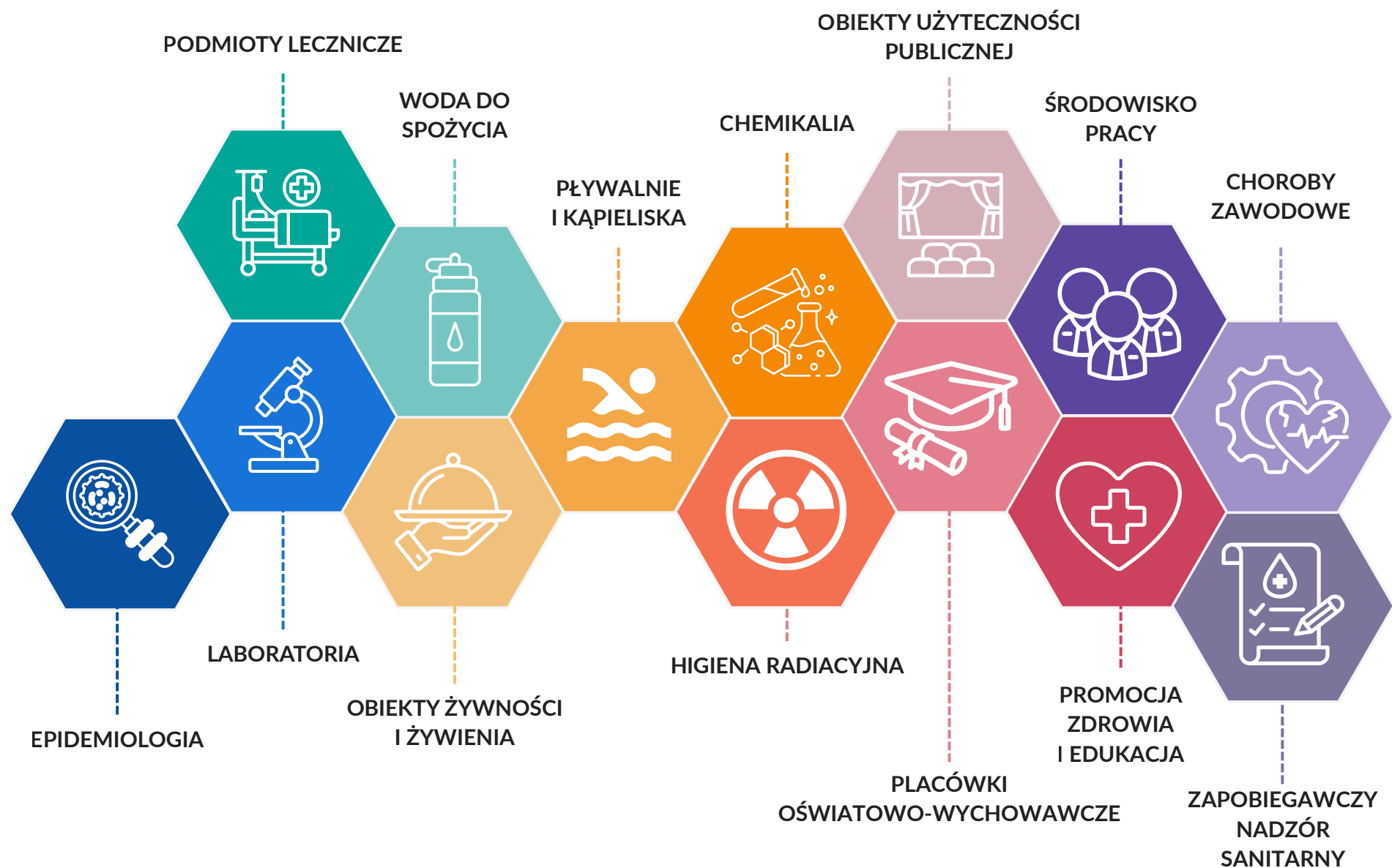
WHO - Światowa Organizacja Zdrowia

WSSE - Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

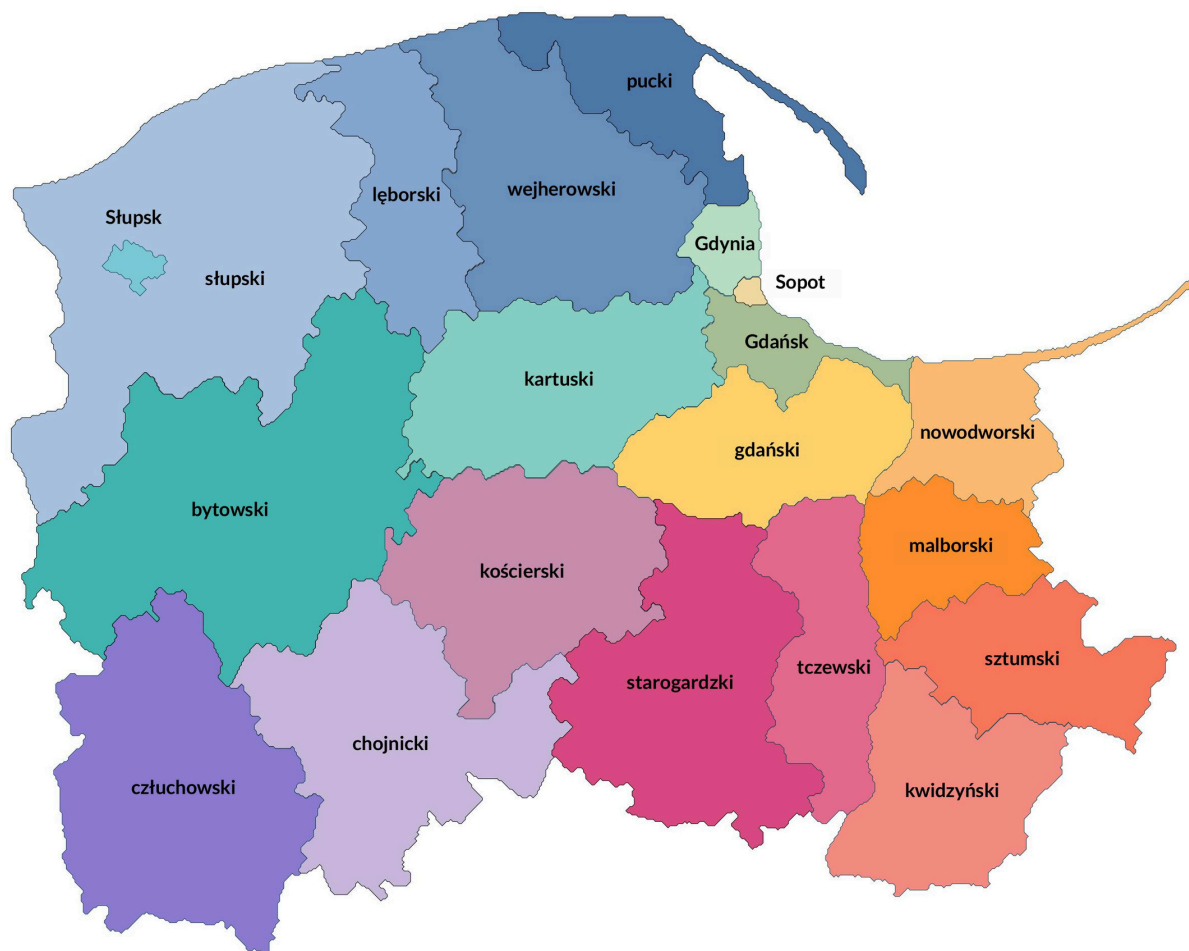
WZW - wirusowe zapalenie wątroby

OBSZARY DZIAŁALNOŚCI

ZASIĘG DZIAŁALNOŚCI

Mapa 1. Zasięg działalności Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Zasięg działalności Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego obejmuje obszar województwa pomorskiego, w którym zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizowane są we współpracy z powiatowymi stacjami sanitarno-epidemiologicznymi. Struktura ta umożliwia prowadzenie nadzoru sanitarnego, działań profilaktycznych, edukacyjnych oraz interwencyjnych zarówno na poziomie wojewódzkim, jak i lokalnym.

Na terenie województwa funkcjonują powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne w Bytowie, Chojnicach, Człuchowie, Gdańsku, Gdyni, Kartuzach, Kościerzynie, Kwidzynie, Lęborku, Malborku, Nowym Dworze Gdańskim, Pruszczu Gdańskim, Pucku, Słupsku, Sopocie, Starogardzie Gdańskim, Tczewie i Wejherowie. Ich rozmieszczenie zapewnia mieszkańcom województwa dostęp do działań inspekcji sanitarnej w poszczególnych powiatach oraz pozwala na bieżące reagowanie na potrzeby lokalnych społeczności.

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gdańsku pełni w tym systemie funkcję koordynującą i wspierającą, dbając o spójność realizowanych zadań, wymianę informacji oraz skuteczne prowadzenie działań służących ochronie zdrowia publicznego w województwie pomorskim.

ZAPOBIEGANIE ORAZ ZWALCZANIE ZAKAŻEŃ I CHORÓB ZAKAŻNYCH U LUDZI

Jednym z najważniejszych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych. Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny monitoruje sytuację epidemiologiczną na terenie województwa pomorskiego poprzez rejestrację chorób zakaźnych, nadzór i koordynowanie dochodzeń epidemiologicznych prowadzonych przez państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych, kontrolę wykonawstwa obowiązkowych szczepień ochronnych oraz nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.

EPIDEMIOLOGIA CHORÓB ZAKAŻNYCH

W porównaniu z rokiem 2024, w ubiegłym roku odnotowano wzrost liczby zachorowań na grypę, wirusowe zapalenie wątroby (WZW) typu A, kamylobakteriozę, jak również wzrost liczby zakażeń HIV oraz RSV.

Utrzymała się również tendencja wzrostowa zachorowań na boreliozę. Liczba zgłoszonych przypadków wyniosła 2558 wobec 2168 w 2024 roku i 1944 w 2023 roku, co oznacza wzrost o odpowiednio 16% i 24%. Była to największa od czasu początku rejestracji tej choroby. Wzrosła również liczba przypadków kleszczowego zapalenia mózgu – w 2025 roku zgłoszono 14 zachorowań, czyli o 2 więcej niż w roku poprzednim (+15%) i o 7 więcej (+50%) niż w 2023 roku.

W minionym roku stwierdzono ponadto 2 przypadki ospy małpiej (MPOX), 4 przypadki encefalopatii gąbczastej, 2 przypadki botulizmu, 7 zachorowań na czerwonkę i 3 przypadki malarii.

Łącznie zarejestrowano 416 zachorowań na WZW typu B oraz 255 zachorowań na WZW typu C, w tym 3 o charakterze ostrym.

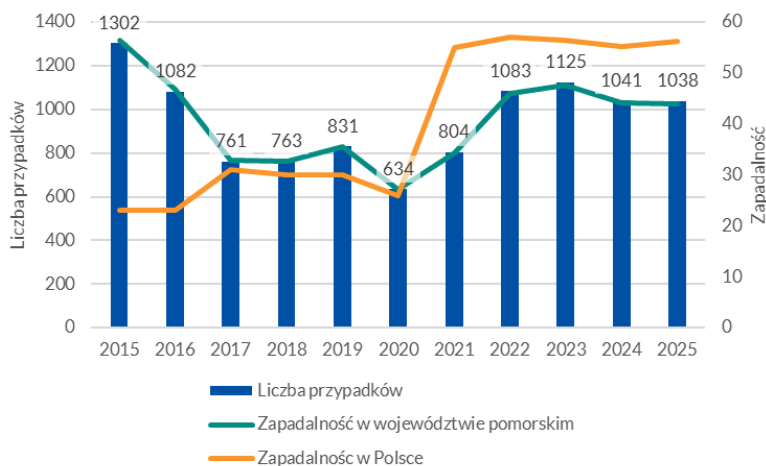
Do szczepień przeciwko wściekliźnie zakwalifikowano 817 osób spośród 2768 osób narażonych. Dla porównania, w 2024 roku było to odpowiednio 699 osób na 2714 osób pokąsanych.

CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ POKARMOWĄ

W 2025 roku, spośród zarejestrowanych przypadków nieżytów żołądkowo-jelitowych, odnotowano 1998 zachorowań o potwierdzonej etiologii bakteryjnej, co w porównaniu z 2024 rokiem (1893 przypadki) oznacza wzrost o 5%. Zarejestrowano również 234 zakażenia o prawdopodobnie bakteryjnej etiologii, wobec 183 w roku poprzednim, czyli o 21% więcej. Potwierdzone mikrobiologicznie zakażenia bakteryjne były najczęściej wywoływane przez *Clostridioides difficile* oraz pałeczki *Salmonella*.

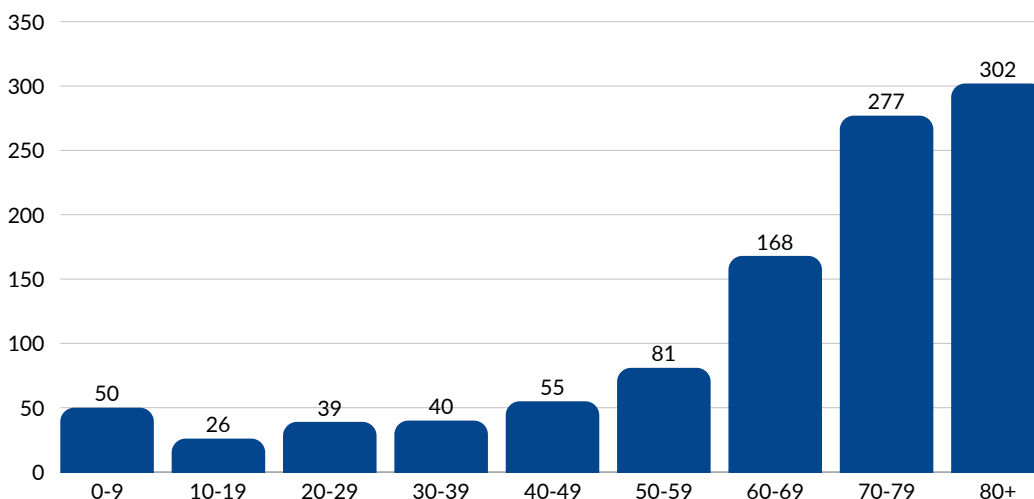
Liczba zarejestrowanych zakażeń *Clostridioides difficile* w ubiegłym roku wyniosła 1038 i była zbliżona do liczby stwierdzonej w 2024 roku, kiedy odnotowano 1041 przypadków.

W latach 2017-2019 zapadalność na zakażenia *Clostridioides difficile* na 100 tys. mieszkańców była zbliżona do średniej krajowej. W latach 2020-2025 średnia zapadalność w Polsce była natomiast wyższa niż w całym województwie pomorskim.

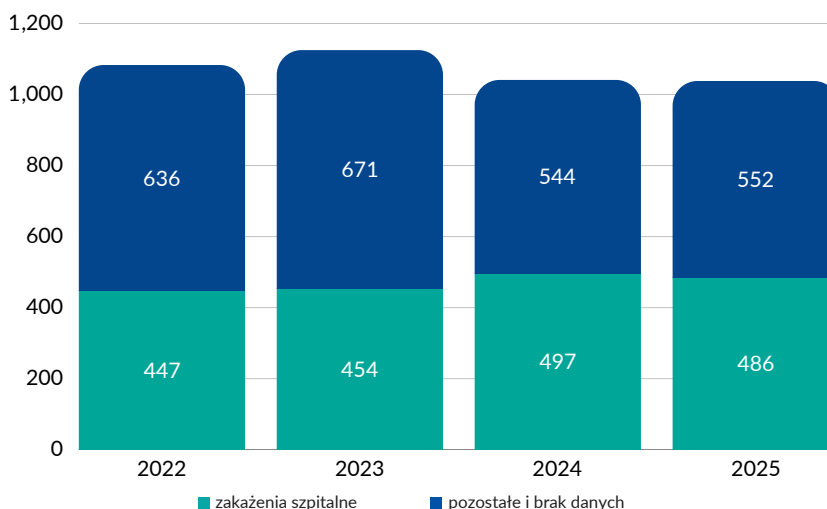
Wykres 1. Liczba zakażeń *Clostridioides difficile* w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.

Zakażenia w ogromnej większości dotyczyły osób w najstarszych grupach wiekowych.

Wykres 2. Liczba zakażeń wywołanych przez *Clostridioides difficile* w 2025 roku w poszczególnych grupach wiekowych.

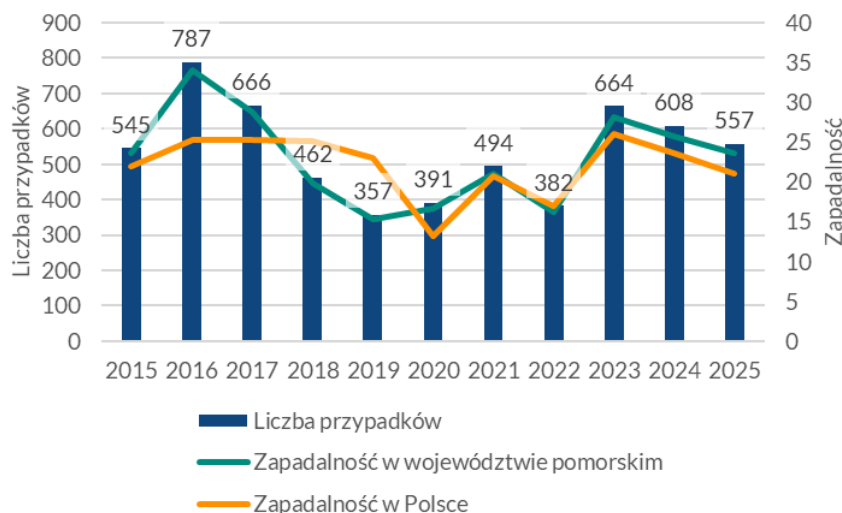
Blisko połowa zakażeń *Clostridioides difficile* miała charakter zakażeń szpitalnych, które najczęściej prowadziły do wydłużenia czasu hospitalizacji, a w niektórych przypadkach do ponownej hospitalizacji pacjentów. Podobną sytuację odnotowywano również w latach poprzednich.

Wykres 3. Liczba zakażeń szpitalnych na tle ogólnej liczby zakażeń wywołanych przez *Clostridioides difficile* w województwie pomorskim w latach 2022-2025.

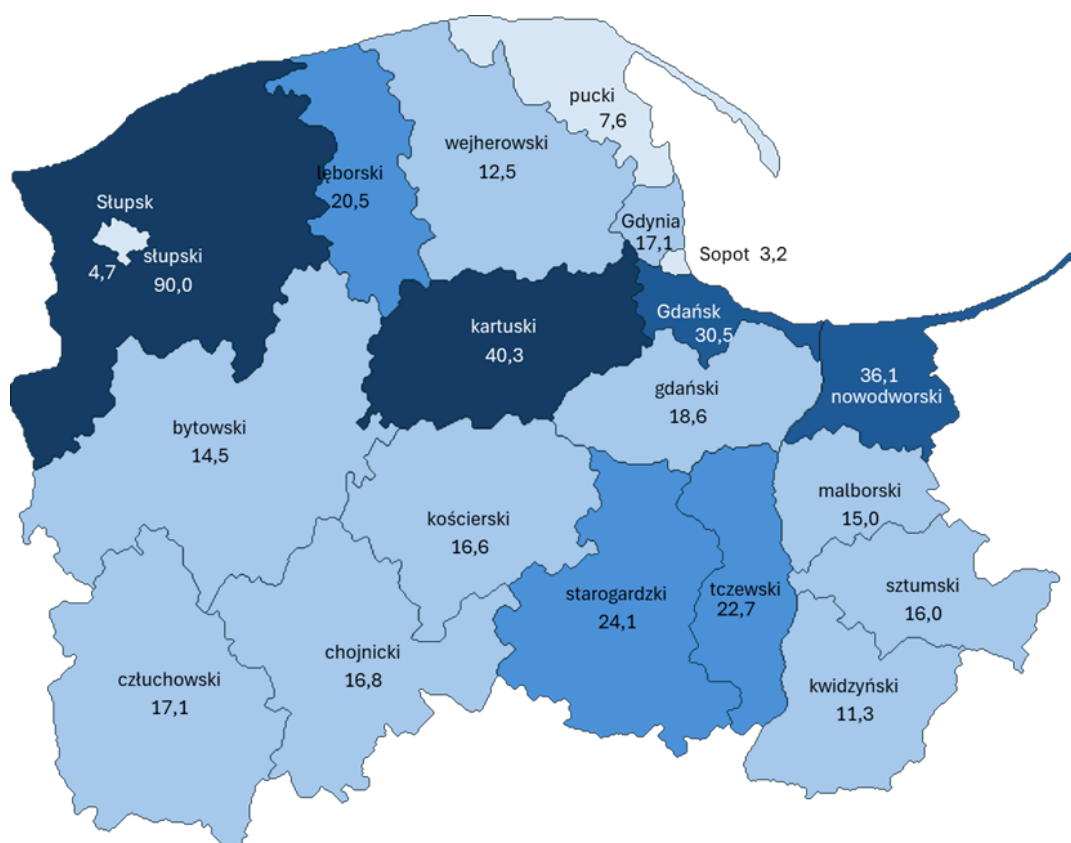
Kolejną istotną przyczyną bakteryjnych zakażeń pokarmowych o potwierdzonej etiologii w 2025 roku były pałeczki *Salmonella*. Odnotowano 557 salmonelozowych zakażeń pokarmowych, czyli nieco mniej niż rok wcześniej.

Zapadalność na salmonelozowe zakażenia pokarmowe na 100 tys. osób wyniosła 24 i była zbliżona do zapadalności w Polsce.

Wykres 4. Liczba salmonelozowych zakażeń pokarmowych w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.

W województwie pomorskim największą zapadalność na 100 tys. osób na salmonelozowe zakażenia pokarmowe w 2025 roku obserwowano w powiecie słupskim (90), kartuskim (40,3) i nowodworskim (36,1).

Mapa 2. Zapadalność na 100 tys. osób na salmonelozowe zakażenia pokarmowe w poszczególnych powiatach województwa pomorskiego w 2025 roku.

Bakterie *Salmonella* były również przyczyną 32 zakażeń pozajelitowych (w 2024 roku – 44), w tym w 18 przypadkach doprowadziły do sepsy, a w 8 przypadkach były powodem zapalenia nerek lub dróg moczowych.

Zarejestrowano 491 salmonelozowe zakażenia jelitowe potwierdzone badaniami laboratoryjnymi oraz 66 przypadków prawdopodobnych, spełniających kryteria kliniczne i mających powiązanie epidemiologiczne z przypadkami potwierdzonymi. Przypadki prawdopodobne dotyczyły uczestników ognisk pokarmowych.

Osoby, u których stwierdzono salmonelozę pozajelitową, przeważnie wymagały hospitalizacji. Wśród chorych na salmonelozowe zakażenia jelitowe leczenia szpitalnego wymagało 44% osób, wobec 53% w 2024 roku.

Spośród salmonelozowych zakażeń jelitowych 301 przypadków (54%) miało charakter sporadyczny. Pozostałe zachorowania odnotowano w ramach dochodzeń prowadzonych w ogniskach pokarmowych. W 2025 roku zarejestrowano 53 ogniska epidemiczne, w których czynnikiem etiologicznym były pałeczki *Salmonella* (w 2024 roku – 59). Większość ognisk miało charakter rodzinny. Cztery duże ogniska wystąpiły wśród uczniów i przedszkolaków oraz dzieci uczęszczających do żłobka. Największe ognisko, obejmujące 76 chorych, było powiązane z przedszkolem w powiecie słupskim. Przeprowadzone sekwencjonowanie genetyczne próbek pobranych od ludzi oraz próbek środka spożywczego potwierdziło, że nośnikiem zakażenia w pierwszej fazie epidemii był posiłek spożywany przez dzieci w przedszkolu.

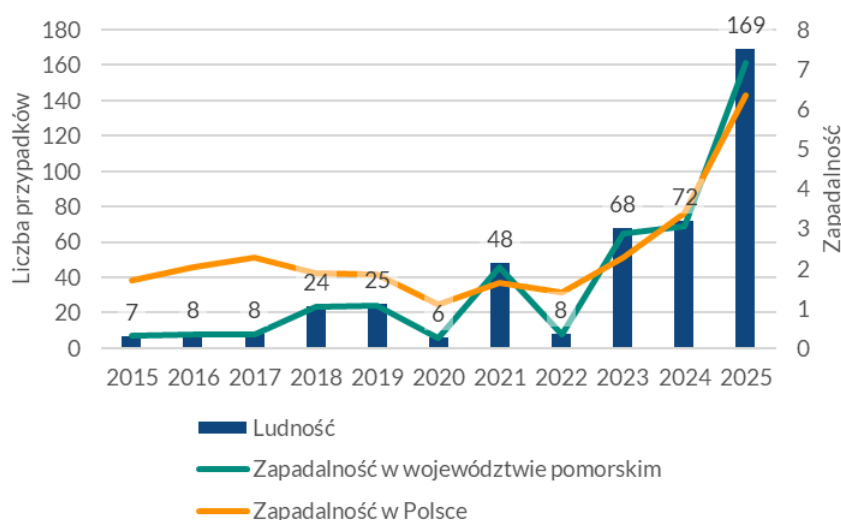
Największą zapadalność na salmonelozę jelitową na 100 tys. osób stwierdzono w grupie wiekowej 0-9 lat (136,7), natomiast najniższą w grupie 60-69 lat (6,2). Zakażenia dzieci do 9 roku życia stanowiły 58% wszystkich zachorowań (w 2024 roku – 59 %). Analogicznie jak w latach ubiegłych, najczęściej stwierdzanym serotypem była *Salmonella enteritidis*.

W 2025 roku zarejestrowano również 22 przypadki salmoneloz zawleczonych z zagranicy, wobec 21 w 2024 roku.

Kolejnym stwierdzanym czynnikiem etiologicznym bakteryjnych zakażeń jelitowych były pałeczki *Campylobacter*. W ubiegłym roku zgłoszono 169 przypadków kampylobakteriozy. Warto podkreślić, że liczba ta jest prawdopodobnie w znacznym stopniu niedoszacowana, ponieważ kampylobakterioza od lat należy w Unii Europejskiej do jednej z najczęściej diagnozowanych infekcji pokarmowych. Ponadto stosowana definicja epidemiologiczna nie pozwala na rejestrowanie przypadków diagnozowanych testami antygenowymi. Wzrost liczby przypadków w województwie pomorskim w 2025 roku w stosunku do lat poprzednich wynika prawdopodobnie z większej liczby przeprowadzanych badań diagnostycznych w kierunku *Campylobacter*.

Połowa zachorowań na kampylobakteriozę (84 przypadki) dotyczyła dzieci w wieku 0-9 lat. Większość zakażeń (72 przypadki) miała charakter sporadyczny. Zarejestrowano jedno ognisko w przedszkolu. Większość chorych (126) wymagała hospitalizacji.

W 2025 roku zarejestrowano 116 zakażeń wywołanych przez bakterie *Escherichia coli*, w tym 37 wywołanych szczepem enterotoksycznym (VTEC/STEC). W 7 przypadkach zakażenia tym szczepem były przyczyną wystąpienia zespołu hemolityczno-mocznicowego. Zapadalność na 100 tys. osób na zakażenia wywołane szczepem VTEC/STEC wyniosła 1,57 i była ponad dwukrotnie wyższa niż średnia zapadalność w Polsce (0,61).

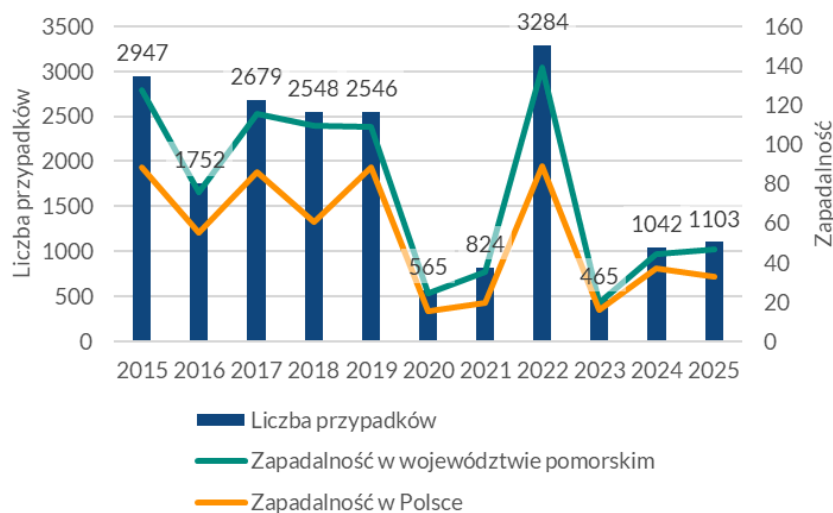

Wykres 5. Liczba przypadków kamylobakteriozy w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.

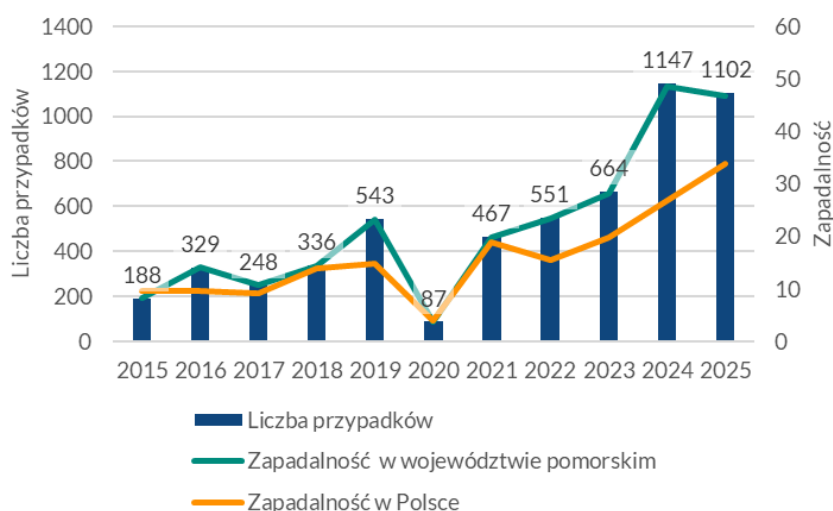
Kolejnym stwierdzonym czynnikiem etiologicznym zakażeń pokarmowych były bakterie z rodzaju *Yersinia*. W 2025 roku zarejestrowano 59 zakażeń, wobec 55 w 2024 roku. Zapadalność na 100 tys. osób na jersiniozę wyniosła 2,5 i była wyższa niż średnia zapadalność w Polsce, która wynosiła 1. Wszystkie zachorowania miały charakter sporadyczny. Spośród zakażeń jelitowych 30,5% dotyczyło dzieci w grupie wiekowej 0-9 lat.

Spośród zakażeń wywołanych przez wirusy w 2025 roku stwierdzono głównie zakażenia wywołane przez rotawirusy (1103 przypadków), norowirusy (1102 przypadków) oraz adenowirusy (369 przypadków potwierdzonych laboratoryjnie bądź epidemiologicznie).

W 2025 roku zapadalność na 100 tys. osób na zakażenia rotawirusowe (46,3) i norowirusowe (46,3) była wyższa niż średnia zapadalność w Polsce (odpowiednio 32,8 i 33,8).

Wykres 6. Liczba zakażeń wywołanych przez rotawirusy w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.

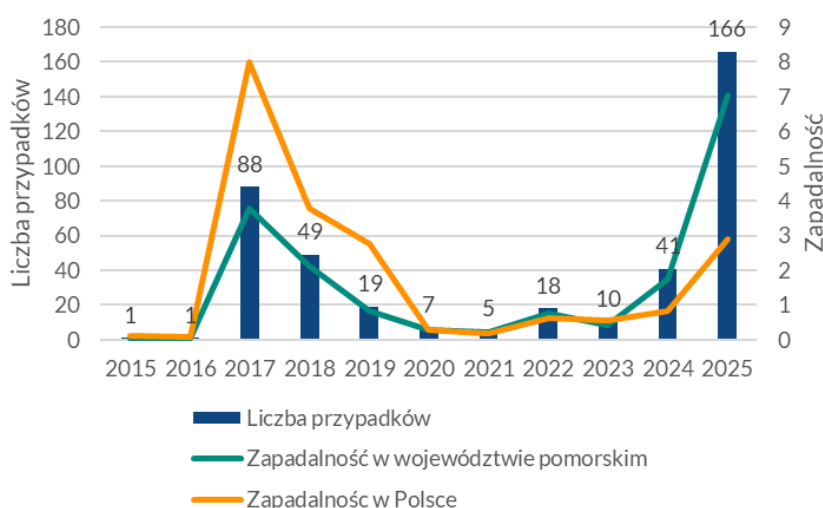

Wykres 7. Liczba zakażeń wywołanych przez norowirusy w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.

Najwięcej zakażeń wywołanych przez rotawirusy stwierdzono wśród dzieci w 4. (132 przypadków) oraz 1. (119 przypadków) roku życia. Zakażenia norowirusowe również występowały głównie u dzieci. W 2025 roku odnotowano 78 ognisk wywołanych przez norowirusy i 54 ogniska wywołane przez rotawirusy.

Drogą pokarmową dochodzi również do zakażenia wirusem wywołującym WZW typu A. W minionym roku w województwie pomorskim, podobnie jak w całej Polsce, wystąpił wzrost zachorowań na WZW typu A – zgłoszono 166 przypadków, z których większość (142 osoby) wymagało hospitalizacji.

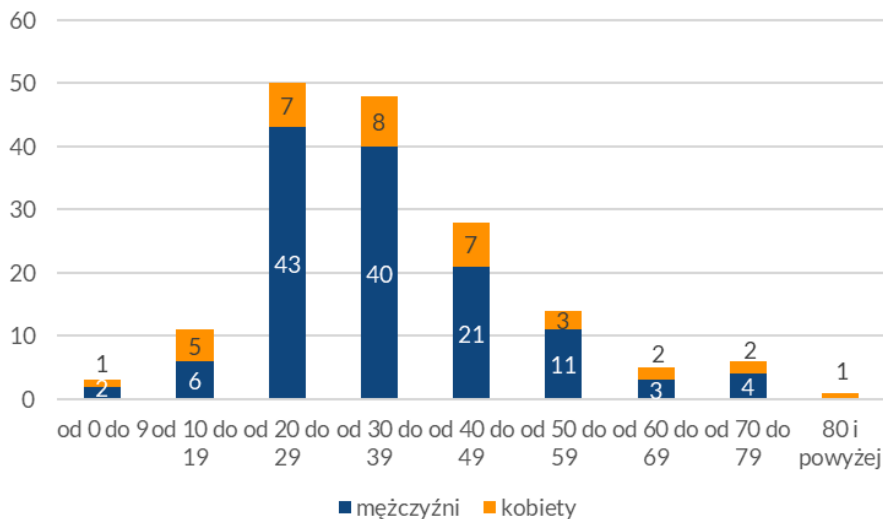
Zapadalność w 2025 roku w województwie pomorskim (7,04) była ponad dwukrotnie większa niż zapadalność w Polsce (2,90).

Wykres 8. Liczba przypadków WZW w typie A w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.

Połowę przypadków (86) odnotowano ogniskach o różnej wielkości. Największe z nich, obejmujące 18 zachorowań, w tym 2 zakończone zgonem, stwierdzono w jednym z DPS-ów. Jedną z kluczowych populacji wśród zakażonych w województwie pomorskim stanowili mężczyźni mający kontakty seksualne z mężczyznami; w grupie tych osób odnotowano 39 przypadków. Miało to odzwierciedlenie w strukturze demograficznej zachorowań, w której najliczniejszą grupę chorych byli mężczyźni w wieku 20-39 lat.

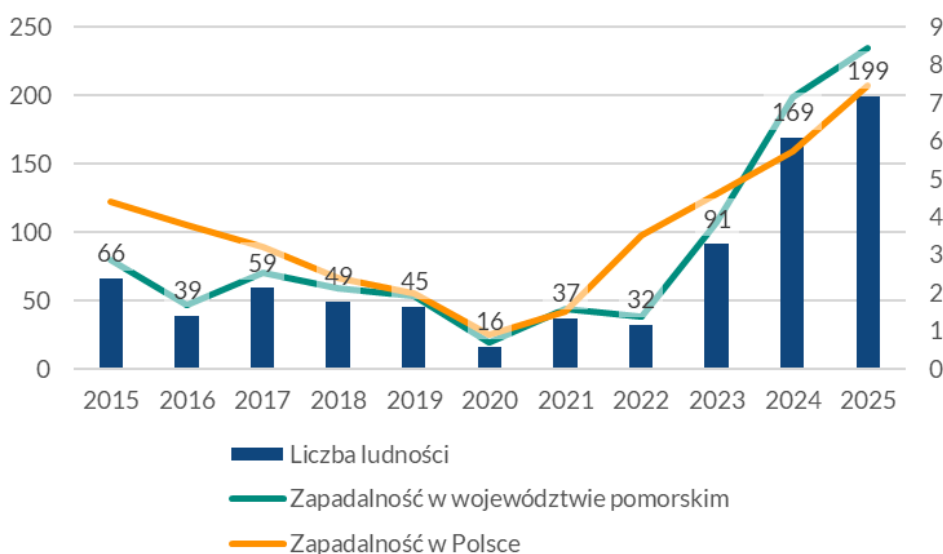

Wykres 9. Liczba WZW typu A w województwie pomorskim w 2025 roku w poszczególnych grupach wiekowych z uwzględnieniem płci.

W ramach prowadzonych działań przeciwepidemicznych w otoczeniu chorych zorganizowano szczepienia poekspozycyjne, którymi objęto 638 osób, w tym 329 dzieci.

W 2025 roku stwierdzono 199 przypadków giardiozy (lambliozy). Liczba stwierdzonych przypadków w latach 2025 i 2024 była wyższa niż w latach wcześniejszych.

Wykres 10. Liczba giardioz w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.

Zarejestrowano również 25 przypadków listeriozy (w 2024 roku – 24). Zapadalność na 100 tys. osób wyniosła 1 i była wyższa niż średnia zapadalność krajowa (0,64). W 11 przypadkach rozpoznano posocznicę, a w 7 zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych. Większość zachorowań (23) dotyczyła osób dorosłych, zwłaszcza po 60 roku życia.

Ponadto u 20 osób stwierdzono podejrzenie wystąpienia choroby Haff. Choroba ta, opisana po raz pierwszy ponad 100 lat temu, jest zespołem objawów obejmującym bóle mięśni, osłabienie, oddawanie ciemnego moczu, a w skrajnych przypadkach także niewydolność nerek. Objawy, pojawiające się zazwyczaj w ciągu 24 godzin, są spowodowane rabdomiolizą rozwijającą się wskutek spożycia ryb zawierających prawdopodobnie termostabilną toksynę. Pacjenci, u których podejrzewano chorobę Haff, byli w większości mieszkańcami powiatu nowodworskiego. Większość chorych wymagała hospitalizacji, a u trzech konieczne było przeprowadzanie dializ.

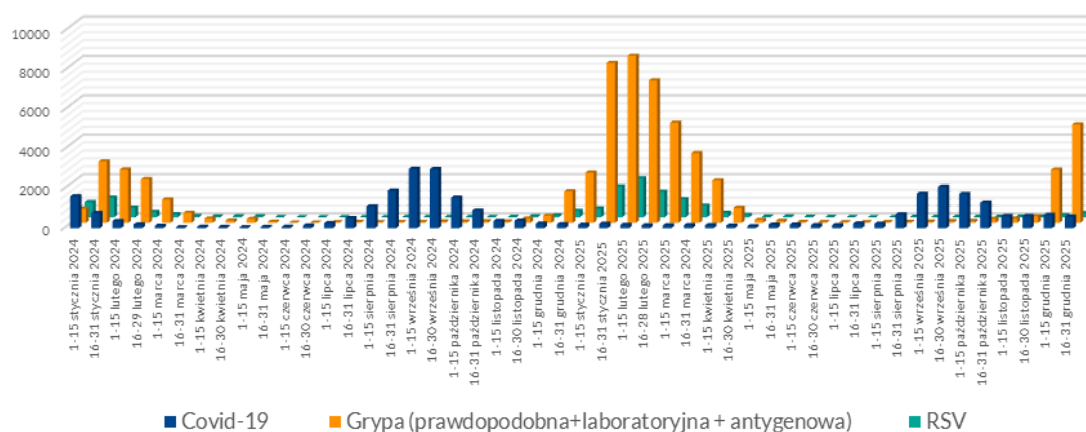
U wszystkich pacjentów stwierdzono bóle mięśni, a u większości odnotowano znacznie przekroczony poziom kinazy kreatynowej. W wywiadzie chorzy podawali spożycie dużych ilości ryb, głównie węgorza. W odpowiedzi na zagrożenie dla zdrowia publicznego, Państwowa Inspekcja Sanitarna województwa pomorskiego prowadziła wzmożony nadzór nad podejrzeniami zachorowań na chorobę Haff oraz uczestniczyła w wydawaniu prewencyjnych komunikatów dla społeczeństwa. Przeprowadzone wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną badania próbek ryb w zakresie zanieczyszczeń toksykologicznych nie wykazały niezgodności.

INFEKCJE UKŁADU ODDECHOWEGO

Począwszy od 2023 roku uległy zmianie zasady rejestracji oraz sprawozdawczości w zakresie grypy, zachorowań grypopodobnych oraz ostrych infekcji układu oddechowego. Do połowy 2023 roku informacje w tym zakresie zbierane były w postaci sprawozdań MZ-55, przekazywanych przez lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej (POZ) do powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych. W 2023 roku meldunek MZ-55 został zastąpiony raportem opartym na liczbie porad ambulatoryjnych udzielonych z powodu ostrych infekcji układu oddechowego.

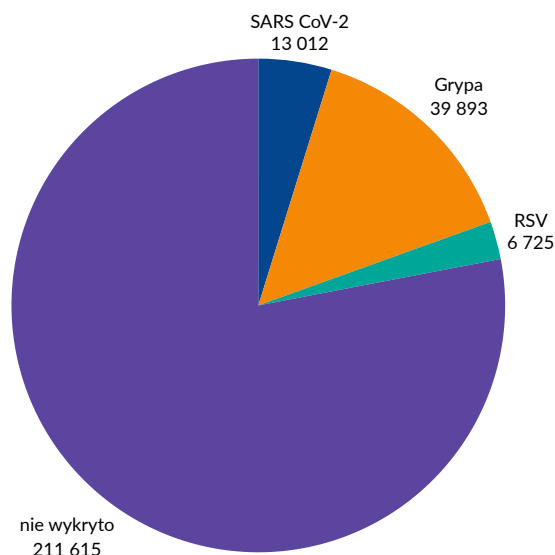
W 2025 roku raport ten został zmodyfikowany i objął dane statystyczne dotyczące 6 chorób zakaźnych: grypy, COVID-19, krztuśca, ospy wietrznej, półpaśca oraz RSV. Dane te obejmują liczbę zachorowań w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców oraz liczbę osób zaszczepionych przeciwko tym chorobom. Źródłem informacji są m.in. dane raportowane przez podmioty lecznicze do systemu teleinformatycznego P1, w tym zdarzenia medyczne i wpisy w kartach szczepień, jak również realizowane recepty, zwolnienia ZUS czy dane demograficzne. Raport jest dostępny pod linkiem <https://ezdrowie.gov.pl/portal/home/badania-i-dane/raport-o-chorobach-zakaznych>.

Niezależnie od powyższego, zachorowania na gripę, RSV oraz COVID-19 były również rejestrowane i sprawozdawane przez Państwową Inspekcję Sanitarną. W 2025 roku w województwie pomorskim zarejestrowano 46 034 przypadki grypy potwierdzonej testami antygenowymi, 882 przypadki grypy potwierdzonej laboratoryjnie oraz 65 przypadków prawdopodobnych. Najwięcej zachorowań na gripę, podobnie jak w 2024 roku, odnotowano w drugiej połowie stycznia, w lutym oraz pierwszej połowie marca. W tym samym okresie obserwowano również wzrost zakażeń RSV. Zwiększoną liczbę zachorowań na gripę stwierdzono w grudniu 2025 roku. Zarówno w 2025, jak i 2024 roku, szczyt zachorowań na gripę był poprzedzony wzrostem liczby zachorowań na COVID-19.

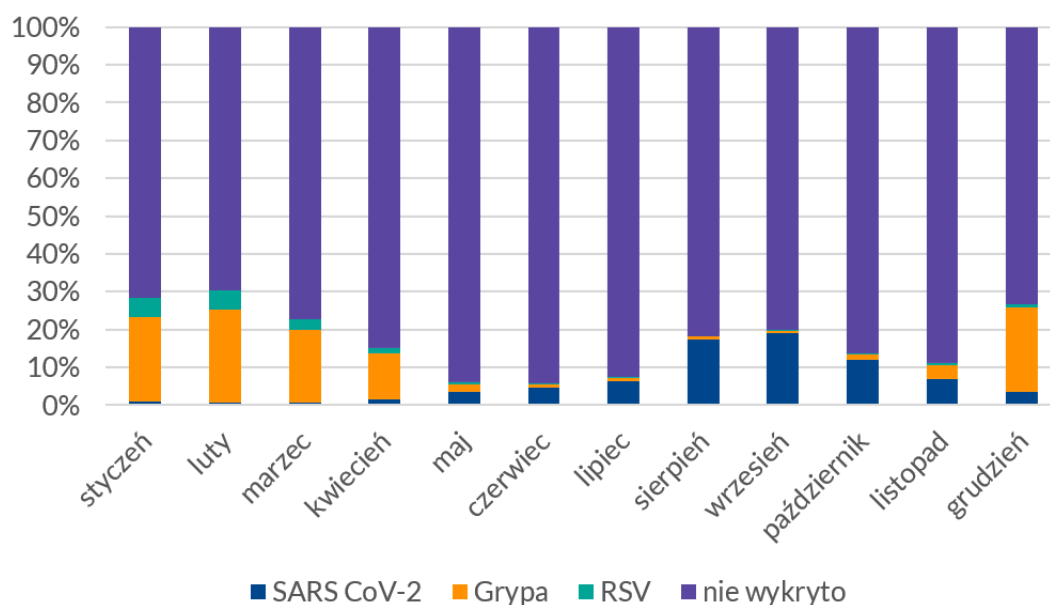
Wykres 11. Liczba przypadków Covid-19, grypy oraz RSV w województwie pomorskim w okresach dwutygodniowych w 2024 oraz 2025 roku.

Na mocy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 stycznia 2023 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 38), lekarze POZ uzyskali możliwość wykonywania bezpłatnych testów antygenowych w kierunku grypy, RSV oraz COVID-19 (tzw. testów combo). Z danych Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ wynika, że w 2025 roku w województwie pomorskim wykonano ponad 271 tys. testów antygenowych, podczas gdy w 2024 roku było to ponad 180 tys., przy czym w ponad 78% przypadków zakażenia były wywołane przez czynnik etiologiczny inny niż wirus grypy, SARS-CoV-2 oraz RSV.

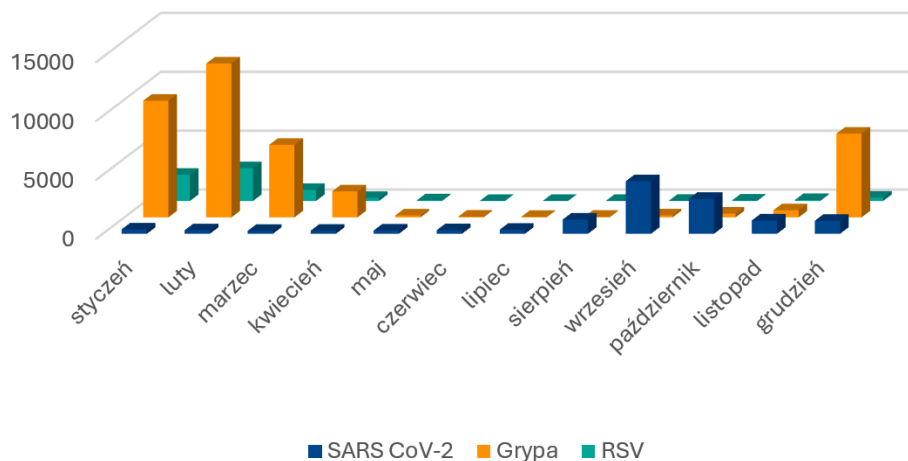

Wykres 12. Wyniki testów Combo Antygen na grypę A/B + Covid - 19/RSV wykonanych przez świadczeniodawców w województwie pomorskim w 2025 roku (dane Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ).

Liczba zakażeń wirusami grypy, SARS-CoV-2 i RSV stwierdzanych na podstawie wyników testu „Combo Antygen na grypę A/B + Covid - 19/RSV” wykonywanego w POZ różniła się w poszczególnych miesiącach roku. Na początku roku dominowały zachorowania na grypę, od lipca do października przeważały zakażenia COVID-19, natomiast w grudniu ponownie odnotowano wzrost liczby zachorowań na grypę.

Wykres 13. Procentowe wyniki testów antygenowych „Combo Antygen na grypę A/B + Covid - 19/RSV” wykonanych przez Świadczeniodawców w województwie pomorskim w 2025 roku (dane Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ).

Wykres 14. Dodatnie wyniki testów antygenowych „Combo Antygen na grypę A/B + Covid - 19/RSV” wykonanych przez Świadczeniodawców w województwie pomorskim w poszczególnych miesiącach w 2025 roku (dane Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ).

CHOROBY ZAKAŻNE ZWALCZANE DROGĄ SZCZEPIEŃ

Błonica

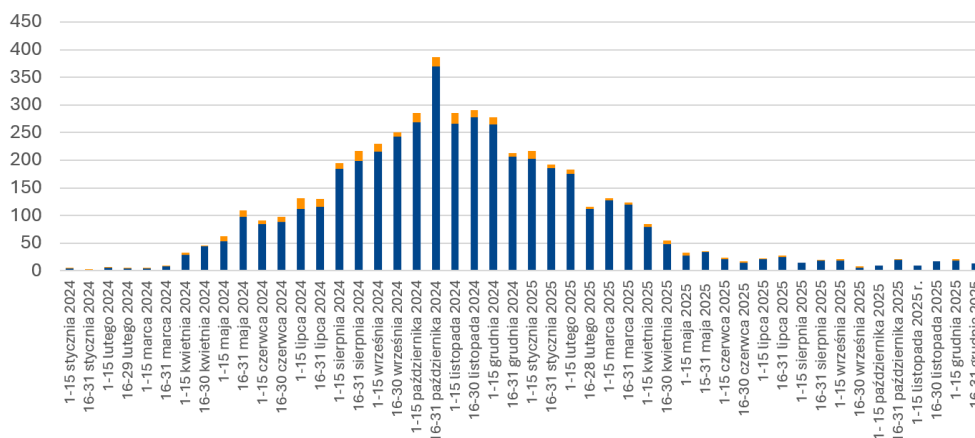
W Polsce w 2025 roku zarejestrowano 3 przypadki zachorowania na błonicę, wobec 1 przypadku w 2024 roku. W krajach Unii Europejskiej oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego w 2025 roku odnotowano 100 zachorowań na tę chorobę, w tym m.in. w Niemczech – 46 oraz w Słowacji – 22.

Tężec

W Polsce corocznie odnotowuje się niewielką liczbę zachorowań na tężec – w 2025 roku było ich 10, a w 2024 roku – 8. W województwie pomorskim od 2018 roku nie zarejestrowano żadnego przypadku tężca. W krajach Unii Europejskiej oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego w 2023 roku odnotowano 73 zachorowania, najwięcej we Włoszech (28).

Krztusiec

W 2024 roku w województwie pomorskim, podobnie jak w całej Polsce, stwierdzono znaczny wzrost zachorowań na krztusiec. Szczyt zachorowań w województwie pomorskim przypadł na drugą połowę października 2024 roku, kiedy odnotowano 387 przypadków. Wysoka liczba zachorowań utrzymywała się również w I kwartale 2025 roku.

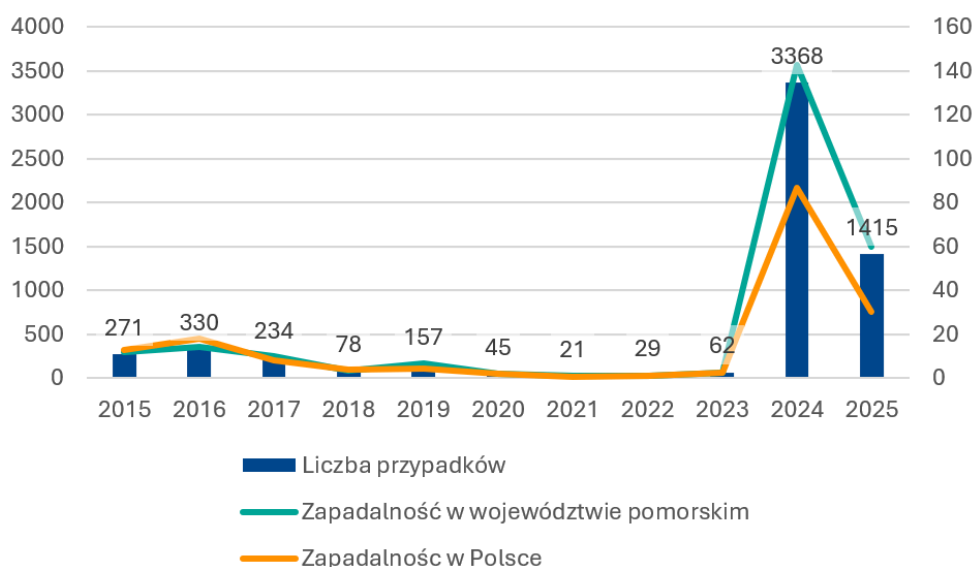

Wykres 15. Liczba przypadków krztusca, w tym wymagających hospitalizacji (kolor pomarańczowy) w województwie pomorskim w okresach dwutygodniowych w 2024 i 2025 roku.

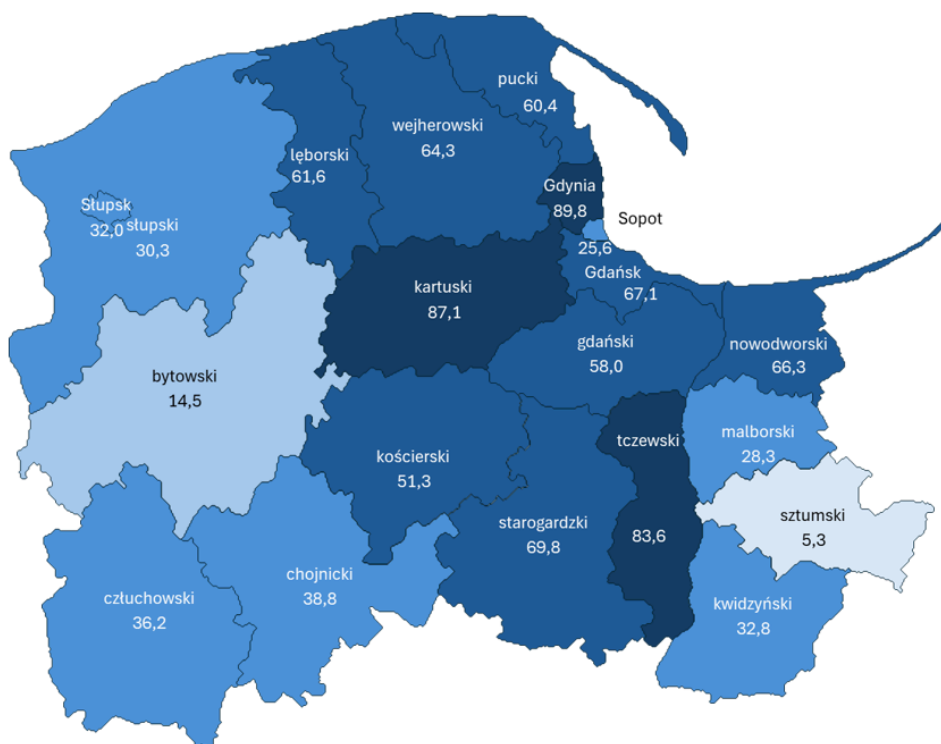

Liczba zakażeń w 2024 oraz 2025 roku znacząco przewyższała liczbę przypadków krztuśca rejestrowanych w latach poprzednich.

W 2025 roku zapadalność w województwie pomorskim była dwukrotnie wyższa niż zapadalność w Polsce.

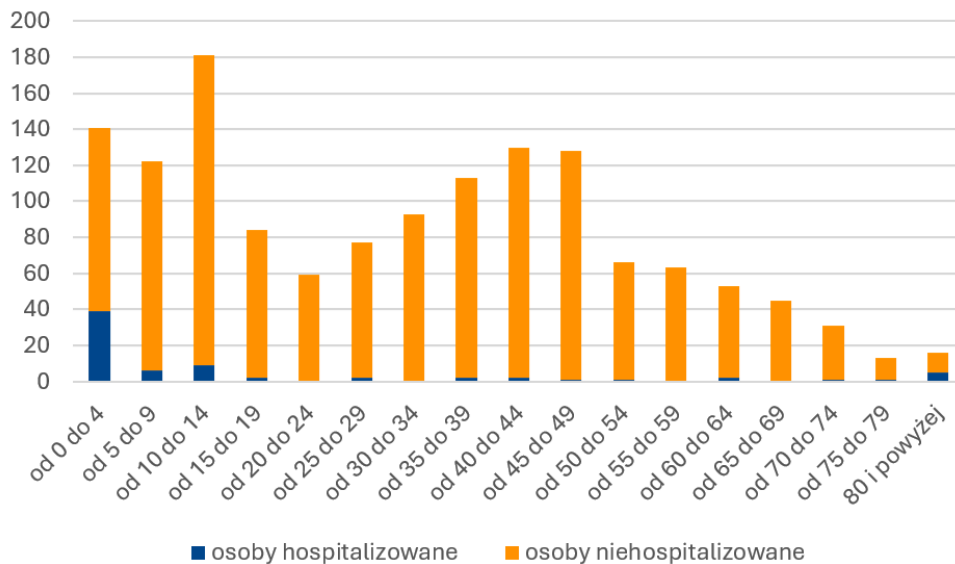

Wykres 16. Liczba przypadków krztuśca w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.

Mapa 3. Zapadalność na 100 tys. osób na krztusiec w powiatach województwa pomorskiego w 2025 roku.

Zachorowaniano we wszystkich grupach wiekowych. Najwięcej przypadków krztuśca, podobnie jak w 2024 roku, stwierdzono w grupie wiekowej 10-14 lat. Hospitalizacji wymagały 73 osoby (5%), przy czym najwyższy odsetek odnotowano wśród dzieci w grupie wiekowej 0-4 (27%). Spośród chorych 28% osób było w przeszłości szczepionych przeciw krztuścowi. Należy podkreślić, że ani przechorowanie krztuśca, ani szczepienie nie zapewniają odporności na całe życie, dlatego ważną rolę odgrywają szczepienia przypominające zarówno u dzieci, jak i osób dorosłych.

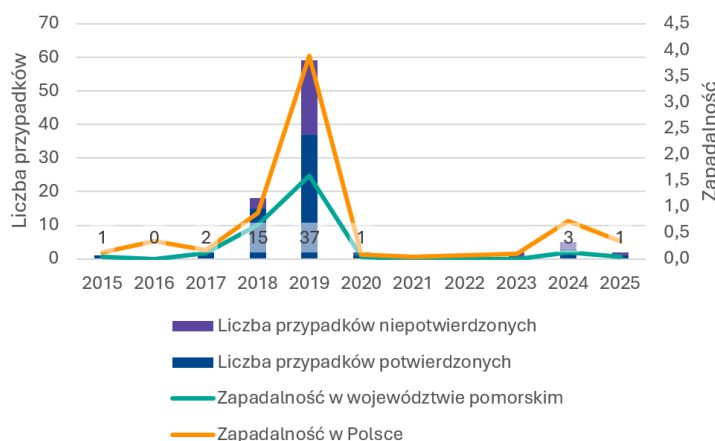
Wykres 17. Liczba przypadków krztusca w województwie pomorskim w 2025 roku w poszczególnych grupach wiekowych z uwzględnieniem osób hospitalizowanych.

W związku ze wzrostem liczby zachorowań na krztusiec w 2025 roku kobiety w ciąży mogły skorzystać z bezpłatnych szczepień przeciw tej chorobie w przychodniach POZ. Celem programu była ochrona noworodków i niemowląt w początkowym okresie życia przed zachorowaniem na krztusiec i koniecznością hospitalizacji. W województwie pomorskim w 2025 roku z tej formy profilaktyki skorzystało ponad 5 tys. kobiet w ciąży.

Odra

W 2025 roku w województwie pomorskim zarejestrowano 2 zachorowania na odrę. W tym samym okresie w Polsce zgłoszono 127 przypadków, natomiast w krajach Unii Europejskiej oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego 7651 zachorowań, z czego najwięcej w Rumunii (4198). Polska, za pośrednictwem Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH – PIB oraz Państwowej Inspekcji Sanitarnej, uczestniczy w programie WHO dotyczącym eliminacji odry i różyczki. Program ten polega na prowadzeniu nadzoru epidemiologicznego nad tymi chorobami, przede wszystkim poprzez rejestrowanie podejrzeń zachorowań oraz wykonywanie badań laboratoryjnych służących potwierdzeniu lub wykluczeniu zakażenia, a także identyfikacji szczepów krążących w danej populacji.

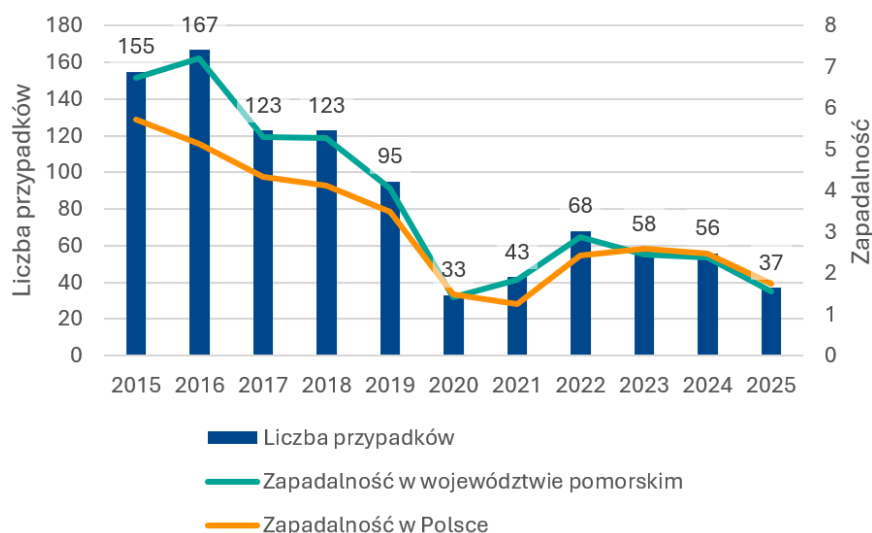
Średnia zapadalność w Polsce i zapadalność w województwie pomorskim była porównywalna latach 2005 – 2025.

Wykres 18. Liczba przypadków odry potwierdzonej laboratoryjnie i niepotwierdzonej w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.

Świnka

W województwie pomorskim, podobnie jak w całej Polsce, dzięki powszechnym szczepieniom, zapadalność na świnkę od kilkunastu lat utrzymuje się na stałym, niskim poziomie. Przed wprowadzeniem obowiązkowych szczepień w 2003 roku była ona zdecydowanie wyższa niż obecnie, okresowo przekraczając 500 zachorowań na 100 tys. mieszkańców. W 2025 roku na terenie województwa pomorskiego odnotowano 37 zachorowań na świnkę. Ponad 50% wszystkich przypadków dotyczyło dzieci w grupie wiekowej 0 -10 lat. Współczynnik zapadalności na 100 tys. osób w 2025 roku w województwie pomorskim wyniósł 2,5 i był porównywalny ze średnim współczynnikiem zapadalności w Polsce.

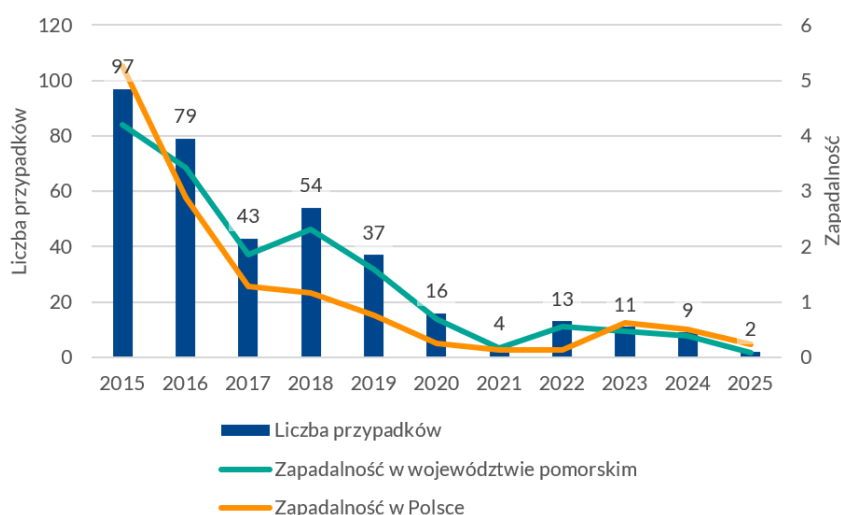

Wykres 19. Liczba przypadków świnki w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.

Różyczka

W 2025 roku zarejestrowano 2 przypadki różyczki, co stanowi najniższą liczbę zachorowań od czasu wprowadzenia systematycznej rejestracji choroby w 1966 roku.

W 2025 roku w województwie pomorskim współczynnik zapadalności na różyczkę na 100 tys. osób wyniósł 0,1. Od czasu ogólnopolskiej epidemii wyrównawczej w 2013 roku, związanej ze zwiększoną zachorowalnością nastoletnich chłopców, zapadalność na różyczkę zarówno w Polsce, jak i województwie pomorskim utrzymuje się na stałym, niskim poziomie.

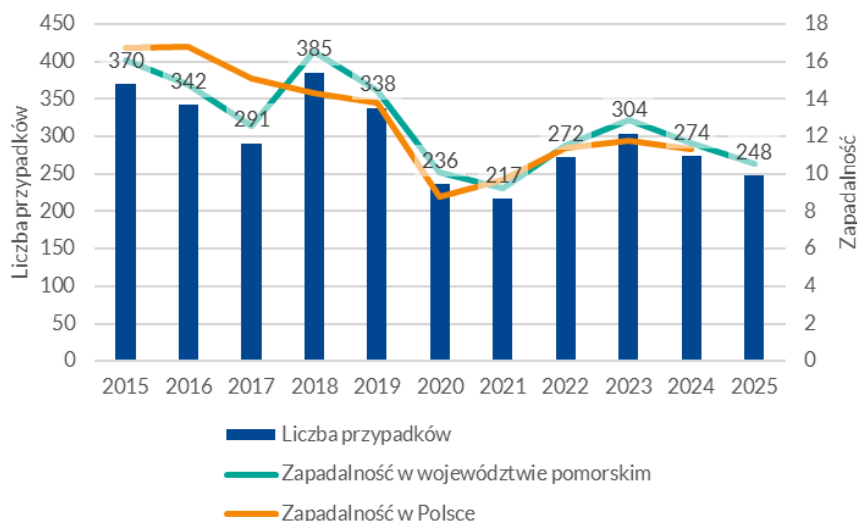

Wykres 20. Liczba przypadków różyczki w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.

Gruźlica

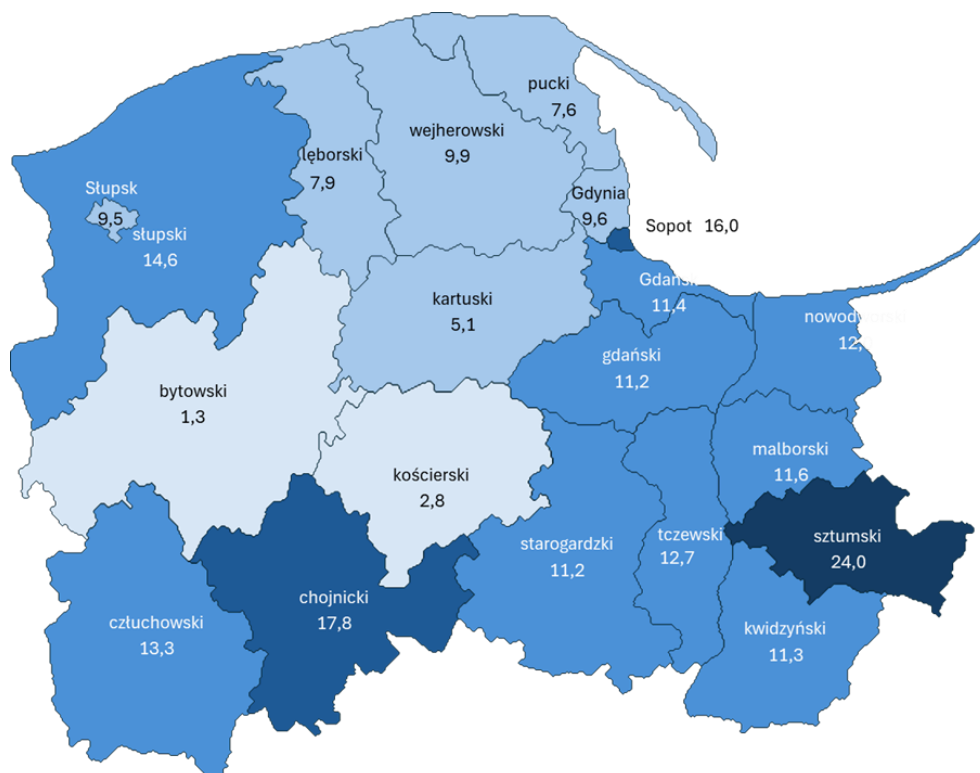
W 2025 roku w województwie pomorskim zarejestrowano 248 przypadków gruźlicy. W porównaniu z 2024 rokiem, w którym odnotowano 274 zachorowania, oraz z 2023 rokiem, kiedy zgłoszono 304 przypadki, oznacza to spadek liczby zachorowań.

Zapadalność na gruźlicę w województwie pomorskim w 2025 roku wyniosła 10,5 przypadków na 100 tys. osób, co zgodnie z klasyfikacją Światowej Organizacji Zdrowia odpowiada poziomowi charakterystycznemu dla krajów o niskiej zapadalności. W ostatnich latach zapadalność na gruźlicę w województwie pomorskim nie odbiegała od średniej zapadalności w Polsce.

Wykres 21. Liczba przypadków gruźlicy w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim w latach 2015-2025 i w Polsce w latach 2015-2024.

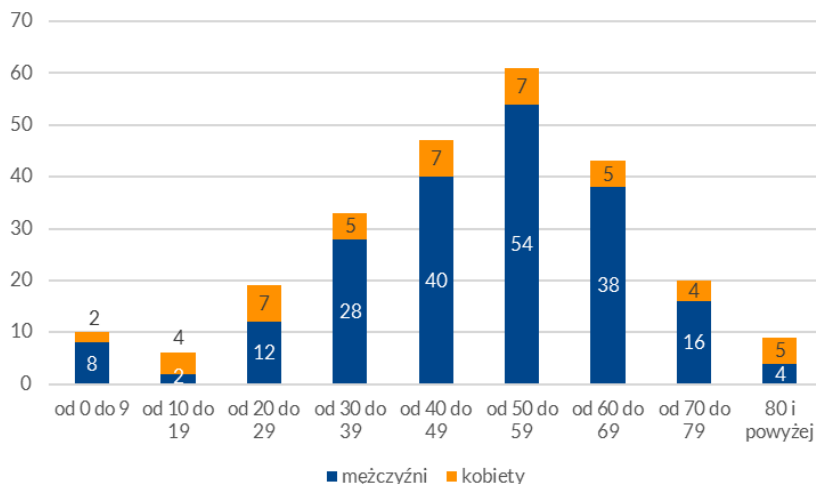
W 2025 roku największą zapadalność na gruźlicę na 100 tys. osób stwierdzono w powiatach sztumskim (24) oraz chojnickim (17,8).

Mapa 4. Zapadalność na 100 tys. osób na gruźlicę w poszczególnych powiatach województwa pomorskiego w 2025 roku.

Najwięcej przypadków zachorowań na gruźlicę wystąpiło w grupie wiekowej 50-59 lat. Wśród chorych mężczyźni stanowili 81% osób.

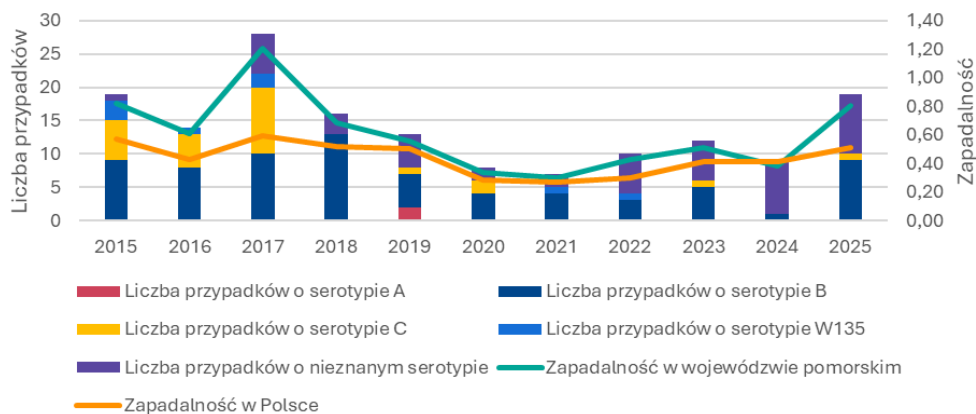
Wykres 22. Liczba zachorowań na gruźlicę w województwie pomorskim w 2025 roku z uwzględnieniem grup wiekowych i płci.

Większość zachorowań na gruźlicę miała postać płucną; gruźlicę pozapłucną rozpoznano u 20 chorych. Zdecydowaną większość wszystkich zarejestrowanych przypadków gruźlicy, tj. 94% zakwalifikowano jako nowe zachorowania (w 2024 roku – 89%, w 2023 roku – 93%), natomiast pozostałe stanowiły wznovy. Ponadto w 2025 roku w województwie pomorskim zgłoszono 11 przypadków mykobakterioz, czyli chorób wywołanych przez prątki atypowe (niegruźlicze).

Inwazyjna choroba meningokokowa

W 2025 roku na terenie województwa pomorskiego zarejestrowano 19 przypadków inwazyjnej choroby meningokokowej. Spośród 10 zakażeń, w których zdiagnozowano serotyp meningokoków, 9 przypadków było wywołanych przez *Neisseria meningitidis* typu B, a 1 przypadek przez *Neisseria meningitidis* typu C. Zachorowania występowały w różnych grupach wiekowych, najmłodsza chora miała 5 miesięcy, a najstarsza 74 lata. W powiecie kwidzyńskim odnotowano ognisko obejmujące 3 osoby.

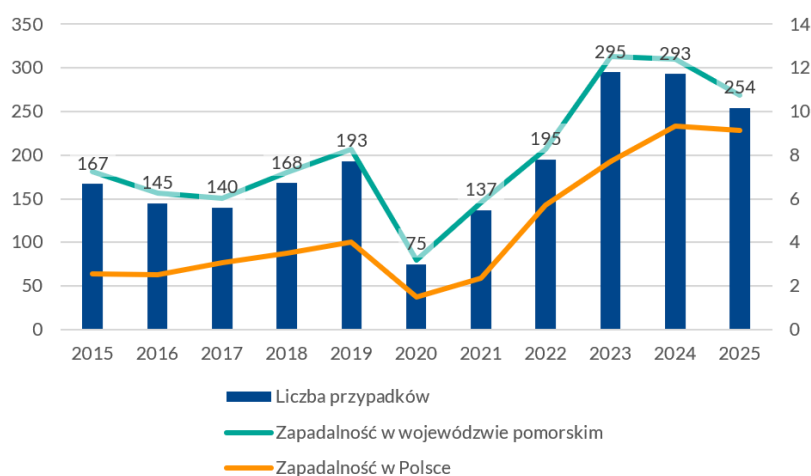
Zapadalność w 2025 roku w województwie pomorskim na 100 tys. osób była wyższa od średniej zapadalności w Polsce.

Wykres 23. Liczba przypadków inwazyjnych zakażeń meningokokowych z uwzględnieniem serotypów w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.

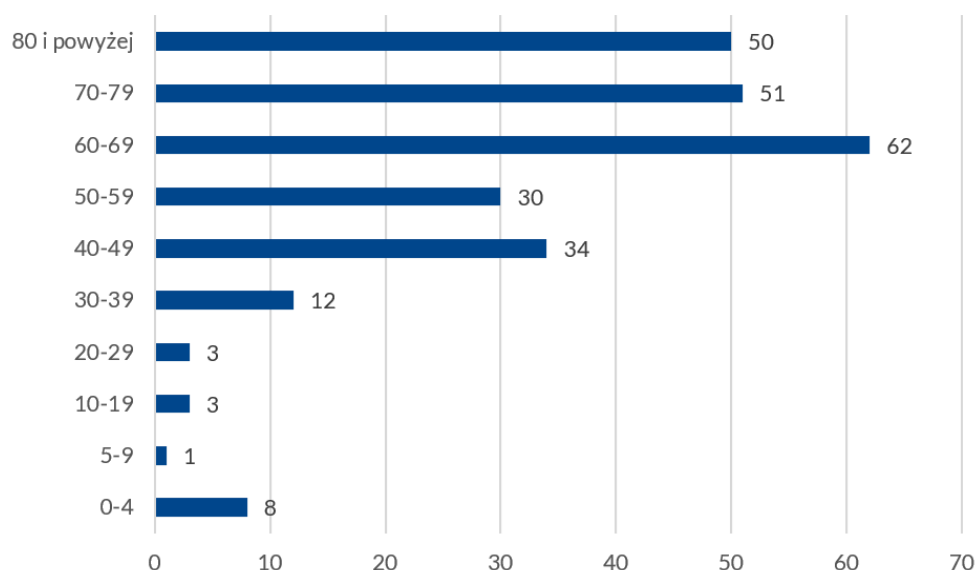
Inwazyjna choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae* (pneumokoki)

W 2025 roku w województwie pomorskim zgłoszono 254 zachorowania na inwazyjną chorobę pneumokokową. Zapadalność na inwazyjną chorobę pneumokokową w województwie pomorskim była, podobnie jak w latach poprzednich, wyższa niż zapadalność w Polsce.

Wykres 24. Liczba przypadków inwazyjnych zakażeń pneumokokowych w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.

Wśród chorych przeważały osoby w starszych grupach wiekowych.

Wykres 25. Liczba inwazyjnych zakażeń wywołanych przez pneumokoki w województwie pomorskim w 2025 roku w poszczególnych grupach wiekowych.

7 chorych osób (dzieci w wieku 0-7 lat) było zaszczepionych przeciwko zakażeniom wywołanym przez *Streptococcus pneumoniae*. Odnotowano 69 zgonów w przebiegu inwazyjnej choroby pneumokokowej, w tym w 49 związanych z zakażeniem *Streptococcus pneumoniae*. Najwyższą śmiertelność stwierdzono w starszych grupach wiekowych.

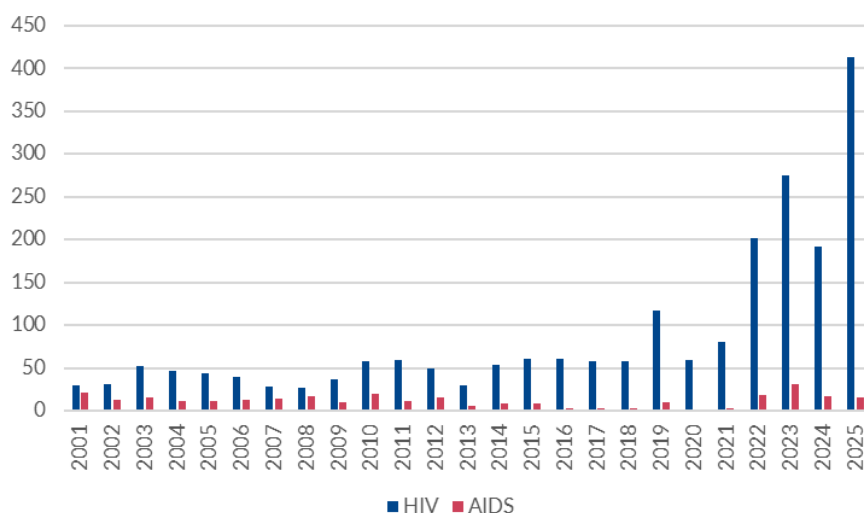
MPOX (ospa mała)

W 2022 roku na świecie, w tym również w krajach Unii Europejskiej, odnotowano ogniska zachorowań na MPOX niezwiązane z pobytem zakażonych w krajach Afryki, uznawanych za obszar endemicznego występowania tej choroby.

W okresie od maja 2022 roku do końca 2025 roku w Europie zarejestrowano ponad 30 tys. przypadków MPOX. Większość zachorowań notowanych w krajach nieendemicznych dotyczyła mężczyzn mających kontakty seksualne z mężczyznami. W Polsce w 2025 roku zgłoszono 29 zachorowań, w tym czasie w województwie pomorskim odnotowano 2 przypadki MPOX powiązane epidemiologicznie, oba dotyczące mężczyzn.

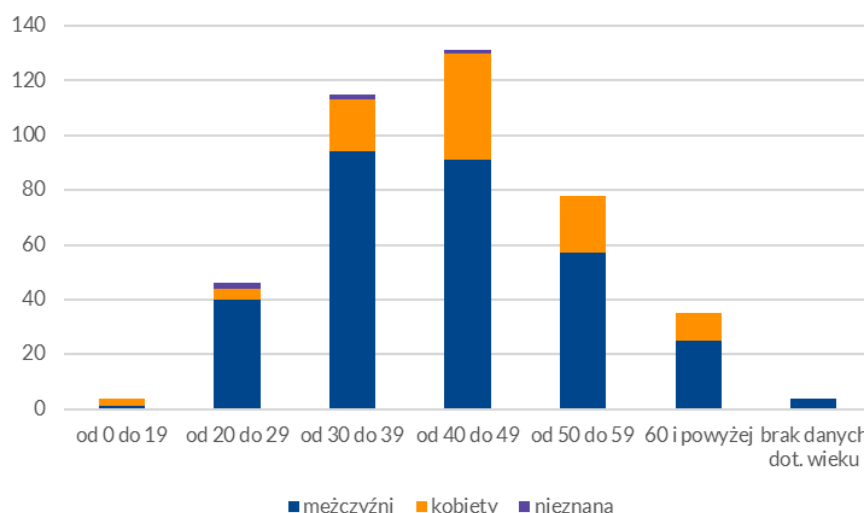
HIV i AIDS

W 2025 roku na terenie województwa pomorskiego zarejestrowano 413 przypadków nowo wykrytych zakażeń HIV i 16 zachorowań na AIDS.

Wykres 26. Liczba nowo wykrytych zakażeń HIV oraz przypadków AIDS w województwie pomorskim w latach 2001-2025.

Najwięcej zakażeń HIV w 2025 roku odnotowano wśród mężczyzn w grupie wiekowej 30-49 lat.

Wykres 27. Liczba przypadków nowo wykrytych zakażeń HIV, zarejestrowanych w województwie pomorskim w 2025 roku w poszczególnych grupach wiekowych, z uwzględnieniem płci.

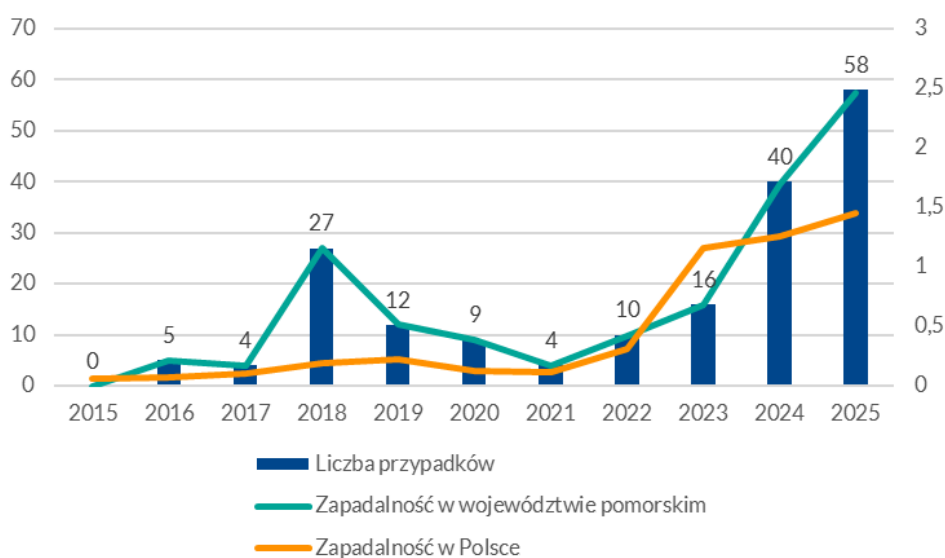
Wykonanie testu jest jedynym sposobem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia. Bezpłatne i anonimowe badania na terenie województwa pomorskiego można wykonać w Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych w Gdańsku, Gdyni i Słupsku. Ich aktualny wykaz wraz zdanymi teled adresowymi znajduje się na stronie internetowej Krajowego Centrum ds. AIDS (aids.gov.pl).

Legionelozy

W 2025 roku w województwie pomorskim stwierdzono 58 zachorowań na legionelozę, z czego 57 chorych wymagało hospitalizacji. Wzrost liczby przypadków w porównaniu z latami poprzednimi był prawdopodobnie związany ze zwiększeniem liczby wykonywanych testów diagnostycznych w szpitalach.

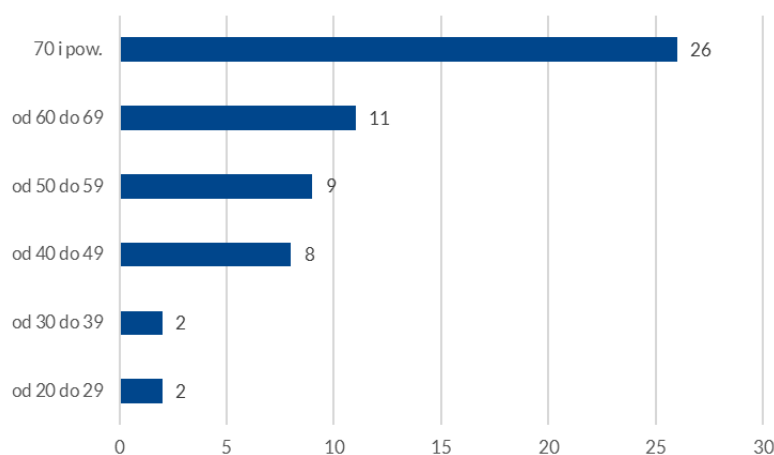
W ramach prowadzonych dochodzeń epidemiologicznych państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni pobierali próbki ciepłej wody użytkowej w miejscach potencjalnego narażenia osób na zakażenie, m.in. w domach prywatnych, szpitalach, domach pomocy społecznej. W przypadku stwierdzenia wysokiej liczby bakterii *Legionella* w badanych próbkach podejmowano działania mające na celu wyegzekwowanie poprawy jakości wody w sieciach wodociągowych.

Przeprowadzone badania wykazały przekroczenia dopuszczalnych wartości bakterii *Legionella* w wodzie w 16 przypadkach.

Wykres 28. Liczba przypadków legionelozy w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.

Wśród pacjentów przeważały osoby starsze z chorobami współistniejącymi.

Wykres 29. Liczba przypadków legioneloz (w tym gorączek Pontiac) w województwie pomorskim w 2025 roku w poszczególnych grupach wiekowych.

ZAKAŻENIA SZPITALNE

Zakażenie szpitalne to zakażenie występujące w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. Z punktu widzenia jakości i bezpieczeństwa opieki stanowi zdarzenie niepożądane, niezwiązane z naturalnym przebiegiem choroby. Skuteczna kontrola zakażeń w podmiotach leczniczych wymaga ich bieżącego wykrywania, rejestrowania oraz analizy danych.

We wszystkich szpitalach województwa pomorskiego, zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2025 r. poz. 1675), działają powołane przez dyrektorów zespoły i komitety ds. kontroli zakażeń szpitalnych. Do zadań zespołów kontroli zakażeń szpitalnych należy opracowywanie procedur służących ograniczaniu ryzyka zakażeń, ich wdrażanie w praktyce szpitalnej oraz kontrola realizacji tych procedur określona w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 roku w sprawie zakresu, sposobu i częstości prowadzenia kontroli wewnętrznej obszaru realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 100 poz. 645). Do zadań zespołów należy również monitorowanie i rejestracja czynników alarmowych oraz zakażeń szpitalnych, jak również szkolenie personelu medycznego w zakresie kontroli zakażeń szpitalnych. Kierownicy podmiotów leczniczych są zobowiązani do zgłoszenia potwierdzonego epidemicznego wzrostu liczby zakażeń szpitalnych właściwemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu w ciągu 24 godzin.

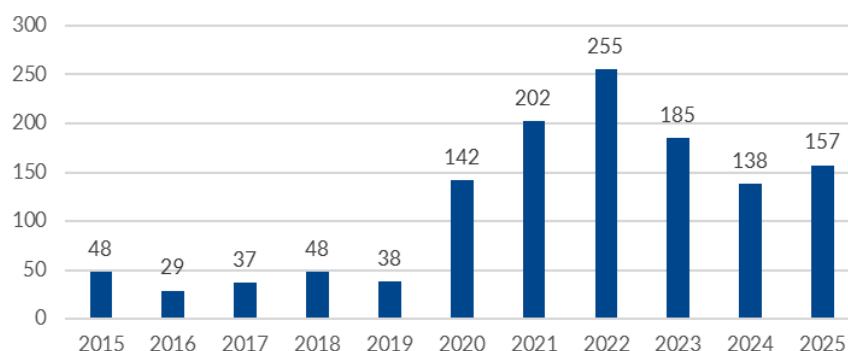
Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 roku w sprawie czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (Dz. U. z 2024 r. poz. 335), Państwowa Inspekcja Sanitarna otrzymuje coroczne dane dotyczące patogenów alarmowych oraz informacje o ogniskach zakażeń w szpitalach. Zespoły ds. kontroli zakażeń szpitalnych ze wszystkich podmiotów leczniczych województwa pomorskiego współuczestniczyły w przygotowaniu raportów za 2025 rok dotyczących zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych, które zostały przekazane właściwym państwowym powiatowym inspektorom sanitarnym. Do zadań komitetów ds. kontroli zakażeń szpitalnych należy natomiast planowanie, ocena i analiza skuteczności realizowanego programu kontroli zakażeń szpitalnych.

W 2025 roku w pomorskich podmiotach leczniczych wystąpiło 157 ognisk epidemicznych, które zgłoszono właściwym państwowym powiatowym inspektorom sanitarnym. Było to o 19 ognisk więcej niż w 2024 roku, przy jednoczesnym spadku liczby zakażonych pacjentów o 94 osoby. Ogniska epidemiczne objęły łącznie 782 osobny zakażone, w tym 743 pacjentów oraz 39 osób z personelu medycznego. Czynniki etiologiczne zakażeń miały charakter wirusowy w 107 ogniskach (68%), bakteryjny w 44 (28%), a w 6 ogniskach (3,8%) nie ustalono czynnika etiologicznego.

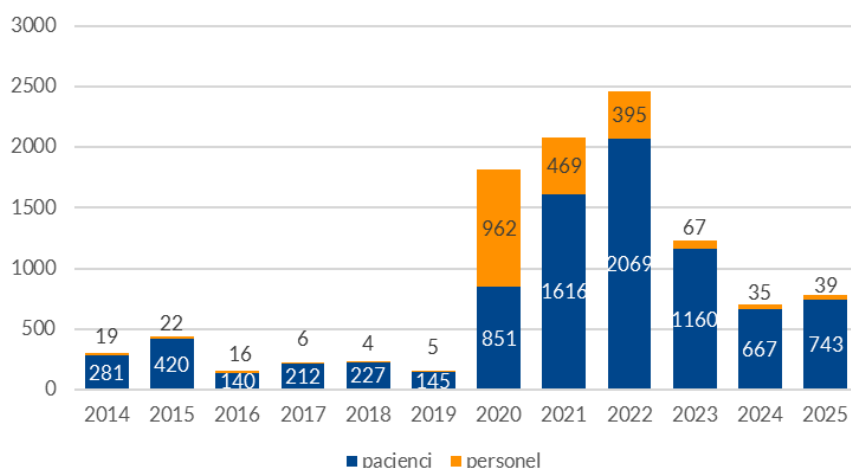
Wśród zakażeń wirusowych najwięcej ognisk wywołał koronawirus SARS-CoV-2 – 58 ognisk obejmujących 320 pacjentów. Pozostałe ogniska o etiologii wirusowej stanowiło 36 ognisk grypy (190 pacjentów), 6 ognisk wywołanych przez RSV (23 pacjentów), 5 ognisk wywołanych przez norowirusy (16 pacjentów) oraz 2 ogniska wywołane przez wirus paragrypy (10 pacjentów).

Wśród ognisk o etiologii bakteryjnej najczęstszym czynnikiem etiologicznym było *Clostridioides difficile* – 17 ognisk (76 pacjentów), *Acinetobacter baumannii* szczep CRAB – 14 ognisk (73 pacjentów), *Klebsiella pneumoniae* KPC – 5 ognisk (18 pacjentów), *Klebsiella pneumoniae* NDM – 4 ogniska (14 pacjentów), *Klebsiella pneumoniae* CPE – 4 ogniska (13 pacjentów), *Klebsiella pneumoniae* MBL – 1 ognisko (3 pacjentów), *Pseudomonas aeruginosa* – 2 ogniska (4 pacjentów), a także 6 ognisk o nieznanym czynniku etiologicznym.

Wykres 30. Liczba ognisk epidemicznych w podmiotach leczniczych województwa pomorskiego w latach 2015-2025.

Wykres 31. Liczba pacjentów i personelu medycznego z zakażeniem w ogniskach epidemicznych w szpitalach województwa pomorskiego w latach 2014-2025.

W przypadku każdego ogniska epidemicznego, w zależności od rodzaju patogenu oraz specyfiki oddziały, podejmowano działania przeciwepidemiczne mające na celu jego wygaszenie. Do najważniejszych należały izolacja lub kohortacja pacjentów, zaostreżenie reżimu sanitarnego, ograniczenie bądź wstrzymanie odwiedzin, kontrola obowiązujących procedur oraz działania edukacyjne skierowane do personelu i pacjentów.

Szczepienia ochronne

Obowiązek wykonywania szczepień ochronnych w Polsce ma umocowanie w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz wynika z *ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń (...)*.

Główny Inspektor Sanitarny co roku opracowuje Program Szczepień Ochronnych, uwzględniając potrzeby epidemiologiczne oraz możliwości ekonomiczne i technologiczne związane z wprowadzeniem kolejnych preparatów szczepionkowych. Program obejmuje kalendarz szczepień obowiązkowych dzieci i młodzieży oraz osób szczególnie narażonych na zakażenia, a także kalendarz szczepień zalecanych, niefinansowanych ze środków budżetu Ministra Zdrowia. Od 1 października 2023 roku kalendarz szczepień określa *załącznik 1 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 roku w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych* (Dz. U. z 2025 r. poz. 782).

W ramach kalendarza szczepień ochronnych obowiązującego w 2025 roku realizowano szczepienia obowiązkowe przeciwko gruźlicy (BCG), błonicy, krztuścowi, tężcowi (DTP), odrze, śwince, różyczce (MMR), poliomyelitis (IPV), wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (WZW B), zakażeniom wywoływanym przez *Haemophilus influenzae* typ B (Hib), *Streptococcus pneumoniae* i rotawirusom.

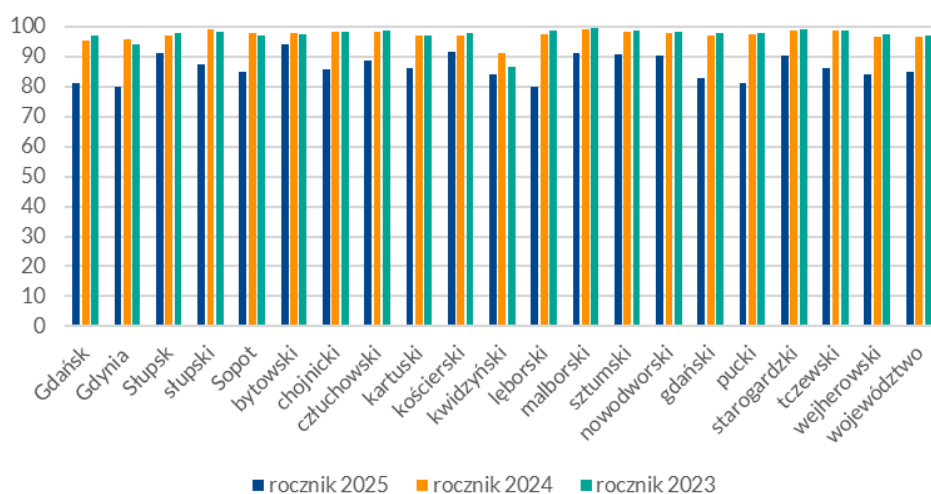
Obowiązkowymi szczepieniami objęto również dzieci z grup ryzyka szczególnie narażonych na zakażenie wirusem ospy wietrznej.

W 2025 roku kontynuowano uruchomiony 1 czerwca 2023 roku program bezpłatnych szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) dla dziewcząt i chłopców po 11. roku życia. Program ten realizuje założenia Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030. Od 1 września 2024 roku obejmuje on dzieci w wieku 9-14 lat.

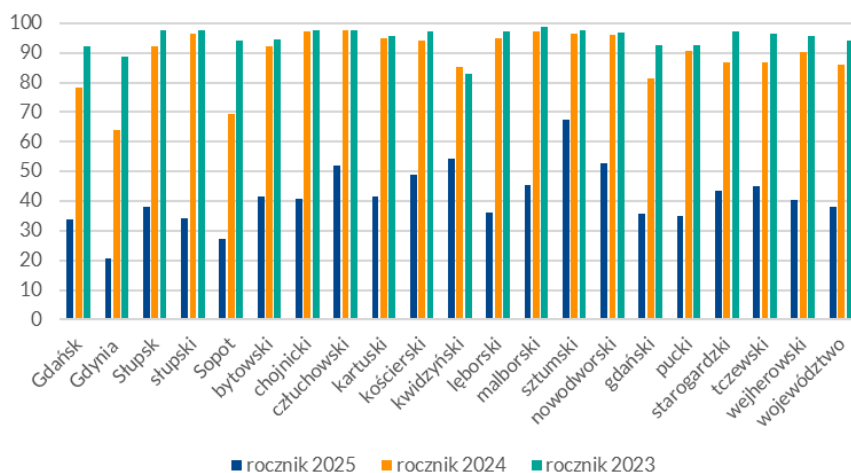
Sytuacja epidemiologiczna dotycząca zaszczepienia dzieci w 2025 roku była ogólnie dobra. W wielu przypadkach odsetek zaszczepionych przekraczał 95%, co zapewnia odporność populacyjną. Niższy procent zaszczepienia dzieci w danym roczniku w porównaniu z rocznikiem poprzednim wynika z faktu, że dzieci urodzone pod koniec roku z reguły są szczepione w roku następnym, zgodnie z odstępami czasowymi w cyklu podania szczepionek. Pożądanym stanem byłoby objęcie szczepieniami 100% dzieci z roczników starszych niż podlegający szczepieniom w danym roku.

Szczepienie przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (WZW typu B)

Szczepienie podstawowe składa się z trzech dawek (przyjmowanych w pierwszej dobie życia, w 2. i 7. miesiącu życia). W przypadku szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B uznaje się, że odporność powstała po otrzymaniu szczepienia podstawowego jest wysoka i nie ma potrzeby wykonywania szczepień przypominających.

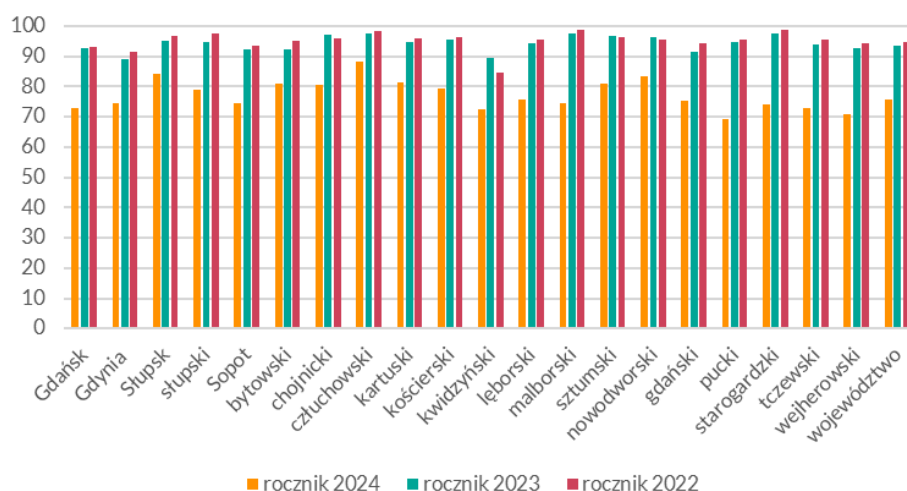
Wykres 32. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2025, 2024, 2023 przeciwko WZW B w województwie pomorskim – szczepienie pierwotne.

Wykres 33. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2025, 2024, 2023 przeciwko WZW B w województwie pomorskim – szczepienie podstawowe (pełny cykl).

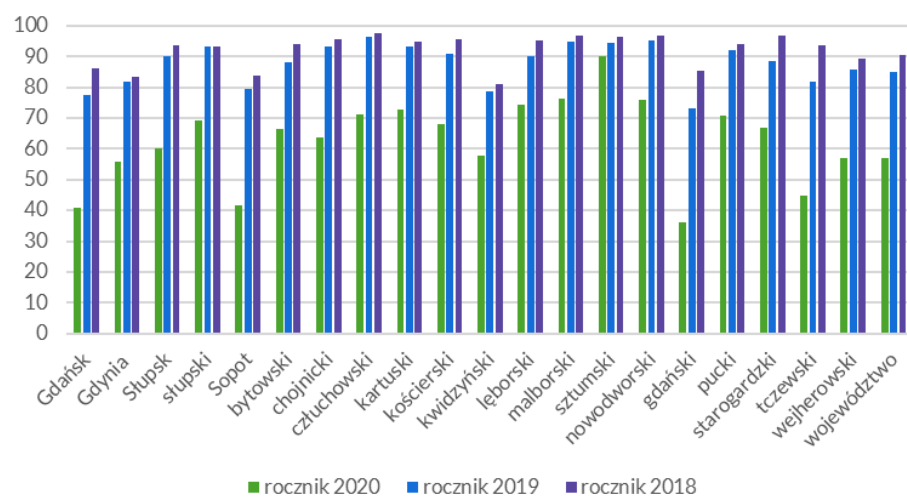
Szczepienie przeciwko odrze, śwince i różyczce

Szczepienie przeciwko odrze, śwince i różyczce w 2025 roku realizowane było szczepionką skojarzoną. Szczepienie podstawowe (1 dawka) zgodnie z kalendarzem szczepień wykonywane było w 2. roku życia dziecka.

Wykres 34. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2024, 2023, 2022 przeciwko odrze, śwince i różyczce – szczepienie podstawowe.

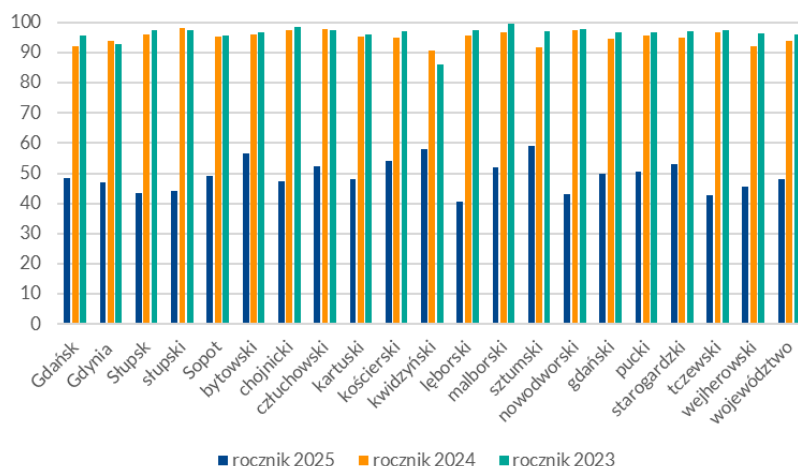
Dla uzyskania pełnego uodpornienia podawano dzieciom dawkę przypominającą szczepionki w 6. roku życia.

Wykres 35. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2020, 2019 i 2018 na odrę, świnkę i różyczkę w województwie pomorskim - szczepienie przypominające.

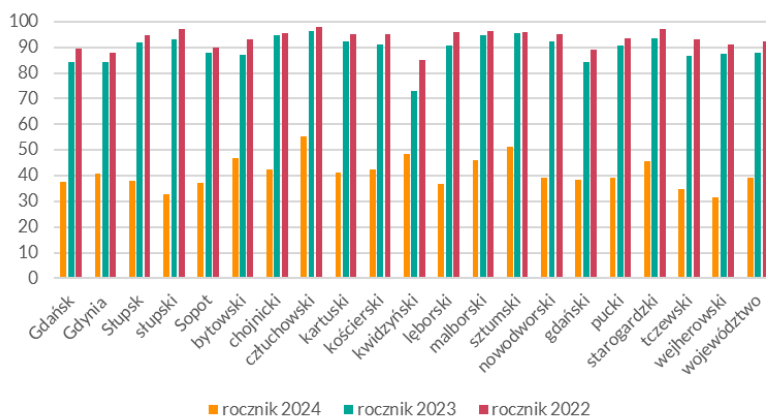
Szczepienie przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis oraz *Haemophilus influenzae* typ B

Szczepienie podstawowe składa się z 4 dawek szczepionki podawanych w pierwszym roku życia (I dawka – 2. miesiąc życia, II dawka – 3-4. miesiąc życia, III dawka – 5-6. miesiąc życia) oraz 2. roku życia.

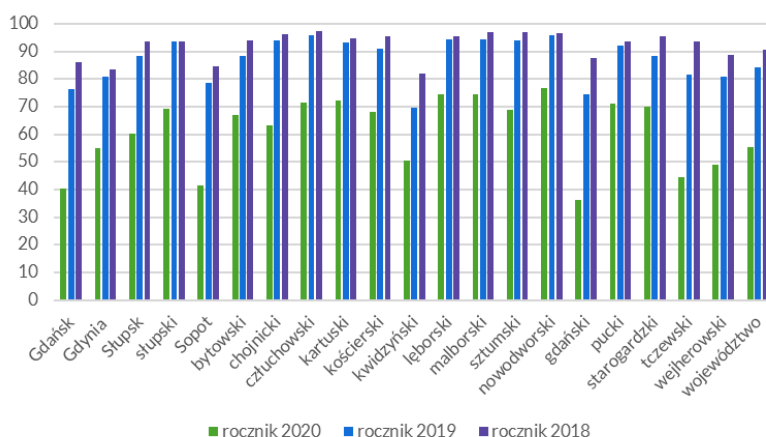
Wykres 36. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2025, 2024 i 2023 przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w województwie pomorskim - szczepienie pierwotne.

Dla uzyskania pełnego uodpornienia podawano dzieciom dawkę przypominającą szczepionki w 6. roku życia.

Wykres 37. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2024, 2023 i 2022 przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w województwie pomorskim - szczepienie podstawowe.

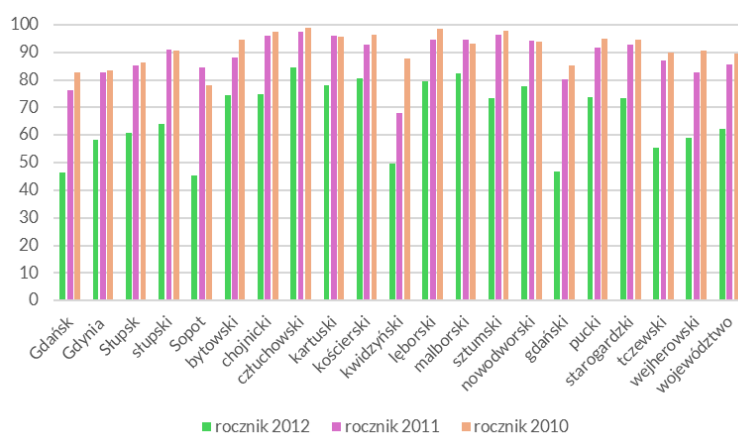
W celu utrzymania odpowiedniego poziomu odporności u dzieci stosuje się dawki przypominające w 6. roku życia. Do szczepień dzieci w tym wieku wykorzystuje się preparaty zawierające acelularny komponent krztuśca. Szczepionki tego typu są również przeznaczone do szczepienia dzieci w 1. i 2. roku życia, u których występują przeciwwskazania do szczepienia preparatem pełnokomórkowym.

Wykres 38. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2020, 2019 i 2018 przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w województwie pomorskim - szczepienie I przypominające.

Szczepienie przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w 14 roku życia

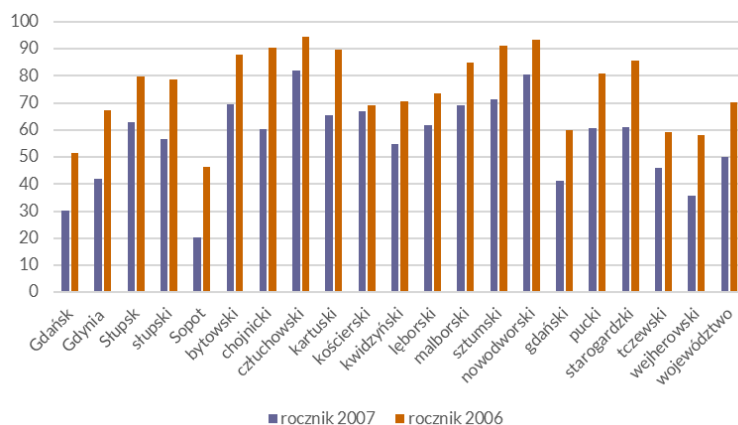
W 14. roku życia podawano młodzieży II dawkę przypominającą szczepionki przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi.

Wykres 39. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2012, 2011 i 2010 przeciwko błonicy i tężcowi w województwie pomorskim - szczepienie II przypominające.

Szczepienie przeciwko błonicy i tężcowi w 19 roku życia

W 19. roku życia, zgodnie z kalendarzem szczepień, podawana była młodzieży III dawka przypominająca szczepionki przeciwko błonicy i tężcowi.

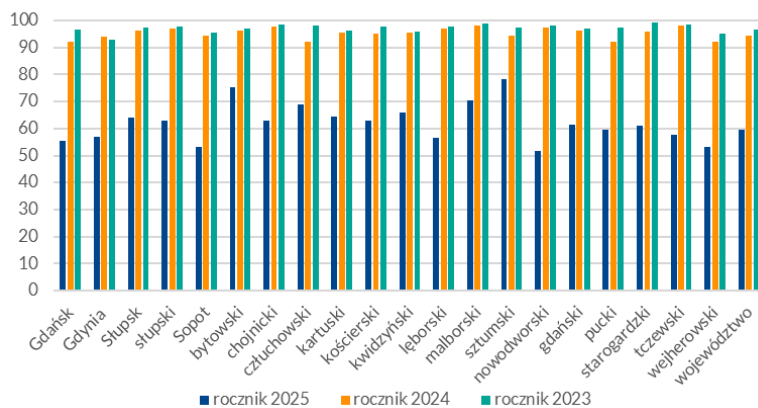

Wykres 40. Stan zaszczepienia młodzieży z roczników 2007 i 2006 przeciwko błonicy i tężcowi w województwie pomorskim - szczepienie III przypominające.

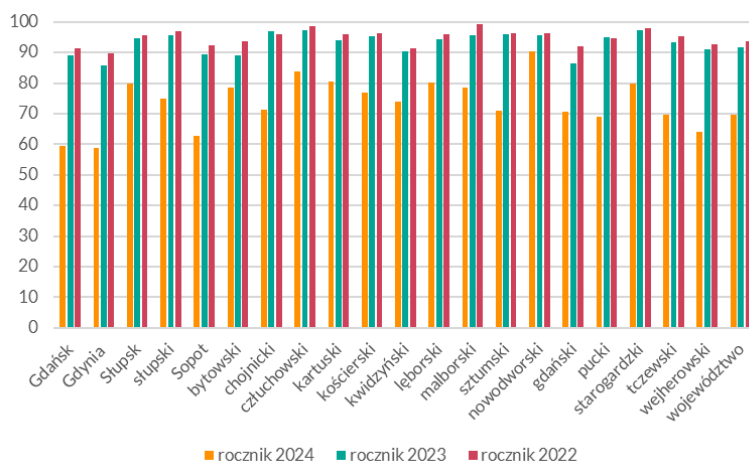
Szczepienie przeciw *Streptococcus pneumoniae* (pneumokokom)

Szczepienie przeciwko pneumokokom jest obowiązkowe dla dzieci do ukończenia 5 roku życia. Schemat szczepienia obejmuje podanie trzech dawek (przyjmowanych w 2., 4. i 13-15. miesiącu życia).

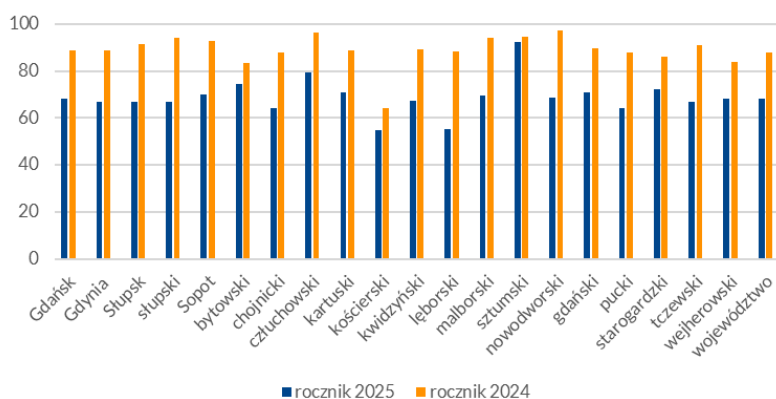
Vykres 41. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2025, 2024 oraz 2023 w województwie pomorskim przeciwko *Streptococcus pneumoniae* (w ramach szczepień obowiązkowych) – szczepienie pierwotne.

Vykres 42. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2024, 2023 oraz 2022 w województwie pomorskim przeciwko *Streptococcus pneumoniae* (w ramach szczepień obowiązkowych) – szczepienie podstawowe.

§ zaszczepienie przeciw zakażeniom rotawirusowym

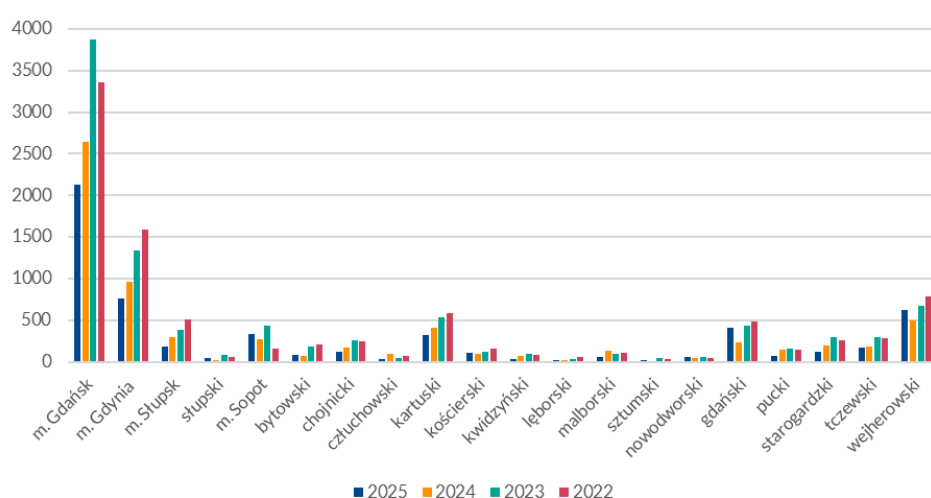
I la dzieci urodzonych po 31 grudnia 2020 roku szczepienia przeciw rotawirusom zostały ujęte w kalendarzu szczepień jako obowiązkowe. W ramach szczepienia podstawowego, w zależności od stosowanego preparatu, podawane są dwie lub trzy dawki szczepionki do ukończenia 6. miesiąca życia dziecka.

Vykres 43. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2025 i 2024 w województwie pomorskim przeciwko rotawirusom.

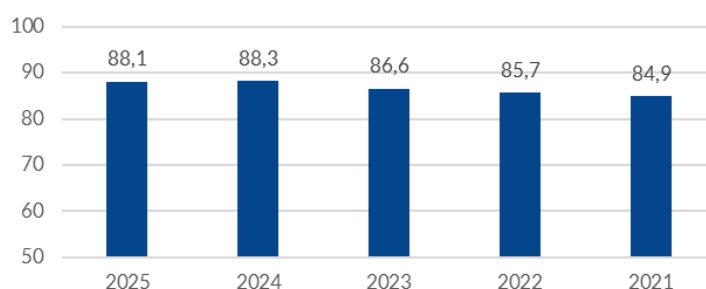
Szczepienia przeciwko ospie wietrznej

Szczepienie przeciwko ospie wietrznej, zgodnie z obowiązującym kalendarzem szczepień, było refundowane dla dzieci do 12. roku życia należących do grup ryzyka. Obowiązek szczepienia obejmował dzieci z upośledzeniem odporności, u których istnieje ryzyko ciężkiego przebiegu choroby, dzieci z ostrą białaczką limfoblastyczną w okresie remisji, dzieci zakażone HIV, dzieci przed leczeniem immunosupresyjnym lub objęte chemioterapią, a także dzieci z otoczenia tych osób, które nie chorowały na ospę wietrzną. Obowiązkowi szczepień podlegały również dzieci przebywających w zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych, zakładach opiekuńczo-leczniczych, rodzinnych domach dziecka, domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, domach pomocy społecznej, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych oraz dzieci przebywających w żłobkach lub klubach dziecięcych. Dla pozostałych dzieci szczepienie było zalecane.

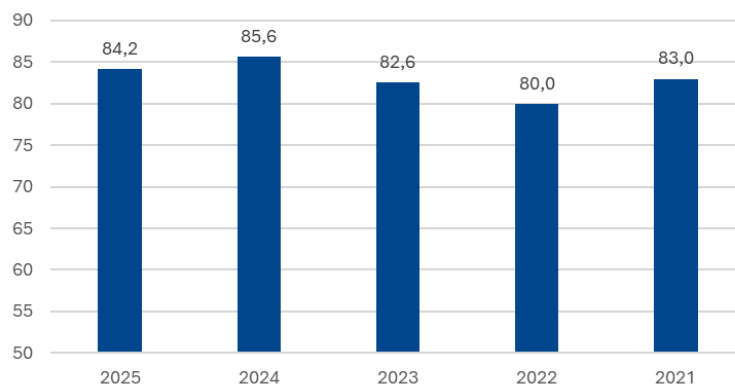

Wykres 44. Liczba dzieci szczepionych przeciwko ospie wietrznej w poszczególnych powiatach województwa pomorskiego w okresie 2022-2025.

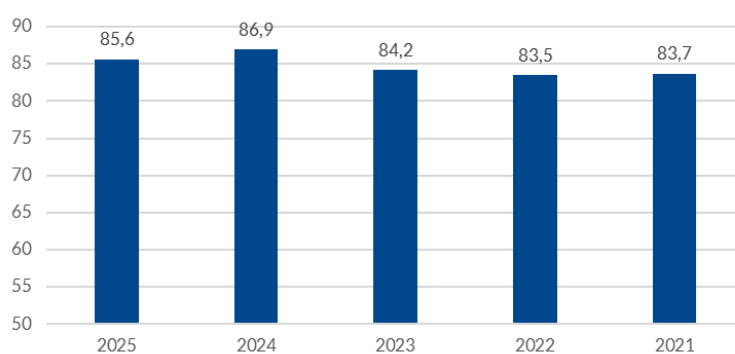
W celu porównania stanu zaszczepienia w kolejnych latach przeanalizowano odsetek osób zaszczepionych podstawowymi szczepieniami w latach 2021-2025, wybierając roczniki reprezentatywne dla poszczególnych szczepionek. W większości przypadków widoczny jest obecnie wyraźny trend wzrostowy, po wcześniejszym okresie spadku poziomu zaszczepienia obserwowanym w latach 2020-2021. Niewielki spadek wyszczepienia w 2025 roku wynika z uwzględnienia kart szczepień, które dotychczas nie były wykazywanych przez podmioty lecznicze w sprawozdaniach MZ-54, co stanowi efekt ogólnopolskiej kontroli kart uodpornienia przechowywanych w punktach szczepień. Do analizy wybrano roczniki, w których zgodnie z kalendarzem szczepień wszystkie dzieci powinny już zostać zaszczepione.

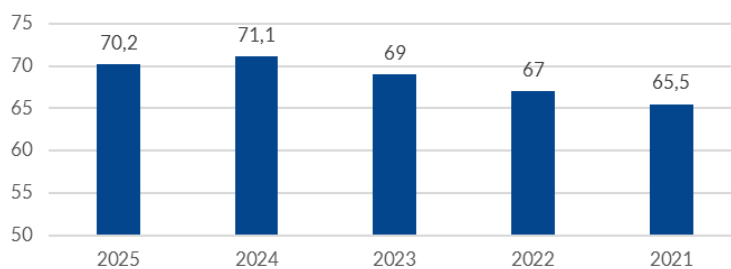
Wykres 45. Stan zaszczepienia przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi w województwie pomorskim w latach 2021-2025 – szczepienie podstawowe.

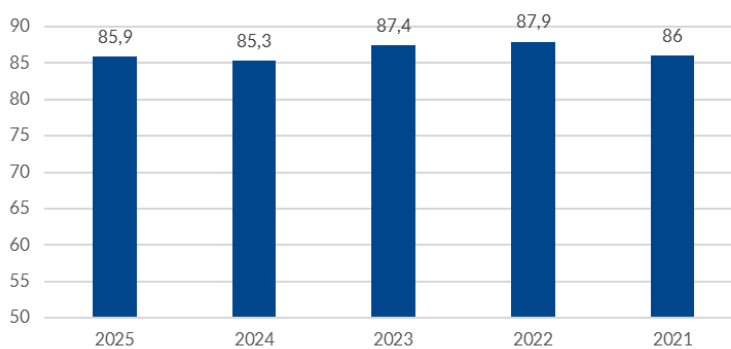
Wykres 46. Stan zaszczepienia przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi w województwie pomorskim w latach 2021-2025 – szczepienie przypominające I.

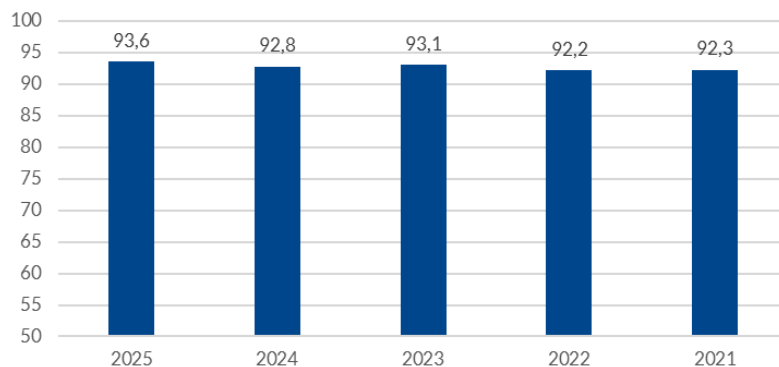
Wykres 47. Stan zaszczepienia przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi w województwie pomorskim w latach 2021-2025 – szczepienie przypominające II.

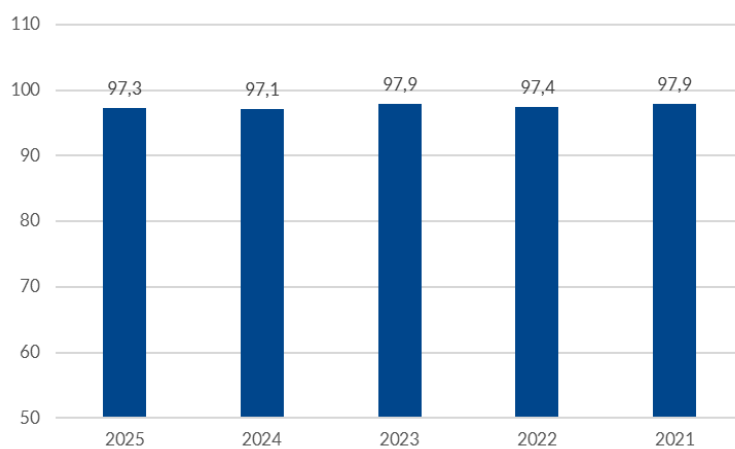
Wykres 48. Stan zaszczepienia przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi w województwie pomorskim w latach 2021-2025 – szczepienie przypominające III.

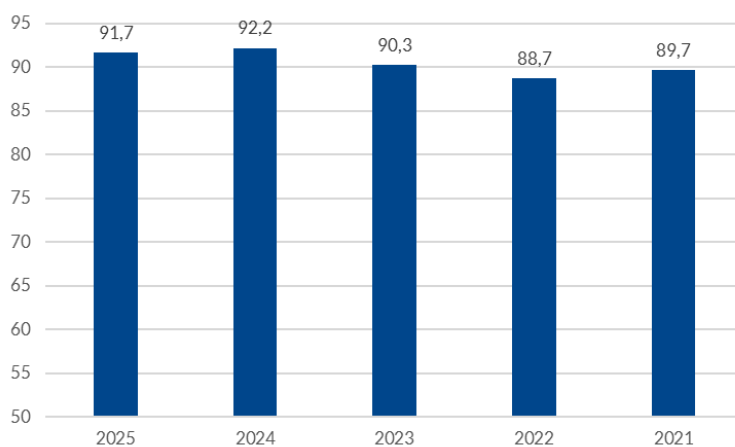
Wykres 49. Stan zaszczepienia przeciw WZW B w województwie pomorskim w latach 2021-2025.

Wykres 50. Stan zaszczepienia przeciw odrze, śwince i różyczce w województwie pomorskim w latach 2021-2025 – szczepienie podstawowe.

Wykres 51. Stan zaszczepienia przeciw gruźlicy w województwie pomorskim w latach 2021-2025.

Wykres 52. Stan zaszczepienia przeciw pneumokokom w województwie pomorskim w latach 2021-2025 – szczepienie podstawowe.

Rejestr Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych (NOP) w 2025 roku

W roku 2025 do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego zgłoszono 347 niepożądanych odczynów poszczepiennych, tj. o 49 więcej niż w roku poprzednim. Wśród zgłoszonych NOP odnotowano 284 przypadki łagodne, 59 przypadków poważnych oraz 4 przypadki ciężkie związane ze szczepieniami preparatami: BCG (szczepionka przeciw gruźlicy) i Synflorix (szczepionka przeciw pneumokokom) – 1, Varilrix (szczepionka przeciw ospie wietrznej) – 1, MMR VAX PRO (szczepionka przeciw odrze, śwince, różyczce) – 1 oraz Bexsero (szczepionka przeciw meningokokom) – 1.

Analiza niepożądanych odczynów poszczepiennych zarejestrowanych w 2025 roku wykazała, że największy udział stanowiły NOP powstałe po podaniu szczepionek przeciw gruźlicy (BCG i Synflorix – 1 ciężki, BCG - 1 poważny, 39 łagodnych), przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis (Tetraxim - 4 poważne, 37 łagodnych), przeciw odrze, śwince, różyczce (MMR VAX PRO – 1 ciężki, 2 poważne, 27 łagodnych), przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi (DTP - 4 poważnych, 22 łagodne), przeciw pneumokokom (Synflorix - 2 poważne, 28 łagodnych), przeciw meningokokom (Bexsero – 1 ciężki, 2 poważne, 10 łagodnych) oraz przeciw ospie wietrznej (Varilrix – 1 ciężki, 1 poważny, 6 łagodnych).

Problem uchylania się od ustawowego obowiązku szczepień w województwie pomorskim w 2025 roku

W ostatnich latach w województwie pomorskim, podobnie jak w całym kraju, obserwuje się narastającą tendencję do unikania obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży. Zjawisko to jest w dużej mierze związane z rozpowszechnianiem pseudonaukowych informacji dotyczących rzekomego przyczyniania się szczepień do rozwoju np. zaburzeń neurorozwojowych, takich jak autyzm. Mimo że twierdzenia te zostały jednoznacznie obalone i zweryfikowane badaniami, poglądy antyszczepionkowe są nadal coraz częściej prezentowane przez różne grupy społeczne, niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej.

Wśród innych przyczyn unikania obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych wymienia się również odrębność kulturową, religijną lub etniczną, wpływ środowisk propagujących medycynę alternatywną, jak również coraz popularniejszy styl życia określany jako „w zgodzie z naturą”. Tendencje te prowadzą do obniżenia odsetka osób uodpornionych w społeczeństwie, a tym samym osłabienia tzw. odporności zbiorowskiej, która chroni nie tylko zaszczepione, lecz także te, które z przyczyn zdrowotnych nie mogą być zaszczepione. U dzieci nieszczepionych choroby zakaźne mogą mieć cięższy przebieg i wiązać się z większym ryzykiem powikłań. Dziecko z objawami choroby zakaźnej może ponadto stanowić zagrożenie dla osób z najbliższego otoczenia, zwłaszcza osób starszych oraz z obniżoną odpornością.

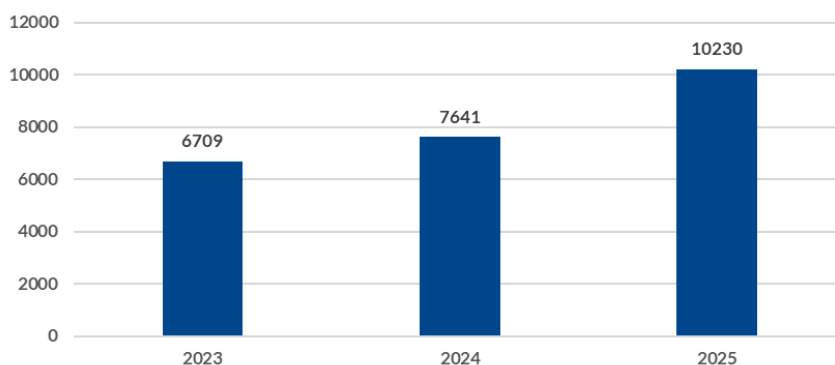
W 2025 roku 10 230 dzieci nie zostało zaszczepionych z powodu uchylania się rodziców od ustawowego obowiązku szczepień (stan na koniec grudnia 2025 roku). W porównaniu ze stanem na koniec grudnia 2024 roku, kiedy liczba ta wyniosła 7 641 niezaszczepionych dzieci, oznacza to dalszy wzrost.

Państwowa Inspekcja Sanitarna, realizując swoje ustawowe zadania, systematycznie weryfikuje informacje przekazywane przez personel medyczny dotyczące niezaszczepienia dzieci zgodnie z obowiązującym kalendarzem szczepień, prowadząc kontrole punktów szczepień. W 2025 roku organy PIS wysłały 3 276 wezwań do dobrowolnego wykonania zaległego obowiązku szczepień, co doprowadziło do zaszczepienia 640 dzieci. Ponadto wystawiono 2 268 upomnień, po których

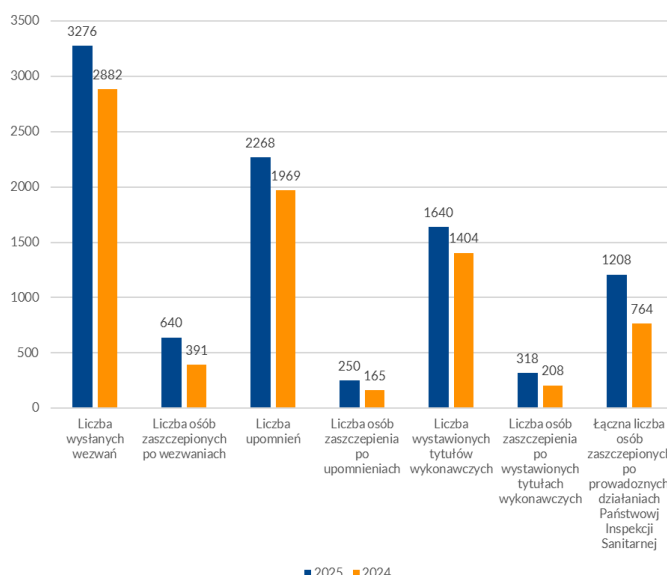

zaszczepiono 250 dzieci, oraz przygotowano i przekazano Wojewodzie Pomorskiemu 1 640 tytułów wykonawczych wraz z wnioskami o wszczęcie egzekucji administracyjnej; po ich wystawieniu zaszczepiono 318 dzieci. Dla porównania, w 2024 roku wysłano 2 882 wezwania, po których zaszczepiono 391 dzieci, wystawiono 1 969 upomnień, po których zaszczepiono 165 dzieci, oraz 1 404 tytuły wykonawcze, po których zaszczepiono 208 dzieci.

Rosnąca liczba przeciwników szczepień nie wpłynęła dotychczas w istotny sposób na poziom wyszczepialności dzieci w województwie pomorskim, a tym samym na stan bezpieczeństwa epidemicznego regionu w zakresie chorób zakaźnych. Należy jednak podkreślić, że jeśli trend ten nie zostanie zahamowany, w przyszłości mieszkańcy województwa mogą odczuć jego negatywne skutki. Specjaliści wskazują, że już przy odsetku osób unikających szczepień na poziomie 1-2% populacji, a w przypadku niektórych chorób przy innych wartościach progowych, mogą pojawiać się lokalne ogniska epidemiczne. Zachorowania będą wówczas dotyczyć przede wszystkim dzieci nieuodpornionych, w tym niezaszczepionych z powodu przeciwwskazań zdrowotnych lub trudności w ustaleniu indywidualnego harmonogramu szczepień, a także osób, które mimo szczepienia nie wykształciły odpowiedniego poziomu przeciwciał ochronnych.

Wykres 53. Liczba dzieci niezaszczepionych z powodu uchylania się ich rodziców lub opiekunów prawnych w latach 2023-2025.

Wykres 54. Dane dotyczące skuteczności wysyłanych wezwań oraz prowadzenia działań administracyjnych w stosunku do osób uchylających się od szczepienia swoich dzieci.

BEZPIECZEŃSTWO ZDROWOTNE CZŁOWIEKA W ŚRODOWISKU

OCENA URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH

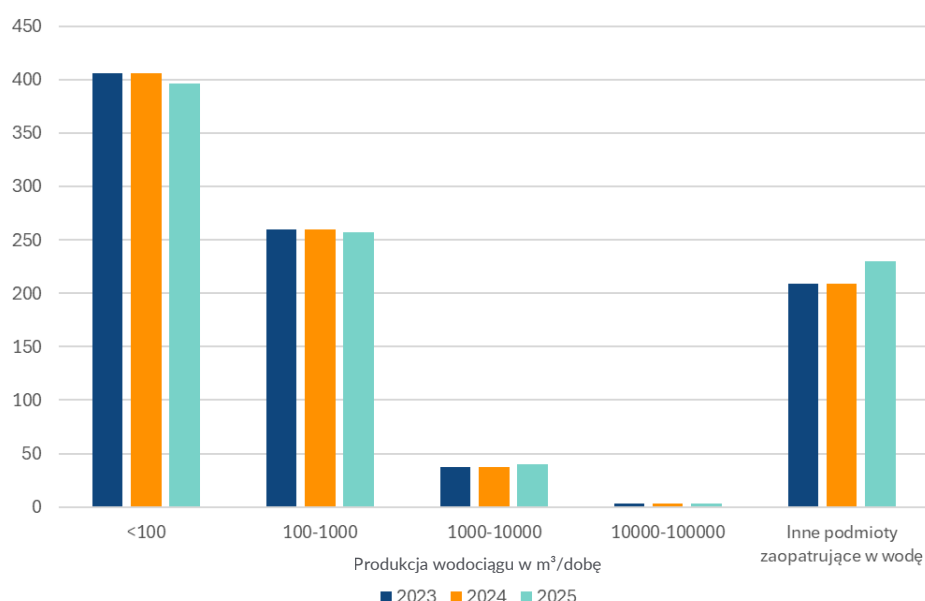
W ewidencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się 920 stref zaopatrzenia w wodę:

1. 704 strefy zaopatrzenia w wodę dostawców realizujących zbiorowe zaopatrzenie, z czego:
  - 384 strefy o wydajności $\leq 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$,
  - 264 strefy o wydajności 101 – 1000 $\text{m}^3/\text{dobę}$,
  - 51 stref o wydajności 1001 – 10000 $\text{m}^3/\text{dobę}$,
  - 5 stref o wydajności 10001 – 100000 $\text{m}^3/\text{dobę}$.
2. 216 stref zaopatrzenia w wodę innych dostawców, w tym 211 skontrolowanych, wykorzystujących wodę pochodzącą z indywidualnych ujęć w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego lub w podmiotach działających na rynku spożywczym.

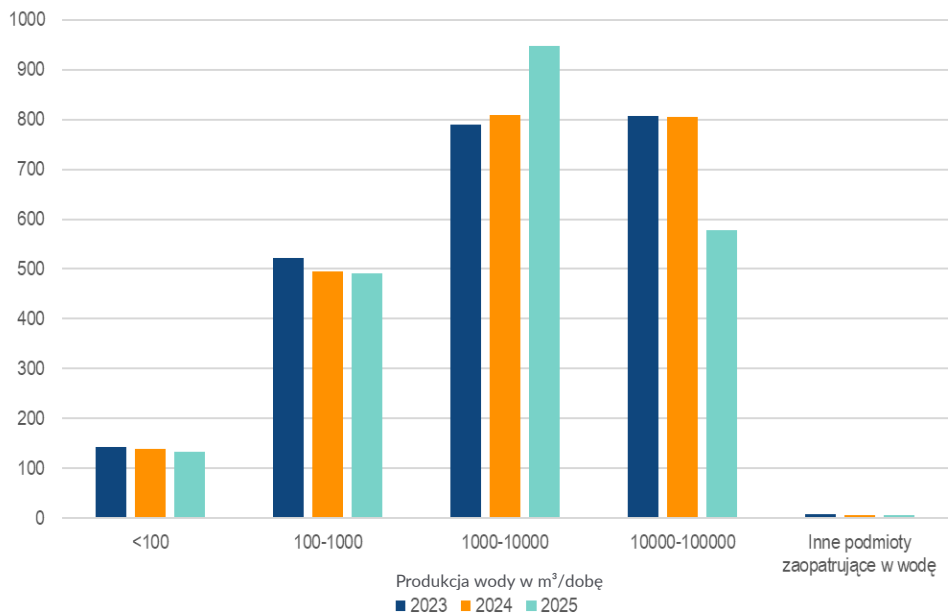
Od roku 2025 ocena jakości wody dotyczy wody w strefach zaopatrzenia w wodę będących pojęciem uregulowanym w *Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. UE L. z 2020 r. Nr 435, s. 1)*. W związku z tym liczba stref zaopatrzenia w wodę dla dostawców zbiorowego zaopatrzenia w wodę jest o 7 większa niż liczba urządzeń wodociągowych zewidencjonowanych w 2024 roku.

Podstawę zaopatrzenia w wodę, podobnie jak w ubiegłym roku, stanowiły wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oparte na wodach wgłębnych. Wyjątek, tak jak w poprzednich latach, stanowiły:

- ujęcie powierzchniowe w Straszynie, zasilające wodociąg centralny m. Gdańska,
- ujęcie drenażowe „Pręgowo” – wodociąg centralny m. Gdańska,
- ujęcie drenażowe „Nowe Sarnie Wzgórze” – wodociąg publiczny w Sopocie.

Wykres 55. Ogólna liczba wodociągów/stref zaopatrzenia w latach 2023-2025.

Wykres 56. Ogólna liczba ludności (w tysiącach) zaopatrywana w wodę wodociągową w latach 2023-2025.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi we wszystkich nadzorowanych wodociągach odpowiadała wymaganiom sanitarnym. Około 2,15 mln ludności w województwie pomorskim zaopatrywana była w wodę ze stref zaopatrzenia w wodę przez dostawców wody w ramach zbiorowego zaopatrzenia, natomiast 5507 ze stref zaopatrzenia w wodę innych dostawców wody. W porównaniu z 2024 rokiem liczba ludności zaopatrywanej z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę zmniejszyła się o około 99 tys., przy czym największy spadek odnotowano w Gdańsku.

CHARAKTERYSTYKA ZAOPATRZENIA W WODĘ W POWIATACH WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO W 2025 ROKU

Tabela 1. Liczba wodociągów w poszczególnych powiatach.

Nazwa powiatu	Liczba wodociągów w ewidencji w 2025 roku / skontrolowanych	Liczba wodociągów odpowiadających wymaganiom	Liczba ludności zaopatrywana w wodę odpowiadająca wymaganiom [tys.]
bytowski	88/88	88	76,888
chojnicki	27/27	27	89,777
człuchowski	73/73	73	51,801
gdański	54/54	54	116,076
m. Gdańsk	24/23	23	413,455
m. Gdynia	13/13	13	217,477
kartuski	83/83	83	130,009
kościerski	59/58	58	64,056
kwidzyński	15/15	15	75,725

Nazwa powiatu	Liczba wodociągów w ewidencji w 2025 roku / skontrolowanych	Liczba wodociągów odpowiadających wymaganiom	Liczba ludności zaopatrywana w wodę odpowiadająca wymaganiom [tys.]
łęborski	56/56	56	60,959
malborski	9/9	9	58,838
nowodworski	7/7	7	32,637
pucki	37/37	37	86,398
słupski	169/169	169	82,314
m. Słupsk	5/5	5	95,667
starogardzki	58/58	58	118,211
sztumski	22/22	22	39,525
m. Sopot	5/5	5	30,294
tczewski	40/40	40	107,171
wejherowski	81/78	78	209,017

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW WODOCIĄGOWO-KANALIZACYJNYCH ODPOWIEDZIALNYCH ZA ZAOPATRZENIE W WODĘ NA TERENIE WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Powiat bytowski

- Gmina Borzytuchom, ul. Zwycięstwa 56, 77-141 Borzytuchom,
- Gmina Kołczygłowy, ul. Słupska 56, 77-140 Kołczygłowy,
- Gmina Lipnica, ul. Józefa Słomińskiego 19, 77-130 Lipnica,
- Gmina Parchowo, ul. Krótka 2, 77-124 Parchowo,
- Gmina Studzienice, ul. Kaszubska 9, 77-143 Studzienice,
- Konserwacja Wodociągu i Sprzedaż Wody Jan Wirkus, Ciemno nr 23, 77-133 Tuchomie,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Dariusz Kuik Studziński, ul. Jana III Sobieskiego 2, 77-133 Tuchomie,
- Wodociągi Miejskie Bytów Spółka z o.o., ul. A. Mickiewicza 1, 77-100 Bytów,
- Zakład Gospodarki Komunalnej Czarna Dąbrówka, ul. Cicha 3, 77-116 Czarna Dąbrówka,
- Zakład Usług Komunalnych w Trzebielinie, ul. Pomorska 75, 77-235 Trzebielino,
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Miastku Spółka z o.o., ul. Mickiewicza 3, 77-200 Miastko.

Powiat chojnicki

- Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o., ul. Szkolna 7, 89-607 Konarzyny,
- Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej, ul. Ustronna 12, 89-606 Charzykowy,
- Miejskie Wodociągi sp. z o.o. Plac Piastowski 27a, 89-600 Chojnice,
- Zakład Gospodarki Komunalnej, ul. Bolta 10, 89-632 Brusy,
- Zakład Usług Komunalnych sp. z o.o. ul. Kilińskiego 15, 89-650 Czersk.

Powiat człuchowski

- Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., ul. Sobieskiego 11, 77-300 Człuchów,
- Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjne Sp. z o.o., Al. Zwycięzców 1c, 77-330 Czarne,
- Zakład Gospodarki Komunalnej ul. Człuchowska 26, 77-320 Przechlewo,
- Zakład Gospodarki Komunalnej przy Urzędzie Gminy, ul. Plantowa 28, 77-300 Człuchów,
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Rzeczenicy Sp. z o.o., ul. Człuchowska 11, 77-304 Rzeczenica,
- Zakład Gospodarki Komunalnej, ul. Zielona 2, 77-220 Koczała,
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie, ul. Traugutta 2, 77-310 Debrzno.

Powiat gdański

- Aqua Cedry Sp. z o.o. ul. Osadników Wojskowych 7, 83-020 Cedry Wielkie,
- Eco Probe Sp. z o.o. ul. Pomorska 1, 83-032 Pszczółki,
- Ecol-Unicon Sp. z o.o. ul. Równa 2, 80-067 Gdańsk,
- Eksploatator Sp. z o.o., Rotmanka, ul. Sportowa 25, 83-010 Straszyn,
- Gdańskie Wodociągi S.A., ul. Wałowa 46, 80-858 Gdańsk,
- Gmina Przywidz – Urząd Gminy w Przywidzu, ul. Gdańska 7, 83-047 Przywidz,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „WiK” Sp. z o.o., ul. Grunwaldzka 1, 83-000 Pruszcz Gdański,
- Reknica Sp. z o.o. ul. Leśna 12, 83-050 Kolbudy,
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej ul. Gdańska 12, 83-034 Trąbki Wlk.

Powiat kartuski

- "Radbur" Sp. z o.o. ul. Spółdzielców 1, 83-314 Somonino,
- Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. ul. Gryfa Pomorskiego 28A, 83-333 Chmielno,
- Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. ul. Jana III Sobieskiego 31, 83-322 Stężycza,
- Gminne Przedsiębiorstwo Remontowo-Usługowe Sp. z o.o. Sławki 1A, 83-314 Somonino,
- Kartuskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Mściwoja II 4, 83-300 Kartuzy,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Ul. Brzozowa 6, 83-340 Sierakowice,
- Spółka Komunalna Żukowo Sp. z o.o. ul. Pod Otomino 44, 83-330 Żukowo,
- Wójt Gminy Przodkowo ul. Kartuska 21, 83-304 Przodkowo.

Powiat kościerski

- Gmina Dziemiany, ul. 8 Marca 3, 83-425 Dziemiany,
- Gmina Karsin, ul. Długa 222, 83-440 Karsin,
- Gmina Liniewo, ul. Dworcowa 3, 83-420 Liniewo
- Gmina Lipusz, ul. Wybickiego 27, 83-424 Lipusz,
- Gmina Nowa Karczma, ul. Kościerska 9, 83-404 Nowa Karczma,
- Komunalny Zakład Budżetowy w Starej Kiszewie, ul. 6 Marca 2b, 83-430 Stara Kiszewa,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Infrastruktury "KOS-EKO" Sp. z o.o., ul. Strzelecka 30A, 83-400 Kościerzyna,
- Zakład Komunalny Gminy Kościerzyna, Stare Nadleśnictwo 5, 83-400 Kościerzyna,
- Zakład Porcelany Stołowej "Lubiana" S.A. ul. Zakładowa 1, 83-407 Łubiana.

Powiat kwidzyński

- Przedsiębiorstwo Wodociągowo-Kanalizacyjne Sp. z o.o. w Kwidzynie, ul. Sportowa 29, 82-500 Kwidzyn,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o., ul. Kwidzyńska 15, 82-550 Prabuty,
- Urząd Gminy w Ryjewie, ul. Lipowa 1, 82-420 Ryjewo,
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Gardei, ul. Kwidzyńska 27, 82-520 Gardeja,
- Zakład Usług Wielobranżowych Tadeusz Kawka, ul. Grudziądzka 13, 82-522 Sadlinki.

Powiat łęborski

- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Pionierów 2, 84-300 Łębork,
- Urząd Gminy Wicko, ul. Słupska 9, 84-352 Wicko,
- Gminny zakład Usług Komunalnych w Nowej Wsi Łęborskiej, ul. Młynarska 10,
- Przedsiębiorstwo wodociągowe „Łeba – Wicko” Sp. z o.o., Nowęcín, ul. Łebska 49,
- Urząd Gminy Cewice, ul. W. Witosa 16, 84-312 Cewice.

Powiat malborski

- Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o.o., ul. Warszawska 28a, 82-100 Nowy Dwór Gd.,
- Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, ul. Ludwika Solskiego 1, 82-200 Malbork,
- Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej, ul. Główna 5, 82-213 Miłoradz,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Bolesława Chrobrego 31, 82-200 Malbork.

Powiat nowodworski

- Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o.o., ul. Warszawska 28a, 82-100 Nowy Dwór Gd.,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Przyjaźni 1, 82-120 Krynica Morska.

Powiat pucki

- EKOHEL Sp. z o.o., ul. Kuracyjna 3, 84-150 Hel,
- Gmina Puck, ul. 10 Lutego 29, 84-100 Puck,
- Krokowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Żarnowiec 76, 84-110 Krokowa,
- Międzygminne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „EKOWIK” Sp. z o.o., ul. Droga Chłapowska 21, 84-120 Władysławowo,
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „PEKO” Sp. z o.o., ul. Chrzanowskiego 44, 81-198 Kosakowo,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji "PEWIK" Sp. z o.o., ul. Witomińska 29, 81-963 Gdynia,
- Pucka Gospodarka Komunalna Sp. z o.o. ul. Pucka 24, 84-122 Błądzikowo.

Powiat słupski

- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Kępice Sp. z o.o., ul. T. Bielaka 8, 77-230 Kępice,
- Urząd Gminy Smołdzino ul. Tadeusza Kościuszki 3; 76-214 Smołdzino,
- Wodociągi Ustka, Sp. z o.o., ul. Ogrodowa 14, 76-270 Ustka,
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Damnicy, ul. Strażacka 3, 76-231 Damnica,
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Dębnicy Kaszubskiej Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 1, 76-248 Dębica Kaszubska,
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Jezierzycach Sp. z o.o. Jezierzycy, ul. Kolejowa 5, 76-200 Słupsk
- Zakład Usług Publicznych w Głównych Sp. z o.o., ul. Słupska 21, 76-220 Główny,
- Zakład Usług Publicznych Z.B. ul. Głuszyńska 10; 76-230 Potęgów.

Powiat starogardzki

- Gminne Wodociągi i Kanalizacja Spółka z o.o. ul. Polna 33, 83-250 Skarszewy,
- Gminny Zakład Usług Komunalnych ul. Szkolna 3, 83-211 Jabłowo,
- Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Zakład Budżetowy, ul. Mickiewicza 7, 83-262 Czarna Woda,
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Kaliska Sp. z o.o. ul. Nowowiejska 2, 83-260 Kaliska,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji "Star-Wik" Sp. z o.o., ul. Lubichowska 128, 83-200 Starogard Gdański,
- Stowarzyszenie na Rzecz Zaopatrzenia w Wodę i Rozwoju Wsi, ul. 3 Maja 32, 83-243 Szlachta,
- Zakład Gospodarki Miejskiej, ul. Spacerowa 13, 83-220 Skórcz,
- Zakład Komunalny Gminy Zblewo, ul. Pinczyńska 40, 83-210 Zblewo.

Powiat sztumski

- Gmina Mikołajki Pomorskie, ul. Dzierżgońska 2, 82-433 Mikołajki Pomorskie,
- Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Starym Dzierżgoniu, Stary Dzierżgoń 54, 82-450 Stary Dzierżgoń,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sztumie, ul. Kochanowskiego 28, 82-400 Sztum,
- Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Słowackiego 24, 82-440 Dzierżgoń,
- Usługi Ogólnobudowlane Instalatorstwo Wod.-Kan.-C.O.-Gaz i Transport Z. Kaszubowski, Waplewo Wielkie 18a, 82-410 Stary Targ.

Powiat tczewski

- „GTKOM” Sp. z o.o., ul. Rokicka 14, 83-110 Tczew,
- „Inwest- Kom” Sp. z o. o. w Gniewie, ul. Wiśłana 6, 83-140 Gniew,
- „Pelkom” Sp. z o. o. ul. Starogardzka 12, 83-130 Pelplin,
- Spółdzielnia Kótek Rolniczych w Subkowach, ul. Wodna 2, 83-120 Subkowy
- Urząd Gminy w Morzeszczynie, ul. Kociwska 12, 83-132 Morzeszczyn,
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o., ul. Czatowska 8, 83-110 Tczew.

Powiat wejherowski

- Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Szemud Sp. z o.o., ul. Szkolna 5, 84-217 Szemud,
- Gniewińskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o., Kostkowo, ul. Wejherowska 24, 84-250 Gniewino,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o., ul. Witomińska 29, 81-311 Gdynia,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa "Bożepole", ul. Osiedlowa 28, 84-214 Bożepole Wielkie.

Powiat m. Gdańsk

- Gdańskie Wodociągi S.A., ul. Wałowa 46, 80-858 Gdańsk.

Powiat m. Gdynia

- Aqua – Sopot Sp. z o.o., ul. Polna 66-68, 81-740 Sopot
- Gdańskie Wodociągi S.A., ul. Wałowa 46, 80-858 Gdańsk,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o., ul. Witomińska 29, 81-311 Gdynia.

Powiat m. Słupsk

- Wodociągi Słupsk Sp. z o.o., ul. E. Orzeszkowej 1, 76-200 Słupsk,
- Zakład Usług Wodnych Sp. z o.o., ul. Szczecińska 86, 76-200 Słupsk.

Powiat m. Sopot

- Aqua – Sopot Sp. z o.o., ul. Polna 66-68, 81-740 Sopot
- Gdańskie Wodociągi S.A., ul. Wałowa 46, 80-858 Gdańsk.

ZGODY NA ODSZCZEPSTWO

W roku 2025 do organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie wpłynęły żadne wnioski o udzielenie zgody na odstępstwo od ponadnormatywnych wartości parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Wykaz laboratoriów o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań wody, zatwierdzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną województwa pomorskiego

Tabela 2. Zatwierdzone laboratoria w województwie pomorskim.

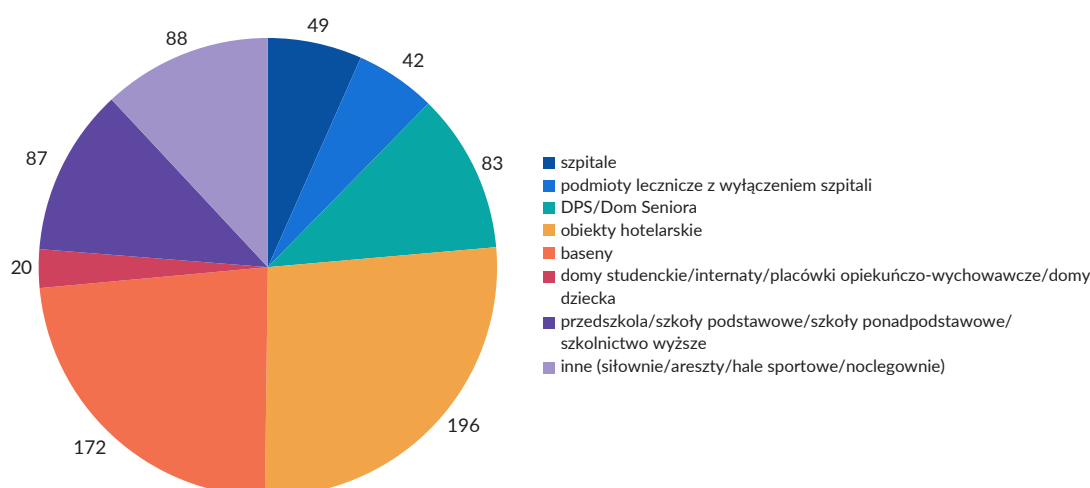
Nazwa i adres organizacji macierzystej	Nazwa i adres laboratorium	Nr certyfikatu akredytacji i data ważności akredytacji
Powiat chojnicki		
Miejskie Wodociągi Sp. z o.o. Plac Piastowski 27 a, 89-600 Chojnice	Laboratorium Miejskich Wodociągów Sp. z o.o. w Chojnicach Plac Piastowski 27 a, 89-600 Chojnice	AB 1610 29.05.2028
Powiat m. Gdańsk		
Instytut Morski w Gdańsku Zakład Ochrony Środowiska ul. Trzy Lipy 3, 80-172 Gdańsk	Instytut Morski w Gdańsku, Zakład Ochrony Środowiska, ul. Trzy Lipy 3, 80-172 Gdańsk	AB 646 31.08.2029
LOTOS Lab Sp. z o.o. ul. Elbląska 135, 80-718 Gdańsk	LOTOS Lab Sp. z o.o. ul. Elbląska 135, 80- 718 Gdańsk	AB 474 16.12.2027
Gdańskie Wodociągi S.A. ul. Wałowa 46, 80-858 Gdańsk	Laboratorium Wodociągów Gdańskich Wodociągów S.A. ul. Wałowa 46,80-858 Gdańsk	AB 216 28.11.2029
Powiat m. Gdynia		
J.S. Hamilton Poland Sp. z o.o. ul. Chwaszczyńska 180, 81-571 Gdynia	J.S. Hamilton Poland Sp. z o.o., ul. Chwaszczyńska 180, 81-571 Gdynia	AB 079 31.05.2026
Powiat kościerski		
Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej i Mikrobiologicznej z Bankiem Krwi w Kościerzynie ul. Piechowskiego 36, 83-400 Kościerzyna	Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej i Mikrobiologicznej z Bankiem Krwi w Kościerzynie ul. Piechowskiego 36, 83-400 Kościerzyna	brak
Powiat malborski		
Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o.o. ul. Warszawska 28a, 82-100 Nowy Dwór Gdański	Laboratorium Badania Wody i Ścieków w Ząbrowie 82-220 Stare Pole	AB 925 16.07.2028
Eurofins Polska Sp. z o. o. Aleja Wojska Polskiego 90A, 82-200 Malbork	Eurofins Polska Sp. z o. o. Aleja Wojska Polskiego 90A, 82-200 Malbork	AB 1334 28.04.2028
Powiat m. Słupsk		
Wodociągi Słupsk, Sp. z o.o ul. Orzeszkowej 1, 76-200 Słupsk	Laboratorium Badania Wody i Ścieków ul. Westerplatte 54 B, 76-200 Słupsk	AB 1079 10.08.2029

Nazwa i adres organizacji macierzystej	Nazwa i adres laboratorium	Nr certyfikatu akredytacji i data ważności akredytacji
Powiat tczewski		
Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Czatkowska 8, 83-110 Tczew	Laboratorium Badania Wody i Ścieków ul. Czatkowska 8, 83-100 Tczew	AB 813 10.09.2027
Powiat wejherowski		
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. Z o.o. w Gdyni ul. Witomińska 29, 81-311 Gdynia	Laboratorium Wody i Ścieków PEWIK w Gdyni ul. Dąbrowskiego 58 84-230 Rumia	AB 697 06.04.2026
COVER Krystyna Pawlak ul. Sikorskiego 108a, 84 -200 Wejherowo	COVER Krystyna Pawlak ul. Tartaczna 4, 84 -200 Wejherowo	AB 911 11.05.2028
AQM Lab Polska Sp. z o.o. Bojano ul. Lipowa 1, 84-207 Koleczkowo	AQM Lab Polska Sp. z o.o. Bojano ul. Lipowa 1 84-207, Koleczkowo	AB 1136 04.01.2030
Powiat m. Słupsk		
Wodociągi Słupsk Sp. z o.o., ul. Orzeszkowej 1, 76-200 Słupsk	Laboratorium Badania Wody i Ścieków ul. Westerplatte 54 B, 76-200 Słupsk	AB 1079 10.08.2029
Powiat tczewski		
Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Czatkowska 8, 83-110 Tczew	Laboratorium Badania Wody i Ścieków ul. Czatkowska 8, 83-100 Tczew	AB 813 10.09.2027
Powiat wejherowski		
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. Z o.o. w Gdyni ul. Witomińska 29, 81-311 Gdynia	Laboratorium Wody i Ścieków PEWIK w Gdyni ul. Dąbrowskiego 58 84-230 Rumia	AB 697 06.04.2026
COVER Krystyna Pawlak ul. Sikorskiego 108a, 84 -200 Wejherowo	COVER Krystyna Pawlak ul. Tartaczna 4, 84 -200 Wejherowo	AB 911 11.05.2028
AQM Lab Polska Sp. z o.o. Bojano ul. Lipowa 1, 84-207 Koleczkowo	AQM Lab Polska Sp. z o.o. Bojano ul. Lipowa 1 84-207, Koleczkowo	AB 1136 04.01.2030

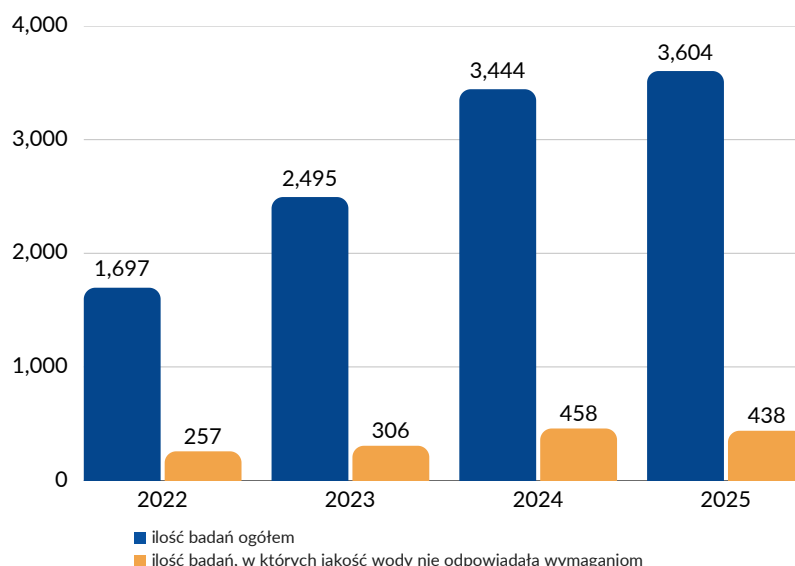
Szczegółowy zakres badań wykonywanych w ww. laboratoriach znajduje się na stronie www.gov.pl/web/wsse-gdansk.

STAN SKOLONIZOWANIA INSTALACJI CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ BAKTERIAMI Z RODZAJU *LEGIONELLA* SP. W NADZOROWANYCH OBIEKTACH

W 2025 roku skontrolowano jakość ciepłej wody użytkowej łącznie w 737 obiektach. Spośród 3 604 pobranych próbek wody w 438 stwierdzono obecność bakterii *Legionella* sp. w liczbie przekraczającej 100 jtk/100 ml. W celu poprawy jakości wody państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni województwa pomorskiego wydali łącznie 119 decyzji nakazujących podjęcie działań naprawczych, w tym 35 decyzji przedłużających termin wykonania wydanych wcześniej nakazów.

Wykres 57. Liczba obiektów, w których przeprowadzono badania w kierunku *Legionella* sp. w 2025 roku.

Wykres 58. Liczba badań *Legionella* sp. w latach 2022-2025.

JAKOŚĆ WODY W PŁYWALNIACH

Zarządcy pływalni, w myśl §3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 roku w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230), zobowiązani byli do dokonywania oceny spełnienia wymagań jakości wody na pływalni.

Analiza 214 kontroli przeprowadzonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad pływalniami wykazała, że:

- zarządzający 7 pływalniami nie posiadali ustalonych z właściwym Państwowym Inspektorem Sanitarnym harmonogramów pobierania próbek wody,
- w 7 pływalniach zakres badań jakości wody nie był zgodny z ww. rozporządzeniem,
- w 19 pływalniach częstotliwość badań jakości wody nie była zgodna z ww. rozporządzeniem,
- w 5 pływalniach zarządzający pływalniami nie dokumentowali bieżących obserwacji wody na pływalni,
- w 6 przypadkach stwierdzono brak systematycznego udokumentowanego nadzoru zarządzających pływalnią nad pracą urządzeń oraz rejestrowaniem wyników pomiaru jakości wody w pływalni,
- w 4 obiektach, podczas kontroli sanitarnej obiektu, stwierdzono brak komunikatu informującego o spełnianiu przez wodę w pływalni wymagań określonych w ww. rozporządzeniu lub aktualnych informacji o przekroczeniach dopuszczalnych wartości parametrów wynikających z oceny.

Właściwi państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni podejmowali stosowne działania mające na celu wyegzekwowanie od zarządzających pływalniami realizacji obowiązków wynikających z ww. rozporządzenia.

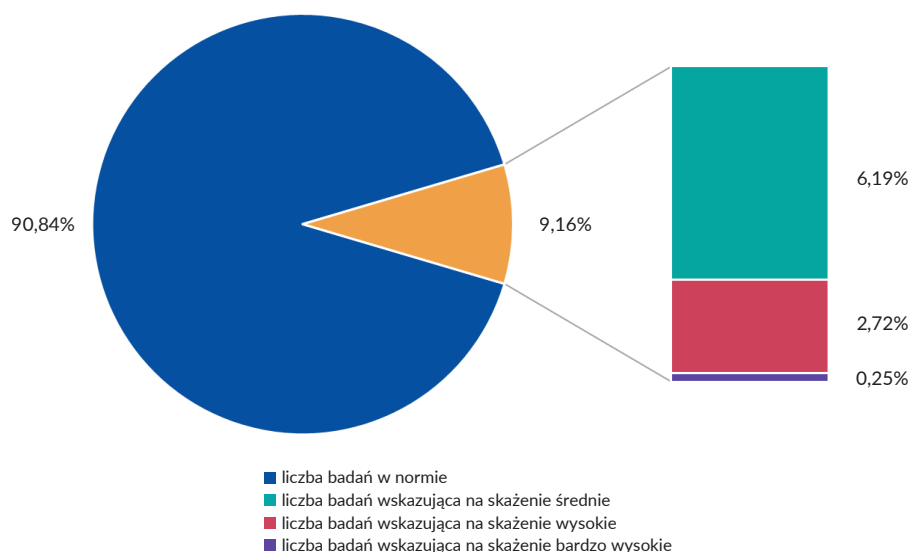
W 2025 roku na pływalniach w województwie pomorskim wykonano łącznie 13 764 badania jakości wody, tj. o 1 092 więcej niż w roku 2024.

Tabela 3. Liczba badań wody na pływalniach.

Woda wprowadzana do niecki basenowej z systemu cyrkulacji			
Rodzaj kontroli	Liczba badań ogółem	Liczba badań w których stwierdzono przekroczenia parametrów fizykochemicznych	Liczba badań w których stwierdzono przekroczenia parametrów mikrobiologicznych
organy PIS	413	258	97
kontrola wewn. zarządcy	4277	654	198
Woda z niecki basenowej			
Rodzaj kontroli	Liczba badań ogółem	Liczba badań w których stwierdzono przekroczenia parametrów fizykochemicznych	Liczba badań w których stwierdzono przekroczenia parametrów mikrobiologicznych
organy PIS	515	402	54
kontrola wewn. zarządcy	8559	1619	212

Najczęściej stwierdzano ponadnormatywne wartości parametrów fizykochemicznych, takich jak chlor związany, chlor wolny oraz potencjał redoks. Przekroczenia paramentów mikrobiologicznych miały charakter incydentalny i nie powtarzały się w kolejnych badaniach. Stwierdzenie skażenia mikrobiologicznego w nieckach basenowych skutkowało ich czasowym wyłączeniem z eksploatacji.

W 2025 roku, w ramach kontroli wewnętrznej oraz sprawowanego nadzoru nad pływalniami, wykonano łącznie 808 badań w zakresie bakterii *Legionella* sp. w ciepłej wodzie użytkowej, w natryskach znajdujących się w pływalniach. W 1 pływalni stwierdzono bardzo wysokie skażenie instalacji tymi bakteriami, w 10 pływalniach wysokie, a w 15 pływalniach średnie.

Wykres 59. Skażenie ciepłej wody użytkowej w natryskach w nadzorowanych pływalniach.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Ustępy publiczne

W 2025 roku do organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej wpłynęło 9 interwencji, z czego większość dotyczyła złego stanu higieniczno-sanitarnego toalet, w tym 6 z nich dotyczyło ustępów ogólnodostępnych. Prowadzone kontrole sanitarne potwierdziły występowanie nieprawidłowości w 3 przypadkach. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł, wydano 1 decyzję merytoryczną oraz 3 decyzje ustalające opłatę na kwotę 1140 zł, ponadto wydano zalecenia pokontrolne.

Pływalnie

W 2025 roku w ewidencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowały się ogółem 252 pływalnie i parki wodne, w tym:

- 158 pływalni krytych całorocznych i sezonowych,
- 62 pływalnie odkryte całorocznych i sezonowych,
- 27 pływalni mieszanych (kryto-odkrytych) całorocznych i sezonowych,
- 5 parków wodnych.

Wydano 16 decyzji administracyjnych oraz 108 decyzji ustalających opłatę na łączną kwotę 99 149 zł. Większość nieprawidłowości została usunięta do końca 2025 roku.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ, INNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ PLACÓWKI ZAPEWNIAJĄCE CAŁODOBOWĄ OPIEKĘ

W 2025 roku w ewidencji znajdowało się ogółem 47 domów pomocy społecznej, 65 innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, 88 placówek zapewniających całodobową opiekę, 31 schronisk dla bezdomnych w tym 8 z usługami opiekuńczymi, 7 noclegowni oraz 1 ogrzewalnia. Domy pomocy społecznej, w większości koedukacyjne, funkcjonowały w budynkach wolnostojących lub w kompleksach budynków innego przeznaczenia, zmodernizowanych tak, by spełniały potrzeby ich mieszkańców.

Opieka pielęgnarska była zapewniona w dużych obiektach całodobowo, natomiast w mniejszych – w wyznaczonym czasie. W kilku obiektach świadczenia medyczne nie były prowadzone na terenie placówki, a w razie potrzeby mieszkaniac domu pomocy społecznej był zawożony do przychodni. Gospodarka odpadami medycznymi była prowadzona prawidłowo. W większości obiektów bielizna była prana przez zewnętrzne firmy, w pozostałych w obiekcie.

Tabela 4. Zestawienie obiektów i placówek pomocy społecznej.

Rodzaj obiektu	W ewidencji (na 31.12)	Liczba obiektów kontrolowanych	Liczba kontroli		Liczba mandatów/ kwota	Liczba decyzji administracyjnych	
			Zaplanowane	Wykonane		Merytoryczne	Płatnicze liczba/ kwota
Domy pomocy społecznej	47	44	43	45	0	0	0
Placówki zapewniające całodobową opiekę	88	70	68	71	1/500	0	1/359
Schroniska dla bezdomnych	23	19	17	20	1/400	0	1/487
Schroniska dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi	8	6	6	6	0	0	0
Noclegownie	7	4	4	4	0	0	0
Ogrzewalnie	1	1	1	1	0	0	0
Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	65	29	29	30	0	0	2/420
Razem	239	173	168	177	2/900	0	4/1266

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ, INNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ PLACÓWKI ZAPEWNIAJĄCE CAŁODOBOWĄ OPIEKĘ

W 2025 roku w rejestrach organów znajdowały się 374 obiekty hotelarskie oraz 1261 innych obiektów, w których świadczone były usługi hotelarskie. W tej ostatniej grupie znajdowały się obiekty nieposiadające nadanej kategorii, w tym ośrodki wypoczynkowe.

OBIEKTY HOTELARSKIE, TURYSTYCZNE I NOCLEGOWE

W 2025 roku w ewidencji znajdowało się ogółem 47 domów pomocy społecznej, 65 innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, 88 placówek zapewniających całodobową opiekę, 31 schronisk dla bezdomnych w tym 8 z usługami opiekuńczymi, 7 noclegowni oraz 1 ogrzewalnia. Domy pomocy społecznej, w większości koedukacyjne, funkcjonowały w budynkach wolnostojących lub w kompleksach budynków innego przeznaczenia, zmodernizowanych tak, by spełniały potrzeby ich mieszkańców.

Opieka pielęgniarska była zapewniona w dużych obiektach całodobowo, natomiast w mniejszych – w wyznaczonym czasie. W kilku obiektach świadczenia medyczne nie były prowadzone na terenie placówki, a w razie potrzeby mieszkaniac domu pomocy społecznej był zawożony do przychodni. Gospodarka odpadami medycznymi była prowadzona prawidłowo. W większości obiektów bielizna była prana przez zewnętrzne firmy, w pozostałych w obiekcie.

Tabela 5. Obiekty hotelarskie, turystyczne i noclegownie.

Rodzaj obiektu	W ewidencji (na 31.12)	Liczba obiektów kontrolowanych	Liczba kontroli		Liczba mandatów/ kwota	Liczba decyzji administracyjnych	
			Zaplanowane	Wykonane		Merytoryczne	Płatnicze liczba/ kwota
Hotele	245	159	121	179	5/2200	7	7/2622
Motele	1	0	0	0	0	0	0
Pensjonaty	29	13	17	20	0	0	0
Kempingi i pola biwakowe	88	41	37	41	2/350	0	2/1140
Agroturystyka	6	9	3	10	1/500	0	0
Schroniska młodzieżowe, schroniska	5	3	5	6	0	0	0
Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie	1261	408	376	400	12/3200	7	29/13 684
Razem	1635	635	559	656	20/6250	14	38/17 446

Większość skontrolowanych obiektów posiadała właściwy stan sanitarny. Bieliznę prano w pralniach własnych lub oddawano do specjalistycznych pralni, a odpady komunalne odbierały firmy specjalistyczne. W części obiektów systematycznie wykonywano dezynfekcję, dezynsekcję oraz deratyzację. Do państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych województwa pomorskiego wpłynęło 67 interwencji, z których większość dotyczyła obecności insektów, stanu sanitarno-higienicznego obiektów, niewłaściwej gospodarki bielizną oraz zniszczonego sprzętów.

Po przeprowadzeniu czynności kontrolnych 16 interwencji uznano za zasadne. Nałożono 20 mandatów na łączną kwotę 6250 zł, wydano 14 decyzji administracyjnych oraz 38 decyzji ustalających opłatę na łączną kwotę 17 446 zł. Większość nieprawidłowości usunięto do końca 2025 roku.

ZAKŁADY FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, TATUAŻU I ODNOWY BIOLOGICZNEJ

W 2025 roku w ewidencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się ogółem 4716 zakładów usługowych, w tym:

- 2158 zakładów fryzjerskich i fryzjersko-barberskich,
- 598 zakładów kosmetycznych wykonujących usługi bez przerywania ciągłości tkanek,
- 305 zakładów odnowy biologicznej wykonujących usługi bez przerywania ciągłości tkanek.
- 103 solaria,
- 1552 zakłady/salony świadczące usługi w branży beauty wykonujące zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek.

W ciągu roku skontrolowano ogółem 2617 zakładów, przeprowadzono łącznie 2682 kontrole sanitarne.

Tabela 6. Obiekty usługowe z branży beauty.

Rodzaj obiektu	W ewidencji (na 31.12)	Liczba obiektów kontrolowanych	Liczba kontroli		Liczba mandatów/ kwota	Liczba decyzji administracyjnych	
			Zaplanowane	Wykonane		Merytoryczne	Płatnicze liczba/ kwota
Zakłady fryzjerskie oraz fryzjersko-barberskie	2158	897	966	900	26/7850	1	31/10 110
Zakłady kosmetyczne bez przerywania ciągłości tkanek	598	267	344	271	5/1300	2	10/4019
Solaria	103	83	80	88	0	0	8/3776
Zakłady odnowy biologicznej bez przerywania ciągłości tkanek	305	157	170	163	6/1900	5	12/4728
Zakłady/salony świadczące usługi w branży beauty wykonujące zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek	1552	1213	1278	1239	43/14 750	8	52/17 169
Razem	4716	2617	2838	2661	80/25800	16	113/39 802

W zakładach wydzielono miejsca dla klientów korzystających z usług i zapewniono miejsca do przechowywania odzieży wierzchniej. Zaplecza socjalne zakładów stanowiły najczęściej wydzielone pomieszczenia wyposażone w szafy dwudzielne na odzież osobistą i ochronną oraz miejscem do spożywania posiłków. Obiekty posiadały również pomieszczenia sanitarne oraz wydzielone pomieszczenia lub miejsca przeznaczone do przechowywania i mycia sprzętu porządkowego, a także do przechowywania środków czystości.

Narzędzia i sprzęt fryzjersko-kosmetyczny poddawano dezynfekcji w środkach do tego przeznaczonych. Były one dostępne w wystarczającej ilości i przechowywane prawidłowo – we właściwie oznakowanych pojemnikach z pokrywką.

Narzędzia wielokrotnego użytku, których stosowanie powoduje naruszenie ciągłości tkanek, po każdym użyciu poddawano dezynfekcji, a następnie myto i sterylizowano. Sterylizacja narzędzi odbywała się w większości poza zakładami, na podstawie umów podpisanych z placówkami ochrony zdrowia. Nieznaczną liczbą zakładów posiadała własne autoklawy. W obiektach, w których wykonywano zabiegi naruszające ciągłość tkanek wdrożono i stosowano procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi.

W 2025 roku do państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych województwa pomorskiego wpłynęło 86 interwencji. Większość z nich dotyczyła stanu sanitarno-higienicznego obiektów, braku dezynfekcji i sterylizacji narzędzi, niewłaściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi oraz braku procedur regulujących sposób postępowania przy wykonywaniu czynności, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek. Po przeprowadzeniu czynności kontrolnych 33 interwencje uznano za zasadne. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono łącznie 80 mandatów karnych na łączną kwotę 25 800 zł. Ponadto wydano 113 decyzji ustalających opłatę na sumę 39 802 zł i 16 decyzji administracyjnych nakładających obowiązki.

POSTĘPOWANIE ZE ZWŁOKAMI I SZCZĄTKAMI LUDZKIMI

W 2025 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w województwie pomorskim nadzorowały 478 cmentarzy oraz 75 domów przedpogrzebowych, podczas gdy w 2024 roku było ich 37. Zakłady pogrzebowe posiadały własne urządzenia chłodnicze lub korzystały z kostnic parafialnych na podstawie umowy użyczenia. Na terenie wielu cmentarzy znajdują się kostnice, kaplice i domy przedpogrzebowe. Ponadto organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wydały 1 141 decyzji dotyczących ekshumacji zwłok lub szczątków, w tym 3 odmowne, 482 postanowienia dotyczące sprowadzenia zwłok lub szczątków z zagranicy, 25 decyzji dotyczących przewozu zwłok lub szczątków poza granice Rzeczypospolitej Polskiej oraz 5 decyzji na przewóz zwłok w granicach kraju.

ŚRODKI TRANSPORTU I OBIEKTY PRZEZNACZONE DO OBSŁUGI RUCHU PASAŻERSKIEGO

W roku 2025 organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa pomorskiego skontrolowały 809 środków transportu osobowego-kolejowego, drogowego oraz żeglugi morskiej i śródlądowej. W 2024 roku skontrolowano 736 obiektów tego typu, co świadczy o zwiększeniu nadzoru nad tą grupą obiektów.

Kontrole sanitarno-higieniczne obejmowały publiczny transport zbiorowy wykorzystywany w międzynarodowych, krajowych i miejskich przewozach podróży oraz transportu specjalistycznego. Łącznie skontrolowano 325 środków komunikacji lądowej – autobusów transportu krajowego i międzynarodowego, składów pociągów dalekobieżnych (łącznie z wagonami sypialnymi, z kuszetami), podmiejskich, szybkiej kolei miejskiej, samochodów do przewozu chorych, zwłok i szczątków ludzkich, bielizny, odpadów medycznych oraz 484 statki, promy pasażerskie, statki żeglugi śródlądowej, kutry wycieczkowe i łodzie.

W porównaniu do 2024 roku odnotowano znaczny wzrost liczby kontroli środków komunikacji lądowej – z 243 do 325 – oraz niewielki spadek liczby kontroli środków komunikacji morskiej – z 493 do 484.

Środki transportu osobowego kolejowego

Kontrole sanitarno-techniczne dotyczyły składów pociągów należących do przewoźników TLK, EIC oraz Przewozy Regionalne; łącznie przeprowadzono 12 kontroli tych środków transportu. Czynności kontrolne prowadzono w bazach przygotowania wagonów do drogi lub przy torach odstawczych, po wykonanych czynnościach sprzątania i mycia oraz ewentualnych naprawach. W wyniku całorocznego nadzoru sanitarnego, nie stwierdzano nieprawidłowości.

W 2025 roku wpłynęła 1 interwencja dotycząca niewystarczającego zaopatrzenia sanitariatów w środki higieny osobistej w pociągu pasażerskim. W związku z nią przeprowadzono kontrolę przygotowania do drogi składu 10 wagonów pociągu IC 263 „Baltic Express” relacji Gdynia-Praga. Po kontroli wystąpiono do przewoźnika, wskazując na konieczność dostępu do środków higienicznych przez cały czas trwania podróży. Przewoźnik poinformował o podwojeniu ilości środków higienicznych w celu ich uzupełniania w trakcie jazdy pociągu.

Środki transportu osobowego drogowego

W autobusach, trolejbusach i autokarach komunikacji miejskiej stan sanitarny skontrolowanych pojazdów nie budził zastrzeżeń. W 2025 roku skontrolowano łącznie 153 środki publicznego transportu drogowego, w tym 127 autobusów komunikacji publicznej, co oznacza wzrost liczby kontroli w stosunku do roku ubiegłego. W analizowanym roku nie wpłynęła żadna interwencja dotycząca środków transportu osobowego drogowego.

Pojazdy do przewozu zwłok

Ocenie sanitarnej poddano 114 pojazdów do przewozu zwłok i szczątków ludzkich, co oznacza zwiększenie nadzoru w porównaniu z rokiem ubiegłym. Stan sanitarno-higieniczny skontrolowanych pojazdów nie budził zastrzeżeń. W firmach opracowano procedury mycia i dezynfekcji pojazdów. Samochody były trwale oznakowane, posiadały odizolowaną kabinę kierowcy od części ładunkowej oraz zabezpieczenie przed przesuwaniem się trumny w czasie transportu. Podłoga w części przeznaczony do umieszczenia trumny była gładka i łatwo zmywalna. Stosowano prawidłowe środki dezynfekcyjne, a odpady niebezpieczne przechowywano w specjalnie do tego celu przeznaczonych zamykanych pojemnikach i przekazywano do unieszkodliwiania na podstawie zawartej umowy z wyspecjalizowaną firmą. Samochody myto na terenie zakładów pogrzebowych lub w myjniach samochodowych.

Karetki pogotowia

W 2025 roku Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa pomorskiego skontrolowały 35 karetek pogotowia. Przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień w zakresie sanitarno-higienicznym i sanitarno-technicznym pojazdów. Stosowano bieliznę jednorazowego użytku, a wnętrza pojazdów myto i dezynfekowano zgodnie z opracowanymi procedurami. Zewnętrzne mycie pojazdów odbywało się w większości w ogólnodostępnych myjniach. Zużyty sprzęt jednorazowego użytku usuwano zgodnie z procedurą postępowania z odpadami medycznymi, natomiast używane koce przekazywano do pralni, w której przeprowadzono także ich dezynfekcję.

Środki transportu morskiego i śródlądowego

Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Gdyni przeprowadził kontrole 484 jednostki pływające w ruchu krajowym i międzynarodowym. W Porcie Gdynia skontrolowano 183 jednostki pływające – 3 statki i promy pasażerskie oraz 180 statków morskich z wyłączeniem statków

pasażerskich i promów pasażerskich. W Porcie Gdańsk przeprowadzono 282 kontrole obejmujące 7 statków i promów pasażerskich oraz 275 statków morskich z wyłączeniem statków pasażerskich i promów pasażerskich. W Porcie Ustka wykonano 19 kontroli, w tym 9 statków i promów pasażerskich oraz 10 statków i promów pasażerskich żeglugi śródlądowej z wyłączeniem statków pasażerskich i promów pasażerskich.

Dworce i stacje kolejowe

W 2025 roku skontrolowano 19 dworców i stacji kolejowych. Wpłynęła 1 interwencja dotycząca czyszczenia nawierzchni peronów w czasie przebywania na nich pasażerów. Po zwróceniu się do zarządcy przedmiotowych peronów o ustosunkowanie się do zarzutu. Zarządca potwierdził jego zasadność i zobowiązał się do zmiany godzin czyszczenia nawierzchni peronów, tak aby było to jak najmniej uciążliwe dla pasażerów.

Dworce autobusowe

W 2025 roku skontrolowano 2 dworce autobusowe. Nie wpłynęły żadne interwencje dotyczące stanu sanitarno-higienicznego dworców autobusowych.

Morskie przejścia graniczne

W ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej w województwie pomorskim znajduje się 8 morskich przejść granicznych – Gdańsk Nowy Port, Górkki Zachodnie (sportowe), Gdynia, Łeba (sportowe), Ustka, Hel, Jastarnia (sportowe) i Władysławowo. W 2025 roku skontrolowano 6 z nich, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto przeprowadzono kontrole 10 portów innych niż przejścia graniczne, 134 nadbrzeży portowych, 3 przystani rybackich, 6 przystani jednostek pływających rekreacyjnych i sportowych, 1 przystani promów morskich i statków pasażerskich, 2 baz promowych oraz 1 przystań żeglugi śródlądowej. Kontrole te nie wykazały nieprawidłowości. W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba przeprowadzonych kontroli w powyższych obiektach utrzymała się na tym samym poziomie.

Lotnicze przejście graniczne w Gdańsku-Rębiechowie

W 2025 roku przeprowadzono 2 kontrole sanitarno-techniczne Portu Lotniczego Gdańsk, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto w Porcie Lotniczym Gdańsk im. Lecha Wałęsy przeprowadzono po 1 kontroli dwóch firm odpowiedzialnych za stan sanitarno-higieniczny na terenie lotniska. Firma Welcome Airport Services Sp. z o. o. odpowiadała za zaopatrywanie samolotów w wodę oraz odprowadzanie nieczystości stałych i płynnych. Stan higieniczno-sanitarny pojazdów obsługujących samoloty, a także stan sanitarno-porządkowy oraz sanitarno-techniczny pomieszczeń garażowych oceniono jako prawidłowy. Firma LS AirportServices S. A. była odpowiedzialna za zaopatrywanie samolotów w wodę, odbiór ścieków, sprzątanie oraz odladzanie samolotów. W tym przypadku również stan sanitarno-techniczny pojazdów do obsługi samolotów oceniono jako prawidłowy.

Samochody do przewozu bielizny

Skontrolowano 11 środków transportu do przewozu bielizny, których stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń. Sprzątanie i dezynfekcję wnętrza samochodów prowadzono po zakończonym kursie w miejscu postoju samochodu na terenie zakładu pralni. Mycie pojazdów z zewnątrz odbywało się na terenie zakładu pralni lub w myjni zewnętrznej.

Inne środki transportu

W 2025 roku w województwie pomorskim nie skontrolowano innych środków transportu poza powyżej wymienionymi.

OBIEKTY PODLEGŁE MINISTERSTWU SPRAWIEDLIWOŚCI

W 2025 roku przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa pomorskiego skontrolowali 7 zakładów karnych i aresztów śledczych oraz 2 izby wytrzeźwień wykazane jako obiekty podległe Ministrowi Sprawiedliwości. Do organów inspekcji sanitarnej wpłynęło 5 interwencji dotyczących m. in. niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w celach mieszkalnych i pomieszczeniach łazni oraz złego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, z których 4 uznano za bezzasadne. Nałożono 1 mandat karny w wysokości 250 zł i wydano 1 decyzję ustalającą opłatę na kwotę 491 zł.

Jakość wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli

Na terenie województwa pomorskiego znajdowało się 141 kąpielisk, w tym 79 morskich i 62 śródlądowych. W stosunku do roku ubiegłego, liczba kąpielisk w województwie pomorskim zwiększyła się o 5.

Sezon kąpielowy we wszystkich gminach został określony uchwałą rad gmin.

Tabela 7. Sezon kąpielowy na poszczególnych kąpieliskach.

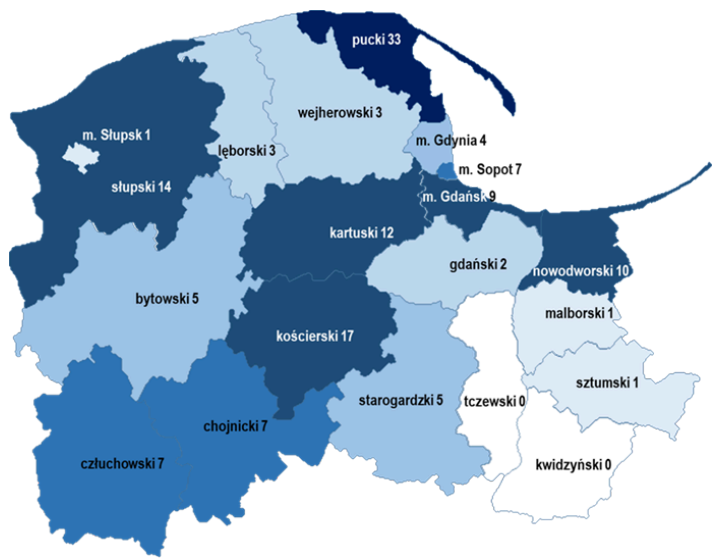
Lp.	Powiat	Nazwa kąpieliska	Akwen	Data rozpoczęcia sezonu	Data zakończenia sezonu
1	bytowski	Jeleń	j. Jeleń	22.06.2025	02.09.2025
2		Kąpielisko Miastko	j. Lednik	28.06.2025	31.08.2025
3		Kąpielisko Bytów	j. Jasień	28.06.2025	31.08.2025
4		Kąpielisko Świeszyno	j. Głębokie	28.06.2025	01.09.2025
5		OW Kaszubski Bór w Sominach	j. Dywańskie	01.06.2025	30.09.2025
6	chojnicki	Charzykowy	j. Charzykowskie	01.07.2025	31.08.2025
7		Ostrowite	j. Ostrowite	01.07.2025	31.08.2025
8		Małe Swornegacie	j. Charzykowskie	01.07.2025	31.08.2025
9		Swornegacie	j. Karsiańskie	01.07.2025	31.08.2025
10		Funka Ośrodek Wypoczynkowy „Mikomania”	j. Charzykowskie	28.06.2025	31.08.2025
11		Kąpielisko Harcerskiej Bazy Obozowej w Czernicy	j. Dybrzyk	28.06.2025	30.08.2025
12		Kąpielisko Czernica	j. Dybrzyk	24.06.2025	31.08.2025
13.	człuchowski	Ośrodek Wypoczynkowy nad j. Rychnowskim	j. Rychnowskie	23.06.2025	31.08.2025
14.		Kąpielisko nad j. Końskim w Przechlewie	j. Końskie	01.07.2025	30.08.2025
15.		Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy "Rzewnica"	j. Szczytno	27.06.2025	31.08.2025
16.		Kąpielisko na j. Staw Miejski w Debrznie	j. Staw Miejski	01.07.2025	31.08.2025
17.		Kąpielisko nad j. Dymno w Koczale	j. Dymno	01.07.2025	31.08.2025
18.		Kąpielisko na j. Żuczek w Debrznie	j. Żuczek	01.07.2025	31.08.2025
19.		Ośrodek Szkoleniowy WOPR	j. Rychnowskie	01.07.2025	31.08.2025

Lp.	Powiat	Nazwa kąpieliska	Akwen	Data rozpoczęcia sezonu	Data zakończenia sezonu
20.	gdański	Kąpielisko gminne przy ul. Jeziornej w Przywidzu	j. Przywidzkie	27.06.2025	31.08.2025
21.		Kąpielisko gminne w Kolbudach przy ul. A. Ważnego 3	Bielkowski Zbiornik Wodny	28.06.2025	31.08.2025
22.	kartuski	Stężycza	j. Raduńskie Górne	28.06.2025	31.08.2025
23.		Gołubie	j. Dąbrowskie	28.06.2025	31.08.2025
24.		PGE Energia Ośrodek Szkoleniowy w Krzesznej	j. Ostrzyckie	01.07.2025	31.08.2025
25.		Kąpielisko w Gowidlinie	j. Gowidlińskie	28.06.2025	31.08.2025
26.		Ośrodek Wypoczynkowy „Słoneczna Zatoka”	j. Gowidlińskie	01.07.2025	31.08.2025
27.		Sulęczyno	j. Węgorzyno	01.07.2025	31.08.2025
28.		Ośrodek Szkoleniowo Rehabilitacyjny Mausz	j. Mausz	28.06.2025	31.08.2025
29.		OW Skierka	j. Mausz	23.06.2025	30.08.2025
30.		Junno	j. Junno	28.06.2025	31.08.2025
31.		Kąpielisko nad j. Białym	j. Białe	01.07.2025	31.08.2025
32.		Kąpielisko gminne w Chmielnie	j. Kłodno	01.07.2025	31.08.2025
33.		Kąpielisko gminne w Garczu	j. Łapalickie	01.07.2025	31.08.2025
34.	kościerski	Centrum Szkoleniowo-Wypoczynkowym w Garczynie	j. Garczyn	29.06.2025	31.08.2025
35.		Kąpielisko w Dziemianach	j. Rzuno	01.07.2025	31.08.2025
36.		Kąpielisko "Wielewskie" we Wielu	j. Wielewskie	01.07.2025	31.08.2025
37.		Kąpielisko przy Ośrodku Wypoczynkowym Politechniki Gdańskiej Czarlina	j. Jelenie	12.06.2025	25.06.2025
				28.06.2025	11.07.2025
				14.07.2025	20.07.2025
				23.07.2025	05.08.2025
				08.08.2025	21.08.2025
				24.08.2025	30.08.2025
38.		Kąpielisko przy Ośrodku Wypoczynkowym Gdańskiej Stoczni "Remontowa" im. J. Piłsudskiego S.A. w Czarlinie	j. Radolne	16.06.2025	31.08.2025
39.		Kąpielisko we wsi Dobrogoszcz	j. Dobrogoszcz	28.06.2025	31.08.2025
40.		Kąpielisko w Kościerzynie	j. Gałęźne	27.06.2025	31.08.2025
41.		Kąpielisko Gminne Wdzydze	j. Jelenie	28.06.2025	31.08.2025
42.		Kąpielisko w Nowym Karpnie	j. Skrzynki Duże	28.06.2025	31.08.2025
43.		Kąpielisko PCM Garczyn	j. Garczyn	28.06.2025	31.08.2025
44.		Kąpielisko Ośrodek Stawiska	j. Zakrzewie	28.06.2025	30.08.2025
45.		Kąpielisko w Sycowej Hucie	j. Sdomie	28.06.2025	31.08.2025
46.		Przy Kompleksie Wypoczynkowym „Szarlota”	j. Osuszyno	20.06.2025	31.08.2025
47.		Kąpielisko Hotel Gołuli	j. Goluń	29.06.2025	11.08.2025
48.		Kąpielisko Piątkowo przy Ośrodku Wypoczynkowym eFKa	j. Wielewskie	20.06.2025	31.08.2025
49.		Kapielisko BEAVER przy Ośrodku Kolonijno Wypoczynkowym Beaver Tourist	j. Wielewskie	20.06.2025	31.08.2025
50.		Kąpielisko LARGO przy Ośrodku Wypoczynkowym Largo Lake Resort w Borsku	j. Wdzydze	20.06.2025	31.08.2025

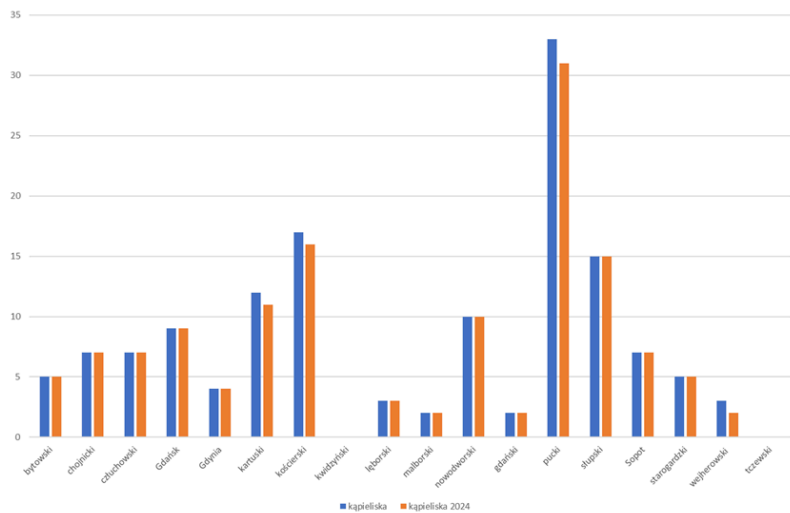
Lp.	Powiat	Nazwa kąpieliska	Akwen	Data rozpoczęcia sezonu	Data zakończenia sezonu
51	łęborski	Kąpielisko przy plaży "A" w Łebie	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
52		Kąpielisko przy plaży "B" w Łebie	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
53		Kąpielisko przy plaży "C" w Łebie	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
54	malborski	Zajezierskie	j. Zajezierskie	28.06.2025	31.08.2025
55		Rzeka Nogat w Malborku	Rzeka Nogat	28.06.2025	27.08.2025
56	nowodworski	Mikoszewo	Zatoka Gdańska	28.06.2025	31.08.2025
57		Jantar	Zatoka Gdańska	28.06.2025	31.08.2025
58		Stegna II	Zatoka Gdańska	28.06.2025	31.08.2025
59		Sztutowo	Zatoka Gdańska	28.06.2025	31.08.2025
60		Kąty Rybackie	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
61		Kąpielisko Morskie Krynica Morska - Korczaka	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
62		Stegna I	Zatoka Gdańska	28.06.2025	31.08.2025
63		Kąpielisko Morskie Krynica Morska - Port	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
64		Krynica Morska - Bulwar Słoneczny 2	Zatoka Gdańska	19.06.2025	31.08.2025
65		Krynica Morska - Bulwar Słoneczny 1	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
66	pucki	Karwia wejście nr 43	Morze Bałtyckie	14.06.2025	07.09.2025
67		Ostrowo wejście nr 35	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
68		Jastrzębia Góra wejście nr 25	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
69		Ostrowo wejście nr 32	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
70		Jastrzębia Góra wejście nr 23	Morze Bałtyckie	14.06.2025	07.09.2025
71		Władysławowo wejście nr 9	Morze Bałtyckie	14.06.2025	07.09.2025
72		Władysławowo wejście nr 6	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
73		Chałupy wejście nr 21	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
74		Kąpielisko Kuźnica "Szkółka"	Morze Bałtyckie	01.07.2025	30.08.2025
75		Kąpielisko Jastarnia "Nadmorska- Plażowa"	Morze Bałtyckie	01.07.2025	30.08.2025
76		Kąpielisko Jastarnia "Zdrojowa"	Morze Bałtyckie	01.07.2025	30.08.2025
77		Kąpielisko Jurata "Między morze"	Morze Bałtyckie	01.07.2025	30.08.2025
78		Kąpielisko nr 1 - "Duża Plaża"	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
79		Kąpielisko nr 2 - "Na Cyplu"	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
80		Kąpielisko nr 3 - "Mała Plaża"	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
81		Puck plaża po wschodniej stronie części falochronu portu jachtowego na Zatoce Puckiej	Zatoka Pucka	28.06.2025	01.09.2025
82		Ośtonino	Zatoka Pucka	01.07.2025	31.08.2025
83		Rewa od strony Zatoki Gdańskiej	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
84		Rewa od strony Zatoki Puckiej	Zatoka Pucka	01.07.2025	31.08.2025
85		Ośtonino	Zatoka Pucka	01.07.2025	31.08.2025
86		Władysławowo-Półwysep wejście nr 3	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
87		Karwia wejście nr 45	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
88		Jastrzębia Góra wejście nr 22	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
89		Chłapowo wejście nr 12	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025

Lp.	Powiat	Nazwa kąpieliska	Akwen	Data rozpoczęcia sezonu	Data zakończenia sezonu
90		Chłapowo wejście nr 14	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
91		Władysławowo wejście nr 4	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
92		Władysławowo wejście nr 10	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
93		Jastarnia "Ogrodowa"	Morze Bałtyckie	01.07.2025	30.08.2025
94		Jastarnia "Leśna"	Morze Bałtyckie	01.07.2025	30.08.2025
95		Kąpielisko morskie w Białogórze	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
96		Kąpielisko morskie w Dębках	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
97		Kąpielisko morskie w Karwieńskich Błotach Drugich	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
98		Kąpielisko w Lubkowie DPS	j. Żarnowieckie	01.07.2025	31.08.2025
99	starogardzki	Borzechowskie Wielkie przy Ośrodku Wypoczynkowym „Jeziornik” w Borzechowie	j. Borzechowskie Wielkie	28.06.2025	31.08.2025
100		Przy Ośrodku Wypoczynkowym Centrum Animacji Misyjnej Księży Werbistów	j. Ocypel Wielki	24.06.2025	31.08.2025
101		Kąpielisko przy Ośrodku Kolonijnym Hufca Praga Południe „Słoneczna Republika”	j. Ocypel Wielki	01.07.2025	30.08.2025
102		Borówno Wielki	j. Borówno Wielkie	01.07.2025	31.08.2025
103		Kąpielisko gminne w Ocyplu	j. Ocypel Wielki	01.07.2025	31.08.2025
104	wejherowski	Jezioro Wysoka - Wycztok	j. Wysoka Wycztok	01.07.2025	31.08.2025
105		Lubiatowo-pomiędzy wejściem na plażę nr 43 i 44	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
106		Przystań w Nadolu	j. Żarnowieckie	19.06.2025	31.08.2025
107	m. Gdańsk	Gdańsk Jelitkowo	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
108		Molo Gdańsk Brzeźno	Zatoka Gdańska	27.06.2025	31.08.2025
109		Gdańsk Stogi	Zatoka Gdańska	27.06.2025	31.08.2025
110		Gdańsk Sobieszewo	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
111		Gdańsk Orle	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
112		Gdańsk Świbno	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
113		Dom Zdrojowy Gdańsk Brzeźno	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
114		Hallera-Gdańsk - Brzeźno	Zatoka Gdańska	01.07.2025	30.08.2025
115		Piastowska - Gdańsk- Brzeźno	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
116	m. Gdynia	Gdynia Śródmieście	Zatoka Gdańska	27.06.2025	31.08.2025
117		Gdynia Redłowo	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
118		Gdynia Orłowo	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
119		Gdynia Babie Doły	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
120	słupski	Ustka Zachód II	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
121		Ustka Wschód	Morze Bałtyckie	15.06.2025	15.09.2025
122		Przewłoka	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
123		Poddąbie	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
124		Czołpino	Morze Bałtyckie	21.06.2025	31.08.2025
125		Dębina	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
126		Rowy Zachód Domki Letniskowe	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025

Lp.	Powiat	Nazwa kąpieliska	Akwen	Data rozpoczęcia sezonu	Data zakończenia sezonu
127		Rowy Zachód Radomsko	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
128		Rowy Zachód Słoneczko	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
129		Rowy Zachód Apator	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
130		Rowy Zachód Centralne	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
131		Rowy Wschód Słowińskie I	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
132		Rowy Wschód Słowińskie II	Morze Bałtyckie	01.07.2025	31.08.2025
133		Kąpielisko w Obłężu	j. Obłęskie	28.06.2025	31.08.2025
134	m. Słupsk	Park Trendla	Staw Naturalny	21.06.2025	31.08.2025
135	m. Sopot	Sopot-Kamienny Potok-Koliba	Zatoka Gdańska	28.06.2025	31.08.2025
136		Sopot-Łazienki Południowe I	Zatoka Gdańska	14.06.2025	14.09.2025
137		Sopot-Łazienki Południowe II	Zatoka Gdańska	01.07.2025	15.09.2025
138		Sopot-Park Północny	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
139		Sopot-13-17	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
140		Sopot-K22	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025
141		Sopot-32A-33	Zatoka Gdańska	01.07.2025	31.08.2025

Mapa 5. Liczba kąpielisk w poszczególnych powiatach w 2025 roku.

Wykres 60. Porównanie liczby kąpielisk w 2024 i 2025 roku.

Rady gmin, w drodze uchwał, określiły do dnia 20 maja 2025 roku wykaz kąpielisk na terenie gminy lub na polskich obszarach morskich przyległych do danej gminy. Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast przedłożyli do dnia 15 kwietnia 2025 roku organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa pomorskiego do zaopiniowania projekty uchwał rad gmin wraz z wnioskami organizatorów o umieszczenie w wykazie kąpielisk wydzielonych fragmentów wód powierzchniowych, na których planowano utworzyć kąpieliska. Załączone do projektów uchwał wnioski organizatorów spełniały wymagania określone w art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku – Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566).

W ramach kontroli urzędowej dla nadzorowanych kąpielisk wyznaczono punkty pobierania próbek wody do badań. Pobieranie i transport próbek realizowano zgodnie z obowiązującą w województwie pomorskim instrukcją pobierania próbek wody, zaś badania próbek wody prowadzono zgodnie z metodami referencyjnymi określonymi w załączniku nr 1 do *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 roku w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli* (Dz. U. z 2019 r. poz. 255). W ramach realizacji badań kontroli urzędowej pobrano łącznie 141 próbek wody z kąpielisk przed sezonem.

Do 20 maja 2025 roku wszyscy organizatorzy kąpielisk na nadzorowanym terenie ustalili w porozumieniu z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej harmonogramy pobrania próbek wody z prowadzonych kąpielisk w sezonie kąpielowym 2025. W ramach zaplanowanej kontroli wewnętrznej, pobrano łącznie 554 próbek wody.

Wszyscy organizatorzy kąpielisk prowadzili systematyczny nadzór wizualny nad jakością wody w prowadzonych kąpieliskach wraz z wodami zasilającymi te kąpieliska, pod kątem występowania zanieczyszczeń mogących niekorzystnie wpływać na jakość wody i stanowić zagrożenie dla zdrowia kąpiących się osób. W sezonie 2025 na kąpieliskach województwa pomorskiego nie wystąpiła żadna sytuacja wyjątkowa.

Organizatorzy prowadzili badania jakości wody w prowadzonych kąpieliskach zgodnie z ustalonym harmonogramem badań i w punktach ustalonych z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wyniki badań były niezwłocznie przekazywane właściwym organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Informowano również osoby korzystające z kąpielisk o jakości wody oraz zaleceniach organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Dokumentowanie kontroli wewnętrznej jakości wody w kąpieliskach przez ich organizatorów spełniało wymagania określone w § 7 *rozporządzenia w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku* (...).

Ocena i klasyfikacja jakości wody w kąpieliskach

W sezonie letnim 2025 roku w wodach kąpielisk województwa pomorskiego odnotowano zakwit sinic, zarówno w wodach śródlądowych, jak i morskich. W związku z tym na 81 kąpieliskach wprowadzono zakaz kąpieli – na 66 zlokalizowanych na wodach morskich oraz 15 zlokalizowanych na wodach śródlądowych.

Tabela 8. Zakwit sinic w kąpieliskach śródlądowych w sezonie letnim 2025.

[illegible]

Tabela 9. Zakwit sinic w kąpieliskach morskich w sezonie letnim 2025.

[illegible]

Przekroczenie mikrobiologiczne stwierdzono w kąpieliskach:

- kąpielisko Ustka Wschód – 28-30.07.2025 roku – ponadnormatywna liczba bakterii *E. coli*,
- kąpielisko Molo Gdańsk Brzeźno – 8-13.08.2025 roku – ponadnormatywna liczba bakterii *E. coli*,
- kąpielisko Gdańsk Jelitkowo – 8-13.08.2025 roku – ponadnormatywna liczba bakterii *E. coli* oraz Enterokoków,
- kąpielisko nad jeziorem Wysoka - Wycztok – 18-20.08.2025 roku – ponadnormatywna liczba Enterokoków.

Ponadto, w związku z podejrzeniem występowania substancji ropopochodnej w wodzie dnia 12.07.2025 roku, prewencyjnie zamknięto kąpieliska w Mikoszewie, Jantarze, Stegnie, Kątach Rybackich oraz Sztutowie.

Państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni województwa pomorskiego wydawali oceny bieżące jakości wody w kąpieliskach. Na podstawie § 6 ust. 3 *rozporządzenia w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku (...)*, dokonano klasyfikacji jakości wody na podstawie wyników badań próbek wody z ostatnich czterech lat (2022-2025). Nie sklasyfikowano kąpielisk, które nie dysponowały kompletem badań jakości wody w tym okresie.

Tabela 10. Klasyfikacja kąpielisk.

Lp.	Powiat	Kąpielisko	Klasyfikacja jakości wody w kąpielisku za rok 2025
1	bytowski	j. Jeleń w Bytowie	doskonała
2	bytowski	Kąpielisko Miastko nad jeziorem Lednik	doskonała
3	bytowski	Kąpielisko Świeszyno nad jeziorem Głębokim	doskonała
4	bytowski	j. Jasień - kąpielisko Zawiaty	doskonała
5	bytowski	j. Dywańskie przy OW Kaszubski Bór w Sominach	doskonała
6	chojnicki	Funka OW Mikomania nad jeziorem Charzykowskim	doskonała
7	chojnicki	j. Ostrowite K/Czerska	doskonała
8	chojnicki	j. Charzykowy w Charzykowach	doskonała
9	chojnicki	j. Charzykowskie w Małych Swornegaciach	doskonała
10	chojnicki	j. Karsiańskie w Swornychgaciach	doskonała
11	chojnicki	j.Dybrzyk w Czernicy UM	doskonała
12	chojnicki	j.Dybrzyk - Kąpielisko Harcerskiej Bazy Obozowej w Czernicy	doskonała
13	człuchowski	j. Rychnowskie przy OSIR Człuchów	doskonała
14	człuchowski	j. Końskie w Przechlewie	doskonała
15	człuchowski	j. Szczytno przy ORW "Rzewnica"	doskonała
16	człuchowski	j. Staw Miejski w Debrznie	doskonała
17	człuchowski	j. Dymno w Koczale	doskonała
18	człuchowski	j. Żuczek w Debrznie	doskonała
19	człuchowski	j. Rychnowskim przy WOPR	doskonała
20	gdański	j. Przywidz kąpielisko gminne	doskonała
21	gdański	Kąpielisko gminne w Kolbudach przy ul. A. Ważnego 3	doskonała
22	kartuski	PGE Energia Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy w Krzesznej nad jeziorem Ostrzyckim	dobra

Lp.	Powiat	Kąpielisko	Klasyfikacja jakości wody w kąpielisku za rok 2025
23	kartuski	Sulęczyno nad jeziorem Węgorzyno	dobra
24	kartuski	Ośrodek Szkoleniowo Rehabilitacyjny Mausz nad jeziorem Mausz	doskonała
25	kartuski	Kąpielisko jezioro Białe	doskonała
26	kartuski	Gowidlino nad jeziorem Gowidlińskim	doskonała
27	kartuski	Kąpielisko gminne w Chmielnie nad jeziorem Kłodno	doskonała
28	kartuski	Kąpielisko gminne w Garczu nad jeziorem Łapalickim	doskonała
29	kartuski	j. Radunskie Górne w Stężycy	doskonała
30	kartuski	j. Dąbrowskie w Gołubiu	doskonała
31	kartuski	Jezioro Gowidlińskie przy OW Słoneczna Zatoka w Gowidlinie	doskonała
32	kartuski	j. Junno	nieklasyfikowane
33	kartuski	Ośrodek Wypoczynkowy Skierka nad jeziorem Mausz	nieklasyfikowane
34	kościerski	Kąpielisko Ośrodek Stawiska nad jeziorem Zakrzewie	doskonała
35	kościerski	j. Garczyn CSW	dobra
36	kościerski	j. Rzuno w Dziemianach	doskonała
37	kościerski	Kąpielisko "Wielewskie" nad j. Wielewskim we Wielu	doskonała
38	kościerski	j. Jelenie przy OW PG Czarłina	doskonała
39	kościerski	j. Radolne w Czarlinie przy OW GS "Remontowa"	doskonała
40	kościerski	j. Dobrogoszcz w Dobrogoszczy	doskonała
41	kościerski	j. Gałęźne w Kościerzynie	doskonała
42	kościerski	j. Jelenie we Wdzydzech przy Hotelu Niedźwiadek	doskonała
43	kościerski	j. Skrzynki Duże w Nowym Karpnie	doskonała
44	kościerski	j. Sudomie w Sycowej Hucie	doskonała
45	kościerski	j. Garczyn przy PCM Garczyn	doskonała
46	kościerski	j. Osuszyno Przy Kompleksie Wypoczynkowym „Szarlota”	doskonała
47	kościerski	Kąpielisko Piątkowo przy OW eFKA nad jeziorem Wielewskim	nieklasyfikowane
48	kościerski	Kąpielisko BEAVER przy OKW Beaver Tourist nad jeziorem Wielewskim	nieklasyfikowane
49	kościerski	Kąpielisko LARGO przy Ośrodku Wypoczynkowym Largo Lake Resort nad jeziorem Wdzydze w miejscowości Borsk	nieklasyfikowane
50	kościerski	Hotel Gołun nad jeziorem Gołun	nieklasyfikowane
51	łęborski	Plaża A Łeba	dobra
52	łęborski	Plaża B Łeba	doskonała
53	łęborski	Plaża C Łeba	dobra
54	malborski	Rzeka Nogat	dobra
55	malborski	Zajezierskie	dobra
56	nowodworski	Krynica Morska - Korczaka	doskonała
57	nowodworski	Kąty Rybackie	doskonała
58	nowodworski	Mikoszewo	doskonała
59	nowodworski	Kąpielisko Morskie Krynica Morska - Port	doskonała
60	nowodworski	Jantar	dobra
61	nowodworski	Sztutowo	doskonała
62	nowodworski	Stegna II	doskonała

Lp.	Powiat	Kąpielisko	Klasyfikacja jakości wody w kąpielisku za rok 2025
63	nowodworski	Stegna I	doskonała
64	nowodworski	Krynica Morska - Bulwar Słoneczny 2	doskonała
65	nowodworski	Krynica Morska - Bulwar Słoneczny 1	doskonała
66	pucki	Chałupy wejście nr 21	doskonała
67	pucki	Władysławowo nr 9	doskonała
68	pucki	Karwia nr 43	doskonała
69	pucki	Ostrowo nr 35	doskonała
70	pucki	Jastrzębia Góra nr 25	doskonała
71	pucki	Kąpielisko Kuźnica "Szkoła"	doskonała
72	pucki	Władysławowo nr 6	doskonała
73	pucki	Jastarnia "Nadmorska Plażowa"	doskonała
74	pucki	Jastarnia "Zdrojowa"	doskonała
75	pucki	Jastarnia "Ogrodowa"	doskonała
76	pucki	Jastarnia "Leśna"	doskonała
77	pucki	Jurata "Międzyzmorze"	doskonała
78	pucki	Kąpielisko nr 1 Hel "Duża Plaża"	doskonała
79	pucki	Kąpielisko nr 2 Hel "Mała Plaża"	dostateczna
80	pucki	Kąpielisko nr 3 Hel "Na Cyplu"	doskonała
81	pucki	Władysławowo półwysep nr 3	doskonała
82	pucki	Jastrzębia Góra nr 23	doskonała
83	pucki	Ostrowo nr 32	doskonała
84	pucki	Karwia nr 45	doskonała
85	pucki	Jastrzębia Góra nr 22	doskonała
86	pucki	Chłapowo nr 12	doskonała
87	pucki	Chłapowo wejście na plażę nr 14	nieklasyfikowane
88	pucki	Władysławowo nr 4	doskonała
89	pucki	Władysławowo nr 10	doskonała
90	pucki	Rewa Południe	doskonała
91	pucki	Rewa Północ	doskonała
92	pucki	Mechelinki	dobra
93	pucki	Ostionino	nieklasyfikowane
94	pucki	Puck	doskonała
95	pucki	Białogóra nr 33	doskonała
96	pucki	Dębki nr 19	doskonała
97	pucki	Karwieńskie Błoto Drugie w 11	doskonała
98	pucki	Lubkowo DPS nad jeziorem Żarnowieckim	doskonała
99	starogardzki	Borówno Wielkie	doskonała
100	starogardzki	Kąpielisko przy OW Centrum Animacji Misyjnej Księży Werbistów nad jeziorem Ocypel Wielki	doskonała
101	starogardzki	Kąpielisko przy Ośrodku Kolonijnym Hufca Praga-Południe "Słoneczna Republika" nad jeziorem Ocypel Wielki	doskonała
102	starogardzki	j. Borzechowskie Wielkie przy OW „Jeziornik” w Borzechowie	doskonała

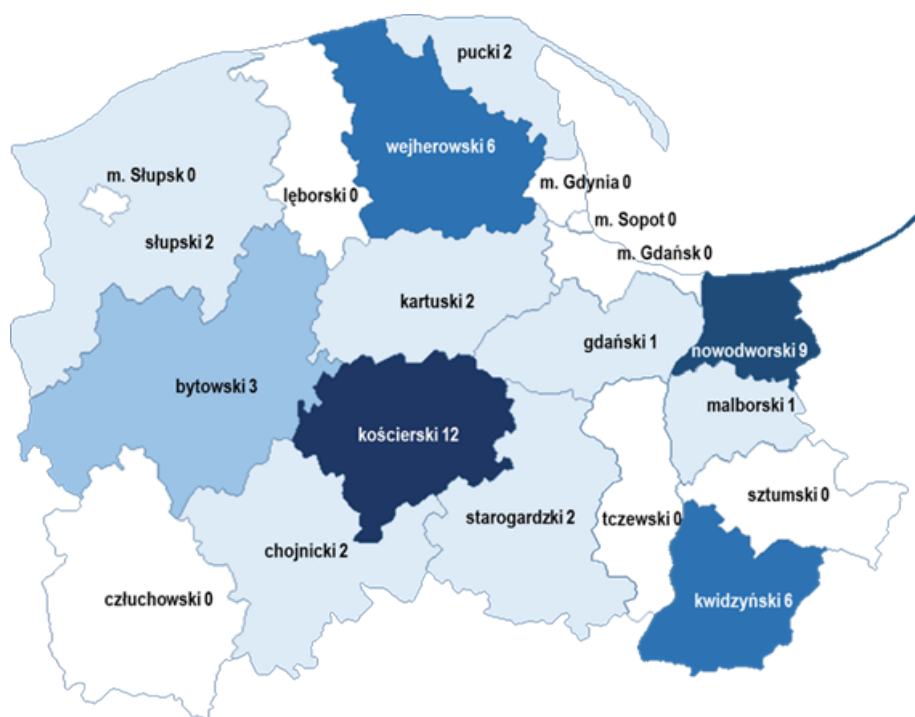
Lp.	Powiat	Kąpielisko	Klasyfikacja jakości wody w kąpielisku za rok 2025
103	starogardzki	Gminne kąpielisko w Ocyplu	nieklasyfikowane
104	wejherowski	j. Wysoka – Wycztok	doskonała
105	wejherowski	j. Żarnowieckie – Przysań w Nadolu	nieklasyfikowane
106	wejherowski	Kąpielisko Morskie Lubiawo-pomiędzy wejściem na plażę nr 43 i 44	doskonała
107	m. Gdańsk	Gdańsk Jelitkowo	dostateczna
108	m. Gdańsk	Molo Gdańsk Brzeźno	dostateczna
109	m. Gdańsk	Dom Zdrojowy Gdańsk Brzeźno	dobra
110	m. Gdańsk	Gdańsk Stogi	doskonała
111	m. Gdańsk	Gdańsk Sobieszewo	doskonała
112	m. Gdańsk	Gdańsk Orle	doskonała
113	m. Gdańsk	Gdańsk Świbno	doskonała
114	m. Gdańsk	Hallera – Gdańsk - Brzeźno	dostateczna
115	m. Gdańsk	Piastowska – Gdańsk - Jelitkowo	dostateczna
116	m. Gdynia	Gdynia Śródmieście	doskonała
117	m. Gdynia	Gdynia Redłowo	doskonała
118	m. Gdynia	Gdynia Orłowo	doskonała
119	m. Gdynia	Gdynia Babie Doły	doskonała
120	słupski	Ustka Wschód	dostateczna
121	słupski	Ustka Zachód II	dobra
122	słupski	Poddąbie	doskonała
123	słupski	Dębina	doskonała
124	słupski	Przewłoka	dobra
125	słupski	Rowy Zachód Domki Letniskowe	doskonała
126	słupski	Rowy Zachód Radomsko	doskonała
127	słupski	Rowy Zachód Słoneczko	doskonała
128	słupski	Rowy Zachód Apator	doskonała
129	słupski	Rowy Zachód Centralne	doskonała
130	słupski	Rowy Wschód Słowińskie I	doskonała
131	słupski	Rowy Wschód Słowińskie II	dobra
132	słupski	Czołpino	dobra
133	słupski	Obłęż	doskonała
134	m. Słupsk	Park Trenlda	doskonała
135	m. Sopot	Sopot Kamienny Potok Koliba	doskonała
136	m. Sopot	Sopot Łazienki Południowe	doskonała
137	m. Sopot	Sopot-Hotel Haffner-Esentra	doskonała
138	m. Sopot	Sopot-Park Północny	doskonała
139	m. Sopot	Sopot-K22	dobra
140	m. Sopot	Sopot-32A-33	dobra
141	m. Sopot	Sopot - Łazienki Południowe II	dobra

W porównaniu z rokiem ubiegłym, pogorszenie jakości wody stwierdzono w 6 kąpieliskach: Kąpielisko Jantar, Gdańsk Jelitkowo, Jezioro Zajezierskie, Gdańsk Piastowska, Rowy Wschód Słowińskie II i Jezioro Ostrzyckie przy Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym PGE Energia w Krzesznej. Jednocześnie poprawę jakości wody odnotowano w kąpielisku przy plaży „A” i kąpielisku przy plaży „C” w Łebie.

Informowanie społeczeństwa

Wszystkie kąpieliska na terenie województwa pomorskiego w sezonie letnim 2025 były oznakowane tablicami informacyjnymi spełniającymi wymagania określone w § 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 grudnia 2018 roku w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli (Dz. U. z 2018 r. poz. 2476).

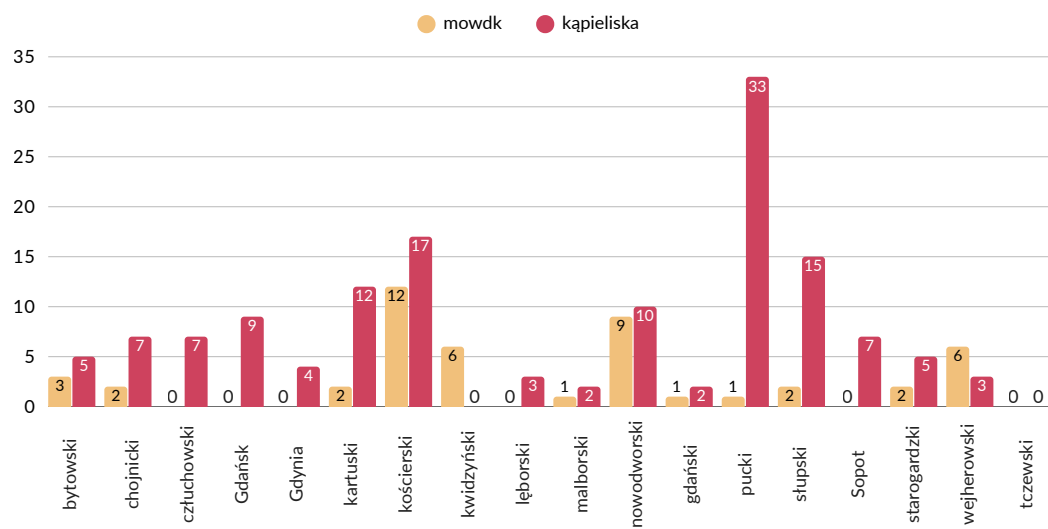
Ocena jakości wody miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli w sezonie letnim 2025 roku. W sezonie letnim 2025 pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa pomorskiego znajdowało się 47 miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

Mapa 6. Liczba miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli w poszczególnych powiatach w 2025 roku.

Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni województwa pomorskiego wydali łącznie 103 oceny bieżących, w tym 12 ocen o nieprzydatności wody do kąpieli. Wszystkie miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli były oznakowane przy użyciu właściwej tablicy informacyjnej – zawierały informacje zgodnie z wymaganiami rozporządzenia w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk (...).

Wykres 61. Liczba kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpielii (mowdk) w poszczególnych powiatach w 2025 roku.

STAN SANITARNY POMIESZCZEŃ I URZĄDZEŃ PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

Stan sanitarny podmiotów leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

W 2025 roku pod nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się ogółem 57 szpitali, w tym 12 szpitali jednodniowych. Część szpitali posiada w swoich strukturach kilka obiektów w różnych lokalizacjach, w związku z czym liczba podmiotów zasadniczo różniła się od liczby obiektów. Łącznie przeprowadzono 510 kontroli szpitali, zakładów opiekuńczo-leczniczych, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych, zakładów rehabilitacji leczniczej, sanatoriów, hospicjów i innych podmiotów leczniczych. Skontrolowano 112 obiektów, co stanowi 88% zewidencjonowanych placówek

Tabela 11. Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

Lata sprawozdawcze	W ewidencji (na 31.12)	Liczba obiektów kontrolowanych	Liczba kontroli		Liczba mandatów/ kwota	Liczba decyzji administracyjnych	
			Zaplanowane	Wykonane		Merytoryczne	Płatnicze liczba/ kwota
2023	121	107	483	542	19/ 5 400	54	50/ 20 719
2024	136	123	544	582	10/4 000	33	28/11 880
2025	127	112	480	510	10/2300	27	17/8 813

Stan sanitarny obiektów

W większości skontrolowanych obiektów stwierdzono właściwy stan higieniczno-sanitarny, natomiast w 4 obiektach oceniono jako zły. W 12 obiektach stwierdzono zły stan pod względem technicznym.

Czystość bieżąca

W znacznej większości skontrolowanych obiektów stwierdzono właściwą czystość bieżącą.

Gospodarka bielizną

Wszystkie podmioty lecznicze posiadały wydzielone miejsca przeznaczone do przechowywania bielizny czystej oraz brudnej. Bielizna czysta była przechowywana w wyznaczonych do tego celu szafach. Zachowana była segregacja odzieży czystej ochronnej od wierzchniej. Na oddziałach szpitalnych brudną bieliznę wkładano do worków foliowych, a następnie pakowano w worki płócienne lub brezentowe. Bielizna skażona była dezynfekowana na oddziałach i pakowana do podwójnych, oznakowanych worków foliowych. Bieliznę brudną z oddziałów transportowano ręcznie lub wózkami przeznaczonymi do przewozu brudnej bielizny do pralni szpitalnej lub do Punktu Obrotu Bielizną w szpitalach bez pralni, skąd odwożono ją do pralni transportem firmy piorącej.

W 1 obiekcie, w których kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie gospodarki bielizną, nałożono mandat karny na kwotę 100 zł.

Gospodarka odpadami stałymi

W obiektach lecznictwa zamkniętego prowadzono segregację odpadów na komunalne i medyczne. W większości podmiotów nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. W 2025 roku podczas planowej kontroli 1 obiektu stwierdzono nieprawidłowości w zakresie obrotu pojemnikami do transportu wewnątrz szpitala.

Odpady medyczne na oddziałach gromadzono w workach foliowych, przy czym dla poszczególnych rodzajów odpadów stosowano worki w odpowiednich kolorach. Zużyty sprzęt jednorazowego użytku o ostrych końcach i krawędziach usuwano do wydzielonych, prawidłowo oznakowanych, twardych i zamykanych pojemników jednorazowego zamknięcia. Czas składowania odpadów w miejscu ich wytwarzania nie przekraczał 72 godzin. Następnie odpady medyczne były gromadzone w specjalnie oznakowanych, wydzielonych i zamkniętych pomieszczeniach, zlokalizowanych w budynkach szpitalnych bądź na terenie posesji.

Prosektoria

Na terenie województwa pomorskiego zauważa się tendencję do rezygnacji przez szpitale z posiadania prosektorium. W roku 2025 w ewidencji znajdowały się 4 zakłady patomorfologii funkcjonujące w strukturze szpitali. W przypadku braku prosektorium na terenie obiektu znajdowały się jedynie chłodnie do tymczasowego przechowywania zwłok albo zwłoki były bezpośrednio przekazywane do zakładu pogrzebowego, z którym szpital zawarł umowę na ich przechowywanie. W razie konieczności przeprowadzenia sekcji zwłoki przewożono do innego szpitala lub sekcje wykonywały osoby wyznaczone przez szpital w zakładzie pogrzebowym, z którym była podpisana stosowna umowa.

Gospodarka ściekowa

W 2025 roku w ocenianych obiektach opieki zdrowotnej nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki ściekowej.

Procedury dekontaminacji w szpitalach

W mniejszości szpitali województwa pomorskiego funkcjonowały centralne sterylizatornie będące częścią stacjonarnych podmiotów leczniczych. W szpitalach nieposiadających centralnej sterylizatorni zapewniono ciąg sterylizacji zgodny z wymaganiami załącznika nr 2 do rozporządzenia

Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402). W części podmiotów leczniczych ciąg sterylizacji nadal wymaga dostosowania do obowiązujących przepisów.

W województwie pomorskim 24 szpitale posiadają umowę na przeprowadzanie sterylizacji w podmiotach zewnętrznych. W pozostałych obiektach, bez oddziałów zabiegowych, stosowane są wyłącznie materiały medyczne jednorazowego użytku, dlatego nie ma konieczności prowadzenia sterylizacji.

We wszystkich sterylizatorniach prowadzona jest rutynowa kontrola procesów sterylizacji parowej. Kontrola fizyczna i chemiczna jest wykonywana w każdym cyklu sterylizacji, natomiast wskaźniki biologiczne oceniające skuteczność procesów sterylizacji używane są, w przypadku sterylizatorów parowych, najczęściej raz w tygodniu oraz zawsze po każdej naprawie urządzenia. Sterylizatory plazmowe, LTSF oraz na tlenek etylenu podlegają kontroli biologicznej podczas każdego cyklu sterylizacji. Sterylizatory na tlenek etylenu ponadto zainstalowane są w osobnych pomieszczeniach, bez stałych stanowisk pracy, z zapewnieniem bezpiecznego wyrzutu gazu do odpowiedniej instalacji odprowadzającej i/lub abatora (katalizatora), tj. urządzenia służącego do spalania tlenu etylenu do dwutlenku węgla i pary wodnej.

Stan techniczny aparatury sterylizującej na ogół oceniono jako dobry. Stary sprzęt jest sukcesywnie wycofywany z podmiotów leczniczych. Materiały medyczne przeznaczone do sterylizacji pakowane są zgodnie z przyjętymi standardami, między innymi w torebki lub rękawy foliowo-papierowe, torebki papierowe, włókninę, papier krepowy, tyvec lub kontenery sterylizacyjne, głównie do zestawów narzędzi, w tym narzędzi mikrochirurgicznych, endoskopów sztywnych i elastycznych oraz narzędzi z napędem. Do transportu materiałów sterylnych na poszczególne oddziały służą specjalnie przeznaczone do tego celu wózki.

Dezynfekcja sprzętu, narzędzi, urządzeń sanitarnych, powierzchni w obiektach prowadzona jest prawidłowo. W podmiotach leczniczych używane były środki dezynfekcyjne dopuszczone do stosowania. Stężenia robocze i czas użytkowania preparatów były właściwie dobierane, a czas dezynfekcji zachowany. W trakcie kontroli stwierdzano dobrą znajomość zasad i techniki zabiegów dezynfekcyjnych wśród pracowników odpowiedzialnych za te czynności.

W 2025 roku podczas kontroli centralnych sterylizatorni stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- zły stan techniczny ścian w pomieszczeniu ze sprzętem sterylnym oraz drzwi pomiędzy strefą czystą a sterylną,
- w części czystej skorodowana rura przy wytwornicy pary i przeciekające rury odpływowe nad czynnym sterylizatorem,
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny sufitu przed wejściem do części sterylnej.

Stan sanitarny podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W 2025 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzorowały ogółem 1851 podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne. Obejmowały one różne typy obiektów, m.in. przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice, zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne, zakłady rehabilitacji leczniczej oraz inne podmioty lecznicze. Skontrolowano ogółem 1286 obiektów, co stanowi 69% zewidencjonowanych placówek. Przeprowadzono ogółem 1881 kontroli sanitarnych obiektów.

Tabela 12. Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

Lata sprawozdawcze	W ewidencji (na 31.12)	Liczba obiektów kontrolowanych	Liczba kontroli		Liczba mandatów/kwota	Liczba decyzji administracyjnych	
			Zaplanowane	Wykonane		Merytoryczne	Płatnicze liczba/kwota
2023	1629	1281	1635	1665	25/9950	47	99/46 982
2024	1796	1344	2016	2121	41/11 750	50	148/67 378
2025	1851	1286	1851	1881	15/3900	39	85/37 189

Stan sanitarny obiektów

W większości skontrolowanych obiektów stwierdzono właściwy stan higieniczno-sanitarny – jedynie w 11 oceniono go jako zły. W 8 obiektach stwierdzono zły stan pod względem technicznym.

Czystość bieżąca

W większości skontrolowanych obiektów stwierdzono właściwą czystość bieżącą. W 1 obiekcie kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie utrzymania porządku, w związku z czym nałożono mandat karny na kwotę 100 zł.

Gospodarka bielizną

W większości obiektów stosowano bieliznę jednorazowego użytku. W placówkach, w których używano bieliznę wielokrotnego użytku, bielizna czysta i brudna gromadzona była w osobnych, wydzielonych pomieszczeniach lub pojemnikach. W prawie wszystkich obiektach drogi transportowania bielizny czystej i brudnej nie krzyżowały się, natomiast w pozostałych stosowano rozdział czasowy. Pranie bielizny odbywało się w pralniach szpitalnych, komunalnych, wojskowych lub pralkach automatycznych usytuowanych na miejscu oraz we własnym zakresie (odzież ochronna personelu).

Gospodarka odpadami

W skontrolowanych placówkach prowadzono segregację odpadów medycznych przeznaczonych do unieszkodliwienia od odpadów komunalnych. Odpady medyczne przekazywano wyspecjalizowanym firmom, które zajmowały się transportem i/lub unieszkodliwianiem odpadów.

W 2025 roku, w związku z nieprawidłowościami w zakresie postępowania z odpadami medycznymi, wydano 4 decyzje administracyjne oraz nałożono 3 mandaty karne na łączną kwotę 800 zł.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nieprawidłowego opisu lub jego braku na pojemnikach i workach z odpadami medycznymi,
- przekroczenia dopuszczalnego czasu magazynowania odpadów medycznych,
- braku odpowiednio przystosowanego pomieszczenia do wstępnego magazynowania odpadów medycznych albo stacjonarnego lub przenośnego urządzenia chłodniczego,
- braku procedury postępowania z odpadami medycznymi,
- braku dokumentów potwierdzających przekazywanie odpadów medycznych do unieszkodliwienia,
- nieprzestrzegania procedury postępowania z odpadami medycznymi, tj. przechowywania w urządzeniu chłodniczym dłużej niż 30 dni,
- nieprawidłowego czasu przechowywania odpadów medycznych o ostrych końcach i krawędziach w sztywnych pojemnikach w miejscu ich wytwarzania powyżej 72 h.

Gospodarka ściekowa

W 2025 roku w obiektach otwartej opieki zdrowotnej nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki ściekowej.

Procedury dekontaminacji w podmiotach udzielających świadczeń ambulatoryjnych

Sterylizacja w przychodniach i praktykach zawodowych powinna odbywać się w pomieszczeniu lub w wydzielonym do tego celu miejscu gabinetu diagnostyczno-zabiegowego, pod warunkiem zapewnienia rozdziału czasowego między wykonywaniem dekontaminacji a udzielaniem świadczeń zdrowotnych.

Prawidłowy ciąg technologiczny sterylizacji powinien obejmować kolejno: odcinek (blat) materiałów skażonych, przeznaczony do wyładunku oraz przygotowania do mycia i dezynfekcji wstępnej lub zasadniczej; odcinek maszynowego lub ręcznego mycia i dezynfekcji, wyposażony w urządzenie myjąco-dezynfekcyjne lub zlew 2-komorowy; odcinek (blat) materiałów czystych, służący do ich przeglądania i pakietowania przed sterylizacją; sterylizator, z wyłączeniem urządzenia na tlenek etylenu; odcinek (blat) materiałów sterylnych; stanowisko higieny rąk zorganizowane poza blatem roboczym.

Istotne znaczenie ma takie rozwiązanie przestrzenne sterylizatorni, które na każdym etapie technologicznym zapewni jednokierunkowy ruch materiałów, od punktu przyjęcia materiału skażonego do punktu wydania materiału sterylnego.

Dezynfekcja narzędzi, sprzętu i powierzchni w kontrolowanych obiektach prowadzona była prawidłowo. Stwierdzono dobrą znajomość zasad i techniki zabiegów dezynfekcyjnych wśród pracowników odpowiedzialnych za dekontaminację.

Stan sanitarny praktyk zawodowych

W 2025 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzorowały ogółem 2256 praktyk zawodowych wykonujących działalność leczniczą. Najliczniejszą grupę stanowiły indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie oraz lekarzy stomatologów. Skontrolowano łącznie 611 praktyk, co stanowi 27% wszystkich zewidencjonowanych obiektów. Przeprowadzono 700 kontroli sanitarnych.

Tabela 13. Praktyki zawodowe wykonujące działalność leczniczą.

Lata sprawozdawcze	W ewidencji (na 31.12)	Liczba obiektów kontrolowanych	Liczba kontroli		Liczba mandatów/ kwota	Liczba decyzji administracyjnych	
			Zaplanowane	Wykonane		Merytoryczne	Płatnicze liczba/ kwota
2023	2514	995	1219	1025	5/1500	15	42/15 346
2024	2349	718	896	725	5/1300	15	32/11 880
2025	2256	611	888	700	8/2400	6	23/9270

Stan sanitarny obiektów

W większości skontrolowanych obiektów stwierdzono właściwy stan higieniczno-sanitarny. W 4 obiektach stwierdzono zły stan higieniczno-sanitarny. W 1 obiekcie stwierdzono zły stan techniczny.

Czystość bieżąca

W większości skontrolowanych obiektów stwierdzono właściwą czystość bieżącą. W 2 obiektach, w których kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie utrzymania porządku, nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 200 zł.

Procedury dekontaminacji w praktykach zawodowych

W ponad 60% obiektów świadczonych są usługi medyczne przebiegające z naruszeniem ciągłości tkanek, przy czym w części z nich używa się wyłącznie sprzętu jednorazowego użytku. W praktykach, w których udzielane są świadczenia medyczne przebiegające z naruszeniem ciągłości tkanek, stosujące do tego celu sprzęt wielorazowego użytku, dekontaminację prowadzono w wydzielonym pomieszczeniu lub w wyznaczonym miejscu gabinetu diagnostyczno-zabiegowego. W przypadku przeprowadzania sterylizacji w gabinecie zapewniono rozdział czasowy pomiędzy wykonywaniem kolejnych etapów dekontaminacji wyrobów medycznych lub materiałów a udzielaniem świadczeń zdrowotnych. Część lekarzy prowadzących praktyki zawarła umowę na świadczenie usług sterylizacji z podmiotem zewnętrznym.

Gospodarka bielizną

Bielizna czysta była przechowywana w wydzielonych miejscach, najczęściej w zamykanych szafkach. Bieliznę brudną gromadzono w pojemnikach wyłożonych workami foliowymi, poza pomieszczeniami, w których udzielano świadczeń zdrowotnych. Pranie bielizny odbywało się we własnym zakresie lub w pralniach ogólnodostępnych. W powyższych obiektach stosowano przede wszystkim bieliznę jednorazowego użytku, która bezpośrednio po użyciu umieszczana była w wydzielonych pojemnikach, traktowana jak odpad medyczny, usuwana do worków koloru czerwonego, a następnie przekazywana do unieszkodliwienia.

Gospodarka odpadami stałymi

Wszystkie gabinety prowadziły segregację na odpady medyczne i komunalne. Odpady medyczne gromadzono w wydzielonych, prawidłowo oznakowanych i zamykanych pojemnikach wyłożonych workami foliowymi koloru czerwonego. Odpady zakaźne, o ostrych końcach i krawędziach, gromadzono w wydzielonych, prawidłowo oznakowanych, twardych i zamykanych pojemnikach.

W 2025 roku w skontrolowanych placówkach, w związku z nieprawidłowym postępowaniem z odpadami, nałożono 3 mandaty karne na kwotę 1000 zł. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nieprawidłowego opisu lub jego braku na pojemnikach i workach z odpadami medycznymi,
- braku zabezpieczenia urządzenia chłodniczego służącego do przechowywania odpadów medycznych przed dostępem osób nieupoważnionych.

Gospodarka ściekowa

W 2025 roku w skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki ściekowej.

BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI

NADZÓR NAD OBIEKTAMI PRODUKCJI I OBROTU ŻYWNOŚCIĄ ORAZ MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

W 2025 roku pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się 33 220 obiektów.

Tabela 14. Liczba obiektów z podziałem na grupy wg arkusza MZ-48 w 2025 roku.

Grupa obiektów	Liczba obiektów
Zakłady produkcji żywności (bez produkcji pierwotnej)	1710
Zakłady produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, rolniczy handel detaliczny oraz dostawcy bezpośredni	3133
Zakłady obrotu żywnością	14 925
Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	8879
Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	3760
Zakłady usług cateringowych	170
Zakłady produkcji materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	54
Zakłady obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz importerzy materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	589
Ogółem	33 220

W 2025 roku ogólna liczba nadzorowanych zakładów wyniosła 33 220 i była wyższa o 584 w porównaniu z rokiem 2024. Wzrost ten wynikał m. in. z obejmowania nadzorem kolejnych gospodarstw prowadzących działalność w zakresie produkcji pierwotnej, sprzedaży bezpośredniej i rolniczego handlu detalicznego, których liczba na koniec 2025 roku wyniosła 3133, o 36 więcej niż w roku poprzednim. Jednocześnie w grupie zakładów produkcji żywności, obrotu żywnością oraz ogólnej liczby zakładów żywienia wzrost był nieznaczny, zaś w grupie obiektów żywienia zbiorowego typu zamkniętego i zakładów usług cateringowych odnotowano spadek.

Tabela 15. Działalność kontrolno-represyjna w poszczególnych grupach nadzorowanych obiektów.

Działania	Działalność kontrolno-represyjna w obiektach							
	zakłady produkcji żywności	producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni	obrotu żywnością	żywienia zbiorowego			produkcji i obrotu materiałami do kontaktu z żywnością	ogółem
				otwarte	zamknięte	zakłady usług cateringowych		
Liczba obiektów nadzorowanych	1710	3133	14 925	8879	3760	170	643	33 220
Liczba obiektów skontrolowanych	812	398	4361	3297	1601	103	118	10 690
Liczba obiektów poddanych ocenie	314	179	1688	1480	513	39	36	4249
oraz zakwalifikowanych do kategorii:								
- niskiego ryzyka,	372	2419	7597	2679	437	8	642	14 154
- średniego ryzyka,	956	164	6770	5841	3124	148	1	17 004
- wysokiego ryzyka	382	550	558	359	199	14	-	2062
Liczba kontroli ogółem, w tym	1445	406	5898	4536	1860	196	133	14 474
interwencyjnych	144	4	880	480	149	27	12	1696
Liczba decyzji administracyjnych ogółem, w tym:	155	3	452	504	113	38	3	1268
-unieruchomienia działalności,	9	-	9	12	1	-	-	31
-zakazu wprowadzania do obrotu produktu	3	1	25	4	2	1	-	36
Liczba mandatów/	143	-	694	782	122	43	5	1789
kwota (zł)	46 600	-	202250	257200	34050	14350	1600	556 050
Liczba wniosków do sądu	-	-	1	-	-	-	-	1
Liczba zawiadomień do prokuratury	2	-	-	1	-	-	-	3
Liczba wniosków o nałożenie kar do PPWIS	10	2	57	61	19	4	-	153

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO-REPRESYJNA

W 2025 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa pomorskiego przeprowadziły 14 474 urzędowych kontroli żywności, w tym 1696 kontroli interwencyjnych, co stanowiło 11,7% ogółu. W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba kontroli sanitarnych była niższa o 961.

Skontrolowano 1210 zakładów produkcji żywności, w których przeprowadzono 1851 kontroli, 4361 zakładów obrotu żywnością, w który przeprowadzono 5898 kontroli oraz 5001 zakładów żywienia zbiorowego dokonując 6592 kontroli. W branży materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością skontrolowano 118 zakładów, przeprowadzając 133 kontrole.

W województwie pomorskim państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni dokonali oceny 4249 zakładów z wykorzystaniem arkusza oceny zakładu w celu wyznaczenia kategorii ryzyka. W 2025 roku do kategorii niskiego ryzyka zakwalifikowano 14 154 zakłady, do średniego ryzyka 17 004 zakłady, a do wysokiego – 2062 zakłady.

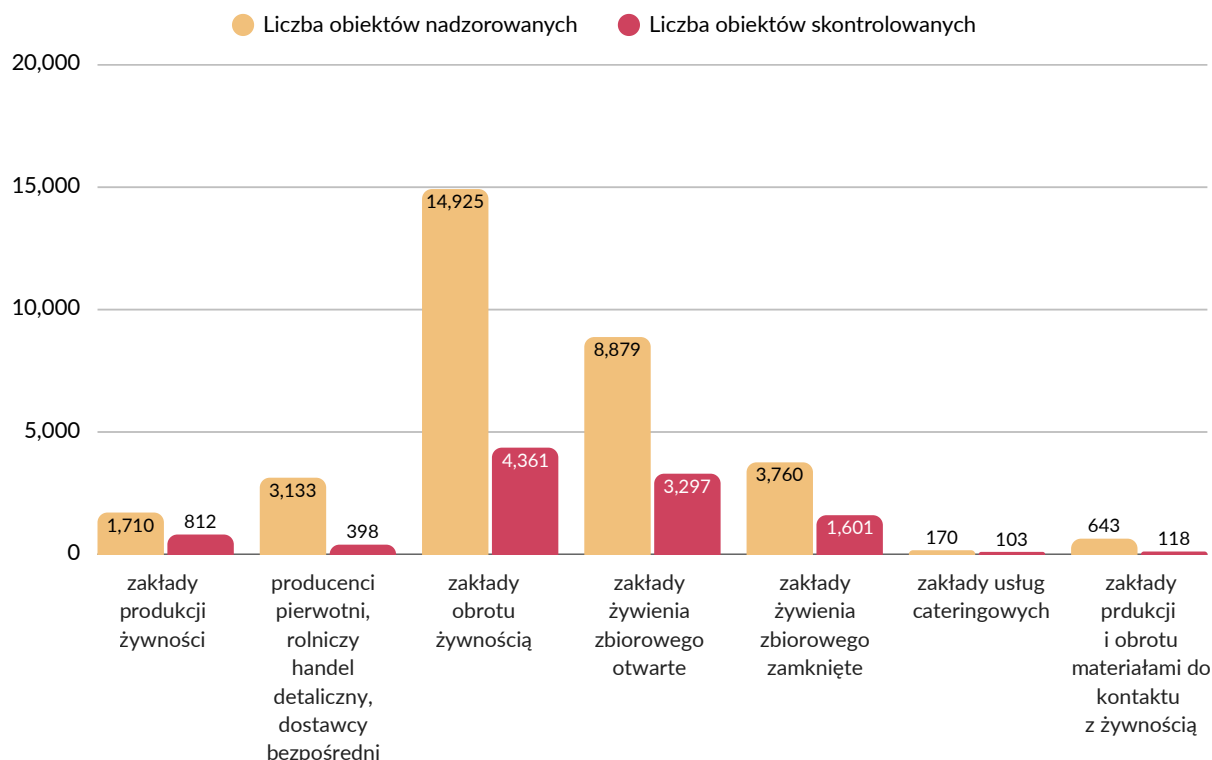
Państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni wydali łącznie 1268 decyzji administracyjnych, w tym 31 nakazujących unieruchomienie działalności zakładu i 36 zakazujących wprowadzania produktu do obrotu. Większość decyzji dotyczyła nałożenia na podmioty obowiązku poprawy stanu sanitarno-technicznego zakładów, a także umorzenia postępowania i uchylenia decyzji.

W postępowaniu mandatowym nałożono ogółem 1789 mandatów karnych na łączną kwotę 556 050 zł (średnia wysokość mandatu wynosiła ok. 310 zł). W toku prowadzonych działań państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni złożyli również 3 zawiadomienia do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa oraz 1 wniosek do sądu.

Do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego wpłynęły 153 wnioski o nałożenie kar pieniężnych na podstawie przepisów art. 103 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r. poz. 1448 ze zm.). Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny wydał 82 decyzje o nałożeniu 118 kar na łączną kwotę 331 000 zł. Kary te nałożono za nieprawidłowe znakowanie, prezentację i reklamę suplementów diety, w tym za wprowadzanie konsumenta w błąd poprzez stosowanie niedozwolonych oświadczeń zdrowotnych, przypisywanie środkom spożywczym właściwości leczniczych, wprowadzanie do obrotu produktów niebędących żywnością, za brak informacji dostępnej dla konsumenta finalnego na temat składników środków spożywczych, w tym substancji lub produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, za niewłaściwy sposób żywienia dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz sprzedaż w jednostkach systemu oświaty niedozwolonych na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154) środków spożywczych, za utrudnianie/uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli przez przedstawicieli organu, działanie wbrew decyzji o zakazie zaprzestania działalności, a także za brak zatwierdzenia i/lub rejestracji zakładów oraz rozszerzenie działalności poza zakres określony w decyzji o zatwierdzeniu zakładu.

Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, działając jako organ II Instancji, rozpatrywał odwołania od decyzji i zażalenia na postanowienia państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych oraz Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Gdyni. W wyniku rozpatrzenia tych spraw wydał 17 decyzji oraz 1 postanowienie.

Ocena stanu higieniczno-sanitarnego poszczególnych rodzajów nadzorowanych obiektów wg arkusza MZ-48

Wykres 62. Liczba obiektów nadzorowanych do skontrolowanych.

ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOŚCI

Wytwórnice lodów

W roku sprawozdawczym w rejestrach znajdowało się 114 wytwórni lodów, liczba ta wzrosła o 11 zakładów w stosunku do roku poprzedniego. Na terenie województwa pomorskiego funkcjonuje zakład produkcyjny o znaczącej skali działalności, którego produkty obecne są na wielu rynkach zagranicznych, tj. Unilever Polska S.A. w Baninie. Pozostałe zakłady stanowią w przeważającej części małe, najczęściej sezonowe wytwórnie, prowadzące produkcję i dystrybucję w miejscu produkcji. Wszystkie zakłady posiadały wdrożone zasady GHP/GMP, a 112 zakładów wdrożony system HACCP.

W 2025 roku 30 zakładów oceniono na podstawie arkuszy oceny zakładu. Spośród ogólnej liczby wytwórni lodów 25 zakwalifikowano do kategorii średniego ryzyka, a 89 do kategorii wysokiego ryzyka. Skontrolowano 75 zakładów, przeprowadzając łącznie 88 kontroli sanitarnych i sprawdzających, w tym 2 kontrole interwencyjne. W ich wyniku nałożono 3 decyzje administracyjne. Podczas kontroli tematycznych stosowano "Listę pytań kontrolnych dla zakładów produkcji i obrotu żywnością w zakresie spełnienia kryteriów mikrobiologicznych" w celu oceny zgodności z przepisami rozporządzenia Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych (Dz. U. L z 2005 r. Nr 338, s. 1). W zakładach przeprowadzane były badania mające na celu określenie zgodności z kryteriami mikrobiologicznymi dotyczącymi bezpieczeństwa żywności, służące weryfikacji prawidłowego funkcjonowania procedur opartych na zasadach HACCP. Za stwierdzone nieprawidłowości higieniczno-sanitarne nałożono 7 mandatów karnych na łączną kwotę 1300 zł. Do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego nie wpłynęły wnioski o ukaranie. W wytwórniach lodów pobrano 94 próbki do badań mikrobiologicznych, wszystkie spełniały wymagania.

Automaty do lodów

W 2025 roku na terenie województwa pomorskiego znajdowało się 255 automatów do lodów stanowiących samodzielne zakłady, w większości o charakterze sezonowym. Wszystkie zakłady produkujące lody z automatu wdrożyły zasady GHP/GMP, a 249 wdrożyło zasady systemu HACCP.

Skontrolowano 112 automatów przeprowadzając 130 kontroli, w tym 9 interwencyjnych. Podczas kontroli 56 automatów poddano ocenie na podstawie arkuszy oceny zakładu. Do kategorii niskiego ryzyka zakwalifikowano 4 automaty, do średniego ryzyka – 233 zakłady, a 18 zakładów do kategorii wysokiego ryzyka.

Produkcję lodów z automatu kontrolowano w zakresie spełnienia wymagań *rozporządzenia Komisji w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych (...)*. Podczas kontroli pobrano 106 próbek do badań mikrobiologicznych, w kierunku bakterii chorobotwórczych, tj. *Salmonella* i *Listeria monocytogenes*, oraz w kierunku bakterii wskaźnikowych. Zdyskwalifikowano 35 próbek ze względu na przekroczenie dopuszczalnej liczby *Enterobacteriaceae*. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 11 decyzji administracyjnych, w tym 2 unieruchamiające działalność zakładu. Nałożono 12 mandatów karnych na łączną kwotę 2700 zł.

Wytwórnice tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych

Na terenie województwa pomorskiego w 2025 roku znajdowało się 6 wytwórni tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych, o 1 zakład mniej w stosunku do roku poprzedniego. Do tej grupy należały lokalne tłocznie oleju rzepakowego i lnianego, rozlewnie olejów jadalnych oraz wytwórnice tłuszczów roślinnych z półproduktów rafinowanych. Na terenie powiatu malborskiego prowadzą działalność 2 zakłady produkcji margaryn i mieszanin tłuszczów na potrzeby przemysłu spożywczego: ADM S.A. w Czerninie oraz ELSTAR FATS Sp. z o.o. w Starym Polu. Wszystkie 6 zakładów posiadało wdrożone zasady GHP/GMP oraz wdrożony system HACCP.

Skontrolowano 4 zakłady przeprowadzając 7 kontroli. Jeden zakład oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu. Wszystkie zakłady zakwalifikowano na podstawie arkusza oceny do kategorii niskiego ryzyka. Decyzji administracyjnych nie wydawano, nie nakładano mandatów karnych. Do badań laboratoryjnych pobrano 5 próbek, 1 uległa dyskwalifikacji.

Piekarnie

W roku 2025 pod nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się 199 piekarni, o 4 mniej niż w roku poprzednim. We wszystkich zakładach wdrożone były zasady GHP/GMP, a w 186 funkcjonował wdrożony system HACCP. Na podstawie arkuszy oceny zakładu oceniono 51 zakładów. Do kategorii niskiego ryzyka zakwalifikowano 67 zakładów, do kategorii średniego ryzyka 86 zakładów, a do kategorii wysokiego ryzyka 46 zakładów.

W ciągu roku skontrolowano 134 zakłady przeprowadzając łącznie 223 kontrole, z czego 25 miało charakter interwencyjny. Wydano 35 decyzji administracyjnych, w tym 2 unieruchamiające działalność zakładu. Pozostałe decyzje administracyjne związane były głównie z nakazem poprawy stanu sanitarnego. Podczas kontroli nałożono 36 mandatów karnych na łączną kwotę 13 500 zł. Do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego skierowano 1 wniosek o nałożenie kar pieniężnych. Do badań laboratoryjnych pobrano 104 próbki, z czego 1 próbka uległa dyskwalifikacji.

Ciastkarnie

W roku 2025 pod nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się 248 ciastkarni, o 11 zakładów więcej niż w roku ubiegłym. Skontrolowano 160 z nich przeprowadzając 264 kontrole, w tym 12 interwencyjnych. Prawie wszystkie nadzorowane ciastkarnie, tj. 247 zakładów, wdrożyło zasady GHP/GMP, a 240 zakładów posiadało wdrożony system HACCP.

W roku sprawozdawczym na podstawie arkuszy oceniono 55 zakładów. Z ogólnej liczby nadzorowanych zakładów do kategorii niskiego ryzyka zakwalifikowano 32 zakłady, do kategorii średniego ryzyka 100 zakładów, a do kategorii wysokiego ryzyka 116 zakładów. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 50 mandatów karnych na łączną kwotę 104 750 zł oraz wydano 41 decyzji administracyjnych, w tym 1 unieruchamiającą zakład. W ciastkarniach pobrano do badań laboratoryjnych 93 próbki, wszystkie spełniały wymagania.

Przetwórnictwo owocowo-warzywne i grzybowe

W 2025 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzorowały 59 zakładów. Skontrolowano 41 z nich, przeprowadzając 72 kontrole, w tym 11 interwencyjnych. We wszystkich zakładach funkcjonowały zasady GHP/GMP i zasady systemu HACCP.

12 zakładów poddano ocenie na podstawie arkusza oceny zakładu. 20 zakładów zakwalifikowano do kategorii niskiego ryzyka, 19 do kategorii średniego ryzyka i 20 zakładów do kategorii wysokiego ryzyka. Podczas kontroli tej grupy obiektów za stwierdzone nieprawidłowości higieniczno-sanitarne nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 700 zł. Wydano 13 decyzji administracyjnych. W ramach urzędowej kontroli żywności pobrano do badań 84 próbki, 5 próbek uległo dyskwalifikacji.

Na terenie województwa pomorskiego znajdują się 2 duże zakłady z tej grupy – Farm Frites Poland S.A. w Lęborku (producent frytek) oraz zakład produkcyjny Warmińskich Zakładów Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego sp. z o.o. w Kwidzynie (producent warzyw w puszkach). Ponadto na terenie powiatu kartuskiego, bytowskiego i słupskiego znajdują się mroźnie owoców i warzyw skupujące płody rolne od lokalnych plantatorów.

Browary, słodownie i rozlewnie piwa

W roku sprawozdawczym w ewidencji znajdowało się 17 browarów i słodowni, o 1 zakład mniej niż w roku poprzednim.

Skontrolowano 9 zakładów przeprowadzając 18 kontroli, w tym 6 interwencyjnych. Wszystkie zakłady posiadały wdrożone zasady GHP/GMP i system HACCP. Wydano 6 decyzji administracyjnych, w tym 1 zakazującą wprowadzania produktu do obrotu z uwagi na możliwość wystąpienia wtórnej fermentacji powodującej wzrost ciśnienia w butelce, co mogło doprowadzić do jej uszkodzenia lub wybuchu. Nie nakładano mandatów karnych, nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych.

Na terenie województwa pomorskiego działalność prowadzą rodzinny browar Amber w BielkóWKu, Browar Kociewski, browar w Kościerzynie, w Bytowie, w Lęborku, w Gościszewie, w Rumi oraz lokalne mini browary, produkujące i sprzedające piwo w miejscu wytwarzania. Na terenie portu w Gdańsku znajduje się jedyna w województwie pomorskim słodownia – Malteurop Polska Sp. z o.o. – nadzorowana przez Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Gdyni.

Wytwórnice napojów bezalkoholowych

W roku 2025 pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się 7 wytwórni napojów bezalkoholowych, ich liczba zmniejszyła się o 1 w stosunku do liczby zakładów w 2024 roku. Wszystkie zakłady posiadały wdrożone zasady GHP/GMP i system HACCP. Na podstawie arkusza oceny zakwalifikowano wszystkie zakłady do kategorii niskiego ryzyka. Na terenie województwa pomorskiego znajdowały się wyłącznie małe lokalne wytwórnice napojów.

Skontrolowano 3 zakłady przeprowadzając 4 kontrole. W tej grupie zakładów wydano 1 decyzję administracyjną oraz nałożono 1 mandat karny na kwotę 300 zł. Do badań laboratoryjnych pobrano 1 próbkę, która spełniała wymagania.

Wytwórnice napojów alkoholowych, w tym wytwórnice win

W roku 2025 pod nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się 13 wytwórni napojów alkoholowych, o 6 zakładów więcej niż w roku poprzednim. Wszystkie zakłady posiadały wdrożone zasady GHP/GMP, a 12 zakładów dodatkowo wdrożony system HACCP.

Skontrolowano 8 zakładów przeprowadzając 9 kontroli, w tym 1 interwencyjną. Na podstawie arkusza oceny zakwalifikowano 11 zakładów do kategorii niskiego ryzyka i 2 zakłady do kategorii średniego ryzyka. W tej grupie zakładów nie wydawano decyzji administracyjnych ani nie nakładano mandatów karnych. Pobrano 2 próbki do badań laboratoryjnych, próbki spełniały wymagania.

Wytwórnice naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód źródlanych i stołowych

W 2025 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzorowały 3 wytwórnice wód mineralnych i naturalnych wód źródlanych, a ich liczba nie uległa zmianie w stosunku do lat ubiegłych. Na terenie województwa pomorskiego znajdują się 2 zakłady produkujące naturalne wody mineralne tj. LONZA-NATA w Borkowie oraz WOSANA w Damnicy.

Skontrolowano wszystkie 3 zakłady przeprowadzając 6 kontroli, w tym 1 interwencyjną. Wszystkie zakłady posiadają wdrożone zasady systemu HACCP. Podczas realizacji „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej na 2025 rok” pobrano do badań mikrobiologicznych i chemicznych 32 próbki wody butelkowanej, wszystkie spełniały wymagania.

Zakłady garmażeryjne

W 2025 roku znajdowało się 110 zakładów garmażeryjnych, ich liczba wzrosła o 15 zakładów w stosunku do roku ubiegłego. Skontrolowano 78 zakładów przeprowadzając 142 kontrole, w tym 26 interwencyjnych. W 105 zakładach zostały wdrożone zasady GHP/GMP i zasady systemu HACCP.

Poddano ocenie 31 zakładów na podstawie arkusza oceny zakładu. Z ogólnej liczby zakładów znajdujących się w rejestrze, 23 zakwalifikowano do kategorii niskiego ryzyka, 40 zakładów do kategorii średniego ryzyka i 47 zakładów do kategorii wysokiego ryzyka. Za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości nałożono 20 mandatów karnych na łączną kwotę 7900 zł. Wydano 16 decyzji administracyjnych, w tym 2 o unieruchomieniu działalności zakładu i 1 decyzję zakazującą wprowadzania produktu do obrotu. Skierowano również 6 wniosków o ukaranie. Pobrano do badań 112 próbek, 1 próbka uległa dyskwalifikacji.

Największymi zakładami z tej grupy obiektów na terenie województwa pomorskiego są firmy IGLOTEX S.A. w Skórczu oraz Dr Oetker w Łebczu produkujące żywność na rynek krajowy i europejski. Zakłady te znajdują się pod wspólnym nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego

W roku sprawozdawczym pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się 29 zakładów przemysłu zbożowo-młynarskiego, w tym młyny, kaszarnie i elewatory. Funkcjonujące na terenie powiatów młyny to głównie młyny gospodarcze, takie jak Młyn Żuławy w Bałdowie, Młyn Gospodarczy w Pruszczu Gdańskim, młyn „LIB-MAR” w Czersku, w których lokalni producenci zbóż zlecają przemiał żyta i pszenicy. Produkowana w zakładach mąka jest pakowana w worki o masie 50 kg i dostarczana do zakładów produkcyjnych, głównie piekarni. Do tej grupy obiektów zalicza się również zakłady zajmujące się suszeniem, czyszczeniem, magazynowaniem i sprzedażą ziarna, a także producenci kasz, różnego rodzaju mąk i otrąb.

Skontrolowano 14 zakładów przeprowadzając 23 kontrole, w tym 5 interwencyjnych. We wszystkich zakładach wdrożono zasady GHP/GMP, a w 22 także system HACCP. Na podstawie arkusza oceny zostało ocenionych 8 zakładów. Z ogólnej liczby zakładów znajdujących się w rejestrach do kategorii niskiego ryzyka przyporządkowano 25 zakładów, do kategorii średniego ryzyka 1 zakład i do wysokiego ryzyka – 3 zakłady. Wydano 1 decyzję administracyjną. W ramach kontroli urzędowej pobrano 34 próbki do badań laboratoryjnych, 1 próbka uległa dyskwalifikacji. Pod nadzorem Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Gdyni znajdują się 2 duże zakłady tej branży, tj. Gdańskie Młyny oraz zakład Rol-Ryż. Zakłady te posiadają opracowane i wdrożone procedury GHP/GMP oraz procedury oparte na zasadach systemu HACCP.

Wytwórnice makaronów

W roku sprawozdawczym pod nadzorem znajdował się 1 zakład produkcji makaronu, który posiadał wdrożone zasady GHP/GMP, jak i systemu HACCP. Został on przyporządkowany do kategorii średniego ryzyka.

Wytwórnice wyrobów cukierniczych

Pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się 29 wytwórni wyrobów cukierniczych, a ich liczba nie zmieniła się w stosunku do roku ubiegłego. Wszystkie zakłady posiadały wdrożone zasady GHP/GMP i system HACCP.

Skontrolowano 17 zakładów przeprowadzając łącznie 28 kontroli, w tym 8 interwencyjnych. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono 4 mandaty karne na łączną kwotę 1550 zł oraz wydano 7 decyzji administracyjnych, w tym 1 unieruchamiającą działalność zakładu. Podczas urzędowych kontroli pobrano 37 próbek do badań laboratoryjnych, z czego 5 uległo dyskwalifikacji.

Na terenie województwa pomorskiego znajduje się 1 zakład produkcyjny o szerokim asortymencie produkowanych wyrobów cukierniczych i szerokim rynku zbytu, tj. KDC „Pomorzanka” w Słupsku. Pozostałe zakłady to lokalne wytwórnice słodczy, takich jak lizaki, cukierki, chałwa, wafle, wata cukrowa i dekoracje cukiernicze.

Wytwórnice koncentratów spożywczych

W 2025 roku na terenie województwa pomorskiego funkcjonowało 7 wytwórni koncentratów spożywczych, tyle samo, co rok wcześniej. Skontrolowano 3 zakłady przeprowadzając 3 kontrole. Wszystkie zakłady posiadały wdrożone i utrzymane zasady GHP/GMP oraz system HACCP. Pobrano 14 próbek do badań laboratoryjnych, żadna próbka nie uległa dyskwalifikacji.

Największym zakładem w regionie jest zakład Dr Oetker Polska Sp. z o.o. w Gdańsku, prowadzący działalność w zakresie produkcji koncentratów ciast i deserów oraz sprzedaży, w tym internetowej produkowanych wyrobów.

Wytwórnice octu, majonezu, musztardy

W 2025 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, na terenie województwa pomorskiego znajdowały się 3 wytwórnice octu, majonezu i musztardy. Wszystkie zakłady posiadały wdrożone zasady GHP/GMP i wdrożony system HACCP a na podstawie arkusza oceny zakwalifikowano je do kategorii niskiego ryzyka. Skontrolowano 1 zakład, próbek nie pobierano.

Wytwórnice chrupek, chipsów i prażynek

W 2025 roku w rejestrach nadzorowanych zakładów znajdowały się 3 wytwórnice chrupek, chipsów i prażynek, o 1 zakład mniej w stosunku do roku poprzedniego. Wszystkie posiadały wdrożone zasady GHP/GMP i system HACCP. Zakłady zakwalifikowano na podstawie arkusza oceny do kategorii niskiego ryzyka.

Skontrolowano 2 zakłady przeprowadzając 4 kontrole. Wydano 1 decyzję administracyjną oraz skierowano wniosek o nałożenie kary pieniężnej. Do badań laboratoryjnych pobrano 3 próbki. Wśród nadzorowanych zakładów znajduje się producent tzw. piramidek zbożowych (powiat nowodworski) oraz producent chrupek i popcornu w Gdańsku.

Wytwórnice suplementów diety

W 2025 roku w rejestrach obiektów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną znajdowało się 38 podmiotów odpowiedzialnych za produkcję suplementów diety, ich liczba nie uległa zmianie w stosunku do ubiegłego roku.

Skontrolowano 23 obiekty, w których przeprowadzono 256 kontroli, w tym 16 kontroli interwencyjnych. Wdrożone zasady GHP/GMP i system HACCP posiadały wszystkie zakłady. W tej grupie ocenie na podstawie arkusza poddano 8 zakładów. Z ogółu obiektów znajdujących się w rejestrach do kategorii niskiego ryzyka zakwalifikowano 5 zakładów, do kategorii średniego ryzyka 32 zakłady, a do wysokiego ryzyka – 1 zakład. Wydano 8 decyzji administracyjnych, w tym 1 zakazującą wprowadzania produktu do obrotu. Nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 1000 zł, skierowano również 2 wnioski o nałożenie kary pieniężnej oraz wystosowano 2 akty oskarżenia i zawiadomienia do prokuratury. Pobrano do badań 37 próbek, wszystkie były zgodne z wymaganiami.

Dwoma największymi zakładami w województwie są producent suplementów diety oraz żywności ogólnego spożycia Fitness Authority, działający na terenie powiatu gdańskiego, oraz zakład produkcji suplementów diety Trec Nutrition znajdujący się pod nadzorem Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Gdyni.

Wytwórnice żywności dla określonych grup

W 2025 roku w rejestrach obiektów zarejestrowano 1 zakład produkcji żywności dla określonych grup, zakwalifikowany do kategorii niskiego ryzyka. Zakład posiadał wdrożone zasady GHP/GMP oraz zasady HACCP. Kontroli nie przeprowadzano.

Wytwórnice substancji dodatkowych i rozpuszczalników ekstrakcyjnych

W 2025 roku pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowały się 4 wytwórnice substancji dodatkowych. Skontrolowano 1 zakład przeprowadzając 1 kontrolę. Wszystkie zakłady posiadały wdrożone GHP/GMP, 2 zakłady posiadały wdrożony system HACCP. Wszystkie zakłady przyporządkowano do kategorii niskiego ryzyka. W okresie sprawozdawczym nie wydano decyzji, nie nakładano mandatów karnych ani nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych w tych zakładach.

Wytwórnice aromatów

W rejestrach obiektów w 2025 roku nie zarejestrowano wytwórni aromatów.

Cukrownie

W ewidencji znajduje się 1 zakład - cukrownia w Malborku, prowadząca produkcję cukru białego kat. II oraz melasy. Zakład posiada wdrożone zasady GHP/GMP i system HACCP. Na podstawie arkusza oceny cukrownia została zakwalifikowana do kategorii niskiego ryzyka. W 2025 roku przeprowadzono 1 kontrolę oraz pobrano 1 próbkę do badań laboratoryjnych, która była zgodna z wymaganiami.

Producenci pierwotni

W rejestrach nadzorowanych zakładów znajdowało się 1781 producentów pierwotnych, o 38 więcej względem roku ubiegłego. Skontrolowano 171 zakładów przeprowadzając 171 kontrole. Wdrożone zasady GHP/GMP posiadało 1779, a system HACCP 195 zakładów. Na podstawie arkusza oceny zakładu oceniono 100 producentów pierwotnych. Z ogólnej liczby nadzorowanych zakładów do kategorii niskiego ryzyka przyporządkowano 1699 zakładów, do średniego ryzyka 18 zakładów, a do kategorii wysokiego ryzyka 64 zakłady. Skierowano 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej. Pobrano 46 próbek do badań laboratoryjnych, 2 próbki uległy dyskwalifikacji.

Rolniczy handel detaliczny

W 2025 roku w rejestrach obiektów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną znajdowało się 11 zakładów prowadzących rolniczy handel detaliczny. Skontrolowano 6 z nich przeprowadzając 6 kontrole. Wszystkie zakłady posiadały wdrożone zasady GHP/GMP. Z ogólnej liczby nadzorowanych zakładów do kategorii niskiego i średniego ryzyka przyporządkowano po 5 zakładów, a do kategorii wysokiego ryzyka 1 zakład. Nie wydawano decyzji administracyjnych, nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych ani nie nakładano mandatów karnych.

Dostawcy bezpośredni

W 2025 roku w rejestrach obiektów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną znajdowały się 42 zakłady prowadzące dostawy bezpośrednie żywności pochodzenia roślinnego. Skontrolowano 6 zakładów przeprowadzając 7 kontrole. W 37 zakładach wdrożono zasady

GHP/GMP. Z ogólnej liczby nadzorowanych zakładów do kategorii niskiego ryzyka przyporządkowano 32 zakłady, do kategorii średniego ryzyka 1 zakład, a do kategorii wysokiego ryzyka 9 zakładów. Nie wydawano decyzji administracyjnych i mandatów karnych. Pobrano do badań 3 próbki, wszystkie spełniały wymagania.

Producenci pierwotni i rolniczy handel detaliczny

W 2025 roku, tak jak i w roku ubiegłym, znajdowało się 61 producentów pierwotnych prowadzących również rolniczy handel detaliczny. Wdrożone zasady GHP/GMP posiadało 58 zakładów, a wdrożony system HACCP – 5 zakładów. 28 zakładów zakwalifikowano do kategorii niskiego ryzyka, 27 do kategorii średniego ryzyka, z 6 zakładów do kategorii wysokiego ryzyka.

Skontrolowano 9 zakładów przeprowadzając 9 kontroli sanitarnych, w wyniku których wydano 1 decyzję administracyjną. Pobrano 8 próbek do badań, wszystkie próbki były zgodne z wymaganiami.

Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni

W 2025 roku w rejestrach obiektów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną znajdowało się 1146 producentów pierwotnych prowadzących równocześnie dostawy bezpośrednie. Wdrożone zasady GHP/GMP posiadało 1135 zakładów, a 3 zakłady wdrożony system HACCP. Na podstawie arkusza oceny zakładu ocenie poddano 66 zakładów. Do kategorii niskiego ryzyka zakwalifikowano 635 zakładów, do kategorii średniego ryzyka 57 zakładów, a 454 do wysokiego ryzyka. Skontrolowano 185 zakładów przeprowadzając 190 kontroli, w tym 3 interwencyjne. Wydano 1 decyzję zakazującą wprowadzania produktu do obrotu oraz pobrano do badań 54 próbki, wszystkie zgodne z wymaganiami.

Producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni

W 2025 roku w rejestrach obiektów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną znajdowało się 92 producentów pierwotnych prowadzących równocześnie rolniczy handel detaliczny i dostawy bezpośrednie. Wdrożone zasady GHP/GMP posiadały wszystkie zakłady. Do kategorii niskiego ryzyka zakwalifikowano 20 zakładów, do kategorii średniego ryzyka 56, a do wysokiego ryzyka 16 zakładów. Skontrolowano 21 zakładów przeprowadzając 23 kontrole, w tym 1 interwencyjną. Wydano 1 decyzję administracyjną oraz skierowano wniosek o wymierzenie kary pieniężnej. Pobrano do badań 8 próbek, wszystkie zgodne z wymaganiami.

Producenci kiełków

W rejestrach obiektów w 2025 roku nie zarejestrowano zakładu produkcji tego rodzaju żywności.

Producenci żywności w warunkach domowych

W 2025 roku w rejestrach obiektów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną znajdowało się 428 zakładów produkujących żywność w warunkach domowych. Liczba zakładów zajmujących się produkcją domową znacznie wzrosła w stosunku do roku ubiegłego, w którym zarejestrowanych było 337 zakładów. Wdrożone zasady GHP/GMP posiadały 424 zakłady, 294 zakłady posiadały wdrożone zasady systemu HACCP. Ocenie poddano 19 zakładów. Spośród wszystkich nadzorowanych zakładów do zakładów z kategorii niskiego ryzyka zakwalifikowano 48 zakładów, 364 zakłady do kategorii średniego ryzyka oraz 16 zakładów do kategorii wysokiego ryzyka. Skontrolowano 60 zakładów przeprowadzając 61 kontroli, w tym 6 interwencyjnych.

Wydano 1 decyzję administracyjną oraz nałożono mandat karty na kwotę 200 zł. Nie pobierano próbek do badań.

Inne wytwórnie żywności

Do tej grupy należą drobne zakłady produkcji żywności, nienależące do grup opisanych powyżej, np. palarnie kawy, wytwórnie nalewek, producenci lodu w kostkach, gorzelnie rolnicze, producenci kanapek, sałatek i sushi, a także zakłady konfekcjonowania różnych środków spożywczych - bakalii, przypraw, ziół, herbat, mąk, kasz, koncentratów spożywczych, suszonych owoców.

W roku 2025 pod nadzorem znajdowało się 135 zakładów sklasyfikowanych jako inne wytwórnie żywności. Skontrolowano ogółem 63 zakłady przeprowadzając 104 kontrole, w tym 16 interwencyjnych. Wdrożone zasady GHP/GMP posiadało 129 zakładów, natomiast wdrożone procedury na podstawie zasad HACCP posiadało 107 zakładów. Poddano ocenie 22 zakłady na podstawie arkusza oceny zakładu. Z ogólnej liczby zakładów w tej grupie, do kategorii niskiego ryzyka zakwalifikowano 79 zakładów, do kategorii średniego ryzyka 36 zakładów i 20 zakładów do kategorii wysokiego ryzyka. Podczas kontroli nałożono 8 mandatów karnych na łączną kwotę 2700 zł, wydano 10 decyzji administracyjnych, w tym 1 nakazującą zamknięcie zakładu. W powyższych zakładach pobrano do badań laboratoryjnych 53 próbki, z których 1 uległa dyskwalifikacji.

Nadzór nad produkcją pierwotną żywności w ramach realizacji planu działania dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego

W związku z realizacją zadania „Plan działania na 2025 rok dotyczący produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowany w ramach porozumienia z dnia 22 grudnia 2020 roku w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzono następujące działania:

- przeprowadzono kontrole produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, takiej jak owoce miękkie, warzywa i zboża – skontrolowano 55 z 58 zaplanowanych zakładów, w tym
  - 48 z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
  - 7 z przedstawicielami Inspekcji Ochrony Środowiska,
- pobrano 29 próbek owoców i warzyw, w tym
  - 13 próbek w kierunku azotanów, metali ciężkich i pozostałości pestycydów przez Państwową Inspekcję Sanitarną,
  - 16 próbek w kierunku pozostałości pestycydów przez przedstawicieli Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Przedstawiciele Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa nałożyli 2 mandaty karne na łączną kwotę 600 zł za nieprawidłowe prowadzenie dokumentacji w zakresie stosowania środków ochrony roślin. Kontrole sprawdzające potwierdziły usunięcie nieprawidłowości. Przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie stwierdzili niezgodności.

OBIEKTY OBROTU ŻYWNOŚCIĄ

Tabela 16. Obiekty obrotu żywnością.

Rodzaje zakładów nadzorowanych	Liczba zakładów w ewidencji	Liczba zakładów skontrolowanych	Liczba zakładów ocenionych	Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem	Liczba kontroli interwencyjnych	Liczba decyzji administracyjnych
Sklepy spożywcze, w tym:	7443	2690	1061	3818	682	330
super- i hipermarkety	773	529	158	948	274	67
Kioski	731	171	72	220	30	15
Apteki	602	117	39	122	7	6
Magazyny hurtowe	761	309	118	470	57	38
Obiekty ruchome i tymczasowe	704	276	48	340	28	15
Środki transportu	2924	532	259	550	5	6
Importerzy środków spożywczych	9	1	-	1	1	1
Eksporterzy środków spożywczych	1	-	-	-	-	-
Inne zakłady/obiekty obrotu żywnością	1750	265	91	377	70	41
Ogółem	14 925	4361	1688	5898	880	452

Kontrole przeprowadzono w 4361 zakładach, co stanowi ponad 29% zakładów obrotu zatwierdzonych i wpisanych do rejestrów. W poszczególnych rodzajach obiektów odsetek zakładów skontrolowanych do znajdujących się w ewidencji wynosił odpowiednio: sklepy spożywcze - 36%, w tym super- i hipermarkety - ponad 68%, kioski - 23%, apteki - 19%, magazyny hurtowe - 40%, obiekty ruchome i tymczasowe - 39%, środki transportu - 18%, importerzy - 11%, inne obiekty obrotu żywnością - 15%. Do innych zakładów obrotu żywnością zalicza się m. in. sklepy internetowe, placówki pocztowe, sklepy zielarsko-medyczne, punkty sprzedaży na stacjach paliw, kluby sportowe oraz inne punkty sprzedaży artykułów spożywczych mieszczące się m. in. w supermarketach budowlanych.

Na podstawie arkuszy oceny zakładu oceniono 1688 obiektów. Spośród wszystkich nadzorowanych obiektów do kategorii niskiego ryzyka zakwalifikowano 7597 zakładów, do kategorii średniego ryzyka 6770 obiektów oraz do kategorii wysokiego ryzyka 558 zakładów. Dobre praktyki higieniczne zostały wdrożone w 14 855 zakładach, a w 10 852 zakładach zasady systemu HACCP.

W 2025 roku przeprowadzono 5898 urzędowych kontroli żywności, w tym 880 kontroli interwencyjnych (prawie 15% wszystkich kontroli). Wydano 452 decyzji administracyjnych, w tym 9 unieruchamiających zakład i 25 zakazujących wprowadzania produktów do obrotu. W ramach prowadzonych czynności kontrolnych nałożono 694 mandaty karne na łączną kwotę 202 250 zł. Do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego skierowano 57 wniosków o nałożenie kar pieniężnych, 1 wniosek skierowano do Sądu. W obiektach obrotu pobrano do badań 4155 próbek żywności, zdyskwalifikowano 173 próbki, tj. 4,2%.

W tej grupie zakładów stwierdzano następujące uchybienia sanitarne:

- brak właściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń zakładu, sprzętu i urządzeń, brak czystości bieżącej,
- wprowadzanie do obrotu handlowego środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,
- niewłaściwe przechowywanie środków spożywczych, brak ciągłości łańcucha chłodniczego,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych z oznakami pleśni,
- przechowywanie środków spożywczych niezgodnie z deklaracją producenta,
- brak środka do mycia i dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością,
- brak zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem oferowanych do sprzedaży środków spożywczych,
- wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych bez wymaganej obowiązkowej informacji dla konsumenta lub niepełne znakowanie,
- brak właściwego zabezpieczenia przed szkodnikami,
- rozszerzanie działalności zakładu poza zakres decyzji o zatwierdzeniu zakładu,
- brak procedur i instrukcji opracowanych w ramach GHP/GMP oraz opartych na zasadach systemu HACCP lub ich nieprzestrzeganie,
- brak zapisów wynikających z opracowanych procedur i instrukcji w ramach GHP/GMP oraz systemu HACCP.

OBIEKTY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO TYPU OTWARTEGO

Tabela 17. Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego.

Rodzaje zakładów nadzorowanych	Liczba zakładów w ewidencji	Liczba zakładów skontrolowanych	Liczba zakładów ocenionych	Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem	Liczba kontroli interwencyjnych	Liczba decyzji administracyjnych
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte, w tym:	8879	3297	1480	4536	480	504
zakłady małej gastronomii	3663	1313	624	1718	187	174
zakłady małej gastronomii jako obiekty tymczasowe lub ruchome	1732	578	198	646	24	52
gospodarstwa agroturystyczne	68	19	5	20	2	1

W 8812 obiektach wdrożono zasady GHP/GMP, a w 8631 zakładach wdrożono procedury na podstawie zasad HACCP. 1480 zakładów poddano ocenie na podstawie arkusza. Z ogólnej liczby nadzorowanych zakładów do kategorii niskiego ryzyka zakwalifikowano 2679 zakładów, do kategorii średniego ryzyka przyporządkowano 5841 zakładów, a do wysokiego ryzyka 359 zakładów. Skontrolowano 3297, tj. 37%, nadzorowanych zakładów, w tym 1891 zakładów małej gastronomii. Przeprowadzono 4536 kontroli sanitarnych, w tym 2364 w zakładach małej gastronomii. Liczba kontroli interwencyjnych wyniosła 480, co stanowi ponad 10,5% wszystkich kontroli. Wydano 504 decyzje administracyjne, w tym 12 nakazujących unieruchomienie zakładów i 4 zakazujące wprowadzania produktu do obrotu. Nałożono 782 mandaty karne na łączną kwotę 257 200 złotych, wystosowano 61 wniosków o wymierzenie kar pieniężnych i 1 zawiadomienie do prokuratury. W grupie zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego pobrano do badań laboratoryjnych 391 próbek, z których 80 zostało zdyskwalifikowanych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w ww. grupie obiektów to:

- brak zachowania czystości bieżącej pomieszczeń i sprzętu roboczego,
- zły stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia,
- niewłaściwe przechowywanie środków spożywczych (brak ciągłości łańcucha chłodniczego, brak segregacji środków spożywczych),
- środki spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia,
- brak odzieży ochronnej,
- brak przestrzegania procedur i instrukcji opracowanych w ramach GHP/GMP oraz opartych na zasadach systemu HACCP,
- brak zapisów wynikających z procedur i instrukcji opracowanych w ramach GHP/GMP oraz opartych na zasadach systemu HACCP,
- brak lub nieprawidłowa informacja dla konsumentów nt. składników oferowanej żywności, w tym składników wywołujących alergię lub reakcje nietolerancji,
- brak środków do dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością,
- brak zachowania identyfikowalności przechowywanych środków spożywczych,
- brak odpowiedniego zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami,
- rozszerzanie zakresu prowadzonej działalności poza zakres określony w decyzji o zatwierdzeniu zakładu,
- prowadzenie działalności bez zatwierdzenia i wpisu zakładu do rejestru.

Kontrole zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w tym małej gastronomii i żywienia zbiorowego typu zamkniętego obsługujące zorganizowany wypoczynek w miejscowościach turystycznych w okresie letnim

W okresie od 20 czerwca do 30 września 2025 roku w województwie pomorskim skontrolowano 1379 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w tym 789 zakładów małej gastronomii, spośród których 206 stanowiły obiekty tymczasowe i ruchome, oraz 293 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego obsługujące zorganizowany wypoczynek. Nieprawidłowości stwierdzono w 510 zakładach żywienia zbiorowego otwartego, w tym w 261 zakładach małej gastronomii, z czego 42 stanowiły zakłady tymczasowe i ruchome, oraz w 78 zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego obsługujących zorganizowany wypoczynek.

Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami były:

- niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń, wyposażenia i sprzętu,
- brak segregacji asortymentowej środków spożywczych,
- przeterminowana żywność,
- brak możliwości identyfikacji środków spożywczych,

- środki do dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością po upływie daty przydatności do użycia,
- przepełnione pojemniki na odpady,
- brak do wglądu orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych osób pracujących w kontakcie z żywnością,
- brak przestrzegania procedur i instrukcji opracowanych w ramach dobrych praktyk higienicznych i dobrych praktyk produkcyjnych oraz opartych na zasadach systemu HACCP.

W okresie letnim, w zakładach żywienia zbiorowego otwartego i zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego obsługujących zorganizowany wypoczynek, przeprowadzono łącznie 191 kontroli interwencyjnych, z czego 73 potwierdziły zasadność zgłoszeń. Najczęstszymi przyczynami interwencji były dolegliwości żołądkowe po spożyciu posiłków, niewłaściwa jakość żywności i niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny. Za nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli w tej grupie obiektów nałożono 355 mandatów karnych na łączną kwotę 109 200 zł.

Wydano 38 decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu sanitarnego, 1 decyzję nakazującą zaprzestanie prowadzenia działalności w zakresie przygotowywania i sprzedaży lodów włoskich z automatu za brak utrzymania higieny produkcji (z uwagi na *Enterobacteriaceae*) oraz 1 decyzję nakazującą ograniczenie działalności zakładu do zgodnego z zakresem zatwierdzenia. Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny nałożył 10 kar pieniężnych na przedsiębiorców prowadzących zakłady żywienia zbiorowego otwartego, w tym 3 na przedsiębiorców prowadzących zakłady małej gastronomii, na łączną kwotę 19 500 zł.

OBIEKTY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO TYPU ZAMKNIĘTEGO

W roku sprawozdawczym w prowadzonych rejestrach zakładów nadzorowanych znajdowało się 3760 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego:

- 34 stołówki pracownicze, w tym 7 w systemie cateringowym,
- 76 bufetów przy zakładach pracy, w tym 7 w systemie cateringowym,
- 338 stołówek w domach wczasowych, w tym 7 w systemie cateringowym,
- 49 bloków żywienia w szpitalach, w tym 37 z żywieniem w systemie cateringowym,
- 9 kuchni niemowlęcych,
- 12 bloków żywienia w sanatoriach i prewentoriach, w tym 2 w systemie cateringowym,
- 188 bloków żywienia w domach opieki społecznej, w tym 56 w systemie cateringowym,
- 331 stołówek w żłobkach i domach małego dziecka, w tym 268 w systemie cateringowym,
- 742 stołówki szkolne, w tym 312 z żywieniem w systemie cateringowym,
- 22 stołówki w bursach i internatach, w tym 2 w systemie cateringowym,
- 418 stołówek na koloniach/półkoloniach/obozach/zimowiskach, w tym 128 w systemie cateringowym,
- 1040 stołówek w przedszkolach, w tym 606 w systemie cateringowym,
- 50 stołówek w domach dziecka, w tym 7 w systemie cateringowym,
- 12 stołówek studenckich,
- 54 stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych, w tym 15 w systemie cateringowym,
- 385 innych zakładów żywienia, w tym 81 w systemie cateringowym.

Tabela 18. Obiekty żywienia zbiorowego typu zamkniętego.

Liczba zakładów w ewidencji	Liczba zakładów skontrolowanych	Liczba zakładów ocenionych wg arkuszy	Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem	Liczba kontroli interwencyjnych	Liczba decyzji administracyjnych
3760	1601	513	1860	149	113

Skontrolowano 1601 obiektów, co stanowiło 42,6% nadzorowanych zakładów. Ocenie na podstawie arkusza poddano 513 obiektów. Do kategorii niskiego ryzyka przyporządkowano 437 zakładów, do kategorii średniego ryzyka 3124 zakłady, a do kategorii wysokiego ryzyka zakwalifikowano 199 zakładów. W 3750 zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego wdrożono zasady dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej, a w 3426 zakładach wdrożono procedury na zasadach systemu HACCP. Liczba przeprowadzonych kontroli sanitarnych wynosiła 1860, z czego 149 miało związek z interwencjami, co stanowiło ponad 8% wszystkich kontroli. Działalność represyjna w grupie zakładów żywienia typu zamkniętego związana była z wydaniem 113 decyzji administracyjnych, z czego 1 decyzja dotyczyła unieruchomienia działalności całego zakładu bądź jego części, a 2 decyzje dotyczyły zakazu wprowadzania produktu do obrotu. Ponadto nałożono 122 mandaty karne na łączną kwotę 34 050 zł i skierowano 19 wniosków o nałożenie kar pieniężnych. W zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego pobrano do badań laboratoryjnych 136 próbek, z których 2 uległy dyskwalifikacji.

W rejestrach odnotowano 742 stołówki szkolne, z których skontrolowano 301 – ponad 40% nadzorowanych obiektów. Należy podkreślić, że aż 42% stołówek szkolnych korzysta z cateringu. Przeprowadzono 354 kontrole, w tym 24 interwencyjne. Działalność represyjna związana była z wydaniem 19 decyzji administracyjnych i nałożeniem 19 mandatów na łączną kwotę 4900 zł. Skierowano 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej. Podczas kontroli pobrano do badań 11 próbek, 1 uległa dyskwalifikacji.

Skontrolowano 430 z 1040 stołówek przedszkolnych znajdujących się w rejestrach państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych. Przeprowadzono 496 kontroli, w tym 46 kontroli interwencyjnych. Ponad 58% przedszkoli korzysta z żywienia cateringowego; są to najczęściej małe, prywatne placówki. W wyniku działań pokontrolnych wydano 31 decyzji administracyjnych, w tym 1 zakazującą wprowadzania produktu do obrotu. Nałożono 21 mandatów karnych na łączną kwotę 5100 zł. Do badań laboratoryjnych pobrano 52 próbki, z czego 1 uległa dyskwalifikacji. Do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego skierowano 8 wniosków o nałożenie kar pieniężnych.

W 2025 roku w ewidencji organów Inspekcji znajdowało się 49 bloków żywienia w szpitalach, z czego w 37 żywienie prowadzono w systemie cateringowym. Skontrolowano 39 obiektów przeprowadzając 48 kontroli, w tym 2 interwencyjne. Przeprowadzane kontrole tematyczne dotyczyły m.in. oceny jakości żywienia pacjentów. Pobrano 11 próbek posiłków do badań, w tym 6 pod kątem zawartości składników odżywczych, wartości energetycznej i zawartości soli. Wszystkie próbki były zgodne z wymaganiami. Wydano 1 decyzję administracyjną.

W 2025 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzorowały 188 bloków żywienia w domach opieki społecznej, z czego w 56 z nich żywienie realizowano w systemie cateringowym. Skontrolowano 84 zakłady przeprowadzając 106 kontroli, w tym 8 interwencyjnych. Wydano 9 decyzji administracyjnych, w tym 1 zakazującą wprowadzanie produktu do obrotu i nałożono 10 mandatów karnych na łączną kwotę 3600 zł. Pobrano 13 próbek do badań laboratoryjnych, wszystkie próbki były zgodne z wymaganiami. Do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego skierowano 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej.

W 2025 roku skontrolowano również 136 stołówek w żłobkach i domach małego dziecka spośród 331 ujętych w rejestrach, co stanowiło ponad 41% zakładów. Przeprowadzono 156 kontroli, w tym 15 interwencyjnych. Wydano 10 decyzji administracyjnych oraz nałożono 4 mandaty karne na łączną kwotę 1100 zł. Pobrano 8 próbek do badań, żadna z nich nie uległa dyskwalifikacji. Do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego skierowano 4 wnioski o nałożenie kar pieniężnych.

W roku sprawozdawczym skontrolowano także 20 zakładów specjalnych i wychowawczych spośród 54 obiektów znajdujących się w rejestrach. Łącznie przeprowadzono 21 kontroli, w tym 1 interwencyjną. Wydano 1 decyzję administracyjną i nałożono 1 mandat karny na kwotę 150 zł, nie pobierano próbek do badań.

Nadzorem objęte były również stołówki na koloniach, półkoloniach, obozach i zimowiskach, w których przeprowadzono 271 kontroli, w tym 10 interwencyjnych. Wydano 3 decyzje administracyjne oraz nałożono 13 mandatów karnych na łączną kwotę 4100 zł. Do badań laboratoryjnych pobrano 7 próbek, wszystkie były zgodne z wymaganiami. Do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego skierowano 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej.

W rejestrach nadzorowanych zakładów znajdowały się 22 stołówki w internatach i bursach. Skontrolowano 9 stołówek, przeprowadzając w nich 10 kontroli. Wydano 1 decyzję administracyjną. We wszystkich bursach i internatach wdrożono zasady dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej, w 21 wdrożono zasady systemu HACCP.

W grupie zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego nadzorowano 385 zakładów klasyfikowanych jako „inne”, do których zaliczają się areszty śledcze, zakłady karne, hospicja, stołówki przy parafiach, schroniska dla bezdomnych. W zakładach tych przeprowadzono 155 kontroli, w tym 16 interwencyjnych, wskutek których wydano 13 decyzji administracyjnych. Nałożono 16 mandatów na łączną kwotę 3850 zł. Do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego skierowano 3 wnioski o nałożenie kar pieniężnych. W tej grupie zakładów pobrano 16 próbek żywności, wszystkie były zgodne z wymaganiami.

Najczęściej stwierdzane niezgodności higieniczne w grupie zakładów żywienia typu zamkniętego:

- brak zachowania czystości bieżącej pomieszczeń żywnościowych, sprzętu i wyposażenia,
- zły stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia,
- niewłaściwe warunki przechowywania żywności, w tym brak segregacji oraz niezachowanie łańcucha chłodniczego,
- brak lub nieprzestrzeganie procedur i instrukcji opracowanych w ramach GHP/GMP oraz opartych na zasadach systemu HACCP,
- brak zapisów wynikających z procedur i instrukcji opracowanych w ramach GHP/GMP oraz opartych na zasadach systemu HACCP,
- brak środków do dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością,
- brak lub niepełna informacja dla konsumenta nt. składników żywności, w tym składników wywołujących alergię lub reakcje nietolerancji,
- środki spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia,
- brak zachowania identyfikowalności przechowywanych środków spożywczych,
- brak lub niewłaściwe zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami.

Ocena jakości żywienia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego

Ocenę jakości żywienia w zakładach żywienia zamkniętego przeprowadzano na podstawie zestawień dekadowych i jadłospisów oraz na podstawie wyników badań próbek posiłków obiadowych pod względem kaloryczności, wartości odżywczej i zawartości soli.

W 2025 roku ocenę jakości żywienia przeprowadzono w 642 zakładach, w tym w:

- 203 stołówkach przedszkolnych, w tym w 101 prowadzących żywienie w systemie cateringowym,
- 164 obiektach kolonijnych, półkoloniach, obozach i zimowiskach, w tym w 61 prowadzących żywienie w systemie cateringowym,
- 136 stołówkach szkolnych, w tym w 30 prowadzących żywienie w systemie cateringowym,
- 41 żłobkach i domach małego dziecka, w tym w 34 prowadzących żywienie w formie cateringu,
- 37 domach opieki społecznej, w tym w 11 prowadzących żywienie w systemie cateringowym,
- 28 szpitalach, w tym w 21 prowadzących żywienie w systemie cateringowym,
- 8 stołówkach w domach wczasowych,
- 5 zakładach specjalnych i wychowawczych, w tym w 3 prowadzących żywienie w systemie cateringowym,
- 5 zakładach usług cateringowych,
- 6 innych zakładach żywienia, w tym w 2 prowadzących żywienie w systemie cateringowym,
- 1 stołówce w bursie/internacie,
- 3 blokach żywienia w sanatoriach i prewentoriach,
- 1 stołówce pracowniczej,
- 4 stołówkach w domach dziecka i młodzieży.

Nieprawidłowości stwierdzono w 97 jadłospisach i zestawieniach dekadowych oraz w 27 próbkach posiłków obiadowych. W 15 posiłkach obiadowych stwierdzono odchylenia od norm żywieniowych w zakresie wartości energetycznej.

Ocena jakości żywienia w szpitalach

Ocena żywienia pacjentów w szpitalach polegała na jakościowej ocenie jadłospisów dekadowych na podstawie arkusza oceny dekadowej jadłospisów stanowiącego załącznik do „Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów i/lub posiłków”. Analizie poddano 27 zestawień dekadowych (jadłospisów 10-dniowych) diety podstawowej. Nieprawidłowości stwierdzono w 4 zestawieniach, co stanowiło 14,8% ocenianych zestawień. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano poprawę: w roku 2024 nieprawidłowości stwierdzono w 22,5% ocenianych zestawieniach dekadowych.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- zbyt małej ilości warzyw i/lub owoców w ciągu dnia,
- nieuwzględnienia porcji surowych warzyw i owoców przynajmniej w 1 posiłku,
- braku pełnowartościowego białka w jednym z głównych posiłków,
- braku zapewnienia roślin strączkowych suchych w dekadzie,
- braku dostatecznej ilości mleka i przetworów mlecznych,
- zbyt długiej przerwy nocnej wynoszącej powyżej 14 godzin (przerwa liczona między posiłkiem kolacyjnym a śniadaniowym).

W 2025 rok do badań laboratoryjnych pobrano 6 próbek posiłków obiadowych w celu oznaczenia wartości energetycznej oraz ilości białka, tłuszczu i soli. W 4 próbkach stwierdzono niewłaściwą zawartość soli, w 1 próbce – nieprawidłową wartość energetyczną. Do szpitali, w których stwierdzono nieprawidłowości w żywieniu pacjentów, kierowano pisma zawierające oceny żywienia i zalecenia oraz przeprowadzano kontrole sprawdzające.

Ocena jakości żywienia w jednostkach systemu oświaty, kontrole sklepików szkolnych i automatów do dystrybucji żywności zlokalizowanych na terenie jednostek systemu oświaty

Kontrole pionów żywienia w jednostkach systemu oświaty, sklepikach szkolnych oraz automatów do dystrybucji żywności obejmowały kompleksową ocenę zakładu, jak i kontrole tematyczne, w tym w zakresie spełnienia wymagań zawartych w *rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 roku w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154). Celem rozporządzenia jest ochrona zdrowia dzieci i młodzieży w wieku przedszkolnym i szkolnym poprzez ograniczenie dostępu na terenie jednostek systemu oświaty do środków spożywczych zawierających znaczne ilości składników niezalecanych dla ich rozwoju. Żywnienie prowadzone w jednostkach systemu oświaty oraz środki spożywcze oferowane w sklepikach szkolnych czy automatach do dystrybucji żywności powinny spełniać ponadto rolę edukacyjną, tj. być zgodne z wiedzą, jaką uzyskują dzieci i młodzież podczas edukacji szkolnej i przedszkolnej.

W 2025 roku pod nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się 1858 bloków żywienia w jednostkach systemu oświaty, w tym stołówki w przedszkolach (1040), szkołach (742), bursach i internatach (22) oraz zakładach specjalnych i wychowawczych (54). Skontrolowano 760 (41%) placówek przeprowadzając ogółem 881 kontroli. W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów *rozporządzenia w sprawie grup środków spożywczych (...)* przeprowadzono 357 kontroli. W 59 obiektach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przestrzegania wymogów zawartych w ww. rozporządzeniu.

Podczas kontroli jakości żywienia w jednostkach systemu oświaty oceniono łącznie 350 jadłospisów, w tym:

- 130 jadłospisów w stołówkach szkolnych,
- 1 jadłospis w bursach/ internatach,
- 214 jadłospisów w przedszkolach,
- 5 jadłospisów w zakładach specjalnych i wychowawczych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w zakresie planowania żywienia i przygotowywania posiłków polegały na małym zróżnicowaniu jadłospisów, zbyt małej ilości owoców i warzyw, braku porcji ryby w tygodniu, zbyt małej podaży mleka i produktów mlecznych, zbyt częstym serwowaniu potraw smażonych.

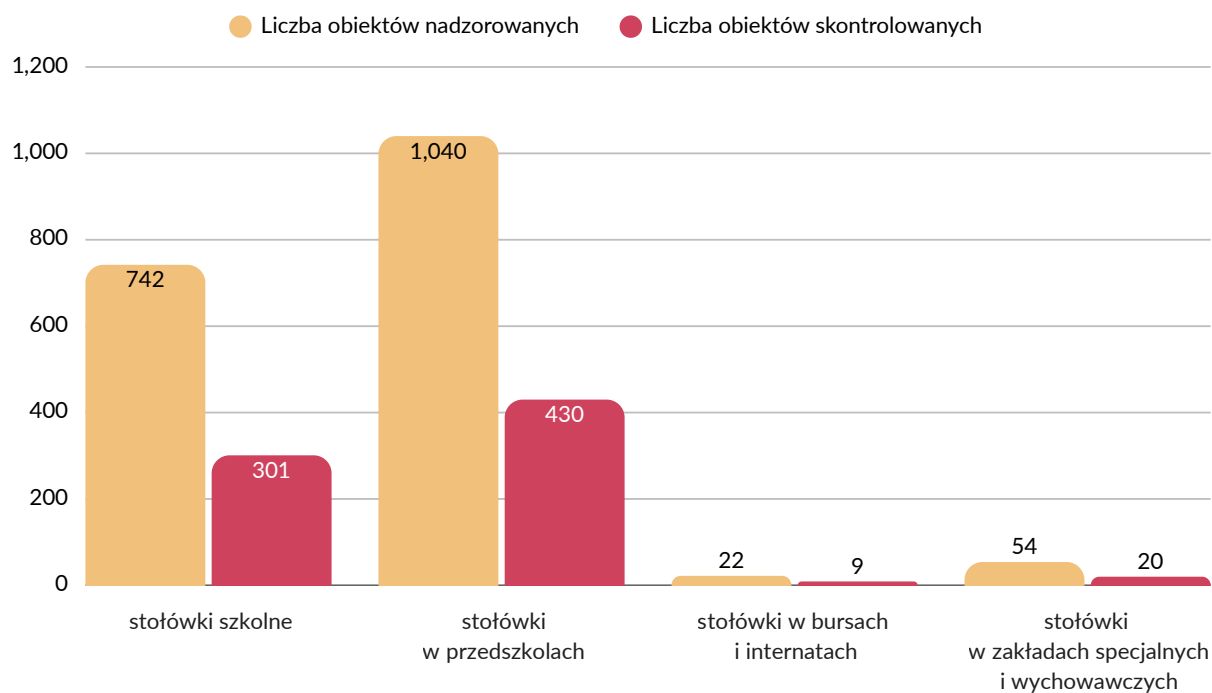
W 2025 roku pod kątem dostarczanej kaloryczności oraz składników odżywczych sprawdzono 47 zestawień dekadowych z jednostek systemu oświaty. Wyniki wskazały nieprawidłową wartość energetyczną w 8 zestawieniach i nieprawidłową ilość wapnia w 1 zestawieniu. Do badań laboratoryjnych pobrano 10 próbek posiłków. W 6 posiłkach obiadowych stwierdzono odchylenia od norm żywieniowych w zakresie wartości energetycznej. Stwierdzone nieprawidłowości omawiano z osobami odpowiedzialnymi podczas przedstawiania wyników kontroli i przekazywania protokołu, kierowano pisma z zaleceniami w zakresie poprawy żywienia, jak również przeprowadzano kontrole sprawdzające.

Zgodnie z prowadzonymi rejestrami w województwie pomorskim w 2025 roku funkcjonowało 126 sklepików szkolnych. Skontrolowano 43 (34%) z nich, przeprowadzając ogółem 51 kontroli. W 2025 roku przeprowadzono 21 kontroli w sklepikach szkolnych w zakresie przestrzegania wymagań zawartych w *rozporządzeniu w sprawie grup środków spożywczych (...)*. W 5 sklepikach szkolnych stwierdzono naruszenie przepisów zawartych w ww. rozporządzeniu. Przedsiębiorcy oferowali do sprzedaży napoje zawierające cukier

i substancje słodzące, a także słodycze i przekąski zawierające cukier, tłuszcz oraz sól w ilościach przekraczających wartości wskazane w § 1 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia.

Skontrolowano również 32 automaty do dystrybucji żywności zlokalizowanych na terenach jednostek systemu oświaty. W 7 automatach stwierdzono środki spożywcze niespełniające wymagań zawartych w ww. rozporządzeniu. Ilość cukru, tłuszczu i soli w kwestionowanych środkach spożywczych (m.in. w ciastkach, batonach) przekraczała wartości wskazane w § 1 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, a oferowane do sprzedaży napoje zawierały cukier i substancje słodzące, co narusza w § 1 ust. 1 pkt 17 rozporządzenia.

Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w 2025 roku nałożył 10 kar pieniężnych na łączną kwotę 18 000 zł: 5 kar na właścicieli sklepików szkolnych na kwotę 11 000 zł i 5 kar na właścicieli automatów do dystrybucji żywności zlokalizowanych na terenie jednostek systemu oświaty na kwotę 7 000 zł za wprowadzanie do obrotu środków spożywczych niespełniających wymagań zawartych w ww. rozporządzeniu oraz 1 karę pieniężną w wysokości 1000 zł na przedsiębiorcę prowadzącego pion żywienia w szkole za stosowanie, w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży, środków spożywczych nieodpowiadających wymaganiom określonym w ww. rozporządzeniu.

Wykres 64. Liczba obiektów nadzorowanych do skontrolowanych.

ZAKŁADY USŁUG CATERINGOWYCH

Pod nadzorem państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych oraz Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Gdyni znajdowało się 170 zakładów usług cateringowych. Skontrolowano 103 zakłady przeprowadzając 196 kontroli, z czego 27 o charakterze interwencyjnym. Wydano 38 decyzji administracyjnych, w tym 1 zakazującą wprowadzanie produktu do obrotu oraz nałożono 36 mandatów karnych na łączną kwotę 11 600 zł. Pobrano do badań laboratoryjnych 42 próbki. Do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego skierowano 4 wnioski o nałożenie kar pieniężnych.

Tabela 19. Zakłady usług cateringowych.

Liczba zakładów w ewidencji	Liczba zakładów skontrolowanych	Liczba zakładów ocenionych wg arkuszy	Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem	Liczba kontroli interwencyjnych	Liczba decyzji administracyjnych
170	103	39	196	27	38

Nadzór nad zakładami produkcji oraz miejscami obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Stan nadzoru

W 2025 roku pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowały się 643 obiekty, w tym 54 zakłady produkcji materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, spośród których 3 zakłady pod nadzorem Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Gdyni, 581 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym 75 hurtowni, 505 sklepów i 1 punkt sprzedaży oraz 8 importerów FCM.

W porównaniu z 2024 rokiem ogólna liczba nadzorowanych zakładów w tej grupie obiektów wzrosła o 22 zakłady. W grupie zakładów produkcji materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością odnotowano wzrost o 7 obiektów, liczba nadzorowanych miejsc obrotu FCM zwiększyła się o 14, natomiast liczba importerów o 1. Zaobserwowany wzrost można wiązać m. in. ze zwiększającą się świadomością przedsiębiorców, że sprzedaż opakowań do żywności, również za pośrednictwem Internetu, podlega prawu żywnościowemu, a tym samym obowiązkowi rejestracji u właściwego miejscowo państwowego powiatowego lub granicznego inspektora sanitarnego.

Zakres kontroli

Skontrolowano łącznie 118 zakładów, w tym 19 zakładów produkcyjnych, 97 obiektów obrotu FCM oraz 2 importerów, co stanowiło 18,35% zarejestrowanych obiektów. W zakładach tych przeprowadzono 133 kontrole, z czego 12 miało charakter interwencyjny.

Do kategorii niskiego ryzyka zakwalifikowano 53 zakłady produkcji, 581 miejsc obrotu FCM oraz 8 importerów FCM. 1 zakład produkcji materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością zakwalifikowano do kategorii średniego ryzyka.

Zakłady produkcyjne

W zakładach produkcyjnych przeprowadzono 22 kontrole, w tym 2 kontrole interwencyjne. 4 zakłady oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu, pobrano 6 próbek do badań, żadnej nie zdyskwalifikowano. W 2 zakładach produkcyjnych nałożono 2 mandaty na łączną kwotę 700 zł, w tym 1 mandat w wysokości 200 zł w związku z nieprzestrzeganiem procedur GMP obowiązujących w zakładzie produkującym opakowania foliowe z polietylenu.

2 kontrole interwencyjne dotyczyły producenta zajmującego się w 95% produkcją topperów do tortów, stempli do masy cukrowej wykonanych z PMMA i niewielkich ilości foremek 3D, głównie na indywidualne zamówienia klientów. W trakcie kontroli przedsiębiorca przedłożył sprawozdania z badań w kierunku migracji globalnej (próbki spełniały wymagania *rozporządzenia Komisji (WE) nr 10/2011 z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością* (Dz. U. UE L. z 2011 Nr 12, s. 1) i deklaracje zgodności.

W związku z niezłożeniem przez podmiot wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na właściciela nałożono grzywnę w drodze mandatu kredytowanego w wysokości 500 zł. Kolejna kontrola, przeprowadzona w związku z interwencją konsumenta, nie wykazała nieprawidłowości.

Miejsca obrotu

W zakładach obrotu przeprowadzono 109 kontroli. 10 z nich miało charakter interwencyjny i dotyczyło 2 hurtowni i 8 sklepów. 2 hurtownie i 30 sklepów oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu. W tej grupie nałożono 3 mandaty na łączną kwotę 900 zł za prowadzenie działalności w zakresie obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym materiałami i wyrobami z tworzyw sztucznych pochodzącymi z recyklingu, bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów.

W sklepach i hurtowniach pobrano do badań 60 próbek wyrobów do kontaktu z żywnością, dyskwalifikacji uległy 4 próbki. Dwa przypadki, dotyczące łyżeczki z rączką z nylonu barwy czarnej oraz łyżki kuchennej z nylonu barwy czarnej, zostały zgłoszone do Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) z uwagi na stwierdzenie przekroczenia migracji specyficznej pierwszorzędowej aminy aromatycznej: 4,4'-diaminodifenylometanu (4,4'-MDA) oraz sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych (2,6-toluenodiaminy; 2,4-toluenodiaminy, aniliny). Jeden przypadek zgłoszono z uwagi na stwierdzenie migracji ołowiu i kadmu do 4% wodnego roztworu kwasu octowego z obrzeża szklanki ze wzorem kwiatowym. Jedna próbka – pojemnik z polipropylenu – uległa dyskwalifikacji (poza systemem RASFF) z uwagi na cechy organoleptyczne – w badaniach laboratoryjnych stwierdzono obcy smak i zapach ocenione na poziomie 1 w skali 0-4), co oznaczało ledwie wyczuwalną zmianę smaku i zapachu, przy jednoczesnym stwierdzeniu statystycznie istotnej różnicy między próbką badaną a próbką kontrolną przy poziomie ufności 95%.

Kontrole interwencyjne i działania następcze

3 kontrole interwencyjne dotyczyły powiadomień w ramach sieci RASFF, z czego 2 związane były z własnymi powiadomieniami dotyczącymi łyżeczki z rączką z nylonu barwy czarnej oraz łyżki kuchennej z nylonu barwy czarnej Cooking Spoon.

Kolejna kontrola wynikała z powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań w związku ze stwierdzeniem migracji ołowiu i kadmu w kubkach szklanych z Chin, których importerem i dystrybutorem była spółka LPP S.A. z siedzibą przy ul. Łąkowa 39/44, 80-769 Gdańsk. Kontrola interwencyjna nie wykazała kwestionowanego produktu w obrocie handlowym ani na stanie magazynowym.

Kolejne 4 kontrole interwencyjne w miejscach obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością dotyczyły przekroczenia zawartości ftalanu DEHP w produkcie pn. Cerata Mistral 90x140cm. Kontrole interwencyjne nie wykazały kwestionowanego produktu ani w obrocie handlowym, ani na stanie magazynowym.

2 następne kontrole interwencyjne związane były m.in. z niewłaściwym znakowaniem, w tym w zakresie niedostatecznych informacji zamieszczanych na stronie internetowej, wprowadzeniem konsumentów w błąd co do przeznaczenia folii spożywczej oraz nieprawidłowej prezentacji na stronie internetowej. W ich wyniku stwierdzono nieprawidłowości, za które osoby odpowiedzialne ukarano 2 mandatami karnymi na łączną kwotę 800 zł.

Ostatnia kontrola interwencyjna dotyczyła zakładu, który zajmuje się głównie sprzedażą wyrobów do kontaktu z żywnością na platformie sprzedażowej Allegro.pl, bez magazynowania, oraz sprzedażą wysyłkową na odległość środków spożywczych niewymagających schładzania w oryginalnych opakowaniach producenta. Zakład został wpisany do rejestru zakładów 30 września 2025 roku. 13 października 2025 roku wpłynęła prośba o interwencję dotyczącą rozmazującego się nadruku na opłatkach spożywczych sprzedawanych przez Internet. Przeprowadzona kontrola sanitarna nie wykazała nieprawidłowości.

Decyzje administracyjne

W wyniku prowadzonego nadzoru nad miejscami obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (sklepy) wydano 3 decyzje administracyjne, w tym 1 decyzję o odmowie wpisu w zakresie sprzedaży żywności w opakowaniach jednostkowych; sklep uzyskał wpis jedynie w zakresie sprzedaży materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wydano 1 decyzję nakazującą poprawę stanu sanitarno-technicznego, a na wniosek strony wystawiono 1 decyzję zmieniającą termin wykonania nakazów.

Nadzór nad znakowaniem, prezentacją i reklamą suplementów diety, żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci, żywności specjalnego przeznaczenia medycznego i środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę, do kontroli masy ciała oraz żywnością wzbogacaną

W 2025 roku na terenie województwa pomorskiego w ramach nadzoru nad suplementami diety, żywnością objętą rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 609/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci oraz żywności specjalnego przeznaczenia medycznego i środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę, do kontroli masy ciała oraz uchylające dyrektywę Rady 92/52/EWG, dyrektywy Komisji 96/8/WE, 1999/21/WE, 2006/125/WE i 2006/141/WE, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/39/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 41/2009 i (WE) nr 953/2009 (Dz. U. UE L. z 2013 r. Nr 181, s. 35) oraz żywnością wzbogacaną przeprowadzono kontrole stron internetowych i ofert umieszczanych na portalach sprzedażowych, a także kontrole wytwórców i producentów zlecających produkcję innym podmiotom, importerów, miejsc obrotu, takich jak sklepy wyspecjalizowane, w tym sklepy zielarskie oraz magazyny, apteki, sex-shopy, drogerie i sklepy i kluby sportowe, a także inne miejsca obrotu, obejmujące sklepy spożywcze, markety, hipermarkety, stoiska sprzedaży, hurtownie farmaceutyczne i punkty sprzedaży wysyłkowej.

Zakres kontroli obejmował ocenę znakowania produktów, w tym pod kątem obecności substancji niedozwolonych oraz ocenę ich prezentacji i reklamy, ze szczególnym uwzględnieniem przypadków mogących wprowadzać konsumentów w błąd poprzez sugerowanie właściwości leczniczych produktu lub stosowanie niedozwolonych oświadczeń zdrowotnych.

Podczas kontroli pobierano próbki suplementów diety do badań laboratoryjnych w kierunku oznaczania zawartości witamin, składników mineralnych, kwasów tłuszczowych omega-3, omega-6, omega-9, kofeiny, koenzymu Q10, rutyny, diosminy, błonnika, białka oraz niedeklarowanych aktywnych farmakologicznie substancji (syldenafilu, tadalafilu, wardenafilu, sybutraminy i ich analogów, winpocetyny, hupercyny, substancji zakazanych chlorowodorku johimbiny oraz grupy johimbiny), DMAA, substancji należących do grupy selektywnych modulatorów receptora androgenowego (SARMs) oraz ewodiaminy, higenaminy, hordeniny, ibutamorenu, pieprzu metystynowego (*Piper methysticum* G. Forst.), świerzbca właściwego (*Mucuna pruriens* (L.) DC.), ziela glistnika jaskółcze ziele (*Chelidonium majus* L.).

Żywność specjalnego przeznaczenia medycznego oraz preparaty do początkowego żywienia niemowląt badano w kierunku oznaczania zawartości witamin i składników mineralnych oraz zawartości białka, tłuszczu i kwasów tłuszczowych nienasyconych. Badania żywności wzbogacanej koncentrowały się natomiast na oznaczaniu zawartości witamin i składników mineralnych. Wszystkie próbki suplementów diety, preparatów do początkowego i dalszego żywienia niemowląt, żywności specjalnego przeznaczenia medycznego oraz środków spożywczych wzbogacanych każdorazowo poddawano ocenie znakowania.

Na terenie województwa pomorskiego skontrolowano 29 zakładów spośród 41 będących pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, które wprowadzały do obrotu suplementy diety, żywność dla określonych grup i żywność wzbogacaną wyłącznie przez Internet. Ocenie poddano 128 suplementów diety oraz 4 produkty z kategorii żywności specjalnego przeznaczenia medycznego. Zakwestionowano prezentację i reklamę 91 suplementów diety.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły:

- umieszczania w informacji na temat produktów sformułowań sugerujących właściwości lecznicze lub odwołujących się do takich właściwości,
- stosowania niedozwolonych oświadczeń zdrowotnych lub oświadczeń zdrowotnych używanych w innym brzmieniu i znaczeniu
- niż dozwolone,
- stosowania niedozwolonych oświadczeń żywieniowych,
- braku obowiązkowego stwierdzenia wskazującego na znaczenie zrównoważonego sposobu żywienia i zdrowotnego trybu życia,
- obecność w składzie produktów substancji niedozwolonych do stosowania w żywności, m. in. *Fadogia agrestis* Schweinf. ex Hiern, orzecha czarnego (*Juglans nigra* L.), glistnika jaskółcze ziele, bylicy rocznej (*Artemisia annua* L.), ekstraktu z Tongkat Ali (*Eurycoma longifolia* Jack), ekstraktu z epimedium wielkokwiatowego (*Epimedium grandiflorum* C. Morren), mononukleotydu nikotynamidu (o czystości 98%), 5-HTP, ekstraktu z epimedium skrzypolistnego (*Epimedium sagittatum* (Siebold & Zucc.) Maxim.), indolo-3-karbinolu, liści flaszowca miękociernistego (*Annona muricata* L.), phenibutu, alfa GPC, świerzbca właściwego, 2-fenyletyloaminy, hordeniny, johimbiny, higenaminy, pieprzu metystynowego,
- niewyróżniania składników alergennych,
- niezamieszczania informacji o zawartości witamin i składników mineralnych w procentach
- w stosunku do referencyjnych wartości spożycia,
- niewskazywania zawartości substancji wykazujących efekt odżywczy lub inny efekt fizjologiczny w przeliczeniu na zalecaną do spożycia dzienną porcję produktu,
- braku wykazu składników,
- braku określenia porcji produktu zalecanej do spożycia w ciągu dnia,
- braku ostrzeżenia dotyczącego nieprzekraczania zalecanej porcji do spożycia w ciągu dnia,
- braku stwierdzenia, że suplement diety nie może być stosowany jako substytut (zamiennik) zróżnicowanej diety,
- braku stwierdzenia, że suplement diety powinien być przechowywany w sposób niedostępny dla małych dzieci,
- braku określenia „suplement diety”,
- braku nazwy i adresu podmiotu odpowiedzialnego za wprowadzanie produktu do obrotu,
- zawartości witamin/składników mineralnych/innych substancji w zalecanej dziennej porcji na poziomach wyższych niż określone w Uchwałach Zespołu ds. Suplementów Diety.

Stwierdzano również prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej; sytuacja ta dotyczyła 5 podmiotów.

W ramach nadzoru nad zakładami produkcji i obrotu suplementami diety, żywnością objętą *rozporządzeniem (UE) nr 609/2013* i żywnością wzbogacaną, w tym prowadzącymi jednocześnie sprzedaż przez Internet, skontrolowano 10 wytwórni suplementów diety, 5 podmiotów zlecających produkcję innym podmiotom, 1 importera oraz 19 magazynów, a także sklepy wyspecjalizowane, w tym sklepy zielarskie, apteki oraz inne zakłady obrotu. Nieprawidłowości stwierdzono w 4 wytwórniach suplementów diety, u 4 podmiotów zlecających produkcję, u 1 importera i w 10 magazynach, a także w sklepach wyspecjalizowanych, aptekach i innych miejscach obrotu.

W ramach kontroli składu, znakowania oraz prezentacji i reklamy suplementów diety:

- w wytwórniach suplementów diety skontrolowano łącznie 65 produktów; 64 suplementy diety oceniono w zakresie znakowania, prezentacji i reklamy, w tym 41 produktów w zakresie znakowania (2 zakwestionowano) i 36 w zakresie prezentacji i reklamy. W przypadku 1 suplementu diety zawartość witamin, składników mineralnych lub innych substancji była niezgodna z uchwałami Zespołu ds. Suplementów Diety, a 1 produkt zawierał składnik niedozwolony. Oceniono także w zakresie znakowania, prezentacji i reklamy 1 produkt z kategorii żywności specjalnego przeznaczenia medycznego,
- u podmiotów zlecających produkcję innym podmiotom skontrolowano łącznie 24 suplementy diety, oceniono prezentację i reklamę 19 suplementów diety, z czego 15 zakwestionowano,
- stwierdzono 5 suplementów diety niezgłoszonych do GIS zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r. poz. 1448 ze zm.),
- w przypadku 1 suplementu diety zawartość witamin/składników mineralnych/innych substancji była niezgodna z uchwałami Zespołu ds. Suplementów Diety,
- u importera oceniono znakowanie 9 suplementów diety (5 zakwestionowano),
- w magazynach skontrolowano 100 suplementów diety, w tym 55 w zakresie znakowania (13 zakwestionowano), 52 suplementy diety w zakresie prezentacji i reklamy (23 zakwestionowano), w składzie 6 suplementów diety stwierdzono obecność niedozwolonych składników, 10 suplementów diety nie zostało zgłoszonych do GIS, stwierdzono 2 suplementy diety, w których zawartość witamin/składników mineralnych/innych substancji była niezgodna z uchwałami Zespołu ds. Suplementów Diety, oceniono również znakowanie 1 produktu z grupy żywności specjalnego przeznaczenia medycznego oraz znakowanie 5 produktów dla niemowląt, w tym 1 poddano ocenie pod kątem prezentacji i reklamy,
- w sklepach specjalistycznych oceniono 62 suplementy diety, w tym 45 suplementów diety pod kątem znakowania (22 zakwestionowano) oraz 40 suplementów diety w zakresie prezentacji i reklamy (31 zakwestionowano). W składzie 3 suplementów diety stwierdzono obecność niedozwolonych składników, 3 suplementy diety nie zostały zgłoszone do GIS, stwierdzono także 11 suplementów diety, w których zawartość witamin, składników mineralnych lub innych substancji była niezgodna z uchwałami Zespołu ds. Suplementów Diety. Ponadto oceniono prezentację i reklamę 1 produktu z grupy żywności specjalnego przeznaczenia medycznego,
- w aptekach skontrolowano 144 suplementy diety, w tym 135 suplementów diety w zakresie znakowania (28 zakwestionowano) oraz 13 suplementów diety w zakresie prezentacji i reklamy (1 zakwestionowano); stwierdzono 1 suplement diety o składzie niezgodnym z uchwałami Zespołu ds. Suplementów Diety; oceniono również znakowanie 18 produktów z grupy żywności specjalnego przeznaczenia medycznego (2 zakwestionowano) oraz prezentację i reklamę 1 produktu z grupy żywności specjalnego przeznaczenia medycznego, którą zakwestionowano. Oceniono także znakowanie 1 środka spożywczego do kontroli masy ciała zastępującego całodzienną dietę oraz 1 produkt dla niemowląt,
- w innych zakładach obrotu (sklepy spożywcze, sklepy/kluby sportowe, drogerie, sex shopy, markety, hipermarkety, hurtownie farmaceutyczne, stoiska sprzedaży, punkty sprzedaży wysyłkowej) skontrolowano łącznie 90 suplementów diety, w tym 71 produktów w zakresie znakowania (23 zakwestionowano) oraz 7 suplementów diety w zakresie prezentacji i reklamy.

w przypadku 14 suplementów diety stwierdzono obecność niedozwolonych składników, 23 suplementy diety nie zostały zgłoszone do Głównego Inspektora Sanitarnego. Stwierdzono 1 suplement diety, w którym zawartość witamin, składników mineralnych lub innych substancji była niezgodna z uchwałami Zespołu ds. Suplementów Diety; oceniono również 15 środków spożywczych wzbogacanych oraz 83 produkty dla niemowląt, 10 środków spożywczych z kategorii żywności specjalnego przeznaczenia medycznego pod kątem znakowania i 2 zakwestionowano, a 1 produkt z grupy żywności specjalnego przeznaczenia medycznego poddano ocenie prezentacji i reklamy i również zakwestionowano.

Podczas ww. kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości w zakresie znakowania oraz prezentacji i reklamy produktów:

- obecność w składzie produktów substancji niedozwolonych do stosowania w żywności, w tym Tongkat Ali, liści flaszowca miękkiociernistego, epimedium skrzypolistnego, beta-hydroksymaślanu sodu, beta-hydroksymaślanu wapnia, beta-hydroksymaślanu magnezu, α -GPC, miodli indyjskiej (*Azadirachta indica* A. Juss.), diindylometanu (DIM), NAC (N-acetylocysteiny) z GLP-1 (glukagonopodobny peptyd-1), CBD, dwutlenku tytanu,
- obecność w składzie niedozwolonych form chemicznych selenu, chromu i molibdenu,
- obecność niedeklarowanej aktywnej farmakologicznie substancji, tj. N-fenylo-propoksyfenilo karbodenafilu (analogu sildenafilu),
- umieszczanie sformułowań sugerujących właściwości lecznicze lub odwołujących się do takich właściwości,
- stosowanie niedozwolonych oświadczeń zdrowotnych lub oświadczeń zdrowotnych stosowanych w innym brzmieniu i znaczeniu niż dozwolone, w tym oświadczeń sugerujących, że niespożycie danej żywności mogłoby mieć wpływ na zdrowie,
- stosowanie oświadczeń nieswoistych bez spełnienia warunków ich zastosowania,
- stosowanie niedozwolonych oświadczeń żywieniowych,
- brak obowiązkowego stwierdzenia wskazującego na znaczenie zrównoważonego sposobu żywienia i zdrowotnego trybu życia,
- niezamieszczanie informacji o zawartości witamin i składników mineralnych w procentach w stosunku do referencyjnych wartości spożycia,
- brak określenia porcji produktu zalecanej do spożycia w ciągu dnia,
- brak ostrzeżenia dotyczącego nieprzekraczania zalecanej porcji do spożycia w ciągu dnia,
- brak stwierdzenia, że suplement diety nie może być stosowany jako substytut (zamiennik) zróżnicowanej diety,
- brak stwierdzenia, że suplement diety powinien być przechowywany w sposób niedostępny dla małych dzieci,
- obecność w składzie surowców po upływie daty minimalnej trwałości,
- zawartość witamin, składników mineralnych lub innych substancji w zalecanej dziennej porcji na poziomach wyższych niż określone w uchwałach Zespołu ds. Suplementów Diety,
- brak powiadomienia GIS o wprowadzeniu do obrotu suplementów diety,
- brak wykazu składników lub nieprawidłowy sposób wyrażania wykazu składników,
- niewłaściwa nazwa substancji dodatkowej oraz brak funkcji technologicznej zastosowanych dodatków do żywności,
- brak lub nieprawidłowo prezentowana data minimalnej trwałości,
- brak zamieszczenia sformułowania „zawiera kofeinę” oraz określenia przy nazwie „zawiera substancje słodzącą”, w przypadku użycia substancji słodzącej,
- brak informacji o podmiocie odpowiedzialnym za wprowadzanie produktu do obrotu.

W przypadku aukcji na portalu Allegro.pl informowano Allegro sp. z o.o. o ofertach naruszających prawo żywnościowe, w wyniku czego zablokowano 9 aukcji suplementów diety. W sytuacji, gdy podmiot odpowiedzialny znajdował się poza właściwością miejscową organu kontrolującego, przekazywano informacje do odpowiednich organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W ramach RASFF w 2025 roku zgłoszono 11 powiadomień dotyczących 19 suplementów diety skontrolowanych u producentów, dystrybutorów i w sklepach internetowych. Zgłoszeń do RASFF dokonano w związku ze stwierdzeniem w składzie produktów nieautoryzowanej nowej żywności, tj. Tongkat ali, epimedium skrzypolistnego, beta-hydroksymaślan sodu i beta-hydroksymaślan wapnia, α -GPC, diindylometan (DIM), *Fadogia agrestis*, oraz ze względu na niedozwolone do stosowania w żywności składniki, takie jak psianka czarna (*Solanum nigrum* L.), spalony tlenek żelaza (Mandur bhasma, Fe_2O_3), świerzbiec właściwy, hordenina, higienamina, dwutlenek tytanu. Zgłoszono również produkty zawierające składniki występujące w produktach leczniczych, tj. NAC (N-acetylocysteinę) oraz GLP-1 (glukagonopodobny peptyd-1), a także zawierające substancję nootropową phenibut oraz niedozwolony do stosowania w suplementach diety ekstrakt z glistnika jaskółcze ziele.

W przypadku interwencji przekazywanych państwowym powiatowym inspektorom sanitarnym przez Głównego Inspektora Sanitarnego, dotyczących np. niewłaściwej prezentacji i reklamy środków spożywczych na stronach internetowych czy legalności sprzedaży suplementów diety, każdorazowo podejmowano działania wyjaśniające. Wyniki przeprowadzonego postępowania były przekazywane do Głównego Inspektoratu Sanitarnego oraz Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, natomiast w przypadku interwencji wnoszonych przez konsumentów udzielano odpowiedzi osobom skarżącym. Interwencje kierowane do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, inne instytucje oraz konsumentów przekazywano do właściwych miejscowo państwowych powiatowych lub granicznego inspektorów sanitarnych sprawujących nadzór nad podmiotami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości.

W ramach prowadzonego nadzoru państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni wydali 2 decyzje nakazujące poprawę znakowania, prezentacji i reklamy oraz 6 decyzji zakazujących wprowadzania produktów do obrotu lub nakazujących ich wycofanie, a także nałożyli 6 mandatów karnych na łączną kwotę 2900 zł. Ponadto, w związku z wszczętymi przez Głównego Inspektora Sanitarnego postępowaniami, wydano 5 decyzji z art. 32 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia dotyczących czasowego wstrzymania wprowadzania do obrotu produktów do czasu zakończenia postępowania prowadzonego przez ten organ.

W 2025 roku Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w składzie oraz w informacji na temat suplementów diety i żywności specjalnego przeznaczenia medycznego, jak również z prowadzeniem działalności bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów, nałożył w sumie 18 kar pieniężnych na łączną kwotę 121 000 zł, w tym na kwotę 89 300 zł za naruszenie przepisów dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy, na kwotę 25 600 zł za wprowadzanie do obrotu jako żywność produktów niebędących żywnością oraz na kwotę 6 100 zł za prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o wpis zakładu do rejestru zakładów.

Nadzór nad przekazywaniem konsumentom informacji na temat żywności opakowanej w zakładach produkcji żywności, konfekcjonowania i u importerów oraz żywności nieopakowanej w zakładach żywienia zbiorowego i w zakładach obrotu żywnością

W 2025 roku przedstawiciele pionu nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia Państwowej Inspekcji Sanitarnej dokonywali kontroli tematycznych w zakresie znakowania środków spożywczych, w tym ich prezentacji i reklamy w zakładach produkcyjnych, zakładach żywienia zbiorowego, zakładach pakujących oraz w obszarze znakowania żywności pochodzącej z importu.

W 73 zakładach produkcyjnych przeprowadzono 137 ocen środków spożywczych opakowanych ogólnego spożycia. Nieprawidłowości w oznakowaniu środków spożywczych w zakresie danych obowiązkowych wynikających z art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L. z 2011 r. Nr 304, s. 18) stwierdzono w 30 przypadkach. W związku z ujawnionymi naruszeniami organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wydały 2 decyzje administracyjne oraz wystosowały 2 wnioski o ukaranie przedsiębiorców.

W zakresie znakowania środków spożywczych opakowanych skontrolowano 12 zakładów pakujących żywność, podczas których ocenie poddano 25 rodzajów środków spożywczych; nieprawidłowości nie stwierdzono. Kontrole tematyczne w powyższym zakresie przeprowadzono także w 3 zakładach importujących środki spożywcze opakowane ogólnego spożycia. Podczas kontroli sanitarnych dokonano 16 ocen znakowania żywności importowanej i nie wykazano niezgodności.

W ramach kontroli tematycznych dokonano sprawdzenia znakowania środków spożywczych oferowanych do sprzedaży bez opakowania w zakładach obrotu handlowego (sklepach), w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego oraz w zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego. Kontrole w tym zakresie przeprowadzono m. in. w 786 sklepach spożywczych. W trakcie 8 kontroli stwierdzono brak informacji dla konsumenta finalnego, a w 5 przypadkach informacja nie zawierała wykazu składników środka spożywczego.

W zakresie znakowania środków spożywczych oferowanych bez opakowania skontrolowano 428 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego. W 2 zakładach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przekazywania informacji na temat żywności.

W obszarze znakowania środków spożywczych oferowanych do sprzedaży bez opakowania skontrolowano 765 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego. W 10 zakładach gastronomicznych stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności. Niezgodności w tym obszarze w 2 zakładach dotyczyły braku udostępnienia opracowanej informacji na temat oferowanej żywności, w 4 – braku wykazu składników potraw, a w 2 zakładach niewłaściwie wyróżnionych substancji lub produktów powodujących alergie lub reakcje nietolerancji. W związku z powyższym w zakładach gastronomicznych wydano 3 decyzje nakazujące opracowanie właściwej informacji na temat żywności, a organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wystosowały 2 wnioski o ukaranie przedsiębiorców prowadzących działalność żywieniową.

Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobranych i zbadanych w ramach realizacji „Planu pobierania próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS” w 2025 roku

W 2025 roku, w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne oraz Graniczna Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gdyni pobrały do badań łącznie 5724 próbki środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz próbki sanitarnych. W zakładach produkcji żywności pobrano 931 próbek, w zakładach obrotu żywnością 4155 próbek, w zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego i zamkniętego 572 próbki, w wytwórniach materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością 6 próbek, w sklepach i hurtowniach materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – 60 próbek. W związku z podejrzeniem zatrucia pokarmowych pobrano i zbadano 112 próbek.

Realizując „Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS” na 2025 rok przeprowadzono badania w następujących kierunkach: metale szkodliwe dla zdrowia – 378 próbek, pozostałości pestycydów – 315 próbek, mikotoksyny – 232 próbki, azotany – 34 próbki, zawartość substancji dodatkowych – 223 próbki, kryteria czystości substancji dodatkowych i substancji pomagających w przetwarzaniu – 27 próbek, skażenia promieniotwórcze – 17 próbek, GMO – 26 próbek, 3 MCPD – 32 próbki, histamina – 200 próbek, metanol, cyjanowodór, karbaminian etylu – 10 próbek, jod – 8 próbek, napromienianie żywności – 26 próbek, kontrola żywności wzbogaconej – 19 próbek, WWA – 67 próbek, furan – 18 próbek, izomery trans kwasów tłuszczowych – 6 próbek, akryloamid – 39 próbek, gluten – 29 próbek, związki polarne – 2, oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych – 40 próbek, alkaloidy tropanowe – 14 próbek, alkaloidy pirolizydynowe – 19 próbek, kwas erukowy – 10 próbek, alkaloidy opium – 8 próbek, nadchlorany – 14 próbek, alergeny: białko soi – 5 próbek i białko orzechów ziemnych – 13 próbek, aromaty – 6 próbek, 10 próbek suplementów diety w kierunku identyfikacji niezadeklarowanych, aktywnych farmakologicznie substancji zabronionych z listy WADA. Do oznaczeń w kierunku parametrów mikrobiologicznych przekazano 4040 próbek żywności. Poza badaniami mikrobiologicznymi i chemicznymi próbki żywności opakowanej były oceniane pod względem znakowania. Przeprowadzano również badania zanieczyszczeń biologicznych i fizycznych oraz cech organoleptycznych.

Pobrano i zbadano również 98 próbek suplementów diety w zakresie oceny składu, znakowania oraz zawartości wybranych składników, m. in. witamin, składników mineralnych, kwasów tłuszczowych omega-3, omega-6, omega-9, koenzymu Q10, rutyny, diosminy, błonnika czy kofeiny. Zbadano także 19 próbek żywności wzbogaconej w kierunku zawartości deklarowanych witamin, składników mineralnych i znakowania oraz 55 próbek żywności dla określonych grup w kierunku znakowania oraz zawartości kwasów tłuszczowych nienasyconych w preparatach do początkowego i dalszego żywienia niemowląt.

Ponadto, w ramach realizacji planu pobierania próbek na 2025 rok, zbadano 84 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. 4 próbki zostały zdyskwalifikowane.

Ze względu na niewłaściwą jakość zdrowotną zdyskwalifikowano 304 próbki żywności. Z powodu nieprawidłowych parametrów mikrobiologicznych zakwestionowano 239 próbek żywności, w tym 25 próbek z grupy mięso, podroby i przetwory mięsne, 59 próbek z grupy drób, podroby i produkty drobiarskie, jaja i przetwory jajeczne, 110 próbek z grupy mleko i przetwory mleczne, 15 z grupy wyroby cukiernicze i ciastkarskie, 5 próbek z grupy wody mineralne i napoje bezalkoholowe, 15 próbek z grupy wyroby garmazeryjne i kulinarne oraz 10 próbek suplementów diety.

Przyczyną ich kwestionowania była obecność m.in. *Salmonella* spp., *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella* *Derby*, *Enterobacteriaceae*, *Campylobacter*, *Listeria monocytogenes*, *Bacillus cereus*. Stwierdzono także gronkowce koagulazododatnie *Staphylococcus aureus* w próbkach mięsa mielonego z kurczaka oraz obecność bakterii z grupy coli w próbkach wody źródlanej. Ponadto w trzech próbkach z kategorii mięso i produkty mięsne inne niż drobiowe stwierdzono przypuszczalną obecność *Escherichia coli* wytwarzającą toksynę Shiga (STEC). Przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydów stwierdzono w 13 próbkach, obejmujących owoce takie jak truskawki mrożone, mandarynki i mango, warzywa – jarmuż, rukola, rzodkiewka, brukselka, kapusta pekińska, seler naciowy i sałata masłowa oraz w herbacie czarnej.

Przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu niklu stwierdzono w 1 próbce ziarna jęczmienia. Zdyskwalifikowano również 3 próbki żywności z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu mikotoksyn – w grupie ziarno zbóż i przetwory zbożowo-mączne dotyczyło to ryżu i otrębów pszennych, a w grupie owoce – rodzynek. W 1 próbce, pobranej do badań w kierunku oznaczania mikotoksyn, stwierdzono obecność szkodników. Obecność alkaloidów pirolizydynowych stwierdzono w 2 próbkach, alergenów białka sojowego w 1 próbce, zaś substancji niedozwolonej w 1 próbce suplementu diety.

Zdyskwalifikowano 4 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością z uwagi na stwierdzenie migracji ołowiu i kadmu z obrzeża produktu (szklanki ze wzorem kwiatowym), migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych (łopatka z poliamidu, łyżka kuchenna z nylonu) oraz niewłaściwych cech organoleptycznych (pojemnik na obiad wielokrotnego użytku z polipropylenu).

Z powodu nieprawidłowościami w znakowaniu dyskwalifikacji uległo 14 próbek: 5 próbek wyrobów cukierniczych, 1 próbka w grupie tłuszcze smaźalnicze, 3 próbki żywności dla określonych grup oraz 5 próbek suplementów diety.

Niewłaściwe cechy organoleptyczne stwierdzono w 28 próbkach żywności. W 1 próbce – ziarna jęczmienia – stwierdzono obecność żywych szkodników.

RASFF – System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach - podejmowane działania

W 2025 roku Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny przekazał do Krajowego Punktu Kontaktowego Systemu RASFF 91 zgłoszeń, w tym 83 informacyjne (45 w celu zwrócenia uwagi, 38 w celu podjęcia działań), 2 powiadomienia alarmowe, 4 o odrzuceniu na granicy i 2 o niezgodności. W porównaniu z 2024 rokiem, kiedy przekazano łącznie 76 zgłoszeń, w tym 69 informacyjnych (35 informacyjnych w celu podjęcia działań, 34 informacyjne w celu zwrócenia uwagi), 3 alarmowe, 2 o odrzuceniu na granicy i 2 o niezgodności, nastąpił wzrost liczby przesłanych zgłoszeń o 20%. Przeważająca liczba zgłoszeń (87) dotyczyła środków spożywczych, 3 zgłoszenia dotyczyły wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, zaś 1 zgłoszenie dotyczyło paszy.

Największa liczba zgłoszeń odnosiła się do suplementów diety. Łącznie przekazano 31 zawiadomień dotyczących tej grupy produktów, w tym 20 informacyjnych w celu podjęcia działań i 11 informacyjnych w celu zwrócenia uwagi, co stanowiło 34% wszystkich powiadomień dotyczących żywności. Dla porównania, w 2024 roku przekazano 20 zgłoszeń dotyczących suplementów diety, co stanowiło 27% wszystkich powiadomień. Podobnie jak w poprzednim roku, powiadomienia dotyczyły suplementów diety oferowanych przez Internet, w tym za pośrednictwem serwisu Allegro.pl.

Przedmiotem 24 zgłoszeń informacyjnych, w tym 16 w celu podjęcia działań i 8 w celu zwrócenia uwagi, była obecność w 69 suplementach diety niedozwolonych składników, takich jak m.in.: beta-hydroksymaślan wapnia, beta-hydroksymaślan sodu, beta-hydroksymaślan magnezu, 3,3-diindolylmethane, serrapeptase, alpha GPC (L-Alpha-Glycerolphosphorylcholine), indolo-3-karbinol, pancreatin 10X; 11X, substancja nootropowa phenibut, spalony tlenek żelaza, psianka czarna, glistnik jaskółcze ziele, bylica roczna, ekstrakt z orzecha czarnego, świerzbiec właściwy, higienamina, Tongkat ali, epimedium skrzypolistne, epimedium wielkokwiatowe, flaszowiec miękkościernisty, wroniec (*Huperzia serrata* Bernh.), ekstrakt z *Fadogia agrestis*, niedozwolone formy chemiczne selenu, chromu i molibdenu, tj. glicynian selenu, glicynian nikotynianu chromu i diglicynian molibdenu, liść miodli indyjskiej.

Przekazano również 5 zgłoszeń (3 informacyjne w celu podjęcia działań, 2 informacyjne w celu zwrócenia uwagi) dotyczących 8 różnych suplementów diety z uwagi na obecność niedozwolonych składników takich jak: pieprz metystynowy, PEA (fenyloetyloamina), hordenina, ekstrakt roślinny johimby lekarskiej (*Pausinystalia yohimbe* (K.Schum.) Pierre), CBD (kannabinoidy), N-acetylo-L-cysteinę (NAC), GLP-1 (glukagonopodobny-peptyd 1), dwutlenek tytanu.

Przedmiotem 1 zgłoszenia w celu zwrócenia uwagi był suplement diety wycofywany z obrotu przez producenta z uwagi na zmiany organoleptyczne (gazowanie produktu). Ponadto, w związku ze stwierdzoną w wyniku badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez Narodowy Instytut Leków obecnością niedeklarowanej aktywnej farmakologicznie substancji N-fenylo-propoksyfenilo karbodenafilu (analog sydenafilu), przekazano 1 zgłoszenie informacyjne w celu podjęcia działań.

Do systemu RASFF przekazano również 20 zgłoszeń dotyczących zanieczyszczeń mikrobiologicznych, w tym 16 zgłoszeń informacyjnych w celu zwrócenia uwagi i 4 zgłoszenia informacyjne w celu podjęcia działań:

- 10 zgłoszeń informacyjnych w celu zwrócenia uwagi odnosiło się do produktów z grupy mięso drobiowe świeże, w których stwierdzono: obecność bakterii *Salmonella* spp. przy jednoczesnym braku obecności *Salmonella Typhimurium* i *Salmonella Enteritidis*, obecność *Salmonella Enteritidis*, obecność *Salmonella Infantis* lub obecność *Salmonella* spp.
- 5 powiadomień informacyjnych w celu zwrócenia uwagi w odniesieniu do produktów z grupy mięso, podroby i produkty mięsne zgłoszono z powodu obecności bakterii *Salmonella* spp., *Salmonella Derby*, przypuszczalnego wykrycia STEC o właściwościach tworzenia histopatologicznych zmian typu A/E, przypuszczalnego wykrycia STEC O145 i O103 i obecności genu stx2, eae w tatarze wołowym oraz przypuszczalnego wykrycia STEC O104:H, obecności genu stx2 w metce cebulowej,
- 1 powiadomienie informacyjne w celu zwrócenia uwagi dotyczące produktu z grupy wyroby cukiernicze i ciastkarskie, w którym stwierdzono obecność *Salmonella* spp.
- 4 zgłoszenia informacyjne w celu podjęcia działań dotyczące przypuszczalnej obecności *Escherichia coli* (STEC) wytwarzającej toksynę Shiga, obecności genu stx2 w metce, obecności bakterii *Salmonella* spp. w 2 kebabach mrożonych oraz obecności *Salmonella Infantis* w kostce fileta z piersi kurczaka.

W związku z przekroczeniem najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów przekazano 18 zgłoszeń, 13 informacyjnych w celu zwrócenia uwagi, 3 informacyjnych w celu podjęcia działań, 1 alarmowe i 1 o odrzuceniu na granicy:

- 1 zgłoszenie alarmowe dotyczące rzodkwi białej z Włoch,
- 8 zgłoszeń informacyjnych w celu zwrócenia uwagi dotyczących warzyw: jarmuż, rzodkiew zwyczajna, seler naciowy, brukselka, sałata masłowa, rukola z Włoch, kapusta pekińska (2)
- 3 dotyczące truskawki mrożonej i po 1 dotyczącym mango i mandarynki, ze względu na stwierdzenie pozostałości pestycydów,

- 2 powiadomienia informacyjne w celu podjęcia działań dotyczące 2 partii herbat czarnych ze względu na stwierdzenie pozostałości pestycydów,
- 1 powiadomienie informacyjne w celu podjęcia działań dotyczyło słonecznika czarnego, w którym stwierdzono pozostałości pestycydów. W przeprowadzonej ocenie ryzyka eksperci z NIZP PZH-PIB stwierdzili, że oznaczony poziom nie stwarza zagrożenia dla zdrowia konsumentów. Dystrybutor, w momencie przesłania listy odbiorców, na której znajdowały się zakłady branży spożywczej, poinformował, że słonecznik będący przedmiotem powiadomienia jest przeznaczony do celów paszowych, choć na etykiecie produktu dostępnej w miejscu pobrania próbki brak było informacji o takiej kwalifikacji – sprawę przekazano przekazane do Inspekcji Weterynaryjnej.,
- 1 powiadomienie o odrzuceniu na granicy dotyczące truskawki mrożonej,

Zgłoszenia przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności podlegały ocenie ryzyka dokonywanej przez ekspertów z NIZP PZH-PIB.

Przekazano również 2 powiadomienia o odrzuceniu na granicy. Jedno dotyczyło przekąski z pszenicy o smaku słodko-pikantnym z grupy ziarno zbóż i przetwory zbożowo-mączne, w której stwierdzono występowanie w składzie dodatku do żywności niedozwolonego do stosowania w tej kategorii żywności oraz zawartości w składzie dodatków w ilościach przekraczających maksymalne poziomy określone w *rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie dodatków do żywności* (Dz. U. UE L. z 2008 r. Nr 354, s. 16). Drugie dotyczyło ryżu, w którym stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu aflatoksyny B1 oraz sumy aflatoksyn (B1+ B2+ G1+ G2). Ponadto przekazano 1 zgłoszenie w celu podjęcia działań w związku z przekroczeniem najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A w otrębach pszennych BIO oraz 1 powiadomienia o niezgodności dotyczące ekologicznego popcornu żółtego, w którym stwierdzono niewłaściwe cechy organoleptyczne, tj. obcy, stęchły zapach w 3 próbkach.

W grupie kawa, herbata, kakao, herbatki owocowe i ziołowe przekazano 2 powiadomienia informacyjne w celu podjęcia działań w związku z wprowadzaniem do obrotu w sumie 17 herbat zawierających w składzie klitorię ternateńską (*Clitoria ternatea* L.), który według informacji zawartych w Katalogu Nowej Żywności Komisji Europejskiej może być stosowana wyłącznie w suplementach diety. Przedsiębiorcy wprowadzali do obrotu herbaty zawierające ww. składnik jako środki ogólnego spożycia i nie przedstawili dokumentacji potwierdzającej historię stosowania tego składnika w Unii Europejskiej przed 15 maja 1997 roku w środkach spożywczych innych niż suplementy diety. W związku ze stwierdzeniem podwyższonej zawartości 2-metylofuranu w 2 próbkach kawy przekazano 2 powiadomienia informacyjne w celu zwrócenia uwagi. W przeprowadzonych ocenach ryzyka eksperci z NIZP PZH-PIB stwierdzili, że oceniane produkty nie wymagają podjęcia dalszych działań, wskazali jednak konieczność poinformowania producentów o stwierdzonym poziomie zanieczyszczenia.

Przedmiotem kolejnego zgłoszenia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi było przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy 35 alkaloidów pirolizydynowych w herbatce do zaparzania liść pokrzywy (*Urtica dioica* L.). W ocenie ryzyka eksperci z NIZP PZH-PIB stwierdzili, że produkt nie stwarza istotnego zagrożenia dla zdrowia konsumentów, jednak z uwagi na przekroczenie wartości określonych w *rozporządzeniu Komisji (UE) 2023/915 w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów niektórych zanieczyszczeń w żywności oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1881/2006* (Dz. U. UE L z 2023 r. Nr 119, s. 103) powinien zostać wycofany z obrotu. W związku z interwencją konsumencką przekazano także 1 zgłoszenie informacyjne w celu podjęcia działań dotyczące obecności martwych nicieni widocznych w masie 2 próbek konserwy rybnej sterylizowanej – wątróbki dorszowej podwędzanej.

Ze względu na stwierdzenie wysokiego poziomu kadmu w konserwie rybnej sterylizowanej – wątróbce rybnej w tłuszczu własnym – przekazano 1 powiadomienie informacyjne w celu zwrócenia uwagi. W tym przypadku oceniono, że produkt nie będzie znacząco zwiększał pobrania kadmu, jednak wskazano potrzebę poinformowania podmiotu odpowiedzialnego o konieczności uwzględnienia tego parametru w analizie ryzyka.

W związku ze stwierdzeniem w wyniku badań laboratoryjnych obecności bakterii coli w liczbie 3 jtk/250 ml w 2 próbkach oraz 8 jtk/250 ml w 1 próbce wody źródlanej niegazowanej zgłoszono 1 powiadomienie informacyjne w celu podjęcia działań. W trakcie postępowania wyjaśniającego u producenta ustalono, że wykrycie bakterii coli w trzech z pięciu próbek było incydentem przypadkowym, związanym z niewłaściwym postępowaniem z produktem po dopuszczeniu go do obrotu przez producenta i powiadomienie zostało wycofane.

Ponadto przekazano 1 zgłoszenie informacyjne w celu podjęcia działań w związku z nieprawidłowymi cechami organoleptycznymi we wszystkich zbadanych próbkach rurek waflowych z kremem o smaku waniliowym, tj. smakiem niecharakterystycznym dla produktu, obcymi posmakami kwaśnym i gorzkim.

W związku ze stwierdzeniem, że składniki środka spożywczego – przyprawa pikantna baza do zup pikantna – papryka chili i liść laurowy zostały poddane napromienianiu, zgłoszono 1 powiadomienie o odrzuceniu na granicy.

Ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy 35 alkaloidów pirolizydynowych w suszonym liściu lubczyka przekazano 1 zgłoszenie informacyjne w celu podjęcia działań. Zgodnie z oceną ryzyka eksperci uznali, że biorąc pod uwagę wymagania określone w *rozporządzeniu (UE) 2023/915 w odniesieniu do alkaloidów pirolizydynowych oraz wyznaczonych marginesach*, a także fakt, że lubczyk nie jest jedynym źródłem narażenia na alkaloidy pirolizydynowe, produkt może stwarzać zagrożenie dla zdrowia konsumentów i nie powinien znajdować się w obrocie.

Przedmiotem kolejnego zgłoszenia informacyjnego w celu podjęcia działań była obecność glistnika jaskółcze ziele w produkcie oferowanym do sprzedaży przez Internet. Zgodnie z *uchwałą nr 1/2024 Zespołu do spraw Suplementów Diety z dnia 10 września 2024 roku zmieniającą uchwałę Nr 6/2021 z dnia 30 sierpnia 2021 r. w sprawie niektórych substancji i surowców roślinnych niedozwolonych do stosowania w suplementach diety* – glistnik jest rośliną farmakopealną, której długotrwałego stosowanie nie jest zalecane, a ponadto znajduje się na listach substancji niezalecanych lub zabronionych do stosowania w żywności w innych państwach europejskich.

W związku z zawartością niklu na poziomie 1,9+0,2 mg/kg w herbatce z kopru włoskiego dla niemowląt od 5 miesiąca życia przekazano 1 zgłoszenie informacyjne w celu zwrócenia uwagi. W ocenie ryzyka wykazano, że przy bardziej realistycznym założeniu wchłaniania niklu z przewodu pokarmowego na poziomie ok. 10% (EFSA), pobranie tego pierwiastka wyniosłoby maksymalnie ok. 0,5 % wartości TDI i nie stanowiłoby istotnego ryzyka dla zdrowia konsumentów.

W związku ze stwierdzeniem obecności białka soi w roślinnym gyrosie na bazie białka grochu, na opakowaniu, którego umieszczona jest informacja „bez soi”, zgłoszono 1 powiadomienie informacyjne w celu podjęcia działań.

W ramach nadzoru nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością przekazano 1 zgłoszenie alarmowe dotyczące stwierdzenia migracji ołowiu i kadmu do 4% wodnego roztworu kwasu octowego z obrzeża szklanki ze wzorem kwiatowym oraz 2 zgłoszenia

informacyjne w celu podjęcia działań dotyczące stwierdzenia przekroczenia migracji specyficznej pierwszorzędowej aminy aromatycznej 4,4'-diaminodifenylometanu (4,4'-MDA) oraz sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych (2,6-toluenodiaminy; 2,4-toluenodiaminy, aniliny) z łopatką i łyżki kuchennej wykonanych z nylonu.

Tabela 20. Zgłoszenia przesłane do KPK przez Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego według kategorii żywności i występujących w nich zagrożeń.

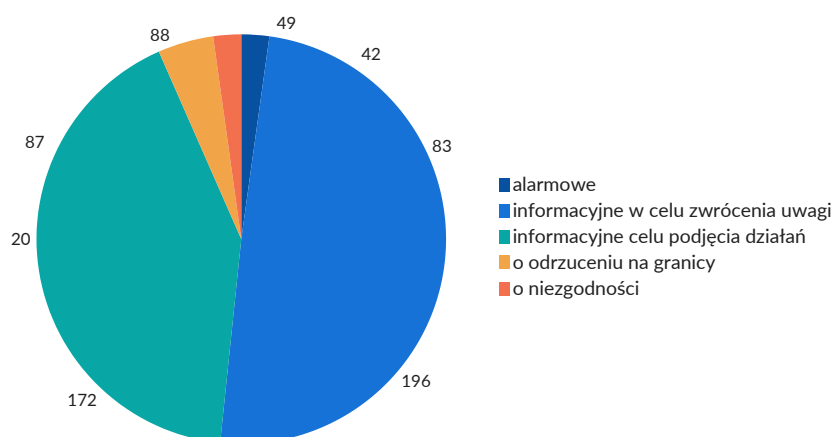
Kategoria produktu	Zagrożenie	Suma	Rodzaj zgłoszenia
Suplementy diety	w składzie zadeklarowano beta-hydroksymaślan sodu, beta-hydroksymaślan wapnia, beta-hydroksymaślan magnezu, alfosceran choliny (alfa-GPC), diindolilometan (DIM); ekstrakt z korzenia Tongkat Ali (<i>Eurycoma longifolia</i>), wrońca (<i>Huperzia serrata</i>), pieprzu metystynowego (<i>Piper methysticum</i>), johimby lekarskiej (<i>Pausinystalia yohimbe</i>); PEA (<i>fenyloetyloamina</i>), hordenina, serrapeptaza; indolo-3-karbinol, pankreatyna 10X, 11X, liści flaszowca miękkociernistego (<i>Annona muricata</i>), świerzbca właściwego (<i>Mucuna pruriens</i>), glistnika jaskółcze ziele (<i>Chelidonium majus</i>), bylicy rocznej (<i>Artemisia annua</i>), orzecha czarnego (<i>Juglans nigra</i>), epimedium skrzypolistnego (<i>Epimedium sagittatum</i> (Siebold & Zucc.) Maxim.), epimedium wielkokwiatowego (<i>Epimedium grandiflorum</i>), CBD (kannabinoidy), ekstrakt z rośliny <i>Fadogia agrestis</i> , liście miodli indyjskiej (<i>Azadirachta indica</i>)	18	informacyjne w celu podjęcia działań
	w składzie zadeklarowano niedozwolone formy chemiczne selenu, chromu i molibdenu, tj. glicynian selenu, glicynian nikotynianu chromu i diglicynian molibdenu.	1	informacyjne w celu podjęcia działań
	obecność niedeklarowanej aktywnej farmakologicznie substancji N-fenilo-propoksyfenilo karbodenafilu (analog sildenafilu)	1	informacyjne w celu podjęcia działań
	w składzie zadeklarowano alfosceran choliny (alfa-GPC), Tongkat ali (<i>Eurycoma longifolia</i>), <i>Fadogia agrestis</i> , ekstrakt z glistnika jaskółcze ziele (<i>Chelidonium majus</i>), beta-hydroksymaślan sodu i beta-hydroksymaślan wapnia, epimedium skrzypolistne (<i>Epimedium sagittatum</i> (Siebold & Zucc.) Maxim.), diindylometan (DIM), świerzbiec właściwy (<i>Mucuna pruriens</i>), hordeninę, higienaminę, substancję nootropową phenibut, spalony tlenek żelaza (Mandur bhasma, Fe ₂ O ₃), oraz psiankę czarną (<i>Solanum nigrum</i> L.), N-acetylo-L-cysteinę (NAC), GLP-1 (Glukagonopodobny-peptyd 1)	9	informacyjne w celu zwrócenia uwagi
	zmiany organoleptyczne (gazowanie produktu)	1	informacyjne w celu zwrócenia uwagi
	w składzie zadeklarowano dwutlenek tytanu	1	informacyjne w celu zwrócenia uwagi
Drób, podroby i produkty drobiarskie, jaja i produkty jajeczne	obecność bakterii <i>Salmonella</i> spp. (przy jednoczesnym braku obecności <i>Salmonella Typhimurium</i> i <i>Salmonella Enteritidis</i>)	7	informacyjne w celu zwrócenia uwagi
	obecność bakterii <i>Salmonella</i> Enteritidis, <i>Salmonella</i> Infantis, <i>Salmonella</i> spp.	3	informacyjne w celu zwrócenia uwagi
	obecność bakterii <i>Salmonella</i> Infantis, <i>Salmonella</i> spp.	2	informacyjne w celu podjęcia działań

Kategoria produktu	Zagrożenie	Suma	Rodzaj zgłoszenia
Warzywa	oznaczenie pozostałości pestycydów: lambda-cyhalotryny (w tym gamma-cyhalotryna) (suma izomerów R,S i S,R), tebukonazolu, chlorpiryfosu, ditiokarbaminianów, acetamipirydu, flonikamidu (suma flonikamidu, TFNA i TFNG wyrażona jako flonikamid), pirymetanilu	8	informacyjne w celu zwrócenia uwagi
	obecność zżelowanej masy o nieregularnym kształcie o maksymalnej długości 4 cm, szerokości 2 cm	1	o niezgodności
	oznaczenie pozostałości pestycydu chlorpiryfosu	1	alarmowe
Mięso, podroby i produkty mięsne	obecność bakterii <i>Salmonella</i> spp., <i>Salmonella</i> Derby	3	informacyjne w celu zwrócenia uwagi
	przypuszczalna obecność STEC o właściwościach tworzenia histopatologicznych zmian typu A/E, przypuszczalna obecność STEC O145 i O103 oraz obecność genu stx2, eae	1	informacyjne w celu zwrócenia uwagi
	przypuszczalna obecność STEC O104:H4, O26 oraz obecność genu stx2	1	informacyjne w celu zwrócenia uwagi
	obecność bakterii <i>Salmonella</i> spp.	1	informacyjne w celu zwrócenia uwagi
	przypuszczalna obecność <i>Escherichia coli</i> (STEC) wytwarzającą toksynę Shiga oraz genu stx2	1	informacyjne w celu podjęcia działań
Kawa, herbata, kakao, herbatki owocowe i ziołowe	oznaczenie pozostałości pestycydów: tiaklopyrydu, dinotefuranu oraz tolfenpyradu	2	informacyjne w celu podjęcia działań
	w składzie zadeklarowano składnik <i>Clitoria ternatea</i> L.	2	informacyjne w celu podjęcia działań
	podwyższona zawartość 2-metylofuranu	2	informacyjne w celu zwrócenia uwagi
	przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy 35 alkaloidów pirolizydynowych	1	informacyjne w celu zwrócenia uwagi
Owoce	oznaczenie pozostałości pestycydów: bifenazatu (suma bifenazatu i diazenu bifenazatu, wyrażona jako bifenazat), oxamylu, chloropiryfosu, propikonazolu	5	informacyjne w celu zwrócenia uwagi
	oznaczenie pozostałości pestycydu oxamylu	1	o odrzuceniu na granicy
Ziarno zbóż i przetwory zbożowo-mączne	przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu aflatoksyny B1 oraz sumy aflatoksyn (B1+B2+ G1+ G2)	1	o odrzuceniu na granicy
	w składzie występuje dodatek do żywności - izoaskorbinianu sodu (E 316), który nie jest dozwolony do stosowania w kategorii żywności 15.1. „Przekąski na bazie ziemniaków, zbóż, mąki lub skrobi”. Ponadto ze specyfikacji produktu wynika, że w jego składzie występują glutaminianu monosodowy (E 621) oraz 5'-rybonukleotydy disodowe (E 635) w ilościach znacznie przekraczających maksymalne poziomy określone dla ww. dodatków w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008	1	o odrzuceniu na granicy
	przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A (OTA)	1	informacyjne w celu podjęcia działań
	niewłaściwe cechy organoleptyczne tj. zapach: obcy, stęchły	1	o niezgodności

Kategoria produktu	Zagrożenie	Suma	Rodzaj zgłoszenia
Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością	przekroczenia migracji specyficznej pierwszorzędowej aminy aromatycznej: 4,4'-diaminodifenylometanu (4,4'-MDA) oraz sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych (2,6-toluenodiaminy; 2,4-toluenodiaminy, aniliny)	2	informacyjne w celu podjęcia działań
	migracja ołowiu do 4% wodnego roztworu kwasu octowego z obrzeża oraz migracja kadmu do 4% wodnego roztworu kwasu octowego z obrzeża szklanki ze wzorem kwiatowym	1	alarmowe
Zioła, przyprawy	przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu zawartości sumy 35 alkaloidów pirolizydynowych	1	informacyjne w celu podjęcia działań
	napromienianie składników środka spożywczego	1	o odrzuceniu na granicy
	w składzie glistnik jaskółcze ziele (<i>Chelidonium majus</i>)	1	informacyjne w celu podjęcia działań
Wyroby cukiernicze i ciastkarskie	obecność bakterii <i>Salmonella</i>	1	informacyjne w celu zwrócenia uwagi
	nieprawidłowe cechy organoleptyczne tj. smak niecharakterystyczny dla produktu, wyczuwalne obce posmaki kwaśny i gorzki we wszystkich zbadanych próbkach	1	informacyjne w celu podjęcia działań
Ryby, owoce morza i ich przetwory	wysoki poziom kadmu w konserwie rybnej sterylizowanej	1	informacyjne w celu zwrócenia uwagi
	obecność martwych nicieni widocznych w masie w 2 próbkach produktu	1	informacyjne w celu podjęcia działań
Wody mineralne i napoje bezalkoholowe	obecność bakterii coli	1	informacyjne w celu podjęcia działań
Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	zawartość niklu na poziomie 1,9 + 0,2 mg/kg	1	informacyjne w celu zwrócenia uwagi
Inne (Substytuty mięsa i nabiału/Substytuty mięsa)	obecność białka soi	1	informacyjne w celu podjęcia działań
Pasza (ziarna roślin oleistych)	oznaczenie pozostałości pestycydu chlormekwatu	1	informacyjne w celu podjęcia działań
suma końcowa 91 powiadomień: 2 alarmowe, 45 informacyjnych w celu zwrócenia uwagi, 38 informacyjnych w celu podjęcia działań, 4 o odrzuceniu na granicy, 2 o niezgodności			

Wykres 65. Rodzaje zgłoszeń przesłanych do KPK przez Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne prowadziły postępowania wyjaśniające, wydawały decyzje nakazujące wycofywanie produktów z obrotu oraz monitorowały proces ich wycofywania z rynku. Zobowiązywały również przedsiębiorców do informowania konsumentów w miejscu zakupu o trwającym procesie eliminowania produktu niezgodnego z rynku oraz o możliwości jego zwrotu. W ramach współpracy z Allegro sp. z o.o. oferty suplementów diety naruszających prawo żywnościowe były na bieżąco usuwane z serwisu.

Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny otrzymał w sumie 173 powiadomienia z systemu RASFF przekazane za pośrednictwem pojedynczego punktu kontaktowego (SCP) RASFF w Głównym Inspektoracie Sanitarnym oraz z wojewódzkich stacji sanitarno-epidemiologicznych. Powiadomienia te dotyczyły niebezpiecznej żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pochodzących z Polski i zostały przekazane przez krajowe organy urzędowej kontroli żywności oraz przez inne państwa członkowskie należące do systemu RASFF. W roku 2025 liczba przekazanych informacji dotyczących żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi utrzymała się na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie województwa pomorskiego podejmowały działania mające na celu sprawdzeniem, czy przedsiębiorcy branży spożywczej, odpowiedzialni za zapewnienie bezpieczeństwa środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, wypełniają obowiązki określone w prawie żywnościowym.

Kontrola graniczna żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzana przez państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych

Żywność pochodzenia niezwierzęcego oraz materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością, importowane z państw trzecich, podlegały granicznej kontroli sanitarnej w składach celnych oraz w miejscach docelowego przeznaczenia zlokalizowanych na terenie powiatów. W 2025 roku w ramach granicznej kontroli sanitarnej w powiatach przeprowadzono 1169 kontroli, podczas których oceniono ogółem 1879 partii środków spożywczych oraz 947 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W wyniku tych działań wydano 1178 świadectw jakości zdrowotnej, w tym 898 świadectw dla środków spożywczych i 280 dla materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Do badań pobrano 61 próbek żywności oraz 4 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością; zdyskwalifikowano 3 próbki żywności.

Importerzy żywności zgłaszali do granicznej kontroli sanitarnej m. in. suplementy diety, ekstrakty roślinne, hydrolizaty białka roślinnego, suszony zakwas pszenny, kawę i napoje kawowe, chipsy, herbatniki, wafelki, rożki wafelowe z nadzieniem, cukierki w masie czekoladopodobnej, czekolady nadziewane, paluszki pszenne z kremem, kawałki ciasteczek stanowiące surowiec do lodów, ciasto kadaif, orzeszki ziemne w panierce, nasiona gorczycy, dejonizowany koncentrat soku jabłkowego, owoce w soku, w tym mandarynki i mieszanki owoców, herbatę czarną, zieloną i oolong o smaku brzoskwiniowym, rodzynki, banany, mrożone mango, mrożoną truskawkę, mrożone borówki, mrożone maliny, mrożony sok z marakui, mrożone pomidory cherry, pomidory suszone, szparagi zielone grillowane w słoiku, paprykę czereśniową, soczewicę, ciecierzycę, ryż, kaszę bulgur, makarony couscous, przekąski z wodorostów, wino czerwone, ocet ryżowy oraz ostry sos mango.

Importowano wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością, w tym:

- małe AGD i urządzenia kuchenne, takie jak blendery, mikser ręczny, robot kuchenny, wyciskarka do owoców i maszynka do mielenia mięsa 2 w 1, kruszarka do lodu, szatkownica do owoców i warzyw, wyciskarka do cytryn, kawiarki, młynki, szybkowary,

- Isztućce, akcesoria stołowe ze stali nierdzewnej naczynia kuchenne ze stali nierdzewnej oraz żeliwne garnki, dzbanki, czajniki, bidony, shakery; ponadto akcesoria kuchenne ze stali nierdzewnej takie jak foremki, praski do burgerów, tarki, szczypce, zaparzacze, sitka, otwieracze do konserw, zatyczki do wina, lejki, akcesoria grillowe, słomki, tacki,
- naczynia kuchenne, naczynia stołowe i do serwowania z porcelany, ceramiki, kamionki, dolomitu, w tym kubki, miski, filiżanki, talerze, garnki
- akcesoria kuchenne z tworzyw sztucznych i silikonu, na przykład foremki, deski, butelki, słomki, pojemniki do przechowywania, woreczki do przechowywania żywności, silikonowe zestawy dla dzieci.

Na wnioski przedsiębiorców organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej przeprowadziły graniczne kontrole towarów eksportowanych do krajów trzecich. W 2025 roku, po przeprowadzeniu 1127 kontroli, wydano 1124 świadectwa jakości zdrowotnej dla 4576 partii towarów przeznaczonych na eksport.

Eksport żywności w 2025 roku obejmował takie produkty jak cukier biały, stód, suplementy diety, soki, orzechy ziemne, mąka żytnia, orkiszowa i pszenna, mieszanki piekarnicze, wiórki kokosowe, mrożone pulpy owocowe z jagód, mango, truskawek i malin, mrożony groszek, mrożona kukurydza, mrożone wyroby ziemniaczane – głównie frytki wstępnie podsmażone i cząstki ziemniaczane, mrożona marchewka z groszkiem, mrożony królewski bukiet warzyw, mrożone różyczki brokułu, kawa rozpuszczalna oraz mieszanki cykorii i kawy rozpuszczalnej, napoje energetyzujące, piwo, bezcukrowe gumy do żucia, hummusy, pasty warzywne, zielone oliwki, papryczki nadziewane serkiem, wyroby czekoladowe, piramidki proteinowe, chipsy proteinowe i wysokoproteinowe, popcorn z olejem kokosowym, ziarna niebieskiej i żółtej kukurydzy, płatki ziemniaczane, wyroby cukiernicze w postaci kalendarzy adwentowych, krówki, batony, czekolady, wafle, kulki daktylowe i draże.

Ponadto państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni, na wnioski przedsiębiorców, wystawili 245 certyfikatów wolnej sprzedaży (*Free Sale Certificate*) oraz 192 certyfikaty zdrowia (*Health Certificate*) lub świadectwa zdrowotności, 2 certyfikaty GMP oraz 2 inne certyfikaty.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSPEKCJAMI I INSTYTUCJAMI

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną

Zgodnie postanowieniami porozumienia o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz Inspekcji Weterynaryjnej w 2025 roku dokonywano aktualizacji listy zakładów wspólnie nadzorowanych. Wspólnym nadzorem objęte były 142 zakłady produkcji i obrotu żywnością, o 10 zakładów mniej niż w roku poprzednim.

W zakładach tych zaplanowano i przeprowadzono 18 kontroli, 12 wspólnie przeprowadzili przedstawiciele obu inspekcji, natomiast 6 kontroli przeprowadzili przedstawiciele państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych województwa pomorskiego.

W 2025 roku w zakładach pod wspólnym nadzorem przeprowadzono również 17 kontroli nieplanowych. Jedna z nich, przeprowadzona przez przedstawicieli obu inspekcji, dotyczyła identyfikacji środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego.

Ponadto w zakładach nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną przeprowadzono 7 kontroli z udziałem przedstawicieli Inspekcji Weterynaryjnej. Kontrole sanitarne przeprowadzane były w związku z akcją dotyczącą kontroli targowisk i prowadzenia nielegalnej działalności w zakresie sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego, postępowaniem wyjaśniającym w sprawie ewentualnej produkcji pasz bez wymaganej rejestracji oraz brakiem prawidłowej identyfikacji środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego w zakładzie obrotu środkami spożywczymi.

Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami były brak identyfikacji żywności pochodzenia zwierzęcego, jak również niewłaściwy stan higieniczny i techniczny pomieszczeń zakładu, znakowanie środków spożywczych oraz brak przestrzegania zasad GHP/GMP i systemu HACCP. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 4 manaty karne na łączną kwotę 2200 zł, wydano 1 decyzję nakazującą poprawę stanu sanitarno-technicznego oraz 1 decyzję o odmowie wpisu do rejestru zakładów.

W ramach współpracy obu inspekcji ponownie podjęto również wspólne działania w związku z interwencją złożoną do organu Inspekcji Weterynaryjnej, dotyczącą wznowienia działalności w nielegalnej hurtowni mięsa, w której przechowywano i przetwarzano mięso w niewłaściwych warunkach. W wyniku wspólnej kontroli stwierdzono magazynowanie i obrót znaczną ilością mięsa wołowego bez procesu przetwórstwa. Wydano decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu mięsa jako żywności oraz nakazującą usunięcie mięsa jako produktu ubocznego pochodzenia zwierzęcego poprzez przekazanie do zakładu utylizacyjnego i okazanie dowodu zagospodarowania.

Do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego skierowano wniosek o ukaranie przedsiębiorcy za prowadzenie działalności wbrew decyzji zakazującej wprowadzania żywności do obrotu. Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny nałożył na stronę kary pieniężne w łącznej wysokości 11 500 zł.

Ta sama spółka prowadziła niezarejestrowaną działalność w magazynie IGLOPORT, ul. Polska 15 w Gdyni. Obiekt został skontrolowany na wniosek Państwowego Lekarza Weterynarii w Gdyni przez przedstawicieli obu inspekcji. Kontrola potwierdziła prowadzenia działalności polegającej na przechowywaniu i obrocie mięsem surowym, bez procesu przetwarzania. W związku z tym Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny nałożył na podmiot karę pieniężną za prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli.

W roku 2025 na terenie powiatów kontynuowano współpracę zgodnie z porozumieniem zawartym w 2018 roku pomiędzy właściwym Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym a właściwym Powiatowym Lekarzem Weterynarii. W ramach tej współpracy w zakresie nadzoru nad środkami spożywczymi pochodzenia zwierzęcego przekazywano informacje dotyczące harmonogramów kontroli zakładów wspólnie nadzorowanych rok wraz z wykazem zakładów będących pod wspólnym nadzorem celem jego aktualizacji, stwierdzenia ogniska wysoce zjadliwej grypy ptaków w zakładzie prowadzącym dystrybucję jaj i konieczności wycofania ich z obrotu i utylizacji, stwierdzenia w produktach mięsnych obecności bakterii *E. coli* opornych na cefalosporyny, *Listeria monocytogenes* w produktach takich jak szynka tradycyjna, metka, krupnioki, w serze jak również w próbkach technologicznych zakładu produkcyjnego oraz *Campylobacter* w wątrobie z kurczaka.

Przekazywano również informacje o występowaniu *Salmonella* w próbkach mięsa drobiowego, *Salmonella* spp. w produkcie pn. „noga z kurczaka” oraz w mrożonych produktach „Kebab drobiowy udo + filet” i „Kebab drobiowy”, *Salmonella Enteritidis* w mięsie drobiowym, larw włośni w tuszach

Pdzików, bąblownicy w trzodzie chlewnej, B2 – kokcydiostatyku w wątrobie świni, ognisk pryszczycy w Niemczech, na Węgrzech i Słowacji, a także ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków. W ramach współpracy wymieniano także informacje o zachorowaniach na chorobę Zalewu Wiślanego; próbka mrożonej flądry przebadana przez PIW-PIB w Puławach spełniała wymagania.

Współpraca z Wojskową Inspekcją Sanitarną oraz Wojskową Inspekcją Weterynaryjną

W 2025 roku kontynuowano współpracę z Wojskową Inspekcją Sanitarną i Wojskową Inspekcją Weterynaryjną, realizowaną na podstawie obowiązujących przepisów krajowych. Z inicjatywy tych inspekcji, pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej uczestniczyli w 11 wspólnych kontrolach zakładów pozostających pod nadzorem PIS, zaopatrujących w żywność odbiorcę wojskowego.

Nieprawidłowości stwierdzono w 3 zakładach. Dotyczyły one braku stosowania procedur identyfikacji, zwrotu i wycofania partii towaru niespełniającej wymagań jakości zdrowotnej, braku dokumentacji umożliwiającej identyfikację dostawcy i odbiorcy żywności w systemie *traceability* oraz niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego wyposażenia i pomieszczeń. W związku z nieprawidłowościami w 2 zakładach nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 500 zł oraz wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu sanitarno-higienicznego.

Współpraca z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa

W ramach współpracy obie Inspekcje przeprowadzały wspólne kontrole gospodarstw produkujących surowce pochodzenia roślinnego, głównie owoce miękkie i warzywa liściaste, jak również ogórki, pomidory, jabłka oraz grykę. Działania podejmowano zgodnie z Planem działania na 2025 rok.

Współpraca z Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Starogardzie Gdańskim przesłał do Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Warszawie pismo dotyczące nieprawidłowej jakości handlowej produktu pn. Rurka wafłowa – rurka sękacz, uzupełnione sprawozdaniem z badań.

Ponadto obie inspekcje przekazywały sobie zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową interwencje i zapytania konsumentów.

Pozostałe 16 przeprowadzili przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakładach będących pod wspólnym nadzorem; dotyczyły one m.in. działań związanych z poborem próbek żywności do badań laboratoryjnych, kontroli sprawdzających wykonanie zaleceń pokontrolnych lub nakazów decyzji administracyjnych, kontroli na wniosek przedsiębiorców o zatwierdzenie środków transportu, powiadomień w systemie RASFF oraz w związku ze zgłaszanymi interwencjami konsumentów.

Współpraca z Inspekcją Farmaceutyczną

Współpracę organów Inspekcji realizowano na podstawie zawartego 20 października 2016 roku porozumienia między Pomorskim Wojewódzkim Inspektorem Farmaceutycznym a Pomorskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym. Obejmowała ona przede wszystkim przekazywanie informacji uzyskanych w związku z prowadzonym nadzorem nad bezpieczeństwem suplementów diety.

Na mocy § 4 ww. porozumienia PPWIS przekazywał Wojewódzkiemu Inspektorowi Farmaceutycznemu informacje o suplementach diety i innych środkach spożywczych stwierdzonych w obrocie oraz objętych zgłoszeniem do systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (RASFF), w związku z następującymi nieprawidłowościami:

- stwierdzenie obecności bakterii *Salmonella* spp. w 1 z 5 próbek suplementu diety pn. Błonnik, 350 g,
- stwierdzenie niedozwolonego składnika – liści miodli indyjskiej w suplemencie diety pn. SWANSON® „Neem Leaf”,
- przekroczeniem najwyższego dopuszczalnego poziomu kadmu w produkcie pn. Ostropest plamisty mielony,
- stwierdzeniem nieoznakowanego napromieniania suplementu diety pn. SWANSON® Ashwagandha 100 kapsułek,
- wykrycie *Bacillus cereus* na linii produkcyjnej w Niderlandach, na której wytwarzano mleka początkowe dla niemowląt, oraz cereulidyny – toksyny produkowanej przez *Bacillus cereus* w preparatach do żywienia niemowląt.

Państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni informowali o zamiarze przeprowadzenia kontroli w zakładach będących pod wspólnym nadzorem; w roku 2025 takich kontroli nie przeprowadzono.

W ramach bieżących działań państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni aktualizowali również wpisy w rejestrach zakładów objętych nadzorem w zakresie podmiotów prowadzących apteki, w których wprowadzane są do obrotu środki spożywcze, przede wszystkim suplementy diety.

Współpraca z Policją i Strażą Miejską

W roku sprawozdawczym korzystano z asysty funkcjonariuszy Policji podczas 12 kontroli sanitarnych, obejmujących m.in. ocenę warunków sprzedaży żywności prowadzonej na targowiskach oraz w handlu ulicznym. Przy współudziale Policji z wydziału do walki z przestępczością gospodarczą przeprowadzono kontrolę mającą na celu zweryfikowanie informacji o prowadzeniu działalności produkcyjnej suplementów diety w zakładzie nie będącym pod nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej; nie potwierdzono prowadzenia takiej działalności. Podobne działania, również w asyście Policji, podjęto w mieszkaniu prywatnym, w którym również nie potwierdzono produkcji suplementów diety.

W związku ze skargami mieszkańców na uciążliwą działalność zakładu przeprowadzono, w asyście Policji, kontrolę lokalu gastronomicznego. W jej wyniku stwierdzono prowadzenie działalności niezgodnej z decyzją o zatwierdzeniu zakładu.

Działania podejmowane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej przy udziale Straży Miejskiej obejmowały kontrole sanitarne związane ze sprzedażą ryb i przetworów rybnych na targowiskach miejskich i w pasie drogowym. W toku tych działań nie stwierdzono nieprawidłowości.

Współpraca z Urzędem Miasta/Gminy

W ramach współpracy z urzędami miast i gmin przedstawiciele państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych uczestniczyli w spotkaniach przedsezonowych organizowanych przez samorządy, podczas których omawiano m.in. problemy związane z bezpieczeństwem żywności. Brali również udział w spotkaniach organizowanych przez urzędy miast z przedsiębiorcami prowadzącymi stoiska gastronomiczne podczas imprez masowych, a także w spotkaniach w sprawie funkcjonowania „rynczków dzielnicowych” oraz problemu nielegalnego handlu w ciągach pieszo-jezdnych.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej kierowały do urzędów miast i gmin wystąpienia dotyczące różnych kwestii, w tym możliwości uzyskiwania przez przedsiębiorców zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w oparciu o zaświadczenie o wpisie do rejestru zakładów nadzorowanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Rozwiązanie to mogłoby ułatwić uzyskanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przedsiębiorcom, którzy przejęli zakład zatwierdzony na rzecz innego podmiotu. Ponadto prowadzono współpracę w zakresie przekazania informacji producentom produkcji pierwotnej pochodzenia roślinnego o obowiązku złożenia wniosku o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Informowano również o braku wywiązywania się przedsiębiorców z obowiązku selektywnego zbierania wytworzonych odpadów komunalnych oraz właściwego ich gromadzenia.

Współpraca z innymi organizacjami

W 2025 roku do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz do Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego skierowano pisma dotyczące przekazania producentom prowadzącym produkcję pierwotną pochodzenia roślinnego informacji o obowiązku złożenia wniosku o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

We współpracy z Nadleśnictwem Kościerzyna oraz Ligą Ochrony Przyrody zorganizowano wystawy grzybów jadalnych, niejadalnych i trujących dla przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz osób prywatnych. Podczas wystaw pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzili warsztaty edukacyjne, omawiając podstawowe zasady bezpiecznego grzybobrania. Informacje o organizowanych wystawach grzybów przekazywano lokalnym mediom.

W roku sprawozdawczym przeprowadzano 5 akcji edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących produkcji i sprzedaży żywności dla przedstawicieli kół gospodyń wiejskich, osób prowadzących działalność w kuchniach domowych, dla seniorów będących słuchaczami Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz lokalnych przedstawicieli społecznych.

Na wniosek Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej uczestniczyli we wspólnej kontroli z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Pracy, Komendy Wojewódzkiej Policji, Straży Granicznej oraz Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni. Kontrola obejmowała ocenę warunków sanitarno-higienicznych w obszarze przygotowywania i podawania żywności oraz warunków noclegowych pod kątem wymagań sanitarnych i ewentualnej działalności hotelarskiej. Nie potwierdzono, aby zakład prowadził działalność podlegającą nadzorowi Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Biuro Rzecznika Praw Pacjenta, Departament ds. Zdrowia Psychicznego w Warszawie, poinformowało organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej o realizowaniu świadczeń zdrowotnych leczenia uzależnień we wskazanym Ośrodku Terapii Uzależnień, który nie spełniał właściwych wymogów. Przeprowadzona kontrola interwencyjna wykazała prowadzenie działalności żywieniowej polegającej na zapewnieniu całodziennego wyżywienia osobom przebywającym na terenie ośrodka w ramach terapii, bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Podczas trwania wypoczynku letniego obozów harcerskich pod namiotami kontrole przeprowadzane były z udziałem przedstawicieli Państwowej Straży Pożarnej.

GRANICZNA KONTROLA SANITARNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ PRZEPROWADZONA PRZEZ PAŃSTWOWEGO GRANICZNEGO INSPEKTORA SANITARNEGO W GDYNI W WYZNACZONYCH PUNKTACH KONTROLI GRANICZNEJ (BCP) W PORTACH W GDYNI I W GDAŃSKU

Port Gdynia i Port Gdańsk stanowią morską granicę Unii Europejskiej, dlatego zapewnienie skutecznej urzędowej kontroli żywności przywożonej z krajów trzecich, jak i materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością ma istotne znaczenie dla bezpieczeństwa zdrowotnego. Wymaga to ścisłej współpracy wszystkich uprawnionych organów urzędowej kontroli, ponieważ tylko rzetelna i kompleksowa kontrola graniczna umożliwia zatrzymanie żywności o niewłaściwej jakości zdrowotnej i niedopuszczenie jej do obrotu na terenie Unii Europejskiej.

W Granicznej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Gdyni współpraca z innymi organami urzędowej kontroli, tj. Wojewódzką Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcją Weterynaryjną i Pomorskim Urzędem Celno-Skarbowym, prowadzona jest na bieżąco. Większość granicznych kontroli żywności przeprowadzana jest przy udziale kilku służb, głównie WIJHARS i PUC-S. Pomorski Urząd Celno-Skarbowy, zgodnie z wymogami prawa krajowego, uzależnia odprawy celne importowanej żywności, w tym również przekazów tranzytowych, od decyzji Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Gdyni.

14 grudnia 2019 roku weszło w życie *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/ EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (Dz. U. UE L. z 2017r. Nr 95, s. 1).* Zgodnie z tym rozporządzeniem towary, dla których obowiązują szczególne warunki przywozu lub podlegają one wzmożonym kontrolom, objęte są wspólnym zdrowotnym dokumentem wejścia CHED-D. Podmiot odpowiedzialny za przesyłkę wypełnia elektronicznie w systemie TRCES-NT pierwszą część dokumentu CHED-D, która jednocześnie pełni rolę zgłoszenia przesyłki do granicznej kontroli sanitarnej. Cały przebieg kontroli oraz wynik kontroli granicznej są dokumentowane elektronicznie w systemie TRACES-NT.

Od 2 stycznia 2015 roku wszystkie służby kontrolne w Porcie Gdynia i Gdańsk objęte są Systemem Koordynacji Kontroli – Porty 24 h, za pomocą którego możliwe jest przeprowadzenie wspólnej kontroli produktów podlegających jednocześnie kilku służbom kontrolnym na granicy. Koordynatorem tej aplikacji jest Pomorski Urząd Celno-Skarbowy. Od 30 kwietnia 2022 roku funkcjonuje również Platforma Koordynacji i Wymiany Danych – Single Window (PKWD-Single Window) przeznaczona dla przedsiębiorców. Założeniem platformy jest umożliwienie wszystkim stronom załatwiania spraw w formie elektronicznej oraz ograniczenie do minimum bezpośredniego kontaktu podmiotów z organami administracji, co ma ułatwiać i przyspieszać procedury związane z przywozem towarów z państw trzecich. Przedsiębiorcy coraz chętniej korzystają z tego rozwiązania systemowego.

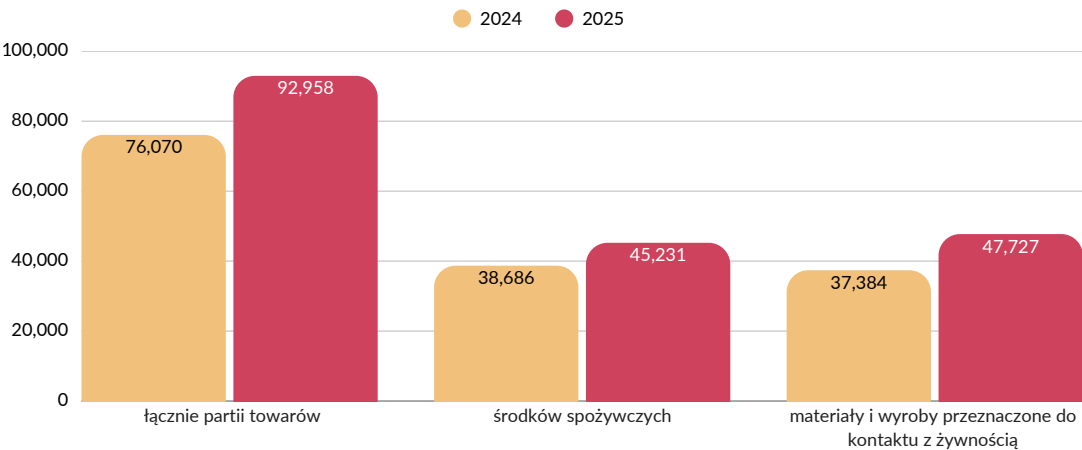
Oprócz tych systemów współpraca odbywa się poprzez kontakt telefoniczny, mailowy, a w razie potrzeby także podczas spotkań z przedstawicielami inspekcji.

O skuteczności granicznej urzędowej kontroli żywności świadczy m. in. brak konieczności podejmowania działań represyjnych, ponieważ wszystkie nakazy zawarte w wydanych decyzjach administracyjnych zostały wykonane przez importera, a większość zakwestionowanych towarów została zwrócona do dostawcy.

Tabela 21. Liczba kontroli i liczba ocenionych importowanych partii towaru przez Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Gdyni.

Rodzaj towaru	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba ocenianych partii	Liczba wydanych świadectw	Liczba decyzji zakazujących wprowadzenie na teren UE lub zmiana przeznaczenia
Środki spożywcze	19 279	45 231	17 409	48
Materiały i wyroby do kontaktu z żywnością	21 630	47 727	13 715	6
Razem	40 909	92 958	31 124	54

W 2025 roku na granicy oceniono łącznie 92 958 partii towarów, tj. o 16 888 więcej niż w roku 2024. Wśród nich było 45 231 partii środków spożywczych oraz 47 727 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wydano łącznie 31 124 świadectwa jakości zdrowotnej, a w wyniku przeprowadzonych kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością wydano 54 decyzje zakazujące wprowadzenia towarów na teren Unii Europejskiej.

Wykres 66. Liczba ocenionych partii towarów na granicy w latach 2024–2025.

Przeprowadzono 391 granicznych kontroli żywności eksportowanej, oceniono 1116 partii żywności obejmujących m.in. cukier, sód, orzechy ziemne, mąkę żytnią, orkiszową i pszenną, płatki ziemniaczane, mieszanki piekarnicze, wiórki kokosowe, napoje energetyzujące, napoje alkoholowe, soki, wafle, czekolady i suplementy diety. Przeprowadzone badania stanowiły 2,58% wszystkich partii żywności zgłoszonych do kontroli (w 2024 roku – 4,38%), a kontrola 128 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością stanowiła 0,27% wszystkich ocenionych partii FSM (w 2024 roku – 282 partie, 0,75%).

Tabela 22. Liczba partii towarów skontrolowanych i liczba partii towarów poddanych badaniom laboratoryjnym.

Grupa środków spożywczych	Ilość partii - na podstawie badań laboratoryjnych	Łączna ilość partii
Ziarno zbóż i przetwory zbożowo-mączne	99	2247
Wyroby cukiernicze	-	472
Orzechy, migdały	163	3752
Warzywa (w tym strączkowe) świeże, produkty mrożone	35	5460
Owoce świeże, produkty mrożone, przetwory owocowe	265	10 831
grzyby	-	463
Napoje alkoholowe	-	294
Wody mineralne i napoje bezalkoholowe	-	405
Tłuszcze roślinne	-	32
Ziarna roślin oleistych	190	1184
Koncentraty	-	1571
Zioła i przyprawy	226	1563
Herbata, kakao, kawa	121	6381
Suplementy diety	23	1797
Substancje dodatkowe	44	861
Sosy, majonezy, musztardy	-	1456
Inne środki spożywcze	-	6462
Razem (żywność)	1166	45 231
Materiały i wyroby do kontaktu z żywnością	128	47 727
Ogółem	1294	92 958

Tabela 23. Liczba wydanych wspólnotowych zdrowotnych dokumentów wejścia (CHEDD) dla towarów objętych szczególnymi warunkami przywozu lub wzmożonym kontrolom.

Punkt BCP	Liczba CHED-D dopuszczenie w BCP	Liczba CHED-D odrzucenie w BCP	Liczba CHED-D Tranzyt do Punktu Kontroli
Gdynia	831	32	54
Gdańsk	735	9	95
Razem	1566	41	149

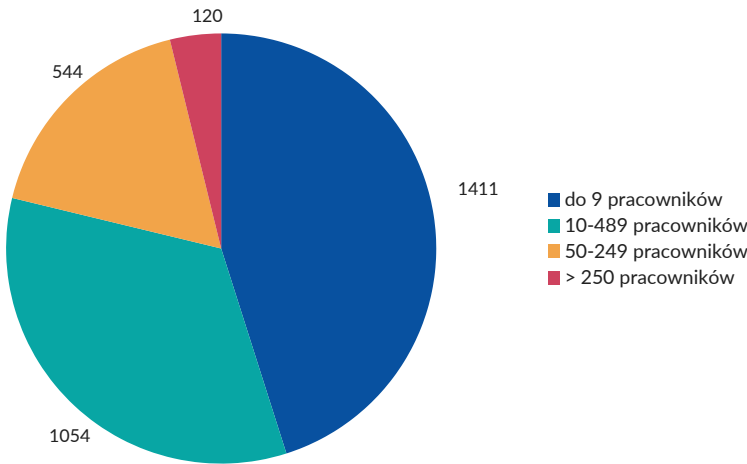
Wydano 390 świadectw i 7 certyfikatów eksportowych, tzw. zaświadczeń o wolnej sprzedaży, które dotyczyły suplementów diety oraz spełnienia wymagań higienicznych przez zakład produkcyjny. Zaświadczenia wydawano na wniosek strony w języku polskim oraz angielskim. Wydano również 1 odmowę wydania świadectwa eksportowego z powodu niedostępności towaru do kontroli bezpośredniej oraz braku potwierdzenia bezpieczeństwa zdrowotnego towaru.

WARUNKI ZDROWOTNE ŚRODOWISKA PRACY ORAZ CHOROBY Z NIMI ZWIĄZANE

NADZÓR BIEŻĄCY NAD WARUNKAMI PRACY

W 2025 roku pracownicy realizujący zadania z zakresu Higieny Pracy województwa pomorskiego przeprowadzili 3443 kontrole w 3129 zakładach pracy, zatrudniających łącznie 152 749 pracowników. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 479 decyzji administracyjnych oraz 509 decyzji ustalających opłatę.

Wykres 67. Liczba zakładów pracy skontrolowanych w roku 2025 z uwzględnieniem liczby zatrudnionych pracowników.

Tabela 24. Analiza nadzoru nad warunkami pracy w województwie pomorskim w latach 2023-2025.

Rok	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba skontrolowanych zakładów pracy	Liczba decyzji	Liczba decyzji ustalających opłatę
2025	3443	3129	479	509
2024	3855	3446	601	597
2023	3737	3223	703	623

W obiektach objętych nadzorem nadal obserwuje się szereg uchybień dotyczących podstawowych obowiązków, jakie nakłada na pracodawców Kodeks Pracy i akty wykonawcze do Kodeksu Pracy. Do najczęściej stwierdzanych w czasie kontroli uchybień należą:

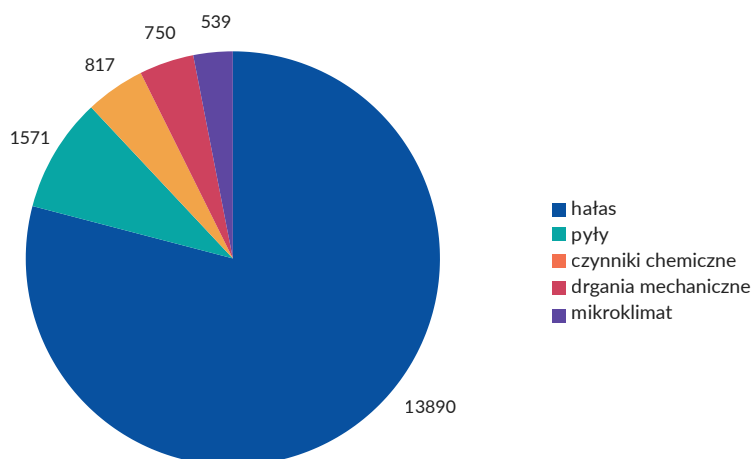
- brak aktualnych badań czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- brak kart badań i pomiarów oraz rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego na poszczególnych stanowiskach pracy,
- brak aktualnych zaświadczeń lekarskich stwierdzających brak przeciwwskazań do wykonywania pracy na poszczególnych stanowiskach,
- brak stanowiskowych instrukcji BHP,
- brak aktualnego spisu substancji i mieszanin chemicznych,
- brak kart charakterystyki substancji i mieszanin chemicznych,
- karty charakterystyki substancji i mieszanin chemicznych niezgodne z przepisami,

- przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia,
- nieprawidłowy stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń pracy,
- nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.

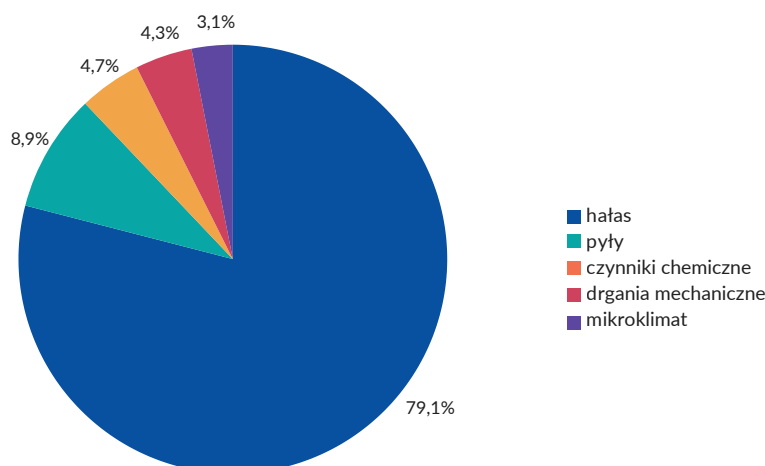
Z analizy narażenia zawodowego wynika, że 16 116 pracowników było zatrudnionych w szkodliwych warunkach pracy, to znaczy w warunkach, w których stwierdzono stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia przekraczające dopuszczalne normy (NDS, NDN). Należy przy tym zaznaczyć, że w wielu przypadkach pracownicy wykonywali pracę w przekroczeniach normatywów higienicznych kilku czynników szkodliwych jednocześnie.

Narażenie na poszczególne grupy czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, dla których stwierdzono stężenia i natężenia przekraczające normatywy higieniczne, przedstawiało się następująco:

- hałas – 13 890 pracowników (79,1%),
- pyły – 1571 pracowników (8,9%),
- czynniki chemiczne – 817 pracowników (4,7%),
- drgania mechaniczne (o działaniu ogólnym na organizm człowieka oraz działające przez kończyny górne) – 750 pracowników (4,3%),
- mikroklimat (gorący i zimny) – 539 pracowników (3,1%).

Wykres 68. Liczba pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia normatywów higienicznych w województwie pomorskim w 2025 roku.

Wykres 69. Udział procentowy czynników szkodliwych, które występowały na stanowiskach pracy w stężeniach lub natężeniach przekraczających normatywy higieniczne w województwie pomorskim w 2025 roku.

W przypadku najczęściej występujących przekroczeń NDN i NDS czynników szkodliwych, czyli hałasu i pyłów, wyeliminowanie przekroczeń jest często niemożliwe ze względów technicznych. W takim przypadku egzekwuje się stosowanie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych ograniczających narażenie pracowników, właściwej profilaktyki medycznej oraz odpowiednich środków ochrony indywidualnej, dostosowanych do rodzaju zagrożeń. Dominującym czynnikiem szkodliwym dla zdrowia w środowisku pracy województwa pomorskiego pozostaje nadal ponadnormatywny hałas.

W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych wydano 21 decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych.

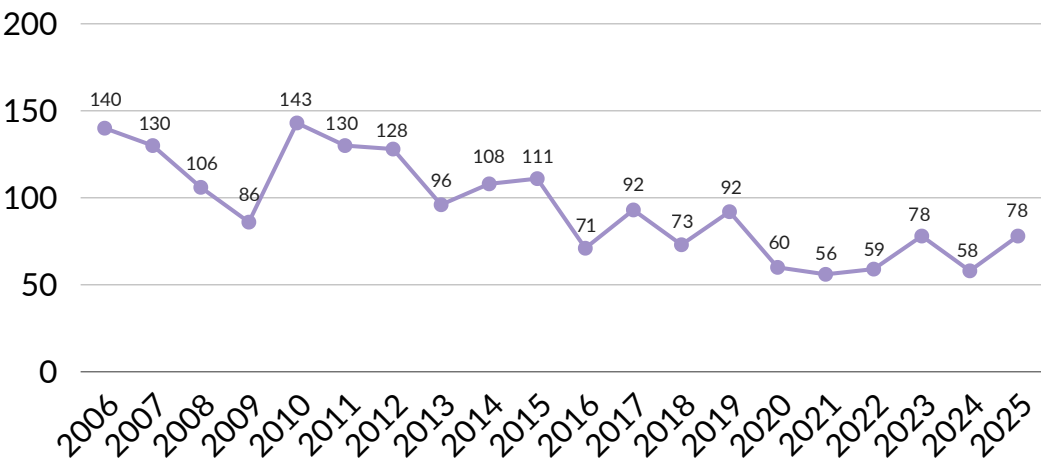
Tabela 25. Informacje dotyczące nadzorowanych zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia w województwie pomorskim w 2025 roku.

PSSE/WSSE (I instancja)	Liczba zakładów pracy w których stwierdzono przekroczenia NDS/NDN w roku 2025	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach				Liczba wydanych decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych w 2025 roku
		NDS/NDN (ogółem - pracownik liczony jeden raz niezależnie od liczby czynników)	NDS czynników chemicznych	NDS pyłów	NDN czynników fizycznych	
Bytów	13	389	65	74	374	3
Chojnice	20	348	62	5	282	0
Człuchów	13	567	60	12	530	0
Gdańsk	28	778	67	16	783	2
Gdynia	20	439	2	6	431	0
GSSE Gdynia	124	5377	342	1213	4512	0
Kartuzy	18	529	40	28	530	0
Kościerzyna	17	622	34	30	697	1
Kwidzyn	23	817	7	53	790	0
Lębork	12	475	2	3	527	0
Malbork	6	360	15	0	356	0
Nowy Dwór Gdański	0	19	8	5	6	1
Pruszcz Gdański	7	423	10	0	436	1
Puck	6	758	8	0	771	0
Słupsk	37	1193	49	39	1174	2
Sopot	2	21	0	2	27	0
Starogard Gdański	27	1208	17	31	1182	2
Tczew	19	449	10	13	436	3
Wejherowo	8	1344	19	41	1335	6
WSSE Gdańsk (I instancja)	0	0	0	0	0	0
Razem	400	16116	817	1571	15179	21

ANALIZA CHORÓB ZAWODOWYCH STWIERDZONYCH
W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM W 2025 ROKU

Liczba chorób zawodowych stwierdzonych w województwie pomorskim

W 2025 roku przeprowadzono ogółem 306 postępowań w sprawie chorób zawodowych, w tym odbyły się 73 kontrole w ramach postępowań wyjaśniających. Stwierdzono 78 przypadków chorób zawodowych. W porównaniu z rokiem 2024 (58 przypadków), liczba stwierdzonych chorób zawodowych w roku sprawozdawczym zwiększyła się o 20 przypadków.

Wykres 70. Liczba stwierdzanych przypadków chorób zawodowych w województwie pomorskim w latach 2006-2025.

Tabela 26. Liczba najczęściej występujących chorób zawodowych w województwie pomorskim w latach 2016-2025.

Nazwa i pozycja choroby zawodowej	Liczba przypadków									
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu (poz. 4)	1	9	3	3	1	3	0	6	2	2
Astma oskrzelowa (poz. 6)	8	4	4	4	3	0	1	0	0	3
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym (poz. 15)	2	6	7	8	5	7	6	9	11	13
Nowotwory złośliwe (poz. 17)	5	8	2	8	5	0	1	2	4	5
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy (poz. 19)	6	5	0	4	2	6	5	5	5	10
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy (poz. 20)	8	8	10	12	11	9	7	20	14	20
Trwały odbiorczy ubytek słuchu (poz. 21)	12	8	15	13	11	5	11	8	3	8
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (poz. 26)	22	37	28	37	17	19	20	22	14	10

W roku sprawozdawczym najwięcej chorób zawodowych stwierdzono na terenie objętym nadzorem przez następujących Państwowych Inspektorów Sanitarnych:

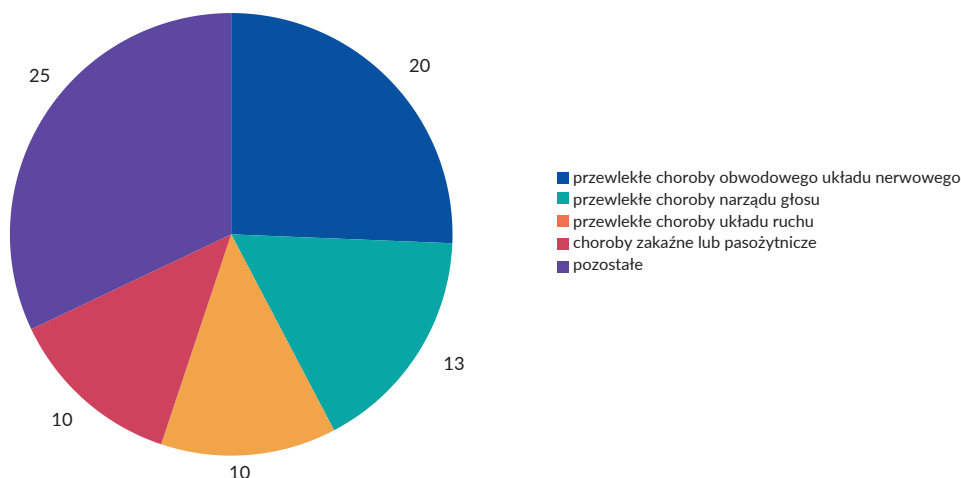
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gdańsku (21 przypadków),
- Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Gdyni (13 przypadków),
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku (10 przypadków).

Choroby zawodowe stwierdzone na terenie działania wyżej wymienionych Państwowych Inspektorów Sanitarnych (44 przypadki) stanowią 56,4% wszystkich chorób zawodowych stwierdzonych w województwie pomorskim w 2025 roku.

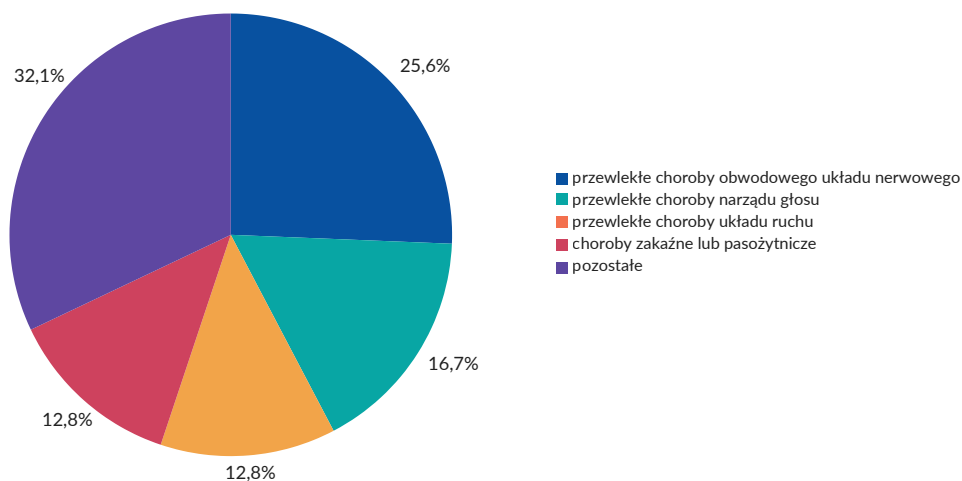
Choroby zawodowe najczęściej występujące na terenie województwa pomorskiego w 2025 roku

W strukturze zapadalności na choroby zawodowe w roku 2025 najczęściej stwierdzanymi chorobami zawodowymi były następujące jednostki chorobowe:

- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy (20 przypadków – 25,6% wszystkich stwierdzonych chorób zawodowych),
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym (13 przypadków – 16,7% wszystkich stwierdzonych chorób zawodowych),
- przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy (10 przypadków – 12,8% wszystkich stwierdzonych chorób zawodowych),
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (10 przypadków – 12,8% wszystkich stwierdzonych chorób zawodowych).

Wykres 71. Najczęściej stwierdzane choroby zawodowe w 2025 roku.

Wykres 72. Udział procentowy najczęściej stwierdzanych chorób zawodowych w 2025 roku.

W roku 2025, podobnie jak w roku poprzednim, przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy stanowiły największy procent wśród chorób zawodowych – 25,6% wobec 24,1% w 2024 roku.

Tabela 27. Liczba najczęściej występujących chorób zawodowych w województwie pomorskim w latach 2016-2025.

Rok	Choroby zawodowe o najwyższym wskaźniku zapadalności					
	choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa		przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego		przewlekłe choroby narządu głosu	
	liczba przypadków	udział %	liczba przypadków	udział %	liczba przypadków	udział %
2025	10	12,8	20	25,6	13	16,7
2024	14	24,1	14	24,1	11	19
2023	22	28,2	20	25,6	9	11,5

Zawodowe choroby zakaźne lub pasożytnicze

W roku 2025 stwierdzono 10 przypadków zawodowych chorób zakaźnych lub pasożytniczych albo ich następstw, o 4 mniej niż w roku 2024.

Dominującym schorzeniem wśród zawodowych chorób zakaźnych lub pasożytniczych była borelioza – rozpoznana w 7 przypadkach stanowiła 70% wszystkich stwierdzonych chorób zawodowych w tej grupie.

Tabela 28. Analiza zawodowych chorób zakaźnych lub pasożytniczych stwierdzonych w województwie pomorskim w latach 2023-2025.

Rok	WZW			gruźlica	inne			razem
	typu B	typu C	B i C		borelioza	bruceloza	pozostałe	
2025	0	0	0	1	7	0	2 (COVID-19, sepsa i zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych wywołane <i>Streptococcus pneumoniae</i>)	10
2024	1	0	0	0	10	0	3 (COVID-19)	14
2023	1	0	0	0	16	0	5 (COVID-19)	22

ANALIZA NADZORU BIEŻĄCEGO W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM W 2025 ROKU

Nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w województwie pomorskim w 2025 roku

W roku 2025 nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy pełniono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 roku w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1126).

W roku sprawozdawczym, na terenie województwa pomorskiego skontrolowano 569 zakładów pracy, w których występowały czynniki rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne. W bezpośrednim kontakcie z ww. czynnikami w skontrolowanych zakładach zatrudnione były 9384 osoby. W omawianej grupie zakładów przeprowadzono 616 kontroli i wydano 106 decyzji dotyczących poprawy warunków pracy.

Analizując informacje o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, które nadsyłał pracodawcy za rok 2025, nadal obserwuje się brak spójności danych zawartych w tych informacjach z informacjami znajdującymi się w dokumentacji Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Związane jest to ze zbyt małą świadomością pracodawców o istniejącym ryzyku zawodowym.

Nadal stwierdza się również brak wymaganych rejestrów, tj. rejestrów prac oraz pracowników pozostających w kontakcie z ww. czynnikami, jak również przypadki niepoinformowania Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o ww. czynnikach.

Tabela 29. Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi, mutagennymi i reprotoksycznymi.

PSSE/GSSE/WSSE (I instancja)	Liczba skontrolowanych zakładów	Liczba osób narażonych			Liczba kontroli	Liczba wydanych decyzji
		ogółem	kobiet	mężczyzn		
Bytów	22	519	148	371	23	1
Chojnice	24	584	188	396	24	0
Człuchów	19	124	12	112	19	4
Gdańsk	148	1888	211	1677	166	31
Gdynia	29	904	473	431	29	1
GSSE Gdynia	6	76	32	44	6	0
Kartuzy	26	221	29	192	28	13
Lębork	35	457	88	369	35	18
Malbork	18	306	194	112	18	0

PSSE/GSSE/WSSE (I instancja)	Liczba skontrolowanych zakładów	Liczba osób narażonych			Liczba kontroli	Liczba wydanych decyzji
		ogółem	kobiet	mężczyzn		
Nowy Dwór Gd.	1	280	48	232	1	0
Pruszcz Gdański	12	174	24	150	12	5
Puck	10	560	33	527	10	0
Słupsk	45	634	138	496	45	1
Sopot	6	81	41	40	6	0
Starogard Gdański	41	704	247	457	52	3
Tczew	27	246	141	105	27	6
Wejherowo	24	610	65	545	27	10
WSSE Gdańsk (I instancja)	14	149	129	20	14	0
Razem	569	9384	2522	6862	616	106

Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi oraz mikroorganizmami i organizmami genetycznie modyfikowanymi w województwie pomorskim w 2025 roku

W roku sprawozdawczym na terenie województwa pomorskiego zewidencjonowano 3620 zakładów pracy, w których występowały szkodliwe czynniki biologiczne, a liczba pracowników narażonych na ich działanie wyniosła 33 955 osób. W ramach sprawowanego nadzoru przeprowadzono 973 kontrole w 946 zakładach pracy z tej grupy. W 56 przypadkach stwierdzono uchybienia higieniczno-sanitarne w następującym zakresie:

- brak rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do 3 i 4 grupy zagrożenia,
- brak rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do 3 i 4 grupy zagrożenia,
- brak oceny ryzyka zawodowego dotyczącego szkodliwych czynników biologicznych,
- brak odpowiednich procedur i instrukcji,
- brak szkoleń pracowników.

W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych wydano 27 decyzji nakazujących poprawę warunków pracy.

Prowadzono również nadzór nad GMM i GMO, zgodnie z *ustawą z dnia 22 czerwca 2001 roku o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych* (Dz. U. z 2022 r. poz. 546). W tym zakresie przeprowadzono 21 kontroli i wydano 7 pozytywnych opinii w formie postanowień na prowadzenie zakładu inżynierii genetycznej.

Informacja z zakresu nadzoru nad podmiotami leczniczymi w 2025 roku

Pracownicy realizujący zadania z zakresu Higieny Pracy sprawowali nadzór nad warunkami pracy w podmiotach leczniczych znajdujących się na terenie podległym właściwym Państwowym Inspektorom Sanitarnym, w tym również zakładami stosującymi cytostatyki.

W roku sprawozdawczym na terenie województwa pomorskiego zewidencjonowano 841 zakładów pracy należących do grupy podmiotów wykonujących działalność leczniczą. W ramach nadzoru przeprowadzono 231 kontroli w 222 podmiotach leczniczych, w których zatrudnionych było 13 741 pracowników. W 11 przypadkach stwierdzono uchybienia higieniczno-sanitarne, a w wyniku przeprowadzonych postępowań administracyjnych wydano 6 decyzji nakazujących poprawę warunków pracy.

W roku sprawozdawczym na terenie województwa pomorskiego zewidencjonowano również 11 zakładów pracy stosujących cytostatyki. W 2025 roku na obszarze województwa pomorskiego przeprowadzono 6 kontroli w zakładach, w których zatrudnionych było 70 osób pracujących z lekami cytostatycznymi.

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Medycyny Pracy oraz innymi instytucjami

W ramach realizowanych zadań prowadzono współpracę z szeregiem instytucji, w tym:

- z Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi, któremu za pośrednictwem systemu CRCR przekazywano informacje o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym,
- z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Gdańsku, do którego przekazywano oceny narażenia zawodowego i koniecznych w realizacji procedury orzeczniczej w sprawach chorób zawodowych; w wybranych sprawach współpracowano również z innymi wojewódzkimi ośrodkami medycyny pracy,
- z Państwową Inspekcją Pracy, w zakresie wymiany informacji dotyczących liczby i rodzaju stwierdzonych chorób zawodowych w zakładach pracy oraz przekazywania informacji dotyczących zgłaszanych interwencji zgodnie z właściwością rzeczową,
- z organami samorządu terytorialnego, którym przekazywano informacje o stanie sanitarnym powiatów i z którymi współpracowano m. in. przy działaniach związanych z bezpiecznym usuwaniem wyrobów zawierających azbest,
- z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, w ramach postępowań w sprawach chorób zawodowych,
- z Komendą Powiatowej Straży Pożarnej w Lęborku, Starogardzie Gdańskim i Wejherowie, z którymi wymieniano informacje w związku z wystąpieniem sytuacji nadzwyczajnych, w tym pożarów na terenie powiatów,
- z Gdańskim Uniwersytetem Medycznym, w ramach której przedstawiciel Oddziału Higieny Pracy Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gdańsku przeprowadził wykład dla studentów.

Promocja zdrowia

W ramach działań z zakresu promocji zdrowia upowszechniano i kontynuowano działania związane z propagowaniem zdrowego miejsca pracy bez dymu tytoniowego. Podczas kontroli zbierano informacje na temat realizacji zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych w miejscu pracy, a także prawidłowego oznakowania słownego i graficznego informującego o zakazie palenia wyrobów tytoniowych oraz palenia papierosów elektronicznych.

Informowano pracodawców o nowoczesnych metodach ochrony pracowników przed hałasem w środowisku pracy. Zachęcano do stosowania aplikacji wspomagającej dobór ochronników słuchu do widma hałasu na określonym stanowisku pracy, opracowanej przez Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy. Rozmawiano także o wytycznych dotyczących prawidłowego umieszczania wkładek przeciwhałasowych w przewodzie słuchowym oraz pozostawiano materiały edukacyjne dotyczące kampanii „Słucham i słyszę”.

Przypominano pracodawcom również o zachowywaniu obowiązku stosowania przez pracowników odpowiednio dostosowanych do danego stanowiska pracy środków ochrony indywidualnej, w celu profilaktyki ochrony zdrowia. Informowano kampanii informacyjnej „Chroń siebie i innych – Noś półmaskę” prowadzonej przez Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, dotyczącej właściwego stosowania filtrującego sprzętu ochrony układu oddechowego w środowisku pracy i życia.

Upowszechniano także informacje o kampanii prowadzonej przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) na lata 2023-2025 na rzecz zdrowego miejsca pracy pt. „Bezpieczna i zdrowa praca w epoce cyfrowej”, której celem było zwiększenie świadomości na temat wpływu nowych technologii cyfrowych na pracę.

Informowano pracodawców o możliwości wdrażania dostępnych szczepień ochronnych w zakładach pracy, w których występuje narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne. Pozostawiano również materiały informacyjno-edukacyjne, m. in. „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”, „Gruźlica”, „Kleszcze - zaszczep się przeciwko KZM”, „WZW A i B - Zaszczep się”, „Nie palę!”, „Palenie zabija”, „Dopalacze to śmierć”, „HIV/AIDS”, „Zakażenia przenoszone drogą płciową”.

W ramach działań informacyjnych upowszechniano zagadnienia związane z występowaniem radonu w miejscu pracy oraz jego wpływem na zdrowie ludzi. Podczas kontroli udzielano ponadto informacji na temat działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, badań profilaktycznych pracowników, szkodliwych czynników biologicznych, czynników rakotwórczych, mutagennych i reprotoksycznych w środowisku pracy, instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy, oceny ryzyka zawodowego, systemu pierwszej pomocy w razie wypadku oraz środków do udzielania pierwszej pomocy, ergonomii stanowisk pracy, środków ochrony indywidualnej i pomieszczeń pracy oraz pyłów azbestu.

W trakcie kontroli przekazywano też informacje na temat ogólnopolskiej kampanii informacyjno-edukacyjnej „Jesień bez infekcji”, której celem była promocja szczepień ochronnych przeciwko chorobom infekcyjnym nasilającym się w sezonie jesienno-zimowym, tj. grypa, COVID-19, RSV, krztusiec, pneumokoki.

Ponadto pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Słupsku przeprowadzili wykład dotyczący ochrony przed hałasem dla pracowników Szkoły Policji w Słupsku, a pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tczewie prowadzili działania edukacyjne w przedsiębiorstwach zajmujących się oczyszczaniem ścieków bytowych w zakresie narażenia na polio.

Azbest – warunki pracy

W 2025 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadziły nadzór nad warunkami pracy podczas zabezpieczania, usuwania i transportu wyrobów zawierających azbest na terenie województwa pomorskiego. Ocenie podlegały zgłoszenia prac, liczba i zakres przeprowadzonych kontroli, przestrzeganie wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenie wymaganej dokumentacji, a także dane dotyczące zatrudnienia pracowników narażonych na kontakt z azbestem oraz chorób zawodowych wywołanych tym czynnikiem.

Tabela 30. Tabelaryczne zestawienie danych dotyczących azbestu.

Lp.	Informacja	Dane
1	Liczba zgłoszeń do PIS prac polegających na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest	215
2	Liczba zgłoszeń, które nie zostały objęte kontrolą	167
3	Liczba skontrolowanych miejsc wskazanych w zgłoszeniu do PIS prac polegających na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest	44
4	Liczba miejsc, które nie zostały skontrolowane pomimo dokonanego zgłoszenia do PIS*	409*
5	Liczba firm zajmujących się usuwaniem/ zabezpieczaniem/ transportem wyrobów zawierających azbest, posiadających siedzibę na terenie działania właściwego PPIS	58
6	Liczba przeprowadzonych kontroli w siedzibach tych firm	15
7	Liczba skontrolowanych firm zajmujących się usuwaniem/ zabezpieczaniem/ transportem wyrobów zawierających azbest	38
8	Liczba przeprowadzonych kontroli w trakcie prac powodujących kontakt z azbestem (ogółem)	46
	w tym:	
	a) polegających na zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest	42
	b) polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest	45
	c) polegających na transporcie wyrobów zawierających azbest	14
	d) podczas innych prac powodujących kontakt z azbestem	0
9	Liczba skontrolowanych firm posiadających aktualne badania i pomiary stężenia azbestu podczas wykonywanych prac powodujących kontakt z azbestem	6**
10	Liczba skontrolowanych firm, w których stwierdzono przekroczenie wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia azbestu	0
11	Liczba wydanych decyzji o naruszeniu przepisów dotyczących warunków pracy w kontakcie	0
12	Liczba pracowników zatrudnionych przy zabezpieczaniu /usuwaniu/ transporcie/innych	199

Lp.	Informacja	Dane
13	Rodzaj wyrobów zawierających azbest podlegających zabezpieczeniu/usunięciu	płyty płaskie i faliste, obudowy rurociągów ciepłowniczych, pokrycia dachowe, płyty elewacyjne, materiały budowlane zawierające azbest
Liczba firm zajmujących się zabezpieczaniem/usuwaniem wyrobów zawierających azbest, w których stwierdzono brak:		
14	Zezwolenia, pozwolenia, decyzje zatwierdzenia programu gospodarowania odpadami niebezpiecznymi	0
15	Przeszkolenia przez uprawnioną instytucję pracowników i osób kierujących lub nadzorujących usuwanie wyrobów zawierających azbest w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest	0
16	Planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest	0
17	Wypożyczenia pracowników w odpowiednią odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej stosownie do rodzaju i stopnia narażenia	0
18	Oznaczenia strefy, w której prowadzona są prace związane z zabezpieczaniem/usuwaniem wyrobów zawierających azbest	0
19	Oceny i udokumentowania ryzyka zawodowego	0
20	Rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność kontaktu z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym i reprotoksycznym	0
21	Rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym i reprotoksycznym	0
22	Przekazania do właściwego PWIS informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym i reprotoksycznym	0
23	Przestrzegania zakazu spożywania posiłków, picia napojów i palenia tytoniu, przechowywania rzeczy osobistych w miejscu wykonywania prac, w których występuje narażenie na azbest	0
24	Aktualnych orzeczeń lekarskich stwierdzających brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku	0

* Różnice między ilością zgłoszeń, a ilością obiektów skontrolowanych - rozbiórka została już zakończona, brak wskazania konkretnego terminu rozbiórki, bardzo duża rozpiętość podanych dat rozbiórki (kilka miesięcy), rozbiórka została odwołana, prace prowadzone na terenie zakładu przemysłowego, rozbiórka została wykonana przed terminem określonym w zgłoszeniu, brak danych teleadresowych, rozbiórka przełożona na późniejszy termin, rozbiórka wykonywana przez osobę prowadzącą własną działalność gospodarczą (nie zatrudnia pracowników), odbywał się tylko transport wyrobów.

** Brak badań i pomiarów spowodowany był m.in. brak możliwości techniczno-organizacyjnych do przeprowadzania badań i pomiarów czynników szkodliwych ze względu na mały zakres prac i krótki czas wykonania tych prac oraz prace prowadzone przez jednoosobowe działalności gospodarcze.

Najczęściej stwierdzane uchybienia/nieprawidłowości sanitarno-higieniczne związane z narażeniem pracowników na azbest

W 2025 roku nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z narażeniem pracowników na azbest.

Liczba i rodzaj chorób zawodowych stwierdzonych w 2025 roku w wyniku narażenia pracowników na azbest

Stwierdzono 8 chorób spowodowanych narażeniem na azbest:

- pylica azbestowa – 2 przypadki,
- choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu – 2 przypadki,
- międzybłoniak opłucnej albo otrzewnej – 4 przypadki.

NADZÓR NAD CHEMIKALIAM

NADZÓR NAD SUBSTANCJAMI CHEMICZNYMI I ICH MIESZANINAMI, PRODUKTAMI BIOBÓJCZYMI, DETERGENTAMI I PREKURSORAMI NARKOTYKÓW KATEGORII 2 I 3

Substancje i mieszaniny chemiczne

Przeprowadzono 801 kontroli w zakresie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1907/2006 z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. U. UE L z 2006 r. Nr 404, s. 9) i Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. U. UE. L. z 2008 r. Nr 353, s. 1), z czego 712 miało charakter planowy, a 89 interwencyjny. Nieprawidłowości stwierdzono w 60 przypadkach, co stanowiło około 7,5% wszystkich kontroli. W przypadku kontroli planowych odsetek niezgodności wyniósł około 5,3%, natomiast w przypadku kontroli interwencyjnych około 24,7%, co potwierdza skuteczność kierowania działań kontrolnych w obszary podwyższonego ryzyka.

Najwyższy względny odsetek naruszeń wystąpił u importerów, gdzie nieprawidłowości stwierdzono w 13 spośród 39 kontroli, co stanowiło około 33%. Kolejną grupę stanowili producenci, u których naruszenia wystąpiły w 7 z 32 kontroli, tj. około 22% przypadków. Niższe odsetki odnotowano u dystrybutorów – 24 przypadki na 364 kontrole, czyli około 6,6% – oraz u dalszych użytkowników, gdzie odnotowano 16 naruszeń na 366 kontroli, co stanowiło około 4,4%. Taka struktura wskazuje, że największe ryzyko niezgodności dotyczy importu, czyli pierwszego z etapów wprowadzenia substancji i mieszanin chemicznych na rynek unijny.

W sprawach w zakresie rozporządzenia REACH i CLP wydano 52 decyzje administracyjne, w tym 15 wobec importerów, 16 wobec dystrybutorów, 14 wobec dalszych użytkowników i 7 wobec producentów.

Do najczęściej stwierdzanych podczas kontroli uchybień dotyczących substancji i mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie należały brak lub nieprawidłowe karty charakterystyki, a także nieprawidłowe oznakowanie i opakowanie substancji i mieszanin chemicznych.

Produkty biobójcze

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 281 kontroli podmiotów związanych z produktami biobójczymi, w tym 256 planowych i 25 interwencyjnych. Stwierdzono łącznie 13 nieprawidłowości, co stanowiło około 4,6% naruszeń (planowe: 3,5%, interwencyjne: 16,0%).

Najwięcej uchybień dotyczyło etapu udostępniania produktów biobójczych (kolejne udostępnienie) – 11 przypadków na 242 kontrole, tj. około 4,5%. W przypadku podmiotów wprowadzających produkty do obrotu (pierwsze udostępnienie) odnotowano 2 naruszenia na 6 kontroli, czyli około 33%, natomiast wśród udostępniających wyroby poddane działaniu produktów biobójczych (2 kontrole) oraz stosujących produkty biobójcze w działalności zawodowej (31 kontroli) nie odnotowano nieprawidłowości.

Postępowania administracyjne zakończyły się wydaniem 3 decyzji, 2 w sprawach planowych i 1 w interwencyjnej.

W ramach powyższych działań kontrolnych realizowano akcje dotyczące produktów przeznaczonych wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych, stosowanych w higienie weterynaryjnej oraz produktów do konserwacji drewna i materiałów budowlanych. Celem tych działań było sprawdzenie zgodności produktów biobójczych z obowiązującymi przepisami prawa, w tym posiadania ważnych pozwoleń oraz prawidłowego oznakowania, a także zwiększenie świadomości użytkowników i sprzedawców oraz eliminacja z rynku produktów niezgodnych.

Kontrole objęły środki stosowane w dezynsekcji, dezynfekcji i deratyzacji, przeznaczone wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych. Ze względu na ich właściwości wymagają one odpowiedniego przygotowania i kwalifikacji osób je stosujących, a ich użycie przez osoby nieuprawnione może stanowić zagrożenie dla zdrowia.

Przeprowadzono 93 kontrole obejmujące producentów i dystrybutorów prowadzących sprzedaż stacjonarną oraz internetową. Skontrolowano łącznie 126 produktów, spośród których 3 nie spełniały wymagań prawnych. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły braku lub nieważnych pozwoleń, nieprawidłowego oznakowania, niezgodności w kartach charakterystyki oraz sprzedaży produktów przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych osobom nieuprawnionym. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano decyzję administracyjną oraz zastosowano zalecenia doraźne.

Nadzorem objęto również produkty biobójcze używane w lecznicach weterynaryjnych, gospodarstwach rolnych, hodowlach zwierząt oraz innych miejscach, w których niezbędne jest utrzymanie wysokiego poziomu czystości i bezpieczeństwa sanitarnego. W tym zakresie przeprowadzono łącznie 48 kontroli w sprzedaży stacjonarnej i na platformach e-commerce. Skontrolowano 34 produkty biobójcze, z czego 3 nie spełniały wymagań określonych w przepisach. Najwięcej niezgodności stwierdzono wśród dystrybutorów prowadzących sprzedaż stacjonarną. W wyniku kontroli wydano decyzję administracyjną i zalecenia doraźne, a w 3 przypadkach wszczęto dalsze postępowania wyjaśniające. Wśród najczęściej wykrywanych nieprawidłowości były niewłaściwe oznakowanie lub opakowanie, brak lub nieważne pozwolenia oraz niezgodności w zakresie kart charakterystyki.

W ramach akcji kontrolnej dotyczącej produktów biobójczych stosowanych do konserwacji drewna oraz materiałów budowlanych przeprowadzono 83 kontrole w punktach sprzedaży stacjonarnej i na platformach e-commerce. Skontrolowano łącznie 100 produktów, z czego 9 nie spełniało wymogów prawnych. W wyniku przeprowadzonych działań wydano decyzję administracyjną, zalecenia doraźne oraz wszczęto dalsze postępowania wyjaśniające. Najczęściej wykrywane nieprawidłowości dotyczyły m. in. niewłaściwego oznakowania lub opakowania, braku bądź nieważnego pozwolenia, przekroczonego terminu ważności produktu biobójczego oraz nieprawidłowości w zakresie kart charakterystyki.

Detergenty

W zakresie przestrzegania przepisów *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 648/2004 z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów (Dz. U. UE L. z 2004r Nr 104, s. 1)* przeprowadzono 30 kontroli, w tym 24 planowe i 6 interwencyjnych. Nieprawidłowości stwierdzono w 7 przypadkach, co daje około 23% wszystkich kontroli. W przypadku kontroli planowych odsetek niezgodności wyniósł około 16,7% (4 na 24 kontrole), natomiast w przypadku interwencyjnych – 50% (3 na 6 kontroli). Taki rozkład potwierdza, że działania podejmowane na skutek sygnałów lub podejrzeń są kierowane do obszarów większego ryzyka.

Prekursory narkotyków kategorii 2 i 3

W ewidencji państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych województwa pomorskiego znajdowało się 119 podmiotów wprowadzających do obrotu prekursory narkotyków kategorii 2 i 3. Przeprowadzono 28 kontroli w zakresie *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych (Dz. U. UE L. z 2004 r. Nr 47, s.1)*, bez stwierdzonych nieprawidłowości w tej części kontroli. Dodatkowo przeprowadzono 6 kontroli w zakresie *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. określające zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Unią a państwami trzecimi (Dz. U. UE L. z 2005 r. Nr 22, s. 1)* określające zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą, a państwami trzecimi; również w tym przypadku nie stwierdzono nieprawidłowości. W związku z tym nie wydano decyzji administracyjnych.

Tabela 31. Liczba kontroli i wydanych decyzji administracyjnych z zakresu nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi i prekursorami narkotyków w latach 2022-2025.

		2022	2023	2024	2025
Substancje chemiczne i ich mieszaniny – stosujący i wprowadzający do obrotu	Liczba kontroli	1172	1677	1727	801
	Liczba decyzji	81	149	108	52
Produkty biobójcze	Liczba kontroli	230	494	428	281
	Liczba decyzji	17	10	12	3
Prekursory narkotyków	Liczba kontroli	58	116	103	34
	Liczba decyzji	0	0	0	0

NADZÓR NAD PRZESTRZEGANIEM USTAWOWEGO ZAKAZU WYTWARZANIA I WPROWADZANIA DO OBROTU ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH

W 2025 roku na terenie województwa pomorskiego nie funkcjonowały stacjonarne punkty sprzedaży, w których wprowadzano do obrotu środki zastępcze, tzw. „dopalacze”. W minionym roku przeprowadzono 28 kontroli sanitarnych, podczas których nie stwierdzono wytwarzania ani wprowadzania do obrotu produktów, co do których zachodziło podejrzenie, że stanowią środki zastępcze.

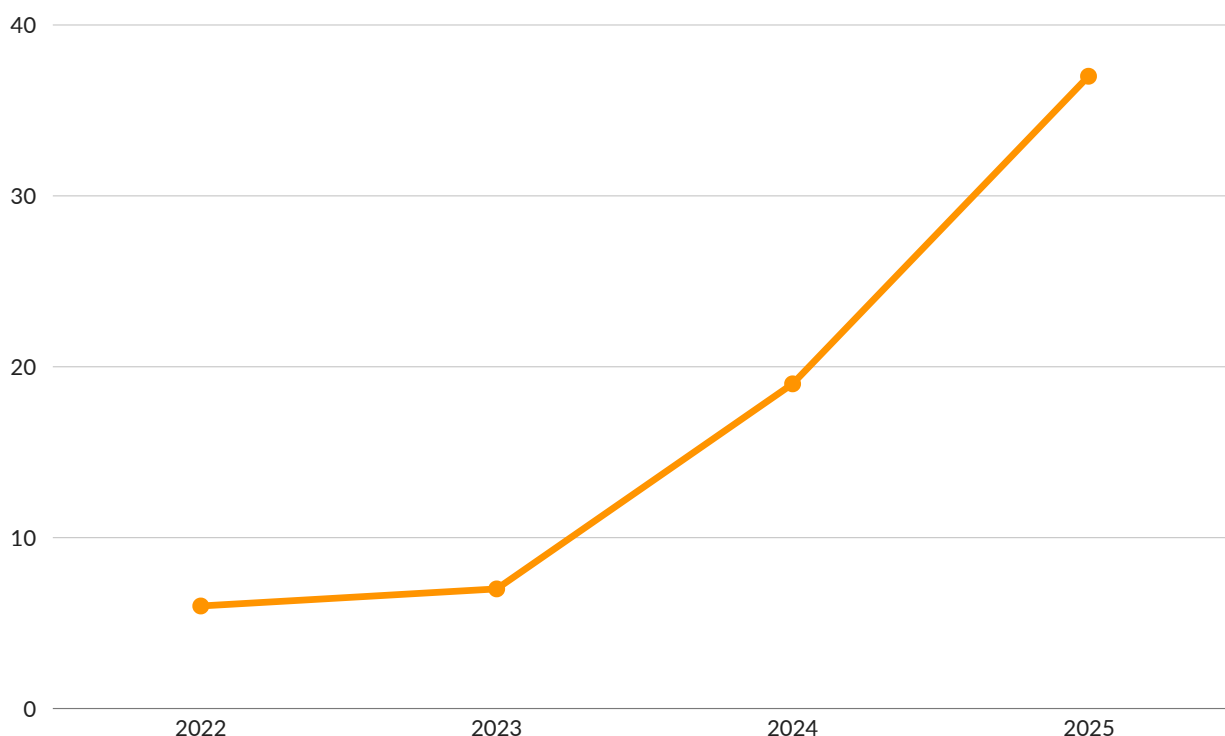
W ramach realizacji porozumień o współpracy w zakresie środków zastępczych, tj. porozumienia zawartego w dniu 26 listopada 2018 roku pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Komendantem Głównym Policji, Szefem Krajowej Administracji Skarbowej, Prokuratorem Krajowym, Komendantem Głównym Straży Granicznej i Głównym Inspektorem Farmaceutycznym, jak również porozumienia z dnia 7 stycznia 2025 roku zawartego pomiędzy Pomorskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym i Dyrektorem Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie otrzymały w 2025 roku informacji o zabezpieczeniu środków zastępczych u osób fizycznych na terenie województwa.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej egzekwowały również kary pieniężne nałożone w latach ubiegłych za naruszenie zakazu wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych nałożone na osoby fizyczne. Łączna kwota wyegzekwowanych kar wyniosła 23 547,43 zł. Ponadto prowadzono nadzór nad czterema przedsiębiorcami, którzy w działalności zawodowej wykorzystywali legalnie nowe substancje psychoaktywne, po uzyskaniu zezwolenia Prezesa Biura do spraw Substancji Chemicznych. U tych przedsiębiorców przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych, w trakcie których nie wykazano żadnych nieprawidłowości.

Tabela 32. Porównanie działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi w latach 2022-2025.

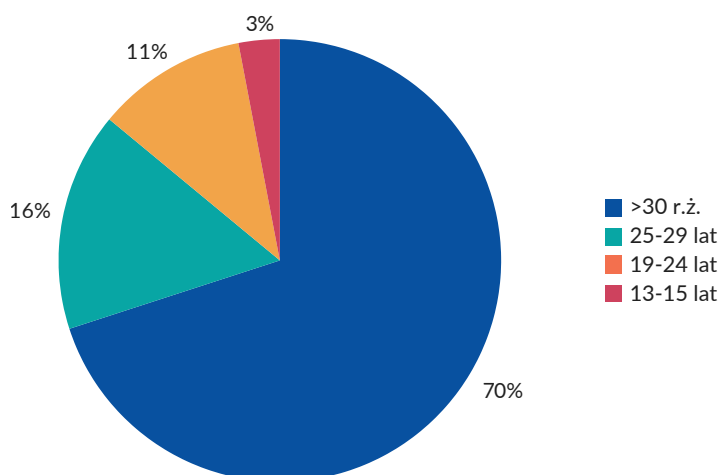
	2022	2023	2024	2025
Liczba zabezpieczonych środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych [kg]	0,049	0,044	0	0
Liczba wpływających spraw	0	0	0	0
Liczba kontroli środki zastępcze	31	62	64	28
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	63	5	3	0
Liczba wydanych decyzji nakładających karę pieniężną	0	0	0	0
Kwota nałożonych kar pieniężnych [zł]	0	0	0	0
Kwota wyegzekwowanych kar pieniężnych [zł]	65 804,48	59 964,21	50 157,18	23 547,43
Liczba decyzji z art. 44c ust. 1 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	1	1	0	0

Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny prowadził monitoring zatruć, podejrzeń zatruć oraz zgonów związanych ze stosowaniem środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych. Na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów leczniczych, przekazywanych za pośrednictwem państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych, odnotowano 37 przypadków podejrzeń zatruć, żaden nie był śmiertelny.

Wykres 73. Liczba zatruć/podejrzeń zatruć spowodowanych środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi w latach 2022-2025.

Analiza zgłoszeń z 2025 roku wykazała, że 97% podejrzeń zatruć dotyczyło mężczyzn, a 3% kobiet. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby powyżej 30 roku życia (70%), następnie osoby w wieku 25-29 lat (16%), 19-24 lata (11%) oraz 13-15 lat (3%). W analizowanym okresie nie odnotowano zatruć i podejrzeń zatruć w grupach wiekowych 7-12 lat i 16-18 lat.

Wykres 74. Przypadki zatruć/podejrzeń zatruć środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi w województwie pomorskim z podziałem na grupy wiekowe w roku 2025.

NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH - OBIEKTY PRODUKCJI, KONFEKCJONOWANIA I OBROTU

Nadzór nad rynkiem kosmetycznym prowadzono systematycznie, obejmując wszystkie kluczowe grupy podmiotów wprowadzających do obrotu i udostępniające produkty kosmetyczne. Pod nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowały się łącznie 774 obiekty, w tym 59 zakładów wytwarzających produkty kosmetyczne, 102 producentów kosmetyków, 19 importerów oraz 589 obiektów obrotu kosmetykami, spośród których 32 stanowiły hurtownie.

Skontrolowano 17 z 59 zakładów wytwarzających produkty kosmetyczne. Kontrole tej kluczowej grupy podmiotów nie wykazały znaczących nieprawidłowości, a stwierdzone uchybienia miały charakter incydentalny i dotyczyły zaledwie czterech przypadków. Jeden był związany z warunkami wytwarzania, jeden odnosił się do dokumentacji, a dwa dotyczyły oznakowania produktów. W tym obszarze wydano decyzję administracyjną wymierzającą karę pieniężną w wysokości 2100 zł.

Wśród producentów przeprowadzono 52 kontrole, a stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły głównie dokumentacji oraz oznakowania produktów – po 6 przypadków. W 4 przypadkach odnotowano odstępstwa w warunkach wytwarzania. Uchybienia te wynikały głównie z nieprawidłowego nadzoru wewnętrznego, niewystarczającej aktualizacji procedur lub błędów organizacyjnych, jednak ich niewielka skala wskazuje na ogólnie dobry poziom funkcjonowania zakładów produkcyjnych. W wyniku stwierdzonych naruszeń wydano 8 decyzji administracyjnych i 7 decyzji wymierzających kary pieniężne na łączną kwotę 19 040 zł.

Importerzy, choć stanowią liczebnie mniejszą grupę (19 obiektów, z których skontrolowano 15), wygenerowali istotną część naruszeń, zwłaszcza w zakresie dokumentacji (7 przypadków) oraz oznakowania (4 przypadki). Może to wynikać z faktu, że na importerach spoczywa obowiązek zapewnienia zgodności produktów pochodzących spoza kraju z przepisami Unii Europejskiej i Polski. Braki w dokumentacji mogą wskazywać na niedostateczną weryfikację dostawców oraz różnice w standardach dokumentacyjnych stosowanych w państwach trzecich. W wyniku stwierdzonych naruszeń wydano 13 decyzji administracyjnych oraz 5 decyzji wymierzających kary pieniężne na łączną kwotę 41 500 zł.

Najwięcej nieprawidłowości odnotowano podczas kontroli punktów dystrybucji, w tym hurtowni. Skontrolowano 15 z 32 hurtowni oraz 213 z 557 sklepów. W 228 skontrolowanych podmiotach stwierdzono 25 uchybień w zakresie oznakowania oraz 15 w obszarze dokumentacji. Jest to konsekwencją dużej liczby produktów znajdujących się w obrocie, częstych zmian asortymentu oraz rotacji towarów. W wyniku stwierdzonych naruszeń wydano 25 decyzji administracyjnych i 7 decyzji wymierzających kary pieniężne na łączną kwotę 24 950 zł.

W ramach działań związanych z nadzorem nad produktami kosmetycznymi prowadzono również akcję sezonową związaną z kontrolą punktów wykonujących tymczasowe tatuaże przy użyciu czarnej henny, by ocenić poprawność znakowania tego typu produktów i sprawdzić, czy są one użytkowane zgodnie z przeznaczeniem. Przeprowadzono łącznie 21 kontroli, a stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły jedynie błędów w znakowaniu.

Analiza postępowań administracyjnych prowadzonych przez organy I instancji wykazała, że w 2025 roku na rynku nadal występowały produkty kosmetyczne po upływie daty minimalnej trwałości oraz produkty, wobec których zastosowane oznakowanie, w tym deklaracje marketingowe i/lub znaki graficzne, wykaczały poza definicję produktu kosmetycznego poprzez przypisywanie im właściwości leczniczych.

Istotnym elementem nadzoru nad bezpieczeństwem produktów kosmetycznych są badania laboratoryjne prowadzone na podstawie pobranych próbek. W 2025 roku pobrano 25 próbek do badań, w tym obejmujące produkty pochodzenia krajowego (24 próbki) oraz terenu Unii Europejskiej (1 próbka). Kosmetyki badano w kierunku czystości mikrobiologicznej (wykrywanie i identyfikacja), względem mikroorganizmów takich jak *Staphylococcus aureus*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Candida albicans*, *Escherichia coli*, liczba mezofilnych bakterii tlenowych czy liczba pleśni i drożdży. Do badań laboratoryjnych pobierano próbki z grupy produktów dedykowanych dla niemowląt i dzieci do lat 3. Wszystkie pobrane próbki spełniły obowiązujące wymagania, co świadczy o wysokiej jakości produktów kosmetycznych obecnych na rynku województwa pomorskiego i wskazuje, iż nieprawidłowości stwierdzane podczas kontroli dotyczą przede wszystkim błędów w przestrzeganiu przepisów prawa obowiązujących w obszarze produktów kosmetycznych w przedmiocie dokumentacji i znakowania.

Tabela 33. Liczba próbek produktów kosmetycznych pobranych w stosunku do zdyskwalifikowanych w latach 2021-2025.

	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba próbek produktów kosmetycznych pobranych w zakładach produkcji oraz w obiektach obrotu produktami kosmetycznymi	38	64	9	20	25
Liczba próbek produktów kosmetycznych niespełniających wymagań	1	1	0	0	0

Podsumowując działania nadzоровe prowadzone w obszarze produktów kosmetycznych należy wskazać, że właściwi terenowo państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni województwa pomorskiego łącznie wydali 28 decyzji nakazujących oraz 28 decyzji wymierzających kary pieniężne na łączną kwotę 87 590 zł. Dodatkowo Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny wydał 3 decyzje administracyjne w prowadzonych postępowaniach odwoławczych.

PLACÓWKI OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZE

STAN HIGIENICZNO-SANITARNY PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA NA TERENIE WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO W 2025 ROKU

Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa pomorskiego skontrolowali 1632 stałe placówki oświatowo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży spośród 3016 ujętych w ewidencji.

Stałym nadzorem sanitarnym objęte były szkoły wszystkich typów i stopni, żłobki, przedszkola, placówki kształcenia ustawicznego, placówki z pobytem całodobowym, opiekuńczo-wychowawcze, wsparcia dziennego, placówki wychowania pozaszkolnego oraz szkoły wyższe. Zakres prowadzonego nadzoru obejmował również ocenę stanu sanitarnego i warunków higieniczno-sanitarnych wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży.

W ramach czynności kontrolnych poddano analizie stan sanitarny placówek oświatowo-wychowawczych pod względem posiadanej infrastruktury, w tym do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji, bieżącej czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów, zaopatrzenia w środki higieny osobistej, dostępności do profilaktycznej opieki medycznej, zapewnienia opieki stomatologicznej, przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin, organizacji dożywiania, możliwości pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych, obciążenia uczniów ciężarem tornistrów, dostosowania mebli szkolnych i przedszkolnych do wymagań ergonomii, tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych oraz zachowania prawidłowej wentylacji pomieszczeń.

Stan sanitarny i techniczny żłobków i klubów dziecięcych

Najważniejszym elementem przy sprawowaniu opieki nad dziećmi do 3 roku życia jest zapewnienie im bezpieczeństwa i komfortu, zarówno fizycznego jak i psychicznego. Pomieszczenia w placówkach muszą spełniać wszystkie wymagane przepisami standardy oraz zapewniać prawidłowe warunki do odpoczynku i rekreacji w ciągu dnia.

W ubiegłym roku funkcjonowały 334 żłobki i 126 klubów dziecięcych, z czego skontrolowanych zostało 367 placówek – stanowiły one 80% wszystkich obiektów. Liczba placówek oferujących opiekę dla najmłodszych dzieci na terenie województwa pomorskiego zwiększyła się o 41 w porównaniu z rokiem 2024. Do objętych kontrolą placówek uczęszczało łącznie 10 206 dzieci.

Wśród ocenionych obiektów 7 znajdowało się w złym stanie higieniczno-sanitarnym, w tym 3 żłobki niepubliczne i 4 niepubliczne kluby dziecięce. Brak odpowiednich warunków do utrzymania higieny osobistej stwierdzono w 5 placówkach. W celu poprawy warunków wydano 15 decyzji i nałożono 7 mandatów karnych na łączną kwotę 2750 złotych.

Stan sanitarny i techniczny placówek wychowania przedszkolnego.

Pod bieżącym nadzorem sanitarnym w roku ubiegłym znajdowało się 820 publicznych i niepublicznych przedszkoli, 179 przedszkoli funkcjonujących w zespołach oraz 166 innych form wychowania przedszkolnego. Skontrolowano 577 placówek, co stanowiło 49,4% wszystkich obiektów. Do przedszkoli uczęszczało łącznie 42 220 dzieci. Liczba placówek przedszkolnych na terenie województwa pomorskiego zmniejszyła się o 175 placówek w porównaniu z rokiem 2024.

Spośród wszystkich skontrolowanych placówek w 18 odnotowano zastrzeżenia w stosunku do stanu higieniczno-sanitarnego oraz technicznego, w 22 – dotyczące stanu higieniczno-sanitarnego, a 1 placówka funkcjonowała w obiekcie w złym stanie technicznym. We wszystkich przedszkolach zachowano standardy dostępności do urządzeń sanitarnych, natomiast w 18 placówkach stwierdzono brak warunków do utrzymania higieny osobistej. W celu poprawy warunków w przedszkolach funkcjonujących samodzielnie wydano 60 decyzji oraz nałożono 12 mandatów karnych na łączną kwotę 5700 złotych.

W skontrolowanych placówkach place zabaw były wyposażone w urządzenia posiadające wymagane certyfikaty oraz w regulaminy użytkowania. Tereny te były ogrodzone, a ich stan sanitarny i techniczny nie budził zastrzeżeń. Piasek w piaskownicach wymieniano regularnie, a same piaskownice osłaniane przed zanieczyszczeniami w czasie, gdy nie korzystały z nich dzieci.

Ergonomia w przedszkolach

W 2025 roku przeprowadzono ocenę mebli przedszkolnych zgodnie z normą PN-EN 1729-1:2007. W ramach sprawowanego nadzoru zwracano szczególną uwagę na dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu dzieci, odpowiednie zestawienie mebli, ich oznakowanie oraz stan techniczny i posiadanie certyfikatu.

Dokonano oceny dostosowania mebli przedszkolnych do wzrostu dzieci w wybranych placówkach. Pomiarów przeprowadzono w 317 przedszkolach, gdzie oceniono 13 801 stanowisk w 775 oddziałach. Nieprawidłowości w tym zakresie stwierdzono w 4 placówkach w 6 oddziałach na 46 stanowiskach. Wydano zalecenia udokumentowania uzyskanych pomiarów i uzupełnienia oznakowania mebli w sposób widoczny i trwały.

Stan sanitarny i techniczny szkół

W 2025 roku na terenie województwa pomorskiego funkcjonowało 1014 szkół. W ramach nadzoru bieżącego regularnie sprawdzano stan sanitarno-higieniczny zarówno w pomieszczeniach, jak i na terenach rekreacyjnych. Ocenie poddano 570 placówek, co stanowiło 56% wszystkich szkół. W 42 placówkach stwierdzono zły stan higieniczno-sanitarny i techniczny, w tym w 23 szkołach podstawowych, 2 liceach ogólnokształcących, 1 szkole policealnej oraz 16 zespołach szkół różnego typu.

W budynkach w złym stanie technicznym funkcjonowało 8 szkół podstawowych, a nieodpowiedni stan higieniczno-sanitarny stwierdzono w 15 placówkach – w 8 szkołach podstawowych, w 6 zespołach szkół oraz w 1 liceum ogólnokształcącym.

Decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-higienicznego dotyczyły najczęściej zapewnienia właściwych warunków w salach lekcyjnych i innych pomieszczeniach przeznaczonych do zajęć dla dzieci i młodzieży, a także w ciągach komunikacyjnych, szatni i toaletach, w tym sprawności technicznej armatury oraz wyposażenia w środki higieniczne.

Ergonomia w szkołach

W użytkowaniu mebli szkolnych istotne jest stosowanie zasad ergonomii, polegających na dostosowaniu wymiarów mebli do wzrostu uczniów. W 2025 roku pomiary przeprowadzono w 274 szkołach różnego typu, w 2129 oddziałach oceniono 40 217 stanowisk. Nieprawidłowości stwierdzono w 3 placówkach w 6 oddziałach na 26 stanowiskach.

W ramach działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzono instruktaże dla dyrektorów szkół i nauczycieli dotyczące prawidłowej organizacji stanowiska pracy ucznia, zgodnie z obowiązującymi normami. Podczas kontroli zwracano również uwagę na obowiązek wyposażania szkół w bezpieczny sprzęt, odpowiadający wymaganiom norm oraz na konieczność uzyskania od producenta lub dostawcy odpowiedniego certyfikatu potwierdzającego bezpieczeństwo i jakość wyrobu, zarówno w odniesieniu do mebli, jak i urządzeń rekreacyjno-sportowych.

Tabela 34. Zmiany w infrastrukturze placówek edukacyjnych.

	żłobki i kluby dziecięce	przedszkola	szkoły podstawowe	licea	technika	szkoły zawodowe	zespoły szkół
placówki nowo oddane w nowych obiektach	20	16	3	0	0	0	0
nowo otwarte w obiektach istniejących	41	21	3	2	0	1	0
Istniejące przeniesione do nowych obiektów lub z rozbudowaną bazą dydaktyczną	4	4	5	3	2	3	7
zlikwidowane	21	36	4	0	2	1	2
po remontach generalnych	5	5	6	0	0	0	6
z nowo oddanymi obiektami sportowymi	n/d	n/d	9	0	1	0	2
ze zmodernizowanymi blokami sportowymi	n/d	n/d	7	0	0	0	6
z nowo otwartymi blokami żywienia	9	5	8	0	0	0	1
ze zmodernizowanymi blokami żywienia	1	5	9	0	0	0	2

Higiena procesu nauczania i organizacja czasu wolnego

Organizacja procesu nauczania ma istotny wpływ na zdrowie ucznia. Szczególnie ważne jest równomierne rozłożenie zajęć dydaktycznych oraz zapewnienie prawidłowego wypoczynku.

Zgodnie z art. 110 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 ze zm.) w 2025 roku przeanalizowano tygodniowy rozkład zajęć lekcyjnych w 363 szkołach, obejmujących 5200 oddziałów. Nieprawidłowości stwierdzono w 37 placówkach, w 570 oddziałach. Dotyczyły one głównie szkół prowadzących zajęcia w systemie dwuzmianowym. Plany lekcji układano z uwzględnieniem zasad higieny pracy umysłowej, tak aby nie przeciążać uczniów i zapewnić im możliwie najbardziej komfortowe warunki nauki w każdym dniu tygodnia.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych monitorowano kwestie związane z odpoczynkiem uczniów w czasie przerw międzylekcyjnych, zwłaszcza ich długości oraz możliwości spędzania czasu na świeżym powietrzu. Większość szkół zapewniała jedną lub dwie przerwy obiadowe trwające 15-20 minut, natomiast pozostałe przerwy trwały zazwyczaj 10 minut. Sporadycznie występowały przerwy 5 minutowe na pierwszych i ostatnich godzinach, co wynikało głównie z organizacji dojazdów w szkołach wiejskich. Szkoły umożliwiały uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu przy sprzyjających warunkach atmosferycznych. W 427 szkołach zapewniono wszystkie przerwy 10-minutowe oraz przynajmniej jedną przerwę dłuższą. W 90 placówkach występowały przerwy krótsze niż 10 minut, ale zapewniono co najmniej jedną przerwę trwającą 15-20 minut.

W 21 placówkach prowadzono zajęcia w systemie dwuzmianowym. Problem ten dotyczył 8 szkół podstawowych, 3 zespołów szkół oraz 9 zespołów szkół różnego typu. Główną przyczyną były ograniczenia lokalowe wynikające ze zwiększonej liczby uczniów. Dwuzmianowość obejmowała przede wszystkim klasy 0-III, jednak coraz częściej dotyczyła również klas starszych. W związku z tendencją do tworzenia w szkołach podstawowych oddziałów przedszkolnych, odnotowano wzrost liczby oddziałów szkolnych w stosunku do liczby sal dydaktycznych będących w dyspozycji placówek. Problem ten występował zarówno w szkołach miejskich, jak i wiejskich.

Dyrektorów szkół zobowiązano do poprawy rozkładu zajęć lekcyjnych, a do organów prowadzących skierowano pisma, informujące o stwierdzonych uchybieniach. W mniejszych miejscowościach dojazdy dzieci do szkół zapewniały autobusy szkolne lub autobusy komunikacji liniowej. Rozkłady zajęć lekcyjnych układano w taki sposób, aby uczniowie nie musieli zbyt długo oczekiwać na powrót do domu po zakończeniu zajęć. Ponadto w szkołach zapewniono świetlice lub sale lekcyjne dla uczniów oczekujących na autobus.

Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W 2025 roku dokonano oceny warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w placówkach oświatowo-wychowawczych. W wyniku kontroli przeprowadzonych w 569 szkołach różnego typu, z wyłączeniem szkół wyższych, stwierdzono, że 75 szkół nie posiadało odpowiednich warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Były to placówki bez zaplecza sportowego, w których zajęcia wychowania fizycznego realizowano na korytarzach, holach lub w innych nieprzystosowanych pomieszczeniach. Część szkół korzystała z obiektów sportowych znajdujących się poza placówką, takich jak boiska gminne i orliki. W niektórych przypadkach zajęcia odbywały się na holach pomimo posiadania sali gimnastycznej, co wynikało z dużej liczebności uczniów i niedostatecznej wielkości infrastruktury sportowej.

Jednocześnie podejmowano działania mające na celu poprawę warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Modernizowano istniejące obiekty i oddawano do użytku nowe bloki sportowe z pełnym zapleczem sanitarnym. Nowe obiekty sportowe oddano do użytku w 12 nadzorowanych placówkach, w tym w 9 szkołach podstawowych, w 2 zespołach szkół i w 1 technikum. Ponadto w 7 szkołach podstawowych oraz w 6 zespołach szkół przeprowadzono modernizację bloków sportowych.

Podczas kontroli bloków sportowych szczególną uwagę zwrócono na problem niewykorzystywania natrysków po zajęciach wychowania fizycznego. Pomimo poprawy warunków do utrzymania higieny osobistej, uczniowie nadal nie korzystali z nich systematycznie. Z uzyskanych informacji wynika, że przyczyną był zbyt krótki czas przerw międzylekcyjnych. W niektórych przypadkach, by umożliwić uczniom skorzystanie z prysznica, skracano zajęcia wychowania fizycznego. W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego stwierdzono, że w 202 placówkach natryski były czynne, natomiast w 112 pozostawały nieczynne.

Zaplecze sanitarne placówek oraz warunki do utrzymania higieny osobistej

Zapewnienie w placówkach prawidłowych warunków zaplecza sanitarnego i jego odpowiedniego wyposażenia stanowi podstawę utrzymania czystości i optymalnego stanu zdrowia oraz ważny element profilaktyki szerzenia się chorób zakaźnych.

W 2025 roku skontrolowano łącznie 569 placówek różnego typu, oceniając warunki do utrzymania higieny osobistej, w tym dostęp do bieżącej ciepłej wody, środków higieny osobistej, sanitariatów oraz stan czystości. W 30 placówkach warunki określono jako niewłaściwe. Brak środków higieny osobistej odnotowano w 1 liceum ogólnokształcącym i w 1 zespole szkół. Zaniedbania w zakresie czystości i porządku stwierdzono w 2 placówkach. Niewłaściwy stan techniczny sanitariatów stwierdzono w 17 placówkach – w 12 szkołach podstawowych, w 4 zespołach szkół oraz w 1 liceum. 2 placówki, 1 zespół szkół i 1 liceum ogólnokształcące, nie spełniły jednego z podstawowych wymogów higienicznych, jakim jest zapewnienie dostępu do bieżącej ciepłej wody. Sanitariaty w szkołach muszą być ogólnodostępne, czyste, sprawne technicznie oraz wyposażone w bieżącą ciepłą i zimną wodę oraz środki higieny osobistej. Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2022 r. poz. 1225 ze zm.)*, na 20 dziewcząt przypadać powinna co najmniej 1 umywalka i 1 miska ustępowa, natomiast na 30 chłopców co najmniej 1 umywalka, 1 miska ustępowa i 1 pisuar. Wymogów tych nie spełniło 29 placówek – 16 szkół podstawowych, 9 zespołów szkół, 3 licea i 1 technikum. Przyczyną było najczęściej zbyt duże obciążenie placówek wynikające z liczby uczniów w stosunku do posiadanego zaplecza techniczno-dydaktycznego.

Za stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości wydano 30 decyzji oraz nałożono 12 mandatów karnych, na łączną kwotę 5600 złotych.

Nadzór nad szkołami wyższymi

W rejestrach Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się 29 uczelni wyższych, w tym 10 publicznych i 19 niepublicznych, zlokalizowanych w 65 obiektach. W wyniku przeprowadzonych kontroli w 38 z nich stwierdzono 1 nieprawidłowość natury higieniczno-sanitarnej.

Wszystkie placówki posiadały dostęp do bieżącej ciepłej wody w pomieszczeniach sanitarnych. W 1 placówce stwierdzono brak środków higieny osobistej, w związku z czym wydano decyzję oraz nałożono mandat karny na kwotę 400 złotych.

Oceniając warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego wykazano, że 7 placówek nie posiadało własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć sportowych, a uczelnie korzystały z pomieszczeń i terenów sportowych w innych obiektach.

Stan sanitarny placówek z pobytem całodobowym i wsparcia dziennego

W ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa pomorskiego zarejestrowanych jest 146 placówek całodobowych, w tym:

- 33 domy studenckie,
- 14 burs i internatów,
- 6 młodzieżowych ośrodków wychowawczych i socjoterapii,
- 18 specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych,
- 66 placówek opiekuńczo-wychowawczych (o 3 więcej niż w roku ubiegłym),
- 5 domów pomocy społecznej,
- 4 pozostałe placówki z pobytem całodobowym.

Skontrolowano 72 z nich pod kątem stanu technicznego budynków, ich wyposażenia, funkcjonalności, jak również warunków bytowych i sanitarno-higienicznych.

Nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego i higieniczno-sanitarnego stwierdzono w 1 domu studenckim, 2 specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych oraz 1 placówce opiekuńczo-wychowawczej. Wydano 13 decyzji o konieczności poprawy warunków i wystawiono 2 mandaty karne na łączną kwotę 750 złotych.

Ocena przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

Zgodnie z *ustawą z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U.2024 r. poz. 1162 ze zm.)* kontrolowano przestrzeganie całkowitego zakazu palenia wyrobów tytoniowych, w tym e-papierosów, na terenie placówek oświatowych.

Stwierdzono, że wszystkie placówki edukacyjne realizowały przepisy ustawy, a oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia w obiektach umieszczono w odpowiednio widocznych miejscach.

Nadzór nad preparatami chemicznymi i ich mieszaninami

Dokonano oceny 206 szkolnych pracowni chemicznych w 569 placówkach. Wszystkie szkoły posiadające substancje chemiczne i ich mieszaniny spełniły wymagania dotyczące bezpieczeństwa ich stosowania, w tym prawidłowego przechowywania, oznakowania oraz zabezpieczenia przed dostępem osób niepowołanych. Substancje przechowywano w odpowiednich pojemnikach, a etykiety zawierały nazwę oraz informacje o ich działaniu niebezpiecznym lub szkodliwym dla zdrowia.

Pracownie posiadały aktualne regulaminy i instrukcje BHP, a przeterminowane preparaty były na bieżąco przekazywane do utylizacji. W większości skontrolowanych szkół zajęcia chemii prowadzono z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych. Mimo odpowiedniego wyposażenia pracowni, dyrekcje szkół często rezygnowały z przeprowadzania doświadczeń chemicznych ze względu na wysokie koszty zakupu i utylizacji substancji oraz preparatów chemicznych.

Temperatura w placówkach oświatowo-wychowawczych

W 3 placówkach stwierdzono zbyt niską temperaturę: w 2 szkołach podstawowych na salach gimnastycznych oraz w 1 liceum ogólnokształcącym w sali lekcyjnej. W większości skontrolowanych i nadzorowanych obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z ogrzewaniem.

Placówki zapewniały wymaganą temperaturę pomieszczeń: 18°C w szkołach i przedszkolach oraz 20°C w żłobkach. Obiekty korzystały z ogrzewania centralnego miejskiego lub własnych systemów grzewczych, m.in. gazowych, węglowych, olejowych, elektrycznych albo pomp ciepła.

Mikroklimat w salach lekcyjnych (wentylacja/oświetlenie/zagęszczenie pomieszczeń)

Brak odpowiedniej wentylacji stwierdzono w 17 kontrolowanych placówkach. Problem dotyczył m. in. sal dydaktycznych i lekcyjnych, pomieszczeń sanitarno-higienicznych, toalet dla dzieci, pracowni komputerowych, sal gimnastycznych, gabinetów pedagogicznych, pokoi mieszkalnych i domków letniskowych podczas wypoczynku dzieci i młodzieży, jak również sal zajęć i auli szkolnych.

Wentylacja stanowi jeden z kluczowych elementów zapewniających właściwe warunki przebywania dzieci w pomieszczeniach. Stwierdzone nieprawidłowości objęto postępowaniem administracyjnym.

W trakcie kontroli oceniano również sposób wietrzenia pomieszczeń. Sale lekcyjne w większości placówek wietrzono podczas każdej przerwy, a w razie potrzeby także w czasie zajęć – jest to istotny element higieny procesu nauczania, wpływający na jego efektywność. Pomieszczenia należy wietrzyć ze względu na wzrost stężenia dwutlenku węgla, którego nadmiar w powietrzu może prowadzić do obniżenia koncentracji i ograniczenia przyswajania wiedzy przez uczniów.

Mimo to w 23 placówkach odnotowano przekroczenia dopuszczalnego stężenia dwutlenku węgla, w tym podczas 5 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży. Problem ten dotyczył m. in. sal zabaw, sal zajęć, sal lekcyjnych, pokoju zajęć cichych, pokoi mieszkalnych i gabinetów pedagogicznych. Wydano zalecenia zwiększenia częstotliwości wietrzenia pomieszczeń. W związku z tym wydano decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości oraz decyzje ustalające opłaty.

W zakresie oświetlenia przeprowadzono pomiary natężenia oświetlenia sztucznego w 25 szkołach podstawowych oraz w 2 zespołach szkół, zgodnie z normą PN-EN 12464-1:2022-01 - *Światło i oświetlenie - Oświetlenie miejsc pracy - Część 1: Miejsca pracy we wnętrzach*.

Podczas kontroli odnotowano również nadmierne zagęszczenie w salach lekcyjnych w 10 placówkach, w tym w 6 liceach ogólnokształcących, w 2 szkołach podstawowych i w 2 zespołach szkół.

Żywnienie dzieci i młodzieży w szkołach

Właściwe żywienie jest jednym z kluczowych czynników środowiskowych warunkujących prawidłowy stan zdrowia dziecka, jego zdolność uczenia się oraz równowagę psychofizyczną. Dzieci i młodzież przebywające poza domem ponad 4 godziny dziennie powinny mieć możliwość spożycia posiłku. W ramach sprawowanego nadzoru oceniano placówki pod kątem organizacji dożywiania, przygotowywania i wydawania posiłków, organizacji śniadań i zapewnienia napojów.

W 2025 roku skontrolowano 569 szkół i zespołów szkół, oceniając organizację dożywiania, przygotowywania i wydawania posiłków, organizację śniadań oraz zapewnienie napojów. 245 placówek przygotowywało posiłki na miejscu, w oparciu o własne bloki żywieniowe, do 169 szkół obiady były dostarczane przez firmy cateringowe, a 2 szkoły zapewniały wyżywienie poza placówką. Łącznie 416 podmiotów wydawało ciepłe posiłki, w tym 213 obiady dwudaniowe, a 203 posiłki jednodaniowe. Z dożywiania skorzystało łącznie 74 245 uczniów.

W placówkach szkolnych i przedszkolnych występowało duże zróżnicowanie w zakresie organizacji żywienia. Część placówek przygotowywała posiłki na miejscu, najczęściej śniadania i podwieczorki, a inne zamawiały je w formie cateringu, najczęściej obiady. Zdarzały się również rozwiązania mieszane, w których całodienne wyżywienie dla grup przedszkolnych przygotowywano na miejscu, a obiady dla starszych klas dostarczały firmy zewnętrzne. W części szkół obiady dwudaniowe przeznaczano dla dzieci młodszych, a jednodaniowe dla uczniów starszych. Uczniowie spożywali posiłki w stołówkach szkolnych lub w miejscach do tego wyznaczonych, a dzieci młodsze, głównie z klas „0” oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach, jadły posiłki zazwyczaj przy stolikach w salach dydaktycznych.

W 57 placówkach funkcjonowały sklepiki szkolne, a w 214 automaty z napojami i przekąskami. Wszystkie skontrolowane placówki były objęte urzędową kontrolą żywności.

W ramach nadzoru oceniano również zapewnienie dostępu do bezpiecznej wody przeznaczonej do spożycia. W celu realizacji zaleceń Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny dotyczących zapewnienia odpowiedniej jakości wody wodociągowej do bezpośredniego spożycia w poidelkach, Inspekcja Sanitarna sprawowała nadzór nad przestrzeganiem procedur w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody. Procedury kontrolne obejmowały dbałość o bieżący stan sanitarny urządzeń oraz badanie jakości wody do spożycia przed ponownym udostępnieniem po dłuższej przerwie.

Część placówek zapewniała wodę do picia w dzbankach bądź innych dystrybutorach z wodą przegotowaną lub konfekcjonowaną. W przedszkolach, klasach „0” w szkołach i często klasach I-III w mniejszych szkołach wiejskich wodę, przegotowaną lub filtrowaną, podawano bezpośrednio w salach dydaktycznych. W części szkół znajdowały się sklepiki lub automaty, w których można było zakupić wodę.

Warunki do pozostawienia w szkołach części podręczników i przyborów szkolnych

Obowiązujące przepisy prawa nakładają na szkoły obowiązek zapewnienia uczniom możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych, co ma istotne znaczenie dla ograniczenia nadmiernego obciążenia uczniów.

Kontrole prowadzono zgodnie z § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2022 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.). Objęto nimi 548 placówek, w tym 312 szkół podstawowych, 173 zespołów szkół, 48 liceów, 8 techników i 7 szkół branżowych.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych jedynie w 1 placówce nie zapewniono uczniom możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych.

Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów/plecaków szkolnych.

Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego masa tornistra nie powinna przekraczać od 10% do 15% masy ciała ucznia.

Przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w 128 placówkach, w tym w 103 szkołach podstawowych i w 25 zespołach szkół. Badaniem objęto 14 884 osób z 834 oddziałów. W ramach oceny wykonywano pomiar ciężaru ciała ucznia oraz to pomiar ciężaru spakowanego tornistra lub plecaka. Przekroczenie dopuszczalnej masy plecaka, tj. powyżej 15% masy ciała ucznia, stwierdzono w 1585 przypadkach, natomiast prawidłową wagę tornistra szkolnego odnotowano u 13 299 uczniów.

Warunki sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej oraz opieki stomatologicznej

Zgodnie z art. 103 ust. 1 pkt. 4 ustawy Prawo oświatowe, szkoła powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami w szkole sprawują pielęgniarka albo higienistka szkolna, natomiast opiekę stomatologiczną pełni lekarz dentysta.

W tym zakresie przeprowadzono 569 kontroli w szkołach i zespołach szkół posiadających gabinety profilaktycznej opieki nad uczniami. Ustalono, że 415 szkół dysponowało gabinetami profilaktyki zdrowotnej, z czego 395 posiadało pomieszczenia przeznaczone do własnej dyspozycji, a 20 korzystało z gabinetów wspólnie z inną placówką w tym samym obiekcie. W 111 szkołach opieka zdrowotna była realizowana w pomieszczeniach zastępczych, natomiast w 43 placówkach uczniowie korzystali z profilaktycznej opieki zdrowotnej w pobliskich placówkach zdrowia.

Ponadto ustalono, że 25 placówek zapewniło opiekę stomatologiczną w gabinecie zlokalizowanym na terenie szkoły, 36 w oparciu o dentobus, a 177 podmiotów prowadziło gabinet stomatologiczny poza terenem szkoły. Łącznie opiekę stomatologiczną dla dzieci i młodzieży zapewniło 238 placówek oświatowo-wychowawczych, a w pozostałych przypadkach rodzice korzystali z prywatnej opieki stomatologicznej.

Wszystkie szkoły posiadały apteczki pierwszej pomocy wyposażone zgodnie z wymaganiami, wraz z instrukcją udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, umieszczone w widocznych miejscach. Personel posiadał wymagane szkolenia w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Wypoczynek zimowy dzieci i młodzieży

Zrealizowano ogółem 591 turnusów wypoczynku, w tym 138 turnusów wyjazdowych oraz 453 organizowane w miejscu zamieszkania, zgodnie z danymi elektronicznej bazy wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej. Ze zorganizowanego wypoczynku skorzystało 12 096 osób.

Podobnie jak w latach ubiegłych prowadzono działania edukacyjne na rzecz bezpiecznego wypoczynku, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z przebywaniem dzieci i młodzieży na zamrzniętych akwenach. Podczas wspólnych kontroli prowadzonych z udziałem przedstawicieli Policji informowano uczestników wypoczynku o zasadach bezpiecznej zabawy na śniegu i lodzie, bezpieczeństwie w ruchu drogowym oraz konieczności noszenia elementów odblaskowych.

Realizowano działania obejmujące zagadnienia związane z higieną osobistą i higieną otoczenia, profilaktyką zachorowań na grypę, przeciwdziałaniem używania substancji psychoaktywnych, zapobieganiem zatruciom pokarmowym oraz szkodliwością palenia tytoniu, w tym papierosów elektronicznych.

W ramach nadzoru nad zimowym wypoczynkiem dzieci i młodzieży skontrolowano 78 turnusów wyjazdowych wypoczynku w obiektach hotelowych, innych świadczących usługi hotelarskie i obiektach używanych okazjonalnie do wypoczynku oraz 277 turnusów wypoczynku w miejscu zamieszkania. Łącznie przeprowadzono 447 kontroli, podczas których odnotowano 7 przypadków wypadków lub urazów oraz 2 przypadki zachorowań.

Wydano 1 decyzję płatniczą w obiekcie hotelowym i nałożono 3 mandaty karne na łączną kwotę 900 złotych.

Wypoczynek letni dzieci i młodzieży

Zorganizowano łącznie 4094 turnusy wypoczynku dla dzieci i młodzieży, w tym 2175 turnusów w obiektach hotelowych lub innych obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie, 522 turnusy w obiektach używanych okazjonalnie do wypoczynku, 170 obozów pod namiotami ze stałą infrastrukturą oraz 102 obozy bez stałej infrastruktury komunalnej, zgodnie z elektroniczną bazą wypoczynku. Ponadto zgłoszono 1125 turnusów organizowanych w miejscu zamieszkania.

W ramach nadzoru skontrolowano 1106 turnusów wypoczynku, w tym 422 w obiektach hotelowych lub innych obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie, 136 w obiektach używanych okazjonalnie do wypoczynku, 121 obozów pod namiotami oraz 427 form wypoczynku w miejscu zamieszkania. W skontrolowanych placówkach przebywało łącznie 55 355 uczestników. Przeprowadzono łącznie 1326 kontroli, w tym 15 kontroli interwencyjnych.

Nieprawidłowości stwierdzono na 39 turnusach. Dotyczyły one głównie braku odpowiednich warunków higieniczno-sanitarnych, braku aktualnej dokumentacji zdrowotnej personelu, braku apteczki, braku środków do higieny osobistej, braku dostępu do bieżącej wody, nieodpowiedniej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, uchybień dotyczących jakości wody wykorzystywanej do celów rekreacyjnych, wystąpienia ogniska choroby przenoszonej drogą pokarmową oraz nieprawidłowości w obszarze działalności pionu Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku.

W trakcie akcji letniej wśród uczestników wypoczynku odnotowano 59 przypadków zachorowań oraz 83 wypadki lub urazy wśród dzieci. Nie odnotowano wystąpienia przypadków zatruc pokarmowych.

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami nałożono 57 decyzji i 21 mandatów karnych na łączną kwotę 6400 złotych.

Podczas wakacji podejmowano działania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w miejscach wypoczynku i rekreacji. Prowadzono szeroko zakrojoną działalność informacyjno-edukacyjną, również we współpracy z organami samorządu terytorialnego i Policją, poprzez dystrybucję materiałów dotyczących bezpiecznego wypoczynku, grzybobrania, bezpieczeństwa kąpeli, szkodliwości palenia tytoniu oraz zagrożeń związanych z nowymi substancjami psychoaktywnymi. Przekazywano również informacje na temat wszawicy, chorób przenoszonych drogą płciową i HIV/AIDS.

Z kierownikami wypoczynku prowadzono instruktaże w zakresie profilaktyki zdrowotnej, przestrzegania zasad higieny oraz bezpiecznych zachowań uczestników. Współpracowano z Kuratorium Oświaty, realizując wspólne kontrole oraz kierując wystąpienia w przypadkach niedopełnienia obowiązku zgłoszenia wypoczynku przez organizatorów.

ZAPYTANIA W TRYBIE DOSTĘPU DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

Do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz do państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych wpłynęły wnioski o udostępnienie informacji publicznej dotyczące:

1. stanu sanitarno-higienicznego obiektu wypoczynku dzieci i młodzieży w powiecie nowodworskim; odpowiedzi udzielono na podstawie posiadanej dokumentacji potwierdzającej spełnianie wymagań niezbędnych do prowadzenia działalności,
2. liczby szkół w województwie pomorskim posiadających gabinet stomatologiczny zlokalizowany w budynku szkoły; odpowiedzi udzielono zgodnie z ewidencją Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
3. wskazania przepisów zakazujących noszenia przez dzieci uczęszczające do żłobków biżuterii dziecięcej; udzielono odpowiedzi, że kwestia ta wykracza poza zakres kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a jej rozstrzygnięcie pozostaje w gestii dyrekcji placówki,
4. zasad finansowania działań z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej realizowanych przez jednostkę budżetową na przykładzie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wejherowie,
5. przeprowadzonej interwencyjnej kontroli sanitarnej w przedszkolu niepublicznym w Pruszczu Gdańskim, stwierdzonych tam nieprawidłowości oraz wydanych zaleceń pokontrolnych,
6. wydanych opinii w zakresie kontroli szkół i placówek oraz innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych od dnia 1 stycznia 2023 roku do 10 stycznia 2025 roku na terenie właściwości Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kwidzynie,

7. 2 wnioski dotyczące zasadności zakazu przynoszenia przez dzieci bidonów do picia w publicznym przedszkolu w powiecie starogardzkim; wskazano, że decyzja w tym zakresie należy do dyrektora placówki,
8. 10 wniosków dotyczących funkcjonowania placówek oświatowych, w tym posiadanych opinii i decyzji wydanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku,
9. udostępniania dokumentacji kontrolnej placówek oświatowych, w tym protokołów kontroli oraz wystąpień pokontrolnych.

PODSUMOWANIE

W wyniku prowadzonego nadzoru nad placówkami nauczania i wychowania oraz wypoczynku dzieci i młodzieży stwierdzono, że zdecydowana większość placówek zapewniła dzieciom oraz uczniom bezpieczne oraz higieniczne warunki pobytu i nauki. W placówkach szkolnych obserwuje się systematyczną poprawę warunków sanitarno-higienicznych oraz technicznych, a współpraca z dyrektorami placówek nauczania i wychowania oceniana jest pozytywnie. Nadzór nad zimowym i letnim wypoczynkiem dzieci i młodzieży również był realizowany prawidłowo.

W trosce o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży prowadzono wspólne kontrole z pracownikami oddziałów: Bezpieczeństwa Żywności, Żywnienia i Produktów Kosmetycznych, Higieny Pracy, Higieny Komunalnej, Przeciwpidemicznego, Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, Promocji Zdrowia, a także we współpracy z przedstawicielami Kuratorium Oświaty, Policji, Straży Miejskiej, starostw powiatowych.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

DZIAŁANIA W OBSZARZE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

W obszarze Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia podejmowano działania mające na celu upowszechnianie informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie, inicjowanie i wytyczanie kierunków przedsięwzięć edukacyjnych, kształtowanie odpowiednich postaw zachowań prozdrowotnych oraz popularyzowanie zasad higieny i zdrowego stylu życia.

Działania obejmowały również koordynowanie i nadzorowanie działalności oświatowo-zdrowotnej prowadzonej przez placówki nauczania i wychowania oraz pobudzanie aktywności społecznej do działań na rzecz własnego zdrowia. Realizowano je poprzez programy prozdrowotne, akcje i kampanie informacyjno-edukacyjne, szkolenia, narady, konkursy, wystawy oraz informacje upowszechniane za pośrednictwem mediów lokalnych i społecznościowych.

Zakres działań programowych i nieprogramowych podejmowanych przez Oddział Promocji Zdrowia obejmował:

- profilaktykę uzależnień, w tym palenia tytoniu i papierosów elektronicznych oraz używania narkotyków, w tym środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych (NSP)
- profilaktykę HIV/AIDS,
- promowanie aktywnego stylu życia i zasad zbilansowanej diety,
- profilaktykę chorób odkleszczowych,
- profilaktykę czerniaka,
- profilaktykę wad postawy,
- profilaktykę nowotworową,
- profilaktykę chorób układu krążenia,
- profilaktykę chorób zakaźnych i szczepień ochronnych,
- profilaktykę zakażeń wirusowym zapaleniem wątroby typu A, B i C,
- profilaktykę wszawicy,
- promowanie zasad bezpiecznego wypoczynku.

PROGRAMY EDUKACYJNE

W ramach działań z zakresu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia realizowano programy edukacyjne ukierunkowane na profilaktykę chorób zakaźnych i nowotworowych oraz kształtowanie postaw sprzyjających ochronie zdrowia. Działania te miały na celu zwiększenie świadomości w zakresie czynników ryzyka oraz zasad profilaktyki, a także promowanie odpowiedzialnych zachowań zdrowotnych.

„Bieg po zdrowie”

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej, którego celem było uwrażliwianie młodych ludzi na negatywne skutki palenia tytoniu. Skierowany był do uczniów klas IV szkół podstawowych, ich nauczycieli i rodziców.

Program zrealizowano w 51 szkołach, obejmując nim 2847 uczniów.

„Podstępne WZW”

Program edukacyjny realizowany przez Fundację „Gwiazda Nadziei”, pod merytorycznym nadzorem Polskiego Towarzystwa Hepatologicznego i patronatem honorowym Głównego Inspektora Sanitarnego, skierowany był do uczniów klas VII-VIII szkół podstawowych, klas I-III szkół ponadpodstawowych, jak również rodziców i kadry pedagogicznej.

Celem programu było przekazanie wiedzy na temat ryzyka zakażeń HAV, HBV i HCV, uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki, pobudzenie do refleksji nad własnymi zachowaniami zdrowotnymi oraz kształtowanie właściwych postaw wobec osób zakażonych.

Program realizowano w 128 szkołach ponadpodstawowych, obejmując 20 263 odbiorców.

„Znamie? Znam je!”

Program realizowany był przez Fundację „Gwiazda Nadziei” pod honorowym patronatem Głównego Inspektora Sanitarnego oraz merytorycznym patronatem Akademii Czerniaka i dotyczył profilaktyki czerniaka, w tym metod zabezpieczania się przed tym groźnym nowotworem skóry. Skierowany był dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

Celem programu było upowszechnienie wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka, budowanie właściwych postaw prozdrowotnych oraz zachęcanie do regularnych badań.

Program realizowano w 51 szkołach, obejmując 2847 uczniów.

„Czyste Powietrze Wokół Nas”

Program edukacji antytytoniowej, skierowany do dzieci w wieku 5-6 lat, ich rodziców i opiekunów. Realizowany był przez nauczycieli przedszkolnych oraz przedstawicieli środowiska przedszkolnego i szkolnego.

Celem było zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych i asertywnych postaw wśród dzieci w kontekście bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi.

Program realizowany był w 69 placówkach, objętych zostało nim 5784 odbiorców.

„Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Ekologiczny program edukacyjny dla przedszkoli został przygotowany na mocy porozumienia pomiędzy Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi a Głównym Inspektoratem Sanitarnym. Skierowany był do dzieci w wieku 5-6 lat, rodziców i opiekunów oraz nauczycieli wychowania przedszkolnego.

Jego celem było zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Program realizowano w 130 przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, obejmując 8801 odbiorców.

Kampania informacyjna #PlantHealth4Life

Trzecia edycja kampanii społecznej zwracała uwagę na związek między zdrowiem roślin a codziennym życiem ludzi. Inicjatywa była realizowana przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA), Komisję Europejską oraz 22 organizacje partnerskie z państw członkowskich UE.

Celem kampanii, prowadzonej pod hasłem „Dbaj o zdrowie roślin, chroń życie”, było zwiększenie świadomości znaczenia zdrowia roślin oraz odpowiedzialności za ich ochronę.

W 2025 roku działania objęły 6 000 odbiorców na Pomorzu.

„ARS, czyli jak dbać o miłość”.

Program profilaktyczny dotyczył przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych. Był współfinansowany ze środków Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Celem programu było ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych używania substancji psychoaktywnych. Działania koncentrowały się na kształtowaniu postaw sprzyjających ich unikaniu, rozpoznawaniu zagrożeń, asertywnym stawianiu granic oraz poszerzaniu wiedzy o konsekwencjach zdrowotnych i społecznych.

W programie uczestniczyło 5 717 uczniów z 36 szkół podstawowych.

Światowy Dzień Zdrowia i Dni Otwarte Państwowej Inspekcji Sanitarnej

W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia w placówkach Państwowej Inspekcji Sanitarnej zorganizowano Dni Otwarte. Ich celem było przybliżenie społeczeństwu zadań Inspekcji, podkreślenie znaczenia działań na rzecz zdrowia publicznego oraz budowanie zaufania do Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W 2025 roku wydarzenie odbywało się pod hasłem „Bezpieczeństwo zdrowotne – wspólna odpowiedzialność”. Zainaugurowano je briefingu prasowym w WSSE w Gdańsku z udziałem Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych z Gdańska, Gdyni i Sopotu, którzy omówili bieżące zagadnienia epidemiologiczne i sanitarne dotyczące Trójmiasta.

Wydarzeniu towarzyszyło ogólnodostępne stoisko informacyjno-profilaktyczne.

Fotografie 1-2. Dni Otwarte Państwowej Inspekcji Sanitarnej (mat. własne WSSE w Gdańsku).

Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Program został zorganizowany przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polską Federację Producentów Żywności Związek Pracodawców w ramach realizacji strategii WHO dotyczącej zbilansowanej diety, aktywności fizycznej i zdrowia. Był adresowany do uczniów klas V-VIII szkół podstawowych oraz ich rodziców i opiekunów i odpowiada na narastający problem otyłości wśród dzieci i młodzieży.

Jego celem było kształtowanie trwałych nawyków prozdrowotnych poprzez promowanie zasad zbilansowanego żywienia i aktywnego stylu życia, w oparciu o indywidualną odpowiedzialność i świadome wybory. Działania obejmowały również przekazywanie wiedzy na temat czytania informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych oraz propagowanie zdrowego stylu życia w szkole, w domu i środowisku pozaszkolnym.

W 2025 roku udział w programie wzięło 38 091 uczniów z 266 pomorskich szkół.

Program szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV)

Program realizowany był w ramach Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030, na podstawie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń (...).

Program skierowany był do uczniów szkół podstawowych w wieku 9-14 lat. Jego celem było zwiększenie dostępności szczepień w ramach świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej, podniesienie poziomu wiedzy zdrowotnej wśród uczniów i rodziców na temat zakażeń HPV oraz roli szczepień w profilaktyce nowotworów, jak również prowadzenie działań edukacyjnych wśród młodzieży z wykorzystaniem materiałów przygotowanych przez Ministerstwo Zdrowia i kuratoria oświaty.

Program zrealizowano w 198 szkołach podstawowych, obejmując szczepieniami 8500 uczniów.

Monitoring realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

W ramach monitoringu przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162 z późn. zm.) pracownicy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej przeprowadzili 14 926 kontroli w miejscach użyteczności publicznej.

Brak respektowania zakazu palenia stwierdzono w 7 obiektach.

Kampania informacyjna #Safe2EatEU „Wybieraj bezpieczną żywność”

Piąta odsłona kampanii „Wybieraj bezpieczną żywność” była prowadzona przez EFSA we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym.

Jej celem było zwiększenie wiedzy społeczeństwa o roli nauki w zapewnianiu bezpieczeństwa żywności w UE oraz zachęcanie do świadomych wyborów żywieniowych. Tematy edycji obejmowały suplementy diety, choroby przenoszone przez żywność oraz higienę żywności.

Kampania była skierowana do osób w wieku 18–55 lat i objęła 13 320 osób.

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

Światowy Dzień bez Tytoniu

W ramach obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu realizowano działania edukacyjne, informacyjne i motywacyjne mające na celu zwiększenie świadomości społecznej w zakresie szkodliwości palenia tytoniu. Działania obejmowały promowanie postaw wolnych od dymu tytoniowego w miejscach publicznych, pracy i edukacji, upowszechnianie wiedzy o zagrożeniach zdrowotnych związanych z używaniem tytoniu, w tym chorobach odtytoniowych, a także edukację w zakresie szkodliwości biernego palenia.

Zrealizowano 261 działań, obejmując 33 716 odbiorców.

Światowy Dzień Rzucania Palenia

W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia realizowano działania edukacyjne, informacyjne i motywacyjne mające na celu zwiększenie świadomości społecznej w zakresie szkodliwości palenia tytoniu. Działania obejmowały edukację dotyczącą skutków zdrowotnych, ekonomicznych i społecznych palenia oraz używania nowych produktów nikotynowych, a także upowszechnianie wiedzy o szkodliwości dymu tytoniowego dla osób z otoczenia.

Zrealizowano 196 działań, obejmując 14 881 odbiorców.

„O co BIEGA - zdrowa preLEKCJA w Centrum”

Projekt realizowany wspólnie przez Gdyńskie Centrum Filmowe oraz Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, skierowany do dzieci i młodzieży, mający na celu szeroko pojętą edukację w zakresie zdrowia fizycznego i psychicznego.

Spotkania, wzbogacone projekcjami kinowymi dobranymi do poruszanej tematyki, łączyły przekaz edukacyjny z doświadczeniem kinowym. Realizowano je we współpracy z instytucjami działającymi w obszarze zdrowia publicznego. Tematyka obejmowała m. in. prawidłową pielęgnację skóry zimą oraz problematykę uzależnień.

Projekt był objęty honorowym patronatem Prezydenta Miasta Gdyni.

Łącznie odbyły się 2 spotkania, w których uczestniczyło 70 odbiorców.

Kampania #BezpieczneWakacjezSanepidem

W okresie wakacyjnym prowadzono kampanię edukacyjną #BezpieczneWakacjezSanepidem skierowaną do mieszkańców i turystów.

W 36 punktach informacyjno-edukacyjnych zorganizowanych na kąpieliskach morskich i śródlądowych prowadzono działania dotyczące profilaktyki zagrożeń zdrowotnych, w tym zatruc pokarmowych, skutków zażywania środków psychoaktywnych i spożywania alkoholu, ukąszeń przez kleszcze i owady, udarów cieplnych i czerniaka skóry.

V Pomorski Festiwal Krótkich Filmów o HIV

16 kwietnia 2025 roku w Gdyńskim Centrum Filmowym odbyła się Gala Finałowa V edycji konkursu dla uczniów szkół ponadpodstawowych z województwa pomorskiego.

Celem przedsięwzięcia było przekazanie wiedzy z zakresu profilaktyki HIV/AIDS, promowanie odpowiedzialności za własne zdrowie i życie oraz kształtowanie postaw szacunku wobec siebie i innych. Konkurs integrował środowiska szkolne i zachęcał do podejmowania działań profilaktycznych poprzez aktywność artystyczną.

Wydarzenie zorganizowali Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej oraz Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, pod patronatem honorowym Wojewody Pomorskiego, Prezydenta Miasta Gdyni i Wyższej Szkoły Zdrowia w Gdańsku. Patronat medialny objęło Radio Gdańsk.

Program gali obejmował część konkursową oraz panel edukacyjny z prelekcjami dotyczącymi profilaktyki HIV/AIDS i tworzenia profesjonalnych materiałów filmowych.

Konferencja pt. „Światowy Dzień AIDS - profilaktyka, diagnostyka i leczenie zakażeń HIV /zachorowań na AIDS w województwie pomorskim"

1 grudnia 2025 roku w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego w Gdańsku odbyła się konferencja zorganizowana przez Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Wydarzenie skierowane było do pracowników punktów konsultacyjno-diagnostycznych, organizacji pozarządowych oraz osób zajmujących się profilaktyką HIV/AIDS. Program wydarzenia obejmował zagadnienia dotyczące profilaktyki, diagnostyki i leczenia zakażeń HIV oraz AIDS, jak również uroczyste wręczenie odznak honorowych Ministra Zdrowia „Za zasługi dla ochrony zdrowia” pracownikom Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Fotografia 3. V Pomorski Festiwal Krótkich Filmów o HIV (mat. własne WSSE w Gdańsku).

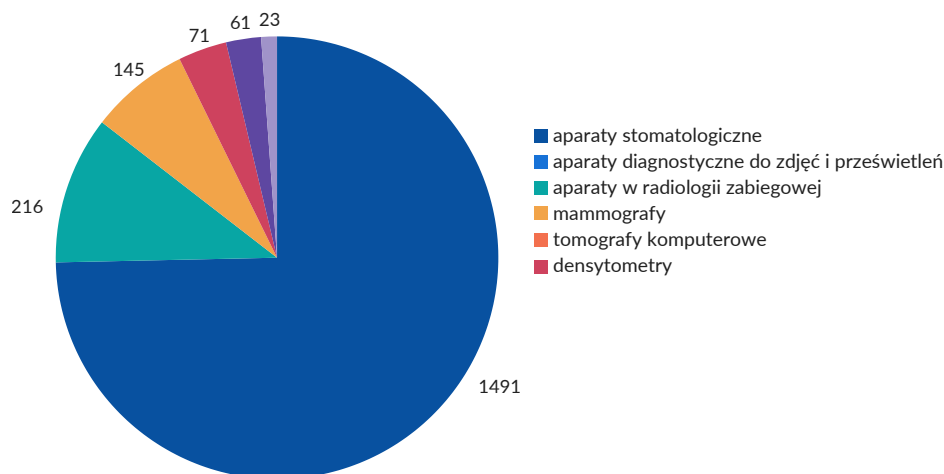
OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM JONIZUJĄCYM I POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI

OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM JONIZUJĄCYM

Oddział Higieny Radiacyjnej sprawował nadzór nad 840 jednostkami podmiotów leczniczych, w których użytkowana jest aparatura rentgenowska.

W jednostkach tych funkcjonowało 1086 pracowni rentgenowskich, w tym 78 pracowni radiologii zabiegowej i 781 pracowni stomatologicznych. Ponadto na terenie województwa zlokalizowano 72 jednostki organizacyjne stosujące aparaty RTG bez pracowni rentgenowskich.

Łącznie w nadzorowanych jednostkach użytkowano 2007 aparatów RTG do celów diagnostycznych (według stanu na 31 grudnia 2025 roku), czyli o 115 więcej niż w roku poprzednim.

Wykres 75. Liczba aparatów rentgenowskich poszczególnych typów na terenie województwa pomorskiego (stan na 31 grudnia 2025 roku).

W 2025 roku wydano 361 decyzji zezwalających na stosowanie aparatów rentgenowskich, 203 decyzje zezwalające na uruchomienie pracowni RTG oraz 157 decyzji wyrażających zgodę na prowadzenie działalności związanej z narażeniem na promieniowanie jonizujące w celach medycznych w rentgenodiagnostyce i radiologii zabiegowej. Dla porównania w roku poprzednim wydano odpowiednio 313, 189 i 176 decyzji tego typu.

Skontrolowano również 229 diagnostycznych pracowni rentgenowskich, 16 jednostek użytkujących aparaty rentgenowskie bez pracowni oraz 385 aparatów RTG. W 15 jednostkach stwierdzono nieprawidłowości, w związku z czym wydano 13 decyzji administracyjnych.

Najczęstsze uchybienia dotyczyły m. in. braku wymaganych zezwoleń na prowadzenie działalności związanej z narażeniem w celach medycznych w rentgenodiagnostyce i radiologii zabiegowej, jak również braku aktualnej dokumentacji projektowej osłon stałych zatwierdzanej przez Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Stwierdzono również brak aktualnych pomiarów dozymetrii indywidualnej lub środowiskowej, potwierdzenia odpowiedniej skuteczności wentylacji w pracowni rentgenowskiej oraz braku dokumentacji potwierdzającej wykonanie testów specjalistycznych parametrów technicznych urządzeń radiologicznych i pomocniczych.

Odnotowano również przypadku stosowania aparatów rentgenowskich bez wymaganych prawem zezwoleń.

W związku z powyższym Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny wymierzył 4 kary pieniężne z tytułu braku wymaganych zezwoleń na uruchomienie i stosowanie aparatu rentgenowskiego do celów diagnostyki medycznej oraz na uruchomienie medycznej pracowni rentgenowskiej.

OCHRONA PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI W ZAKRESIE CZĘSTOTLIWOŚCI 0 HZ – 300 GHz

Oddział Higieny Radiacyjnej sprawował nadzór nad 180 zakładami, w których stosowano 4198 urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne. W ramach nadzoru w zakładach przeprowadzono 47 kontroli, obejmując oceną 1260 urządzeń pod kątem wytwarzania stref ochronnych promieniowania elektromagnetycznego (PEM).

W 6 jednostkach stwierdzono nieprawidłowości, w związku z czym wydano 5 decyzji. Dotyczyły one m.in. obowiązku wykonania pomiarów kontrolnych urządzeń i przeprowadzenia prawidłowej oceny narażenia kontrolowanego, obowiązku opracowania programu stosowania środków ochronnych zapobiegających możliwości przekroczeniu limitów GPO oraz wystąpienia bezpośrednich i pośrednich zagrożeń elektromagnetycznych, prowadzenia rejestru czynników szkodliwych, przedstawienia aktualnych orzeczeń lekarskich osób pracujących w narażeniu oraz przeszkolenia pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

DZIAŁALNOŚĆ OPINIODAWCZA W RAMACH NADZORU BIEŻĄCEGO I ZAPOBIEGAWCZEGO

Oddział Higieny Radiacyjnej opiniuje przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, w tym raporty i kwalifikacje dotyczące oddziaływania na środowisko stacji nadawczych, takich jak stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje nadawcze UKF i TV, urządzenia radionawigacyjne, radiolokacyjne i radiokomunikacyjne, urządzenia i linie energetyczne wysokiego napięcia, elektrownie wiatrowe oraz farmy solarne. Opiniowaniu podlegają również projekty planów zagospodarowania przestrzennego terenów, gdzie występują źródła pól elektromagnetycznych.

Od 2011 roku w Oddziale rejestrowane są zgłoszenia źródeł pól elektromagnetycznych. Do zadań Oddziału należy również opiniowanie protokołów pomiarów PEM wokół urządzeń je wytwarzających oraz projektów pracowni rentgenowskich i innych zakładów stosujących źródła promieniowania jonizującego, w tym jednostek organizacyjnych stosujących rezonans magnetyczny. W 2025 roku zaopiniowano 128 projektów osłon stałych medycznych pracowni rentgenowskich i wydano 54 opinie w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dotyczące oddziaływania na środowisko urządzeń i inwestycji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne, w większości związanych ze stacjami telefonii komórkowej.

Zgodnie z art. 122 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.) zarejestrowano 899 sprawozdań z badań pól elektromagnetycznych, natomiast zgodnie z art. 152 tej ustawy dokonano 764 aktualizacji danych stacji telefonii komórkowej oraz 115 zgłoszeń rozpoczęcia eksploatacji instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. Dodatkowo, na podstawie nadesłanych zgłoszeń, zlikwidowano 25 bazowych stacji telefonii komórkowej.

W ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności prowadzonej przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz monitoringu sytuacji radiacyjnej kraju prowadzonego przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki prowadzono badania zawartości izotopów promieniotwórczych w próbkach produktów żywnościowych, wody wodociągowej i powierzchniowej oraz pasz zielonych. Wykonano badania stężenia cezu Cs-137 w 70 próbkach oraz stężenia strontu Sr-90 w 3 próbkach. Uzyskane wyniki były zbliżone do wartości rejestrowanych w poprzednich latach.

Stan sanitarny w zakresie higieny radiacyjnej, pomimo stwierdzanych podczas kontroli nieprawidłowości, nie budzi zastrzeżeń, które mogłyby wskazywać na zagrożenie zdrowia pracowników, pacjentów lub ogółu ludności. W większości jednostek stosowane są nowoczesne aparaty RTG, wykorzystujące technikę cyfrową. Utrzymuje się również wzrost zastosowania cyfrowych stomatologicznych aparatów panoramicznych z wiązką stożkową i do zdjęć wewnątrzustnych oraz tomografów komputerowych.

Na poprawę warunków higieniczno-sanitarnych wpływa modernizacja pracowni rentgenowskich, zarówno pod względem lokalowym, jak i technicznym. Korzystnym zjawiskiem jest również spadek liczby jednostek wykorzystujących źródła promieniowania elektromagnetycznego o dużych mocach oraz zmniejszająca się liczba osób narażonych na promieniowanie jonizujące i PEM, co związane jest z postępującą automatyzacją i robotyzacją procesów w medycynie i przemyśle.

ODDZIAŁ ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizowały ustawowe obowiązki i zadania w zakresie zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego nad kolejnymi etapami procesów inwestycyjnych. Działania obejmowały kontrolę przestrzegania obowiązujących norm i przepisów pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie planowania przestrzennego, projektowania inwestycji, ich realizacji oraz przekazywania do użytkowania.

W 2025 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej rozpatrzyły 22 222 sprawy.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dokonano uzgodnienia:

- 259 projektów dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- 244 propozycji zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- 125 wniosków o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wydano:

- 728 opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- 15 opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- 128 opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- 10 opinii przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko.

Planowanie przestrzenne i dokumentacja projektowa

W ramach uzgadniania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, projektów planów ogólnych gmin oraz zintegrowanych planów inwestycyjnych rozpatrzono 324 wnioski, w tym:

- 252 dotyczące projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- 68 dotyczących projektów planów ogólnych gmin,
- 4 dotyczące projektów zintegrowanych planów inwestycyjnych.

W zakresie uzgadniania dokumentacji projektowej rozpatrzono 393 wnioski dotyczące budowy lub zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, jak również planów i projektów technologicznych dostosowania istniejących lokali użytkowych do nowej funkcji. Rozpatrzono również 13 wniosków dot. opiniowania projektów planów remediacji oraz warunków przeprowadzania działań naprawczych w środowisku i 11 wniosków dot. opiniowania projektów gminnych programów rewitalizacji.

Rozpatrzono również 281 wniosków dotyczących uzgadniania rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych.

Dopuszczenie obiektów do użytkowania

Uczestniczo w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych i statków żeglugi śródlądowej do eksploatacji pod względem wymagań sanitarnych.

Łącznie rozpatrzono 1575 wniosków.

Opinie i zaświadczenia

Wydawano opinie dotyczące m. in. spełnienia wymagań sanitarnych w obiektach oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych i żywieniowych, uzgadniano również projekty decyzji o warunkach zabudowy oraz projekty decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Wydawano też zaświadczenia dla potrzeb uzyskania koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.

Rozpatrzono 21 007 wniosków, w tym 17 286 tzw. „milczących zgód”.

Stanowiska sprzeciwu

Wydano 87 stanowisk sprzeciwu przeciwko uruchomieniu wybudowanego lub przebudowanego zakładu pracy lub innego obiektu budowlanego, w tym wobec dopuszczenia do użytkowania.

Kontrole

W trakcie rozpatrywania spraw w 2025 roku na terenie województwa pomorskiego przeprowadzono 1727 kontrole i wizyty w obiektach.

Pozostałe działania

W 2025 roku przedstawiciele Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Gdańsku uczestniczyli w wizycie studyjnej zorganizowanej przez spółkę Polskie Elektrownie Jądrowe na terenie przyszłej elektrowni jądrowej w lokalizacji „Lubiatowo-Kopalino” w gminie Choczewo. Celem wyjazdu było zapoznanie uczestników z postępami realizacji projektu oraz omówienie zagadnień istotnych z punktu widzenia procedur administracyjnych, w tym opiniowania, weryfikacji wniosków oraz wydawania decyzji dotyczących inwestycji. Podczas wizyty poruszono kwestie związane m.in. ze sferą biotyczną, abiotyczną i technologiczną, szczególnie istotne na etapie uzyskiwania wymaganych opinii, zgód, zezwoleń i pozwoleń inwestycyjnych.

Fotografia 4. Prezentacja podczas wizyty studyjnej (mat. własne WSSE w Gdańsku).

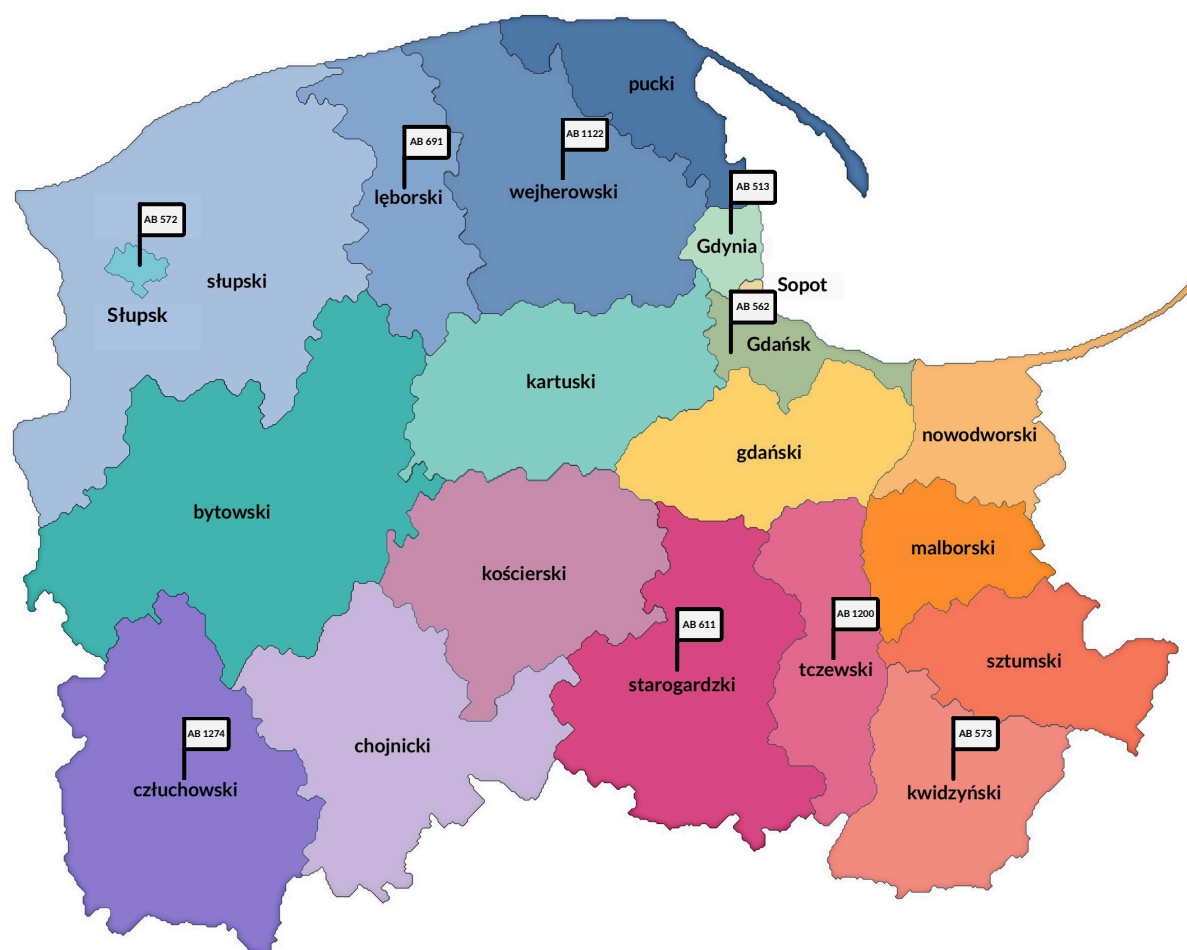

DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA

ZINTEGROWANY SYSTEM BADAŃ I POMIARÓW

Działalność laboratoryjna Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzona była w ramach Zintegrowanego Systemu badań i pomiarów, podobnie jak w latach ubiegłych. System ten tworzą laboratoria posiadające odpowiednie możliwości techniczne oraz strategiczne rozmieszczenie w regionie, co umożliwia zabezpieczenie potrzeb w zakresie badań i pomiarów wynikających z, prowadzonego nadzoru bieżącego i zapobiegawczego.

Podstawowym zadaniem działalności laboratoryjnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzonej w ramach Zintegrowanego Systemu badań i pomiarów jest zapewnienie wysokiej jakości oraz wiarygodności wyników badań i pomiarów w zakresie realizacji zadań.

Mapa 7. Zintegrowany System badań i pomiarów województwa pomorskiego.

- AB 572 – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Słupsku
- AB 691 – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Lęborku
- AB 1122 – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wejherowie
- AB 513 – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gdyni
- AB 562 – Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gdańsku
- AB 1274 – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Człuchowie
- AB 611 – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Starogardzie Gdańskim
- AB 1200 – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Tczewie
- AB 573 – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kwidzynie

Jakość wykonywanych badań i pomiarów

Wszystkie laboratoria działające w ramach systemu wdrożyły i utrzymują na wysokim poziomie system zarządzania zgodny z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących” oraz akredytację Polskiego Centrum Akredytacji.

Stosowane metody i nadzór nad jakością

Laboratoria stosują metody badawcze opublikowane w normach krajowych i międzynarodowych, w wydawnictwach metodycznych instytutów naukowo-badawczych oraz udokumentowane własne procedury badawcze.

Kluczowym elementem potwierdzającym wiarygodność wykonywanych badań jest systematyczny udział laboratoriów w badaniach biegłości i porównaniach międzylaboratoryjnych, organizowanych przez akredytowanych organizatorów badań biegłości oraz krajowe i zagraniczne instytucje naukowe, w których laboratoria te uzyskują pozytywne wyniki, spełniające określone wymagania.

Rozszerzenia zakresu i rodzaju wykonywanych badań i pomiarów

Laboratoria Zintegrowanego Systemu badań i pomiarów każdego roku dążą do rozszerzania i uaktualniania zakresu oraz rodzaju wykonywanych badań i pomiarów, dostosowując go do realizowanych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W 2025 roku w Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gdańsku rozszerzono zakres akredytacji m. in. o:

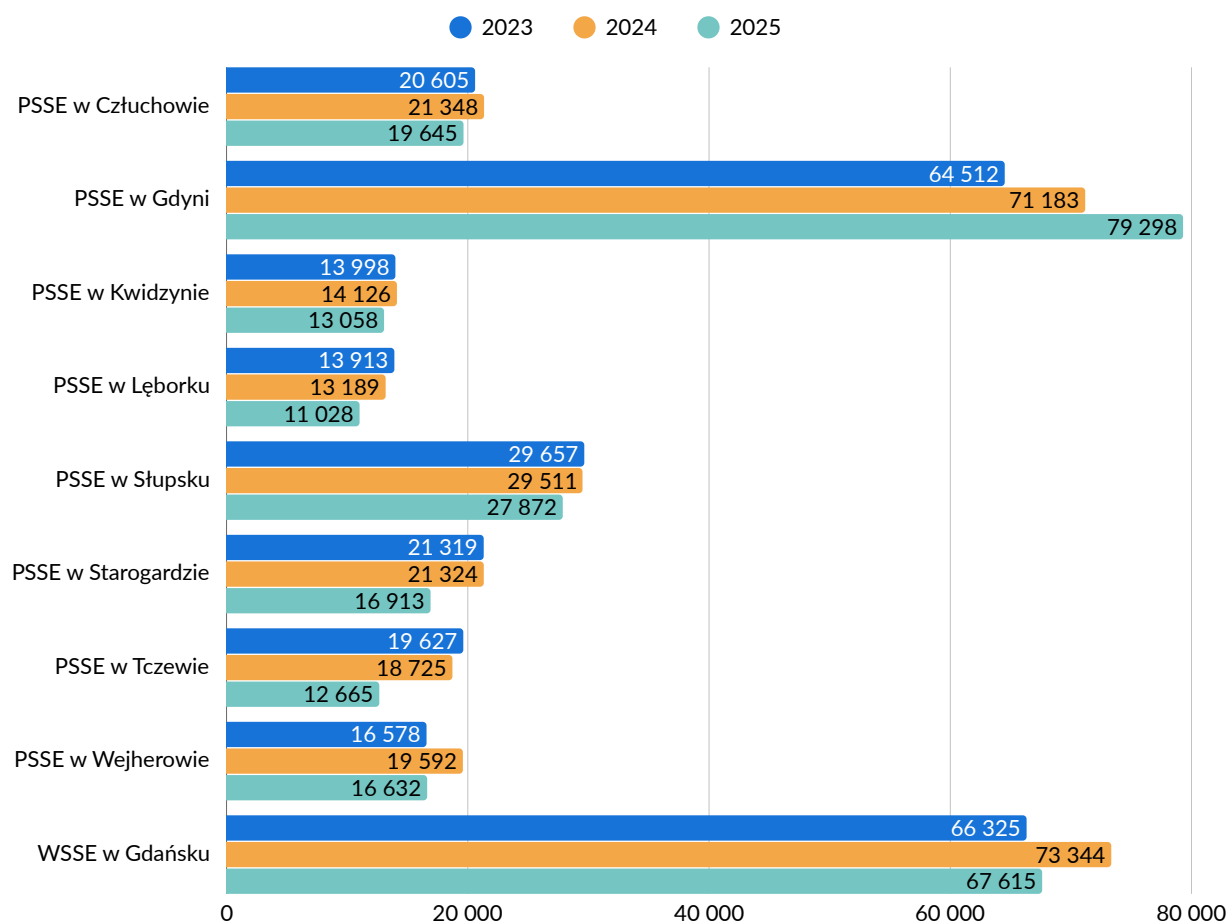
- oznaczanie zawartości azotanów i azotynów w mięsie i produktach mięsnych metodą wysokosprawnej chromatografii cieczowej (HPLC-DAD),
- oznaczanie zawartości uranu w wodzie i wodzie do spożycia przez ludzi metodą spektrometrii mas z jonizacją w plazmie indukcyjnie sprzężonej (ICP-MS),
- pobieranie próbek wody do spożycia przez ludzi do badań mikrobiologicznych oraz badań fizycznych i chemicznych.

Ponadto zaktualizowano zakres akredytacji w związku z nowymi wydaniem norm w obszarze badań fizykochemicznych żywności, badań sensorycznych materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, mikrobiologii klinicznej oraz badań radiacyjnych i w środowisku pracy.

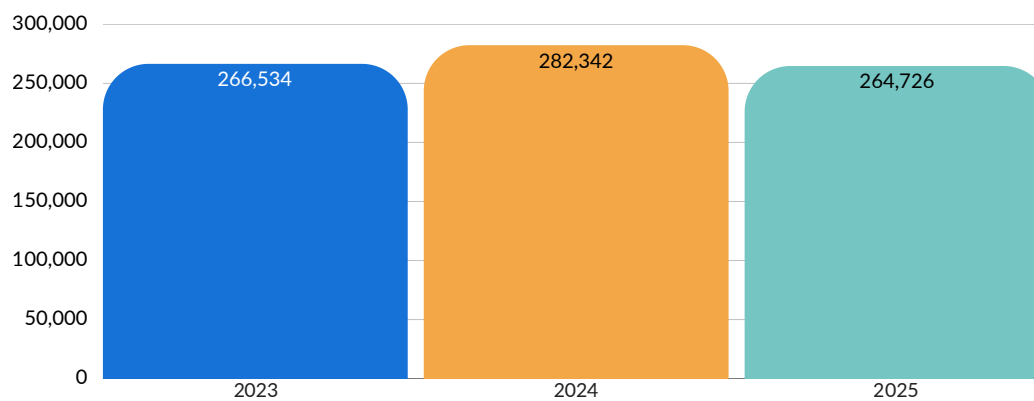
Wprowadzone zmiany zostały potwierdzone nowym 23 wydaniem zakresu akredytacji z 24 listopada 2025 roku.

W 2025 roku laboratoria wchodzące w skład systemu wykonały łącznie 264 726 badań i pomiarów, przyjęły 137 865 próbek oraz przeprowadziły 652 960 oznaczeń.

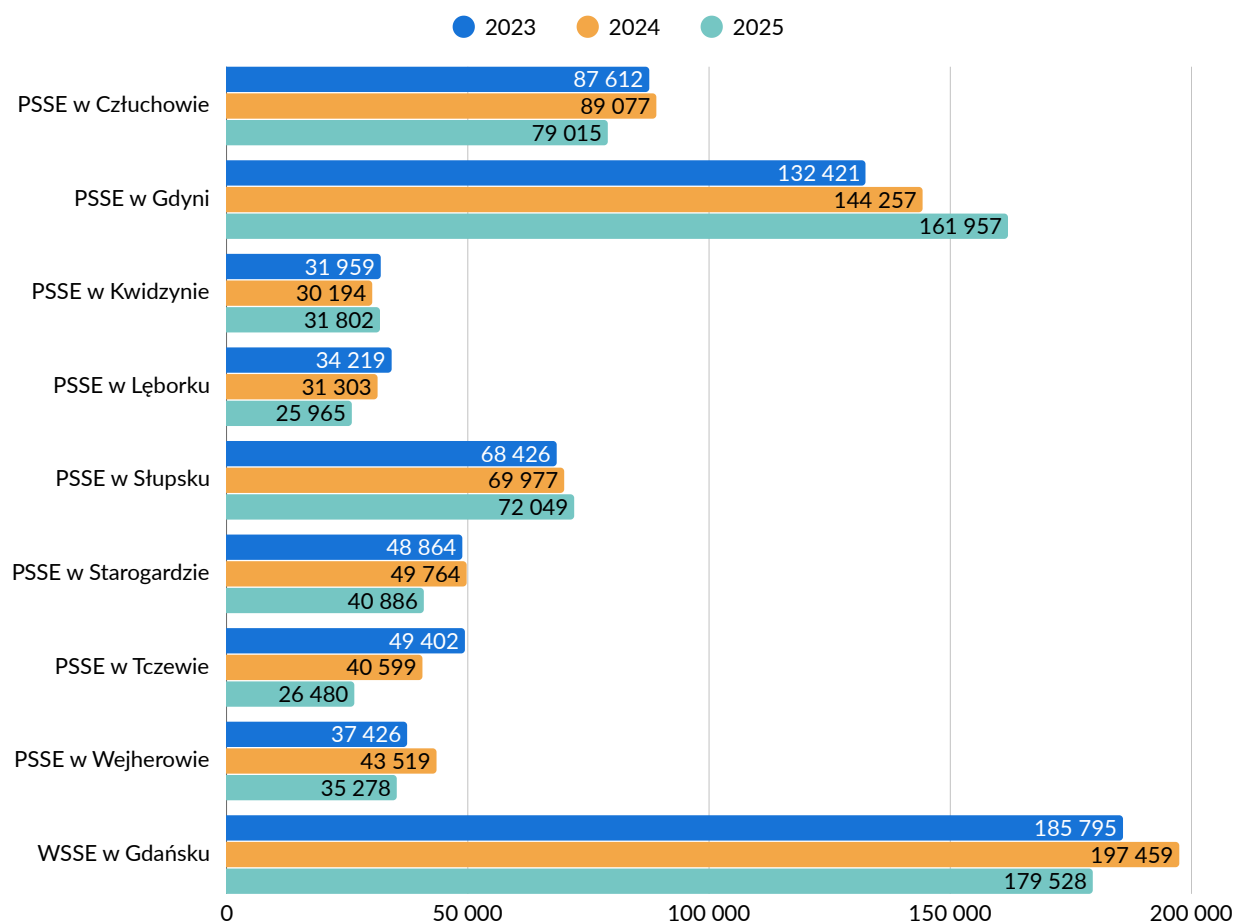

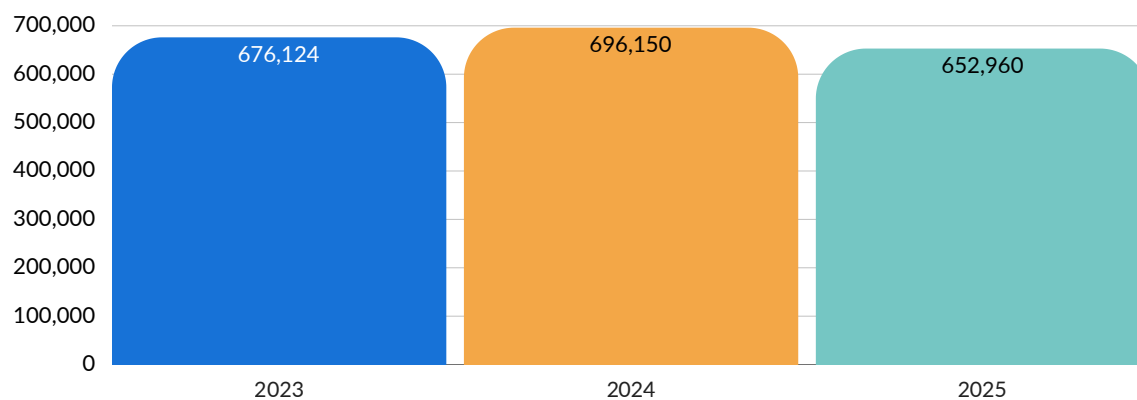
Wykres 76. Liczba badań wykonanych przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej w latach 2023-2025.

Wykres 77. Sumaryczna liczba badań wykonanych przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej w latach 2023-2025.

Wykres 78. Liczba oznaczeń wykonanych przez Laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej w latach 2023-2025.

Wykres 79. Sumaryczna liczba badań wykonanych przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej w latach 2023-2025.

Tabela 35. Szczegółowa liczba oznaczeń wykonanych przez Laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej w latach 2023-2025.

PSSE	rok	żywność	woda	biologiczne czynniki chorobotwórcze	środowisko pracy	mieszkania i obiekty użyteczności publicznej	higiena radiacyjna
PSSE w Czulchowie	2023	4146	3634	79 832			
	2024		2708	86 369			
	2025	942	3100	74 973			
PSSE w Gdyni	2023		8058	124 363			
	2024		8180	136 077			
	2025		8630	153 327			
PSSE w Kwidzynie	2023		3655	28 304			
	2024		3495	26 700			
	2025		2940	28 862			
PSSE w Łęborku	2023	2178	10 433	21 320	288		
	2024	1732	9687	19 875	9		
	2025		8284	17 681			
PSSE w Słupsku	2023	9254	7734	50 600	838		
	2024	10 978	7 501	50 819	679		
	2025	9474	6745	55 784	46		
PSSE w Starogardzie Gdańskim	2023		8450	40 414			
	2024		8010	41 754			
	2025		7116	33 770			
PSSE w Tczewie	2023			49 402			
	2024			40 599			
	2025			26 480			
PSSE w Wejherowie	2023		1437	35 989			
	2024		1463	42 056			
	2025		193	35 085			
WSSE w Gdańsku	2023	38 852	29 597	115 285	878	86	1097
	2024	45 135	22 738	127 607	444	222	1313
	2025	38 674	25 826	112 131	513	126	2262
SUMA	2023	54 430	72 998	545 509	2004	86	1097
	2024	57 845	63 782	571 856	1132	222	1313
	2025	49 090	62 834	538 093	555	126	2262

ZAKRES REALIZOWANYCH BADAŃ I POMIARÓW

Badania biologicznych czynników chorobotwórczych

W ramach nadzoru przeciwepidemicznego prowadzono diagnostykę laboratoryjną chorób zakaźnych oraz identyfikację czynników chorobotwórczych:

- diagnostyka bakteriologiczna i wirusologiczna zakażeń przewodu pokarmowego w kierunku *Salmonella*, *Shigella*, *Yersinia*, *Campylobacter*, *Aeromonas*, *Plesiomonas*, *Listeria monocytogenes*, *E.coli* VTEC serogrup: O157, O26, O103, O104, O111, O121, O146, toksyn SHIGA 1 i SHIGA 2, enterotoksyny gronkowcowej ze szczepów pochodzących z ognisk choroby przenoszonej drogą pokarmową, norowirusów, rotawirusów, adenowirusów, astrowirusów,
- wykonywanie badań do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- wykonywanie badań parazytologicznych z materiału biologicznego,
- wykonywanie badań w kierunku koronawirusa SARS-CoV-2 metodą real time
- RT-PCR,
- wykonywanie badań w kierunku wirusa grypy typu A, w tym A/H1N1(pdm09) H3N2, H5N7, H7N9) i wirusa grypy typu B metodą real time RT-PCR,
- wykonywanie badań w kierunku wirusów: grypy (typu A, w tym A/H1N1pdm09, A/H3N2, typu B), RSV, SARS-CoV-2, paragrypy typów 1-4, adenowirusa, metapneumowirusa, bokawirusa metodą real-time PCR,
- wykonywanie badań w kierunku patogenów przenoszonych drogą pokarmową, tzw. panel pokarmowy, obejmujący wykrywanie materiału genetycznego: *Salmonella*, *Shigella*/EIEC (*E. coli* enteroinwazyjna), *Yersinia enterocolitica*, *Campylobacter*, norowirusów GI i/lub GII, rotawirusów, adenowirusów, astrowirusów, sapowirusów metodą real-time PCR,
- wykrywanie genów: *eae*, *stx1*, *stx2* kodujących czynniki wirulencji EPEC (*E. coli* enteropateogenna), VTEC (*E. coli* werotoksyczna) metodą real-time PCR
- wykrywanie DNA *Listeria monocytogenes* metodą real-time PCR
- wykonywanie badań w kierunku wirusa RSV, paragrypy typu 1, 2, 3 oraz adenowirusa metodą immunofluorescencji,
- oznaczanie poziomu przeciwciał przeciwko wirusowi odry w surowicy krwi,
- badanie wymazów czystościowych z placówek służby zdrowia,
- określanie wrażliwości szczepów na antybiotyki i chemioterapeutyki,
- badanie mikrobiologiczne testów biologicznych stosowanych do kontroli
- aparatury sterylizacyjnej,
- sekwencjonowanie pełnogenomowe genomów: SARS-CoV-2, *Salmonella* spp., *E. coli* VTEC/STEC, *Clostridioides difficile* techniką NGS (ang. *next generation sequencing*) przez syntezę.

Badania wody

Prowadzono badania mikrobiologiczne i fizykochemiczne jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wody na pływalniach w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego. Wykonano także badania mikrobiologiczne wód z kąpielisk morskich i śródlądowych, ciepłej wody użytkowej oraz naturalnych wód mineralnych i źródłanych.

Badania środowiskowe

Realizowano badania i pomiary czynników środowiskowych wpływających na warunki życia, pracy i zdrowie ludzi. W tym celu pobierano próbki i wykonywano badania oraz pomiary czynników fizycznych, pyłowych oraz chemicznych na stanowiskach pracy, a także badania mykologiczne oraz chemiczne zanieczyszczenia powietrza w mieszkaniach i obiektach użyteczności publicznej. Badano również poziom dźwięku w mieszkaniach i obiektach użyteczności publicznej.

Badania radiacyjne

Prowadzono pomiary i analizy związane z oceną narażenia na promieniowanie jonizujące i niejonizujące, w tym pomiary zawartości pierwiastków promieniotwórczych w środkach spożywczych, paszach oraz wodach powierzchniowych i wodociągowych, pomiary sprawdzające ochronność osłon stałych i wybranych parametrów technicznych aparatury rentgenodiagnostycznej w pracowniach RTG, pomiary promieniowania jonizującego i niejonizującego na stanowiskach pracy, pomiary skażeń promieniotwórczych oraz dawki i mocy dawki promieniowania w związku ze zgłoszeniami o zdarzeniach radiacyjnych, a także pomiary PEM dla celów ochrony ludności i środowiska w związku ze skargami mieszkańców.

Badania żywności

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem żywności wykonywano badania laboratoryjne produktów spożywczych oraz materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wykonywano badania fizykochemiczne i mikrobiologiczne żywności oraz badania fizykochemiczne materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, a w przypadku produktów importowanych – kontroli granicznej. Dodatkowo wydawano atesty dla grzybów świeżych.

Działalność laboratoriów w zakresie higieny radiacyjnej

W ramach Zintegrowanego Systemu badań i pomiarów badania radiacyjne wykonywane są przez laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gdańsku.

W ramach sprawowanego nadzoru przeprowadzono badania mocy dawki promieniowania jonizującego za osłonami stałymi wokół 4 aparatów RTG stosowanych w obiektach służby zdrowia oraz w 1 przypadku w mieszkaniach prywatnych w związku ze zgłoszoną skargą. Łącznie wykonano 50 oznaczeń mocy dawki.

Przeprowadzono również badania fizycznych parametrów aparatury stosowanej w rentgenodiagnostyce i radiologii zabiegowej (testy specjalistyczne) 70. aparatów RTG i urządzeń pomocniczych, wykonując 659 oznaczeń.

W zakresie pól elektromagnetycznych przeprowadzono pomiary wokół stacji bazowych telefonii komórkowej oraz w mieszkaniach prywatnych, w związku ze skargami mieszkańców dotyczącymi uciążliwości i oddziaływania różnego typu źródeł pól elektromagnetycznych – łącznie wykonano 122 oznaczenia.

Ponadto przeprowadzono badania natężenia pola elektrycznego i magnetycznego dla celów bezpieczeństwa i higieny pracy – wykonano 345 oznaczeń na stanowiskach pracy i w przestrzeni pracy. Pomiary dotyczyły urządzeń stosowanych podczas magnetoterapii w zakładach leczniczych.

Monitoring radiacyjny żywności i środowiska

Laboratorium Badań Środowiskowych w zakresie badań radiacyjnych, w ramach monitoringu sytuacji radiacyjnej kraju prowadzonego przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki oraz w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności prowadzonej przez Państwową Inspekcję Sanitarną, wykonało badania stężenia Cs-137 w 70 próbkach produktów żywnościowych, wody oraz środków żywienia zwierząt. W większości zbadanych próbek uzyskano wartości poniżej dolnego zakresu pomiarowego ($<1,0$ Bq/kg lub Bq/l).

Monitoring radiacyjny żywności i środowiska

Wyniki badań porównano z maksymalnymi dozwolonymi poziomami skażenia promieniotwórczego określonymi w rozporządzeniu Rady (Euratom) 2016/52 z dnia 15 stycznia 2016 r. określającym maksymalne dozwolone poziomy skażenia promieniotwórczego żywności i pasz po awarii jądrowej lub w innym przypadku zdarzenia radiacyjnego oraz uchylającym rozporządzenie (Euratom) nr 3954/87 oraz rozporządzenia Komisji (Euratom) nr 944/89 i (Euratom) nr 770/90 oraz z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie wartości poziomów interwencyjnych dla poszczególnych rodzajów działań interwencyjnych oraz kryteriów odwołania tych działań (Dz. U. 2004 nr 98 poz. 987).

Tabela 36. Badania stężenia Cs-137 w produktach żywnościowych, wodzie i środkach żywienia zwierząt.

Wyniki oznaczeń stężeń Cs-137 [Bq/kg lub Bq/l]		
Mleko	płynne lub w proszku	<1,0
Mięso	wołowina/wieprzowina	<1,0
Ryby	ryby słodkowodne/morskie	<1,0
Drób		<1,0
Jaja		<1,0
Zboża	pszenica lub żyto	<1,0
Krewetki surowe mrożone		<1,0
Warzywa	kapusta/ziemniaki/pomidory/marchew	<1,0
Owoce	jabłka/truskawki	<1,0
Woda wodociągowa		<1,0
Woda powierzchniowa		<1,0
Środki żywienia zwierząt	pasze zielone - trawa	<1,0
Grzyby świeże	kurka/podgrzybek/borowik/kania	8,2 -110

SPIS FOTOGRAFII, WYKRESÓW I TABEL

Typ	Str.
Fotografie	
Fotografie 1-2. Dni Otwarte Państwowej Inspekcji Sanitarnej.	150
Fotografia 3. V Pomorski Festiwal Krótkich Filmów o HIV.	153
Fotografia 4. Prezentacja podczas wizyty studyjnej.	159
Mapy	
Mapa 1. Zasięg działalności Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.	5
Mapa 2. Zapadalność na 100 tys. osób na salmonelozowe zakażeniapokarmowe w poszczególnych powiatach województwa pomorskiego w 2025 roku.	8
Mapa 3. Zapadalność na 100 tys. osób na krztusiec w powiatach województwa pomorskiego w 2025 roku.	16
Mapa 4. Zapadalność na 100 tys. osób na gruźlicę w poszczególnych powiatach województwa pomorskiego w 2025 roku.	19
Mapa 5. Liczba kąpielisk w poszczególnych powiatach w 2025 roku.	57
Mapa 6. Liczba miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli w poszczególnych powiatach w 2025 roku.	64
Mapa 7. Zintegrowany System badań i pomiarów województwa pomorskiego.	159
Tabele	
Tabela 1. Liczba wodociągów w poszczególnych powiatach.	37
Tabela 2. Zatwierdzone laboratoria w województwie pomorskim.	42
Tabela 3. Liczba badań wody na pływalniach.	45
Tabela 4. Zestawienie obiektów i placówek pomocy społecznej.	47
Tabela 5. Obiekty hotelarskie, turystyczne i noclegownie.	48
Tabela 6. Obiekty usługowe z branży beauty.	49
Tabela 7. Sezon kąpielowy na poszczególnych kąpieliskach.	53
Tabela 8. Zakwit sinic w kąpieliskach śródlądowych w sezonie letnim 2025.	59
Tabela 9. Zakwit sinic w kąpieliskach morskich w sezonie letnim 2025.	59
Tabela 10. Klasyfikacja kąpielisk.	60
Tabela 11. Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.	65
Tabela 12. Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.	68
Tabela 13. Praktyki zawodowe wykonujące działalność leczniczą.	69
Tabela 14. Liczba obiektów z podziałem na grupy wg arkusza MZ-48 w 2025 roku.	71
Tabela 15. Działalność kontrolno-represyjna w poszczególnych grupach nadzorowanych obiektów.	72
Tabela 16. Obiekty obrotu żywnością.	83
Tabela 17. Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego.	84
Tabela 18. Obiekty żywienia zbiorowego typu zamkniętego.	86
Tabela 19. Zakłady usług cateringowych.	92
Tabela 20. Zgłoszenia przesłane do KPK przez Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego według kategorii żywności i występujących w nich zagrożeń.	105
Tabela 21. Liczba kontroli i liczba ocenionych importowanych partii towaru przez Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Gdyni.	115
Tabela 22. Liczba partii towarów skontrolowanych i liczba partii towarów poddanych badaniom laboratoryjnym.	116
Tabela 23. Liczba wydanych wspólnotowych zdrowotnych dokumentów wejścia (CHEDD) dla towarów objętych szczególnymi warunkami przywozu lub wzmożonym kontrolom.	116
Tabela 24. Analiza nadzoru nad warunkami pracy w województwie pomorskim w latach 2023-2025.	117
Tabela 25. Informacje dotyczące nadzorowanych zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia w województwie pomorskim w 2025 roku.	119
Tabela 26. Liczba najczęściej występujących chorób zawodowych w województwie pomorskim w latach 2016-2025.	120
Tabela 27. Liczba najczęściej występujących chorób zawodowych w województwie pomorskim w latach 2016-2025.	122
Tabela 28. Analiza zawodowych chorób zakaźnych lub pasożytniczych stwierdzonych w województwie pomorskim w latach 2023-2025.	122

Tabela 29. Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi, mutagennymi i reprotoksycznymi.	123
Tabela 30. Tabełaryczne zestawienie danych dotyczących azbestu.	127
Tabela 31. Liczba kontroli i wydanych decyzji administracyjnych z zakresu nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi i prekursorami narkotyków w latach 2022-2025.	132
Tabela 32. Porównanie działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi w latach 2022-2025.	133
Tabela 33. Liczba próbek produktów kosmetycznych pobranych w stosunku do zdyskwalifikowanych w latach 2021-2025.	136
Tabela 34. Zmiany w infrastrukturze placówek edukacyjnych.	139
Tabela 35. Szczegółowa liczba oznaczeń wykonanych przez Laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej w latach 2023-2025.	163
Tabela 36. Badania stężenia Cs-137 w produktach żywnościowych, wodzie i środkach żywienia zwierząt.	166

Wykresy

Wykres 1. Liczba zakażeń <i>Clostridioides difficile</i> w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.	7
Wykres 2. Liczba zakażeń wywołanych przez <i>Clostridioides difficile</i> w 2025 roku w poszczególnych grupach wiekowych.	7
Wykres 3. Liczba zakażeń szpitalnych na tle ogólnej liczby zakażeń wywołanych przez <i>Clostridioides difficile</i> w województwie pomorskim w latach 2022-2025.	7
Wykres 4. Liczba salmonelozowych zakażeń pokarmowych w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.	8
Wykres 5. Liczba przypadków kamylobakteriozy w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.	10
Wykres 6. Liczba zakażeń wywołanych przez rotawirusy w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.	10
Wykres 7. Liczba zakażeń wywołanych przez norowirusy w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.	11
Wykres 8. Liczba przypadków WZW w typu A w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.	11
Wykres 9. Liczba WZW typu A w województwie pomorskim w 2025 roku w poszczególnych grupach wiekowych z uwzględnieniem płci.	12
Wykres 10. Liczba giardioz w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.	12
Wykres 11. Liczba przypadków Covid-19, grypy oraz RSV w województwie pomorskim w okresach dwutygodniowych w 2024 oraz 2025 roku.	13
Wykres 12. Wyniki testów Combo Antygen na grypę A/B + Covid - 19/RSV wykonanych przez świadczeniodawców w województwie pomorskim w 2025 roku (dane Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ).	14
Wykres 13. Procentowe wyniki testów antygenowych „Combo Antygen na grypę A/B + Covid - 19/RSV” wykonanych przez Świadczeniodawców w województwie pomorskim w 2025 roku (dane Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ).	14
Wykres 14. Dodatnie wyniki testów antygenowych „Combo Antygen na grypę A/B + Covid - 19/RSV” wykonanych przez Świadczeniodawców w województwie pomorskim w poszczególnych miesiącach w 2025 roku (dane Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ).	15
Wykres 15. Liczba przypadków krztuśca, w tym wymagających hospitalizacji (kolor pomarańczowy) w województwie pomorskim w okresach dwutygodniowych w 2024 i 2025 roku.	15
Wykres 16. Liczba przypadków krztuśca w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.	16
Wykres 17. Liczba przypadków krztuśca w województwie pomorskim w 2025 roku w poszczególnych grupach wiekowych z uwzględnieniem osób hospitalizowanych.	17
Wykres 18. Liczba przypadków odry potwierdzonej laboratoryjnie i niepotwierdzonej w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.	17
Wykres 19. Liczba przypadków świnki w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.	18
Wykres 20. Liczba przypadków różyczki w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.	18
Wykres 21. Liczba przypadków gruźlicy w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim w latach 2015-2025 i w Polsce w latach 2015-2024.	19
Wykres 22. Liczba zachorowań na gruźlicę w województwie pomorskim w 2025 roku z uwzględnieniem grup wiekowych i płci.	20

Wykres 23. Liczba przypadków inwazyjnych zakażeń meningokokowych z uwzględnieniem serotypów w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.	20
Wykres 24. Liczba przypadków inwazyjnych zakażeń pneumokokowych w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.	21
Wykres 25. Liczba inwazyjnych zakażeń wywołanych przez pneumokoki w województwie pomorskim w 2025 roku w poszczególnych grupach wiekowych.	21
Wykres 26. Liczba nowo wykrytych zakażeń HIV oraz przypadków AIDS w województwie pomorskim w latach 2001-2025.	22
Wykres 27. Liczba przypadków nowo wykrytych zakażeń HIV, zarejestrowanych w województwie pomorskim w 2025 roku w poszczególnych grupach wiekowych, z uwzględnieniem płci.	22
Wykres 28. Liczba przypadków legionelozy w województwie pomorskim oraz zapadalność na 100 tys. osób w województwie pomorskim i w Polsce w latach 2015-2025.	23
Wykres 29. Liczba przypadków legioneloz (w tym gorączek Pontiac) w województwie pomorskim w 2025 roku w poszczególnych grupach wiekowych.	23
Wykres 30. Liczba ognisk epidemicznych w podmiotach leczniczych województwa pomorskiego w latach 2015-2025.	25
Wykres 31. Liczba pacjentów i personelu medycznego z zakażeniem w ogniskach epidemicznych w szpitalach województwa pomorskiego w latach 2014-2025.	25
Wykres 32. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2025, 2024, 2023 przeciwko WZW B w województwie pomorskim – szczepienie pierwotne.	26
Wykres 33. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2025, 2024, 2023 przeciwko WZW B w województwie pomorskim – szczepienie podstawowe (pełny cykl).	26
Wykres 34. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2024, 2023, 2022 przeciwko odrze, śwince i różyczce – szczepienie podstawowe.	27
Wykres 35. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2020, 2019 i 2018 na odrę, świnkę i różyczkę w województwie pomorskim – szczepienie przypominające.	27
Wykres 36. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2025, 2024 i 2023 przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w województwie pomorskim – szczepienie pierwotne.	28
Wykres 37. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2024, 2023 i 2022 przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w województwie pomorskim – szczepienie podstawowe.	28
Wykres 38. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2020, 2019 i 2018 przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w województwie pomorskim – szczepienie I przypominające.	28
Wykres 39. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2012, 2011 i 2010 przeciwko błonicy i tężcowi w województwie pomorskim – szczepienie II przypominające.	29
Wykres 40. Stan zaszczepienia młodzieży z roczników 2007 i 2006 przeciwko błonicy i tężcowi w województwie pomorskim – szczepienie III przypominające.	29
Wykres 41. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2025, 2024 oraz 2023 w województwie pomorskim przeciwko <i>Streptococcus pneumoniae</i> (w ramach szczepień obowiązkowych) – szczepienie pierwotne.	30
Wykres 42. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2024, 2023 oraz 2022 w województwie pomorskim przeciwko <i>Streptococcus pneumoniae</i> (w ramach szczepień obowiązkowych) – szczepienie podstawowe.	30
Wykres 43. Stan zaszczepienia dzieci z roczników 2025 i 2024 w województwie pomorskim przeciwko rotawirusom.	30
Wykres 44. Liczba dzieci szczepionych przeciwko ospie wietrznej w poszczególnych powiatach województwa pomorskiego w okresie 2022-2025.	31
Wykres 45. Stan zaszczepienia przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi w województwie pomorskim w latach 2021-2025 – szczepienie podstawowe.	31
Wykres 46. Stan zaszczepienia przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi w województwie pomorskim w latach 2021-2025 – szczepienie przypominające I.	32
Wykres 47. Stan zaszczepienia przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi w województwie pomorskim w latach 2021-2025 – szczepienie przypominające II.	32
Wykres 48. Stan zaszczepienia przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi w województwie pomorskim w latach 2021-2025 – szczepienie przypominające III.	32
Wykres 49. Stan zaszczepienia przeciw WZW B w województwie pomorskim w latach 2021-2025.	32
Wykres 50. Stan zaszczepienia przeciw odrze, śwince i różyczce w województwie pomorskim w latach 2021-2025 – szczepienie podstawowe.	33
Wykres 51. Stan zaszczepienia przeciw gruźlicy w województwie pomorskim w latach 2021-2025.	33
Wykres 52. Stan zaszczepienia przeciw pneumokokom w województwie pomorskim w latach 2021-2025 – szczepienie podstawowe.	33
Wykres 53. Liczba dzieci niezaszczepionych z powodu uchylenia się ich rodziców lub opiekunów prawnych w latach 2023-2025.	35

Wykres 54. Dane dotyczące skuteczności wysyłanych wezwań oraz prowadzenia działań administracyjnych w stosunku do osób uchylających się od szczepienia swoich dzieci.	35
Wykres 55. Ogólna liczba wodociągów/stref zaopatrzenia w latach 2023-2025.	36
Wykres 56. Ogólna liczba ludności (w tysiącach) zaopatrywana w wodę wodociągową w latach 2023-2025.	37
Wykres 57. Liczba obiektów, w których przeprowadzono badania w kierunku <i>Legionella</i> sp. w 2025 roku.	44
Wykres 58. Liczba badań <i>Legionella</i> sp. w latach 2022-2025.	44
Wykres 59. Skażenie ciepłej wody użytkowej w natryskach w nadzorowanych pływalniach.	46
Wykres 60. Porównanie liczby kąpielisk w 2024 i 2025 roku.	57
Wykres 61. Liczba kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli (mowdk) w poszczególnych powiatach w 2025 roku.	65
Wykres 62. Liczba obiektów nadzorowanych do skontrolowanych.	73
Wykres 64. Liczba obiektów nadzorowanych do skontrolowanych.	91
Wykres 65. Rodzaje zgłoszeń przesłanych do KPK przez Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.	107
Wykres 66. Liczba ocenionych partii towarów na granicy w latach 2024–2025.	115
Wykres 67. Liczba zakładów pracy skontrolowanych w roku 2025 z uwzględnieniem liczby zatrudnionych pracowników.	117
Wykres 68. Liczba pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia normatywów higienicznych w województwie pomorskim w 2025 roku.	118
Wykres 69. Udział procentowy czynników szkodliwych, które występowały na stanowiskach pracy w stężeniach lub natężeniach przekraczających normatywy higieniczne w województwie pomorskim w 2025 roku.	118
Wykres 70. Liczba stwierdzanych przypadków chorób zawodowych w województwie pomorskim w latach 2006-2025.	120
Wykres 71. Najczęściej stwierdzane choroby zawodowe w 2025 roku.	121
Wykres 72. Udział procentowy najczęściej stwierdzanych chorób zawodowych w 2025 roku.	121
Wykres 73. Liczba zatruć/podejrzeń zatruć spowodowanych środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi w latach 2022-2025.	134
Wykres 74. Przypadki zatruć/podejrzeń zatruć środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi w województwie pomorskim z podziałem na grupy wiekowe w roku 2025.	134
Wykres 75. Liczba aparatów rentgenowskich poszczególnych typów na terenie województwa pomorskiego (stan na 31.12.2025 r.).	154
Wykres 76. Liczba badań wykonanych przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej w latach 2023-2025.	161
Wykres 77. Sumaryczna liczba badań wykonanych przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej w latach 2023-2025.	161
Wykres 78. Liczba oznaczeń wykonanych przez Laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej w latach 2023-2025.	162
Wykres 79. Sumaryczna liczba badań wykonanych przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej w latach 2023-2025.	162

RAPORT Z DZIAŁAŃ PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ W ZAKRESIE ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

2026

ZESPÓŁ AUTORSKI

Anna Obuchowska, Daniel Veltze, Piotr Jalowski, Janusz Klamann, Małgorzata Jamroż, Stanisław Świtalski, Katarzyna Waluszko, Agnieszka Kietlińska, Danuta Szadurska-Chwojnica, Katarzyna Tomczyk-Paszkiewicz, Anna Krzysińska, Małgorzata Kur, Magdalena Sieradzan, Alina Siłakowska, Regina Szymańska, Małgorzata Katińska, Anna Dec-Majdan, Urszula Grzybowska, Anna Panek, Anna Stocka, Anna Dąbrowa, Agnieszka Bramska-Bartoszewicz, Małgorzata Tylmann, Jakub Fijałkowski, Agnieszka Hinz, Anna Kogut, Aldona Luzar, Małgorzata Galewska, Katarzyna Żaczek, Agnieszka Cyrny, Marzena Zawistowska, Anna Bednarz-Niemierko, Amanda Andrzejewska-Redzimska, Agnieszka Daszkiewicz-Zysk, Gabriela Rutkowska, Agnieszka Rangosz, Milena Pranczke, Barbara Skórczewska, Angelika Szefer, Joanna Świątek, Maria Szczepańska.

REDAKCJA TEKSTU, OPRACOWANIE GRAFICZNE, SKŁAD

Marta Jarosińska

ZDJĘCIA WYKORZYSTANE W OPRACOWANIU

www.freepik.com, www.commonswikimedia.org

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

